

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

84'üncü Birleşim 3 Mayıs 2016 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	599
II.- GELEN KÂĞITLAR	602
III.- YOKLAMALAR	603,633,635,661,667,686
IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	603,610
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Başkanlık Divanı olarak Miraç Gecesi'ni kutladıklarına ilişkin konuşması	603
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İzmir Milletvekili Tuncay Özkan'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ilişkin konuşması	610
V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	603
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>603:607</i>
1.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, üniversitelerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	603:604
	593

2.- Elâzığ Milletvekili Ömer Serdar'ın, Miraç Kandili'ne ilişkin gündem dışı konuşması 605:606

3.- Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy'un, 3 Mayıs Türkçülük Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması 606:607

VI.- AÇIKLAMALAR

607,610,618,622,698

1.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, iktidarın tırlar dolusu silah yardımı yaptığı ve kamplarda besleyip büyüttüğü cihatçı terör örgütlerinin ülkemizi hedef aldıklarına ve Kilis'e kimlerin roket attığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 607:608

2.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, zeytin üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 608

3.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Miraç Kandili'ni kutladığına ve İstanbul Şile'de yaşayan vatandaşların sorunlarına ilişkin açıklaması 608

4.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, başkanlık modeline dayalı özgürlükçü, demokratik yeni anayasa yapma zorunluluğu olduğuna ilişkin açıklaması 608

5.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, Anneler Günü öncesinde sigortalılık öncesi doğum borçlanması imkânını bütün annelere sağlayacak bir düzenleme yapılmasını dilediğine ilişkin açıklaması 609

6.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Miraç Kandili'ni kutladığına ve Mecliste Türkiye'nin sorunlarına çözüm aramak yerine kavga ve kargaşayla zaman geçirip gündemi sadece dokunulmazlık konusuna kilitledikleri için bir milletvekili olarak tüm yurttaşlardan özür dilediğine ilişkin açıklaması 609

7.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü'ne, Samsun'un Havza ilçesinin Çiftlikköy ve Gidirli köylerinde altyapı ve yol sorunlarına ilişkin açıklaması 609

8.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Miraç Kandili ile 3 Mayıs Türkçülük Günü'nü kutladığına ve Mersin'de narenciye üreticilerinin teşvik priminden faydalanamadığına ilişkin açıklaması 610

9.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, İzmir Milletvekili Tuncay Özkan'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması 610

10.- Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın'ın, EXPO 2016'yla ilgili bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması 610:611

11.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, 6 Mayıs Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idam edilmelerinin 44'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 611

12.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, Körfez Geçiş Köprüsü ücretlerine ve Sabuncubeli Tüneli'nden geçişin ücretsiz olması gerektiğine ilişkin açıklaması 611

13.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt'un, Hükûmetten, Ege'de 17 adanın Yunanlılar tarafından işgali konusunda Meclisi bilgilendirmesini ve bu işgale derhâl son verecek tedbirleri almasını beklediğine ilişkin açıklaması 611

14.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, yaşamını yitiren madencilerin ölüm nedenleri arasında, kayırmacılık, denetimsizlik, tedbirsizlik ve yeterli önlemlerin alınmaması gibi nedenler olduğuna ilişkin açıklaması 612

15.- Aydın Milletvekili Deniz Depboylu'nun, Miraç Kandili ile 3 Mayıs Türkçülük Günü'nü kutladığına ve Aydın'ın Karacasu ilçesinin Yeniköy Mahallesi'nde her yıl devam eden toprak kayması konusunda Bakanlığın çalışması olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 612

16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Miraç Kandili'ni kutladığına, PKK'nın güneydoğuda yerleştiği mahallelerden arındıkça terörü batıya ve büyük kentlere taşımaya çalıştığına ve iktidarın, başkanlık, laiklik ve yeni anayasa tartışmalarıyla Türkiye'yi cepheleştirmekten vazgeçmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 618:619

17.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, demokratik eylem ve etkinliklerde halka yönelik bir saldırı konsepti başlatan AKP Hükûmetinin bu saldırı dalgasını Meclis çalışmalarına da taşımaya kararlı görüldüğüne, Genel Kurul ve Anayasa Komisyonunda yaşanan saldırı ve linç anlayışını kınadığına ve 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü'ne ilişkin açıklaması 619:620

18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Miraç Kandili'ni kutladığına ve 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü'ne ilişkin açıklaması 620:621

19.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Miraç Kandili'ni kutladığına ilişkin açıklaması 621:622

20.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 622:623

21.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 698:699

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

612,635

A) TEZKERELER

612:613,617:618

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanlığının ev sahipliğinde Romanya, Polonya, Türkiye Parlamentoları Dışişleri Komisyonları üçlü toplantısının ülkemizde düzenlenmesinin ve Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili Cemalettin Kani Torun'un Somali ziyaretinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 6/4/2016 tarihli ve 9 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğu ilişkin tezkeresi (3/725)

612:613

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in mazereti nedeniyle 28/3/2016 tarihinden itibaren 26 gün izinli sayılmasının Başkanlık Divanının 6/4/2016 tarihli ve 9 sayılı Kararı'yla uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/726)

617:618

3.-Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman başkanlığındaki bir heyetin; Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı Dr. H. Ade Komarudin, Yeni Zelanda Temsilciler Meclisi Başkanı David Carter ve Singapur Meclis Başkanı Halimah Yacob'un vaki davetlerine icabet etmek üzere Endonezya, Yeni Zelanda ve Singapur'a resmî ziyaretlerde bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/727)

618

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

613:617

1.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Türkiye'nin uyguladığı sınır politikalarının yol açtığı düzensiz göç ve insan kaçakçılığının geldiği boyutların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/187)

613:614

2.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, gözaltında ve cezaevlerinde kadına yönelik cinsel taciz ve şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/188)

614:615

3.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul ve 20 milletvekilinin, Antalya ve Türk turizminin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/189)

616:617

C) ÖNERGELER

635:638

1.- İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya'nın, (2/733) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/29)

635:638

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

622,642,670,682,696

1.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklaması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

622

2.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Kilis Milletvekili Reşit Polat'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

642

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

670:671

4.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 671

5.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım'ın 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 12'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 682:683

6.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 683:684

7.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, İstanbul Milletvekili Erdal Ataş'ın 298 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 696:697

8.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 698

IX.- ÖNERİLER 623,635

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 623:633,635

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ile Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Kilis başta olmak üzere sınır illerindeki yurttaşlarımızın can ve mal güvenliğinin ciddi tehdit altında olduğu hakkında 3/5/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin, Genel Kurulun 3 Mayıs 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 623:633,635

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 638,643,662,668,672, 684,687,699,713

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ 638:642,643:661,662:667, 668:669,672:682,684:686, 687:696,699:712,713:725

1.- Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 277) 638:642,643:661,662:667, 668:669,672:682,684:686, 687:690

2.- Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/711) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 298) 690:696,699:712,713:725

3.- Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 307) 712

XI.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 298) Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

713:725

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

726

1.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur'da esnaf ve sanatkârlara yönelik faizsiz kredi uygulamasından yararlanmada karşılaşılan sorunlara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3225)

726:728

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.02’de açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi, 1 Mayıs İşçi Bayramı’nı kutladığına, Gaziantep ve Nusaybin’de şehit olan polislerle Allah’tan rahmet dilediğine ve terörü bir kez daha lanetlediğine ilişkin bir konuşma yaptı.

İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, 2 Mayıs 1999’da Mecliste yemin töreninde yaşanan olaylara,

Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan, sokağa çıkma yasaklarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya’nın, 1 Mayıs İşçi Bayramı’na ilişkin gündem dışı konuşmasına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu cevap verdi.

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan’ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu’nun gündem dışı konuşmaya cevaben yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi, Genel Kurul çalışmalarına dönen AK PARTİ Grup Başkan Vekili Giresun Milletvekili Nurettin Canikli’ye “Hoş geldiniz.” dediğine ve başarılar dilediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, 1 Mayıs İşçi Bayramı’nı kutladığına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu’nun gündem dışı konuşmaya cevaben yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve LYS sınavına girecek olan bazı gençlerin sistem değişikliğinin kurbanı olduklarına,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Şanlıurfa’da yaşanan elektrik kesintileri ile işsizlik sorununa ve GAP Eylem Planı’nın ne zaman bitirileceğini öğrenmek istediğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Kut bayramına,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Evin Okula Yakınlaşması ve Değişen Anne Baba Rollerini Projesi kapsamında Bakanlık bütçesinden kamu kaynaklarının belli bir kesime aktarılmasıyla ayrımcılık yapıldığına ve bu projenin sonlandırılması konusunda Millî Eğitim Bakanına çağrıda bulunduğuna,

Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu, Karadeniz’de, özellikle de Giresun’da yaylalarda yaşanan sorunlara,

Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı, 1 Mayıs İşçi Bayramı’nı kutladığına,

İstanbul Milletvekili Ali Şeker, 1 Mayıs İşçi Bayramı’nı kutladığına, Hükümetin özel istihdam bürolarıyla tam güvencesiz çalışmayı dayattığına ve Türkiye’de gelir dağılımında adaletsizliğin arttığına,

Denizli Milletvekili Kazım Arslan, Meclis Başkanının laiklikle ilgili beyanlarıyla yeminine sadık kalmadığına ve görevinden istifa etmesi gerektiğine,

Hatay Milletvekili Birol Ertem, yıllarca çalıştığı hâlde hiç sigortalı olamamış yüz binlerce işçi bulunduğuna ve bu konularda işverenlerin daha ciddi denetlenmesini dilediğine,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, Balıkesir'in Gönen ilçesinin bazı mahallelerinde yaşanan içme suyu sorununa,

Balıkesir Milletvekili Namık Havutça, Diyanet İşleri Başkanının laikliğe aykırı eylem ve söylemleriyle açıkça Anayasa'yı çiğnediğine,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, Tokat'ın bazı ilçelerinde don nedeniyle mağdur olan üreticilerin borçlarının ertelenip ertelenmeyeceğini ve İŞKUR'un işçi alımlarını neye göre yapacağını öğrenmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, TMMOB ve TTB tarafından hazırlanan Soma Maden Faciası İnceleme Raporu'na ve iktidarın evrensel çalışma ilkelerine değil, evrensel kapitalizm ve tekellerin ilkelerine uyduğuna,

İstanbul Milletvekili Selina Doğan, İstanbul Gaziosmanpaşa'da yaklaşık 30 bin evi kapsayan acele kamulaştırma kararına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, 1 Mayıs İşçi Bayramı'nı kutladığına ve Niğde Bor Şeker Fabrikasında 345 işçinin seslerini duyurabilmek için bir ay boyunca ücret almadan iki saat fazla mesai yapma eylemi başlattıklarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, milletin terörle mücadelede kesin sonuç alınmasını beklediğine ve Manisa'da şehir hastanesinin inşaatında meydana gelen göçükte 3 işçinin toprak altında kaldığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, iktidar partisinin eleştiriye tahammülsüzlüğünün Türkiye Büyük Millet Meclisinin gerilimli bir ortamda çalışması sonucunu doğurduğuna ve geçen hafta Bolu Milletvekili Tanju Özcan'a verilen Meclisten geçici çıkarma cezasını protesto ettiğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Mecliste medeni bir dilin, karşılıklı anlayış ve iş birliğini esas alan bir yaklaşımın ve müzakereye dayalı bir perspektifin esas olması gerektiğine, devletin teröre karşı meşru bir mücadele yürüttüğüne ve 1 Mayıs İşçi Bayramı'nı kutladığına,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, Parlamentoda halkın temsiliyeti doğrultusunda her türlü düşünce, eleştiri ve ifade özgürlüğünün olması gerektiğine ve 1 Mayıs İşçi Bayramı'nı kutladığına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisini Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinde temsil edecek Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Türk Grubu üyeliklerinin siyasi parti gruplarına dağılımında yapılan değişiklik sonucu Cumhuriyet Halk Partisinden boşalan üyeliklere Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından aday gösterilen 1 asil üye Mardin Milletvekili Orhan Miroğlu ile 1 yedek üye Adıyaman Milletvekili Salih Fırat'ın seçilmesinin Başkanlık Divanınca uygun bulunduğu ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Başkanlıkça, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 27/4/2016 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin duyuruda bulunuldu.

İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıku ve 19 milletvekilinin, Türkiye ve İzmir'de yaşanabilecek muhtemel bir deprem felaketi öncesinde yapılması gereken çalışmaların (10/184),

İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan ve 51 milletvekilinin, 17-25 Aralık 2013 soruşturmaları sonrasında Hükûmetin eylem ve işlemlerinin Türkiye demokrasisi ve ekonomisine verdiği olası zararların (10/185),

HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Türkiye'de beş aydır süren çatışmalı süreç esnasında PKK tarafından alıkonulan asker, polis ve diğer kamu görevlilerinin ailelerine kavuşturulması amacıyla yapılması gerekenlerin (10/186),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

HDP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, başta hidroelektrik santraller olmak üzere Cerattepe, Yeşil Yol, Kuzey Marmara Otoyolu ve diğer büyük projelerle ekolojik yıkım gerçekleştirildiği ve bu yıkımda sorumluluğu bulunduğu iddiasıyla Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergelerinin (11/9) gündeme alınıp alınmamasına ilişkin ön görüşmeler tamamlandı; önergenin gündeme alınması kabul edilmedi.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan ve MHP Grubuna düşen 1 üyeliğe Kahramanmaraş Milletvekili Fahrettin Oğuz Tor,

Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan ve MHP Grubuna düşen 1 üyeliğe Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı,

Seçildiler.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 277), görüşmelerine devam edilerek 5'inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/711) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 298) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Alınan karar gereğince, 3 Mayıs 2016 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 19.54'te birleşime son verildi.

Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

Başkan Vekili

Ömer SERDAR

Zihni AÇBA

Mustafa AÇIKGÖZ

Elâzığ

Sakarya

Nevşehir

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 105

3 Mayıs 2016 Salı

Tezkereler

1.- Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/720) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2016)

2.- Samsun Milletvekili Hayati Tekin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/721) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2016)

3.- Mersin Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/722) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2016)

4.- Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/723) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2016)

5.- Şırnak Milletvekilleri Aycan İrmez ve Ferhat Encu'nun Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi (3/724) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, düzensiz göç ve insan kaçakçılığının yol açtığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/187) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2015)

2.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, gözetli ve cezaevindeki kadınlara yönelik cinsel taciz ve şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/188) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2015)

3.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul ve 20 Milletvekilinin, Antalya'nın turizm ile ilgili sorun ve ihtiyaçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/189) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.12.2015)

3 Mayıs 2016 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ
KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Zihni AÇBA (Sakarya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 84’üncü Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakikalık süre vereceğim. Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulunduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, Başkanlık Divanı olarak Miraç Gecesi’ni kutladıklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu gece mübarek Miraç Gecesi’ni idrak edeceğiz. Miraç Gecesi vesilesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı olarak duygularımızı sizinle paylaşmak istiyoruz. Miraç Gecesi, bizlere mana âleminde yükselip ilahi rahmet ve huzura erişmeyi, bu vesileyle güzel ahlakı, doğruluğu, dürüstlüğü, sevgiyi ve saygıyı hatırlatır. Bu mübarek gecenin ülkemizin, insanımızın, İslam dünyasının ve insanlığın huzuruna, barışına, mutluluğuna vesile olmasını diler, tüm halkımızın ve İslam âleminin Miraç Gecesi’ni kutlarız. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, üniversitelerin sorunları hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel’e aittir.

Buyurunuz Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel’in, üniversitelerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üniversitelerin sorunları ve yükseköğretimde gün geçtikçe artan antidemokratik uygulamalara ilişkin gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, üniversiteleri AKP’nin siyaset akademisine dönüştürmeye çalışan iktidar, on dört yıldır özgür düşünce ve bilimsel özerkliği ayaklar altına alan uygulamalara imza atmıştır. Her fırsatta 12 Eylülle mücadele ettiği iddiasında olan iktidar, 12 Eylül faşizminin ürünü YÖK’ü bağrına basmış, kendi çıkarları için kullanmıştır. AKP’nin bunca yıldır YÖK’ü kaldırmamasının sebebi budur. YÖK’ü kaldırmak yerine siyasi organın bir uzantısı hâline getirmiştir. İfade özgürlüğüne, akademik

özgürlüklere ve akademik özerkliğe pranga vuran iktidar, 12 Eylülü aratmayacak yıldırma ve baskı politikalarıyla temel hak ve özgürlükleri hiçe saymaktadır.

Bu ülkenin üreten beyinleri gece vakti evleri basılarak gözaltına alınmaktadır, tutuklanmaktadır, işten atılmakta, istifaya zorlanmaktadır. Evet, bugün Esra Hoca, Meral Hoca, Kıvanç ve Muzaffer Hocalar tutuksuz yargılanmak üzere serbest fakat bugün, birçok akademisyen tarihin utanç sayfasına kazınacak uygulamalarla karşı karşıya. Barış İçin Akademisyenler için oluşturulan dayanışma grubunun Mart 2016 verilerine göre “Bu suça ortak olmayacağız.” bildirisine imza atan 2212 akademisyenin 669’u hakkında idari, adli soruşturma başlatılmış, en az 27 akademisyen görevinden uzaklaştırılmış, 37 akademisyenin ise işine son verilmiştir.

Bununla birlikte, akademisyenlere yönelik açılan davalara, yürütülen idari soruşturmalara, işten atılmalara ve görevden uzaklaştırılmalara her gün bir yenisi eklenmektedir. Daha dün Barış İçin Akademisyenler bildirgesine imza veren 2 akademisyen çalıştıkları üniversiteler tarafından sözleşmelerine son verilerek işinden edilmiştir.

Öte yandan, öğrencilere yönelik açılan disiplin soruşturmaları artıyor. Öğrenciler fişleniyor, okullarından uzaklaştırılıyor, hedef gösteriliyor, maddi olanaksızlıklar ve baskılar nedeniyle eğitimlerine devam edemiyorlar.

Değerli milletvekilleri, Hükümet, 21 Mart 2016 tarihinde TBMM Başkanlığına sunduğu cadı avı tasarısıyla akademik özgürlüklere ve sendikal haklara yeni bir darbe vurmanın peşindedir. YÖK Başkanına ve Yüksek Disiplin Kuruluna olağanüstü yetkiler veren tasarıyla akademiye susturmak ve muhalif akademisyenlere gözdağı verilmek istenmektedir. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nda değişikliği öngören tasarıyla sendikal hak ve özgürlükler ayaklar altına alınmak istenmektedir.

Öte yandan, ÖYP’lilerin tez yazma süreci sekteye uğratılmaktadır. YÖK’ün 4 Şubat kararıyla binlerce araştırma görevlisi mağdur edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün itibarıyla, 6 milyonu aşkın üniversite öğrencisi, 150 bini aşkın öğretim elemanı ve sayıları yüz binleri bulan idari ve teknik personel ile Türkiye’nin en önemli bileşenlerini oluşturan üniversiteler ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Her ile bir üniversite açmakla övünen iktidar ne yazık ki üniversiteler arasındaki nitelik farkını görmezden gelmektedir. 2002 yılında Türkiye’de yayınlanmış bir akademik yayına dünyada 15 tane atıf gelirken, bugün günümüz itibarıyla 1 atıf bile gelmemektedir. Siyasi iktidar, üniversitelerdeki rektör tercihleriyle üniversiteleri kendine bağımlı kılmaya çalışmaktadır. 190 üniversitedeki kadın rektör sayısı yalnızca 15’tir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi bitirmeden önce, kırk dört yıl önce 6 Mayıs 1972’de siyasi bir kararla idam edilen, özelemleri sadece daha yaşanabilir bir Türkiye yaratmak olan 3 yurtsever devrimci genci Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan’ı ve sömürüye, baskıya boyun eğmeyerek yaşamını yitirmiş bütün devrimcileri saygıyla ve özlemlerimle andığımı ifade etmek istiyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Halkların kardeşliği için sonsuzluğa yürüyenlere selam olsun.

Teşekkür ediyorum, saygılar. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Adıgüzel.

Gündem dışı ikinci söz, Miraç Kandili münasebetiyle söz isteyen Elâzığ Milletvekili Ömer Serdar’a aittir.

Buyurunuz Sayın Serdar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Elâzığ Milletvekili Ömer Serdar 'ın, Miraç Kandili'ne ilişkin gündem dışı konuşması

ÖMER SERDAR (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Miraç Kandili nedeniyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kelime anlamı itibarıyla yükseğe çıkmak, yükselmek anlamlarını taşıyan “miraç”, Efendimiz Hazreti Muhammed (SAV)’in en büyük mucizesi olarak bilinmekte ve İslam âleminde Allah katından müjdelere döndüğü mukaddes gece olarak kabul edilmektedir. Miraç, recep ayının 27’nci gecesi Cenab-ı Hakk’ın daveti üzerine Cebrael (AS)’ın rehberliğinde, Peygamber Efendimiz (ASV)’in Mescidi Haram’dan Mescidi Aksa’ya, oradan yüce âlemlere, ilahi huzura yükselmesidir. Efendimiz, bu gece yolculuğunda mülk âlemlerinin bitip melekût âlemlerinin başladığı Sidretülmünteha’ya kadar görülmesi gereken her şeyi gözleriyle görmüş ve Rabb’in huzuruna kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, ne yazık ki, bu mukaddes geceyi İslam âleminin ağır bir kriz yaşadığı, Müslüman coğrafyanın derin acılarla boğuşmak zorunda kaldığı günlerde idrak ediyoruz. Neredeyse bütün İslam coğrafyası yangın yeri; Balkanlardan Yemen’e kadar İslam coğrafyasının her tarafı kanayan bir yara, Orta Doğu’da cereyan eden hadiseler hepimizin malumu, Kafkaslarda yakın dönemde yaşanan gerilimler gözümüzün önünde; bir zamanlar yaşadığımız, tarihini yazdığımız topraklarda sular durulmuyor; Filistin kanayan yaramız, Irak hüznü sebebimiz, Mısır derin acımız, Suriye mahzunluğumuz; Azerbaycan, Afganistan, Doğu Türkistan ortak derdimiz. Bütün bunların yanı sıra, DAİŞ, El Nusra, Boko Haram gibi terör örgütleri, öğretisinde barış ve kardeşlik olan bir dinin ismini kirliliyor, adını lekeliyorlar. Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği gibi, ölen de öldüren de “Allahu Ekber!” diyor. Bir kez daha belirtmemiz gerekiyor ki, bu terör örgütlerinin hiçbirisi, bu katiller sürüsünün hiçbirisi “Bütün inananlar kardeşler.” diyen bir Peygamber’in yolunda ve izinde değillerdir, sapık ve sapkın ideolojileri tamamen gayriislami ve gayriinsanidir.

Değerli milletvekilleri, sınırlarımızın hemen dibinde bir insanlık dramı yaşanıyor. Zalim bir diktatörün insanlık dışı katliamlarından kaçan, varil bombalarından, tanklardan korunmak isteyen -dini, ırkı, cinsiyeti hiç önemli değil- milyonlarca masum insan umutlarını Türkiye’ye bağlamış durumda. Son iki yılda ülkemize sığınan 3 milyona yakın mülteci kardeşimiz var. Daha bir iki gün önce ecdat yadigârı Halep bombalandı; atılan bombalarla katledilen bebekleri hepimiz gördük, enkazların altından çıkarılan ceset fotoğraflarını içimiz acıyarak seyrettik. Biz “Düşeni kaldır, kanayana merhem ol, mazluma gönlünü aç.” diyen bir medeniyetin temsilcileriyiz. Bu nedenledir ki sınırlarımızda yaşanan insanlık dramlarına seyirci kalamıyoruz. Bu nedenledir ki ülkemize sığınan üç milyondan fazla sığınmacıya kapılarımızı açıyor, dertleriyle dertleniyoruz. Batı, bu insanlar için oyalama taktikleri geliştirirken biz en modern kamplarda ağırılıyor, bağrımıza basıyoruz. Çünkü, bu insanların sığınacağı tek liman Türkiye, umutlarını bağladıkları tek ülke Türkiye ve bu umutları boşa çıkarmamak, hem insani vazifemiz hem inancımızın gereği hem de tarihimizin üzerimize yüklediği sorumluluktur.

Değerli milletvekilleri, bizim de içinde bulunduğumuz İslam coğrafyasında her gün hesaplar yapılıyor, her gün planlar değişiyor, değiştiriliyor. Bu hesaplara direnen, karşı koyan tek ülke ise Türkiye Cumhuriyeti; aynı zamanda İslam âleminin ümit bağladığı tek liman. Tarihî misyonunun farkında olan, gücünü mazisinden almış ve büyük hedefleri olan bir Türkiye, Müslüman coğrafyanın da yegâne umudu. İşte bu yüzden, bölgemizi çepeçevre kuşatan bu yangının müsebbibi olan egemen güçler ülkemize de bu kıvılcımı sıçratmak istiyorlar. Sömürüye dayalı çarklarını döndürmek için bizi sindirmeye çalışıyorlar. Suriye, Irak ve İran hattında mezhepçilik, Körfez-Arap hattında radikalizm

zehrini yayan emperyal güç merkezleri ülkemizi de bölücü terör yoluyla felç etmek istiyorlar. Ülkemizin doğusuna da bu yüzden çöreklenmişler. On binlerce insanın ölümüne neden olan yıkıcı ve bölücü terör örgütüne perde arkasından destek vererek ülke içindeki iş birlikçileri ve piyonlarıyla birlikte hareket edip huzurumuzu kaçırmak istiyorlar.

Sürem doldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER SERDAR (Devamla) – Aslında bu gecede anlatacağım çok şey var. Bu gece, en azından ülkemiz için, mazlum coğrafya için, mazlum insanlar için dua etme gecesi.

Hepinizin Miracını tebrik ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Serdar.

Gündem dışı üçüncü söz, 3 Mayıs Milliyetçiler Günü münasebetiyle söz isteyen Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy’a aittir.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy’un, 3 Mayıs Türkçülük Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milliyetçilik, tarih sahnesinde yer almış, bugün de varlığını koruyan, milletler arasındaki mücadelenin sosyal tarafını oluşturan en güçlü bir kavramdır. Bu kavram millî kimliğin gücüne bağlıdır. Millî kimliği oluşturan unsurlar da millî dil, millî kültür, millî tarih ve o milliyete aidiyet duygusudur. Kültürsüz millet, milletsiz milliyetçilik olmaz. Aralarında kültür birliği olmayan, sevinçte ve kederde ortak duyguya sahip olmayan topluluklar “millet” olamaz.

3 Mayıs 1944 Türkçülük-Turancılık davası olarak bilinen olayları bilmeden bugün değerlendirdiğimiz ve anlam yüklediğimiz Milliyetçiler Günü’nü anlamak çok zordur. Hüseyin Nihal Atsız, Alparslan Türkeş, Zeki Velidi Togan, Reha Oğuz Türkkan, Fethi Tevetoglu, Orhan Şaik Gökyay, Nejdet Sançar, Cihat Savaş Fer, Nurullah Barıman, Cebbar Şenel ve Cemal Oğuz Öcal gibi Türk milliyetçilerinin aralarında bulunduğu 23 kişi komünizme karşı ve milliyetçi oldukları için yargılanmışlardır. Türk milliyetçilerinin vatan ve millet sevdası yargılanmıştır. Türk milliyetçileri tabutluklarda işkence görmüş, emperyalizmin her çeşidine karşı dik duran Türk milliyetçileri “Çileler bizim rütbemizdir.” diyerek işkencelerden yılmamış, davalarından sapmamıştır. Türklük, öz yurdunda garip, öz yurdunda parya duruma getirilmiştir.

3 Mayıs 1944, tek parti diktatöryasına karşı, “millî şef” şürekâsına karşı, tek adamlık dayatmasına karşı sivil, yerli ve millî bir başkaldırıdır. Bu başkaldırıya inançlarıyla soluk veren, “hak, hukuk, özgürlük” diyen aydınların yol başçılığında tarihe kayıt düşen entelektüellerin ve dava adamlarının ruhları şad olsun.

Bugün ülkemizde 3 Mayıs 1944 olaylarına benzer süreçler yaşamaktadır. Milliyetçilik ayaklar altına alınmakta, Türk milliyetçiliğinin önüne farklı engeller konulup kirli oyunlar tezgâhlanmaktadır. Dün, Türk milliyetçilerini yıldırmaya, pes ettirmeye çalışanlar kaybetmiş, Türklük bilinç ve şuuru yaşamaya devam etmiştir. Bugün de 3 Mayıs ruhu, Türk milliyetçiliği davası emin ellerde yaşamaya ve yaşatılmaya devam etmektedir. Türk milliyetçilerinin önüne konulan engeller ne kadar büyük olsa da, tezgâhladıkları oyunlar ne kadar kirli olsa da dava yürümekte, kervan yoluna devam etmektedir.

Yüce Türk milletinin 3 Mayıs 1944 Türkçülük Günü’nü, Türk Milliyetçiliği Günü’nü kutluyor, Türk dünyasına birlik ve beraberlik getirmesini temenni ediyoruz.

Ayrıca, bu gece eda edeceğimiz Miraç Kandili'nin de tüm İslam dünyasına, Türk dünyasına, insanlık âlemine bereket ve huzur getirmesini temenni ediyoruz.

“Delinse yer, çökse gök, yansa, kül olsa dört yan / Yüce dileğe doğru yine yürürüz yayan / Yıldırımdan, tipiden, kasırgadan yılmayan / Ölümlele eğlenen tunç yürekli Türkleriz.” diyordu Atsız, “Darbeyle gönüllerde yatan ülkü silinmez/ Bir atsız kahraman yere düşse de bu bayrak yere inmez!” diyordu. Milliyetçi, ülkücü dünya görüşünün mayasının şekillendiği, tabutluklarda filizlenen o koskoca çınar, Türk İslam ülküsünün âdeta liderliğini üstlenmiş Başbuğ Alparslan Türkeş'in de Türk siyaset hayatına girişinin âdeta temellerini oluşturmuştu. Bu 1944 olayları, 1965'te cumhuriyetçi köylü milleti, 1969'da milliyetçi hareketi ve oradan bu tarafa kesintisiz olarak milliyetçi ülkücü hareketin geleceğe bakışının bir ülkü olarak, bir mihenk terazisi olarak Türk milletinin önündeki duruşunu ifade etmiştir. Milliyetçi ülkücü hareket, siyasi organıyla, lideri ve teşkilatıyla bugün itibarıyla tuzun kokmadığını, mayanın bozulmadığını büyük Türk milletine göstermekle mükelleftir. Milliyetçi ülkücü hareket için popülizm ve gündelik siyaset, günü kurtarmak, günü devşirmek ve devşirilen gün ve kurtarılanlarla sadece siyaset yapmak değil, tarihi, Türk milletinin mazisi, hâli ve geleceğiyle birlikte düşünmek, varlığıyla devleti, varlığıyla büyük Türk milleti ailesinin geleceğini teminat altına almakla mükelleftir ve dün ne demişse bugün aynısı ortaya çıkan milliyetçi ülkücü hareketin tezleri 1944'lerde, 1974'lerde, 1994'lerde, 2016'larda haklılığıyla ortaya çıkmış ve bu haklılığın bir gün milliyetçi ülkücü hareketin iktidarıyla taçlanacağı ve bu kardeşlik hukukundan beslenmiş, kardeşlik hukukuyla Anadolu coğrafyasından yakın coğrafyaya doğru Hıra Dağı kadar Müslüman, Tanrı Dağı kadar Türk'üm diyen ülküsünün, yüce dileğin bir gün Turan olacağına yürekten inanmakta ve bu uğurda mücadele vermektedir.

Saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

Şimdi, elektronik sisteme girerek söz talep eden 15 sayın milletvekiline sırayla söz vereceğim.

Söz verme işlemini başlatıyorum.

Sayın Yarayıcı...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, iktidarın tırlar dolusu silah yardımı yaptığı ve kamplarda besleyip büyüttüğü cihatçı terör örgütlerinin ülkemizi hedef aldıklarına ve Kilis'e kimlerin roket attığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

HİLMİ YARAYICI (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidarın tırlar dolusu silah yardımı yaptığı ve kamplarda besleyip büyüttüğü cihatçı terör örgütleri bugün artık ülkemizi hedef almış durumdadır. Yıllardır kendilerine IŞİD teröristlerinin barındığı binaları koruma görevi verilen Antep polisi, korunan bu militanlar tarafından vuruluyorsa sorumluluk iktidarındır.

Aynı şekilde, Kilis günlerdir roketlerle vurulmakta ve bugüne dek 20 vatandaşımız hayatını kaybederken onlarcası da yaralanmıştır. Buna rağmen, Kilis'e kimin roket attığı konusunda tek bir doyurucu açıklama yapılmamaktadır. Hükümet ve saray, Kilis'i vuranların IŞİD olduğunu bilmesine rağmen, kelime oyunları ile IŞİD dememek için her türlü yolu denemektedir.

Terörle mücadelede partimize duruş noktasında ve konusunda akıl veren iktidara soruyorum: Kilis'e kimler roket atıyor? Kilis'e saldıranların IŞİD mensupları olduğunu niye açıklamıyorsunuz? IŞİD'i koruma güdünüzün arkasında yatanlar nedenler nelerdir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tüm...

2.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, zeytin üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Bilindiği üzere, Balıkesir ili, Edremit Körfezi'nden Ayvalık'a kadar zeytinin yoğun olarak yetiştiği yerdir. Zeytin üreticisi ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Tüketicinin bu ürünü ucuza yemesini temin edecek olan çiftçiler değil, buna sübvansiyon yapacak olan devlettir. Devletin yüzde 8'lik KDV'yi 0'a indirmesi, hiç olmazsa bir süreliğine sıfırlaması, üretici birlikleri tarafından talep edilmektedir. Üretici para kazanmadığında ya da zarar ettiğinde artık ağacına bakmıyor veya kesiyor. Bu, ülkemiz açısından çok tehlikeli bir durumdur.

Sayın Bakana soruyorum: Zeytinde geçici bir süreliğine dahi olsa KDV'yi sıfırlamayı veya yüzde 1'e indirmeyi düşünüyor musunuz? Zeytin üreticilerine gübre dışında ne gibi destekler vereceksiniz? Türkiye'nin zeytinyağı ihtiyacı ne kadardır? Üretim, ihtiyacı karşılıyor mu? Stoklamayla ilgili bir çalışmanız var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

3.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Miraç Kandili'ni kutladığına ve İstanbul Şile'de yaşayan vatandaşların sorunlarına ilişkin açıklaması

MAHMET TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İslam âleminin Miraç Kandili'ni kutluyorum ben.

İstanbul ilimizin Şile ilçesinde devlet hastanesi var ancak devlet hastanesinde her branşta doktor yok. Her branşta doktor olmadığı için Şile'de oturan vatandaşlarımız sağlığa erişim haklarını kullanamıyorlar, sağlık açısından gerçekten bayağı mağduriyet yaşıyorlar. Aynı zamanda yaz aylarında Şile'nin nüfusu arttığı için, mevcut yetersiz olan hastanenin kapasitesi de arttığı için yine bir mağduriyetin üstüne başka mağduriyet ekleniyor. İstanbul ile Şile arasında İstanbul Büyükşehir Belediyesinin otobüsleri çalışmıyor, halk otobüsleri çalışıyor. Bunlarda balık istifi olarak vatandaşlar Şile'den İstanbul'a geliyor. Şile'de oturan vatandaşlarımız bu konuda mağdur. Siyasi iktidardan, Şile halkının bu mağduriyetinin giderilmesi açısından acilen tedbir almasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

4.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, başkanlık modeline dayalı özgürlükçü, demokratik yeni anayasa yapma zorunluluğu olduğuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Anayasalar egemenliğin kullanımı ile hak ve özgürlüklerin güvencesini ortaya koyarlar. 1982 darbe Anayasası bu iki açıdan meşruiyet sorunludur. Millî egemenliği kayıt ve şartla sınırlayan vesayetçi Anayasa'mız, öngördüğü istikrarsız hükûmet modeliyle millî iradenin hâkimiyetine ve güçlü Türkiye idealinin gerçekleşmesine imkân vermemektedir. Vesayetçi yönetim modeli her türlü inanç ve ifade özgürlüğüne ilişkin yapılan reformları baskıcı bir anlayışla yorumlamakta ve reformların hayat bulmasını engellemektedir. Bu nedenle, yapılan 21 değişikliğe rağmen Anayasa'nın otoriter ve antidemokratik özü asla değiştirilememektedir. Tamir kabul etmez vaziyette olan Anayasa yerine başkanlık modeline dayalı özgürlükçü, demokratik yeni anayasa yapma zorunluluğumuzu tekrar eder, yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Engin...

5.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, Anneler Günü öncesinde sigortalılık öncesi doğum borçlanması imkânını bütün annelere sağlayacak bir düzenleme yapılmasını dilediğine ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 8 Mayıs Pazar Anneler Günü öncesinde Meclisimizden annelerimize güzel bir haber verebilelim diye bugün söz aldım.

Ülkemizde annelerimizin, kadınlarımızın en önemli sorunlarından biri, büyük bir kısmının sosyal güvencesinin olmaması. Türkiye İstatistik Kurumunun araştırmalarına göre ülkemizde her 100 emeklimizden sadece 17'si kadın, 83'ü erkek. Annelerimiz bütün hayatlarını çocuklarına, ailelerine adıyorlar, yıllarca emek veriyorlar fakat sigortalılıkları ya hiç başlamadığı için ya da çok geç başladığı için emekli olamıyorlar. Doğum borçlanmasıyla ilgili düzenleme ise sadece sigortalı olduktan sonra doğum yapan anneleri kapsıyor ne yazık ki. Bütün partilere çağrı yapmak istiyorum: Gelin, anneler arasında bu ayrıma son verelim ve hep birlikte, sigortalılık öncesi doğum borçlanması imkânını bütün annelerimize sağlayalım ve Anneler Günü öncesinde bir müjde verelim annelerimize.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

6.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Miraç Kandili'ni kutladığına ve Mecliste Türkiye'nin sorunlarına çözüm aramak yerine kavga ve kargaşayla zaman geçirip gündemi sadece dokunulmazlık konusuna kilitledikleri için bir milletvekili olarak tüm yurttaşlardan özür dilediğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, öncelikle tüm milletvekillerinin ve halkımızın Miraç Kandili'ni kutluyorum.

27 Nisandan bu yana yine çok sayıda askerimiz ve polisimiz şehit oldu. Kilis'e IŞİD tarafından bir kez daha roketli saldırı düzenlendi. Vatandaşlarımız hayatını kaybetti ya da yaralandı. Bursa'da canlı bomba saldırısı düzenlendi. Gaziantep'te Emniyet Müdürlüğüne bombalı saldırı yapıldı. Bunun yanı sıra, esnaf perişan, sabit gelirli kan ağlıyor, köylü çaresiz. Peki, böylesine ağır bir tablo varken Mecliste gündem ne? Dokunulmazlık ve kavga. Türkiye'nin sorunlarına çözüm aramak varken maalesef, kavga ve kargaşayla zaman geçiriyor, gündemi sadece dokunulmazlık konusuna kilitliyoruz. Ben, bir milletvekili olarak tüm yurttaşlarımızdan özür diliyor, tüm milletvekillerini de sağduyuya davet ediyorum, milletvekili sorumluluğunu bir kez daha anımsatmayı görev biliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Zeybek...

7.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü'ne, Samsun'un Havza ilçesinin Çiftlikköy ve Gidirli köylerinde altyapı ve yol sorunlarına ilişkin açıklaması

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, bugün, basın özgürlüğünün yıl dönümü. Basın emekçilerinin ve demokrasimizin daha özgür yaşayabilmesi, basınımızın özgür olabilmesi için basın emekçilerinin gününü kutluyorum.

Samsun Havza'nın Çiftlikköy ve Gidirli köylerinde altyapı ve yol sorunlarının ve çok zor koşullarda gidış gelişlerinin olduğu bilinmekte. Vezirköprü'nün Çekalan, Çalköy, İmircik, Güldere, Devalan, Kabalı köylerinin kanalizasyon, yol ve içme sularının, yaşanabilir bir ülkenin gerçeklerine uymayan... Bugünkü yaşantımızı, insanlarımızın yaşamını engelleyen kötü koşullardaki altyapısının olması... 1950'li yıllardaki olmayan altyapısının bugün aynen devam ettiği, bu altyapının, yol yapımının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

8.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Miraç Kandili ile 3 Mayıs Türkçülük Günü'nü kutladığına ve Mersin'de narenciye üreticilerinin teşvik priminden faydalanamadığına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tüm İslam âleminin Miraç Kandili'ni kutluyor, miracın ülkemize barış ve kardeşlik getirmesini temenni ediyorum.

Ayrıca, 3 Mayıs Türkçüler Günü'nü kutluyor, milyonlarca Türk milliyetçisini yetiştiren başta Başbuğ Alparslan Türkeş ve Nihal Atsız olmak üzere tüm dava arkadaşlarımı rahmetle anıyorum.

Sorum Sayın Bakanımıza olacak: Narenciye teşvik primiyle alakalı devletin söylemiş olduğu, ihracatta 2015 ve 2016 yılında verecek olduğu prim ve Rusya'yla yaşanan krizden dolayı nakit vereceği teşvik priminden Rize, Antalya, İzmir ve Türkiye'nin birçok bölgesi faydalanmıştır yalnız Türkiye'de en çok narenciye ihracatı yapan Mersin'e henüz ödeme yapılmamıştır. Bu konuyu Bakanlar Kurulunda gündeme taşımanızı ve zaten zor durumda olan narenciye üreticilerinin derdine çare olmanızı bekliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

9.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, İzmir Milletvekili Tuncay Özkan'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Cumhuriyet Halk Partisinin İzmir Milletvekili Sevgili Tuncay Özkan geçen günlerde yurt dışında, Almanya'da kök hücre tedavisine ilişkin çok ağır bir ameliyat geçirmiştir. Bu ameliyat sonucunda karaciğerinin önemli bir bölümünde ciddi anlamda bir harabiyetin olduğu ortaya çıkmıştır. Silivri yargılamaları sırasında Sevgili Tuncay Özkan'ın ne yazık ki -basına intikal eden bilgiler eğer doğruysa- karaciğerinin bir bölümü DDT denen zehirli bir maddeyle zehirlenmiş bulunmaktadır. Silivri'deki Ergenekon yargılamalarının ne kadar hukuksuz olduğu bu sonuçla ortaya çıkmıştır. Ben buradan, yüce Parlamentodan Sevgili Milletvekilimiz Tuncay Özkan'a bir kere daha geçmiş olsun diyor, bir an önce sağ salım aramıza dönmesini bekliyor, kendisini özlediğimizi buradan bir kere daha belirtiyor, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İzmir Milletvekili Tuncay Özkan'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Tuncay Özkan'a geçmiş olsun ve şifa dileklerinizi iletiyoruz. İnşallah en kısa zamanda aramıza kavuşur.

Sayın Akaydın...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın'ın, EXPO 2016'yla ilgili bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sorularım Tarım ve Ulaştırma Bakanlarımıza: EXPO 2016, hepimizin bildiği gibi, Antalya'da on gün önce açılmış bulunmaktadır. EXPO Kulesi hâlen kullanım dışı, sebebi nedir, ne zaman faaliyete geçecektir? Raylı sistem bitmediği hâlde neden bitmiş gibi açılışı yapılmıştır, ne zaman faaliyete geçecektir? EXPO için bitirilmesi beklenen doğu, kuzey çevre ve batı çevre yolları neden bitmemiştir? 53 ülkenin katılımı bildirildiği hâlde Çin, Hollanda, İtalya dışında faaliyetine rastlanan pavyon neden yoktur? EXPO alanında hâlen yaygın olarak inşaat malzemeleri, inşaat atıkları ve molozlar neden durmaktadır?

Antalya-Alanya kara yolunda kara yolu ortasında AKP'li Büyükşehir Belediye Başkanının ışıklı reklam kullanım hakkı muhalefet belediyelerine de diğer illerde verilmekte midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akkuş İlgezdi...

11.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, 6 Mayıs Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idam edilmelerinin 44'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

6 Mayıs 2016 Cuma günü Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in idam edilmelerinin 44'üncü yıl dönümü. Türk demokrasi tarihi için 6 Mayıs 1972 Cumartesi kara bir gündür. “Üçü üç!” tezahüratları arasında darağacına gönderilerek idam edilen 3 gencecik fidanın; Deniz Gezmiş'in, Yusuf Aslan'ın ve Hüseyin İnan'ın hatırası bugün demokrasi mücadelesinde bayraklaşmıştır. Denizler, emperyalizme karşı, işçilerin, köylülerin, memurların ve öğrencilerin, kısacası tüm Türkiye'nin sesi ve yüreği oldular; ülkemizde motorları maviliklere süreceğimiz güzel güneşli günlerin meşalesini yaktılar ve bu 3 fidan tam bağımsız Türkiye ideali uğruna hiç çekinmeden hayatlarını feda ettiler. Can Yücel'in de dediği gibi: “Elbette Türkiye’de en uzun koşuysa devrim/ Onlar onun en güzel 100 metresini koştular/ İlk onlar göğüsledi ipi/ Aşk olsun sizlere çocuklar, aşk olsun!”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Nurlu...

12.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, Körfez Geçiş Köprüsü ücretlerine ve Sabuncubeli Tüneli'nden geçişin ücretsiz olması gerektiğine ilişkin açıklaması

MAZLUM NURLU (Manisa) – Değerli milletvekilleri, halkın vergileriyle yapılan boğaz köprülerinden geçişin 5 lira olduğu bu ülkede, yeni açılacak Körfez Geçiş Köprüsü'nden geçen her araç için müteahhit firmaya 117 lira ödenecek olmasını anlamak mümkün değildir. Firmayla yaptıkları sözleşmeye göre, köprüden günde 40 bin araç geçmez ise kalan fark devlet kasasından ödenmek zorundadır. Hazineden bir kuruş çıkmadı diye övünen AKP Hükûmeti, Deli Dumrul gibi, geçenden de geçmeyen de para alacaktır. Maalesef, aynı tehlike Manisalıları da beklemektedir. İzmir-Manisa arasında beş yıldır inşaatı bitirilmeyen Sabuncubeli Tüneli de paralı olacak ve her araçtan 7,5 lira ücret alınacaktır. Manisalıları Deli Dumrulların elinden kurtarmak için hizmete açıldığında Sabuncubeli Tüneli'nden geçiş mutlaka ücretsiz olmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bozkurt...

13.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, Hükûmetten, Ege'de 17 adanın Yunanlılar tarafından işgali konusunda Meclisi bilgilendirmesini ve bu işgale derhâl son verecek tedbirleri almasını beklediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hükûmet olmak ciddi iştir. Hükûmetlerin birinci görevi ise iradelerini başkalarına teslim etmek değil, o iradeyle devleti yönetmektir. Devleti yönetmenin ön koşulu vatandaşlarının can ve mal güvenliğini sağlamak, vatanın toprak bütünlüğünü temin etmektir. Kilis'te yurttaşlarının can ve mal güvenliğini sağlamakta acze düşen Hükûmet, Ege'de 17 adamızın Yunanlılar tarafından işgalini de kulağının üstüne yatmış izlemektedir. Bu konuda Meclisi derhâl bilgilendirmelerini ve Yunan işgaline derhâl son verecek tedbirleri almalarını kendilerinden bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuyucuoğlu...

14.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, yaşamını yitiren madencilerin ölüm nedenleri arasında, kayırmacılık, denetimsizlik, tedbirsizlik ve yeterli önlemlerin alınmaması gibi nedenler olduğuna ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP iktidarları döneminde yaşamını yitiren madenci sayısı -2003-2014 yılları arasında- 1.075 kişi olarak açıklanmıştır. Bu kadar kişinin ölüm nedenleri arasında kayırmacılık, denetimsizlik, tedbirsizlik, yeterli önlemlerin alınmaması gibi nedenler vardır. Ölümle sonrası, kusuru olanların üzerlerine gidilmesi ve cezalandırılmaları gerekirken neredeyse madencilerimiz ve aileleri cezalandırılır hâle gelmiştir. İş sağlığı ve güvenliği toplantısında ilgili genel müdür, takip ve hayat hattı sistemi için gereken ekipmanın temin edilememesi nedeniyle madenlerde hayat kurtaracak düzenlemenin bir türlü hayata geçirilemediği ve sürekli ertelendiği itirafında bulunmuştur; bu ekipmanların ülkemizde üretiminin olmadığını, ithalatında ise sıkıntılar olduğunu, uygunluk verecek kuruluşların ise yetersizliğini belirtmiştir. Daha fazla insanımızın hayatını kaybetmemesi için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Depboylu...

15.- Aydın Milletvekili Deniz Depboylu'nun, Miraç Kandili ile 3 Mayıs Türkçülük Günü'nü kutladığına ve Aydın'ın Karacasu ilçesinin Yeniköy Mahallesi'nde her yıl devam eden toprak kayması konusunda Bakanlığın çalışması olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, Türk İslam âleminin mübarek Miraç Kandili'ni ve yüce Türk milletinin 3 Mayıs Türkçülük Günü'nü kutluyorum. Milletimizin birlik ve beraberliği, huzuru, refahı için bu güzel gecenin feyzinde, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, Aydın ili Karacasu ilçesi Yeniköy Mahallesi'nde elli yıl önce başlayan ve her yıl devam eden toprak kayması nedeniyle vatandaşlarımız mağdur durumdadır, evlerde ve köy camisinde çatlaklar mevcuttur. Yerleşim bölgesinin afet kapsamına alınarak köyün mevcut bölgeye yakın bir bölgeye taşınması için Bakanlığınızın çalışması var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Depboylu.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanlığının ev sahipliğinde Romanya, Polonya, Türkiye Parlamentoları Dışişleri Komisyonları üçlü toplantısının ülkemizde düzenlenmesinin ve Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili Cemalettin Kani Torun'un Somali ziyaretinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 6/4/2016 tarihli ve 9 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/725)

29/4/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanlığının ev sahipliğinde Romanya, Polonya, Türkiye Parlamentoları Dışişleri Komisyonları üçlü toplantısının ülkemizde düzenlenmesi ve Dışişleri Komisyonu Başkan Vekili Cemalettin Kani Torun'un Somali ziyareti, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 6/4/2016 tarih ve 9 sayılı Kararı'yla uygun bulunmuştur.

Söz konusu ziyaret ve toplantı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanun'un 7'nci ve 10'uncu maddeleri gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

İsmail Kahraman
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Türkiye'nin uyguladığı sınır politikalarının yol açtığı düzensiz göç ve insan kaçakçılığının geldiği boyutların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/187)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye'nin uyguladığı sınır politikalarının yol açtığı düzensiz göç ve insan kaçakçılığının geldiği boyutların tespit edilmesi; Suriye, Irak ve İran sınırı ve deniz kıyılarındaki hak ihlallerinin araştırılması, uluslararası mülteci hukukuna uygun geri göndermeme ilkesini esas alan politikalar geliştirilebilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

İdris Baluken
Diyarbakır
HDP Grubu Başkan Vekili

Gerekçe:

Suriye'deki iç savaş sonrasında Türkiye'ye büyük bir mülteci akışı olmuştur. Kasım 2015 resmi rakamlarına göre kayıtlı 2 milyon 200 bin mülteci bulunmaktadır. Türkiye'nin mülteci sorununa karşı temel yaklaşımı ise Orta Doğu'daki siyasi çıkarları açısından kullanabileceği bir araç olarak bakmanın ötesine maalesef geçememiştir. Suriye'deki derinleşen savaş rejim, IŞİD, El Nusra gibi çete örgütlerinin insanların yaşam alanlarını yerle bir etmesi sonucu zulüm gören insanlar Türkiye sınırına akın etmektedir.

Türkiye, Hatay'dan Cizre'ye kadar olan Suriye sınırında yasal geçiş imkânı sağlayacak açık kapı politikası uygulamadığı ve sınır kapılarını keyfi ve düzensiz bir şekilde açıp kapattığı için binlerce mülteci, yaşam hakları başta olmak üzere, pek çok hak ihlallerine maruz kalmıştır. Türkiye son aylarda güvenliği gerekçe göstererek Suriye sınırındaki birçok kapısını kapatmış, uluslararası koruma arayan kişileri ise kaçakçıların insafına bırakmıştır. En son AB'yle varılan mutabakatla sınırda var olan tel örgü çekilmesi gibi uygulamaların artırılması planlanmaktadır. İnsan Hakları İzleme Örgütü 2015 Raporu'na göre, Türkiye'ye sadece kaçakçılar aracılığıyla girilebildiği belirtilmiştir. Dolayısıyla kadın, erkek, çocuk ve yaşlılar korku içerisinde gece yarısı etraftan gelen silah sesleriyle dağlık arazilerde uzun

yollar katetmek zorunda kalarak geçiş yapmaya çalışmaktadırlar. Türkiye'nin iddia ettiği gibi sınırın mültecilere resmî olarak kapatılması mülteci akınını engellemediği gibi, savaştan dolayı ülkesinden göç etmek zorunda kalan insanları doğrudan insan kaçakçılarının ellerine teslim etmek anlamına gelmektedir. Öyle ki sınırdan Türkiye'ye, Türkiye'den de AB ülkelerine geçiş için kaçakçılara ödenen miktarlar ve ödeme yöntemleri dahi alenen bilinir bir hâldedir.

AB'yle varılan mutabakatla paralel olarak zaten var olan Suriye'den ve Irak'tan gelen koruma ihtiyacı olanları sınır dışı etme uygulamalarında artış yaşandığı gözlemlenmekte, bu da uluslararası mülteci hukukunca tanınan temel bir ilke olan geri göndermeme ilkesini ihlal etmektedir. Türkiye, Suriye ve Irak sınırlarından gelen sığınmacıları geri itmektedir. Sınırdan giriş yapmak isteyen ve Türkiye'den Avrupa'ya geçmeye çalışırken yakalanan sığınmacılar sınırdaki güvenlik görevlilerince dövüldüklerini, gözaltına alınıp sonra sınır dışı edildiklerini ifade etmektedirler. Dahası, Türkiye sınırını geçmek isteyen çok sayıda insan askerî müdahale sonucu yaşamını yitirmiştir.

2015 yılında 420 bin Suriyeli Yunanistan'a geçmeye çalışmıştır. Botlarla karşı tarafa geçişler insan kaçakçıları tarafından hiçbir şekilde uygun ve güvenilir koşulların olmadığı yöntemlerle yapılmaktadır. Tanıklar, botlara Sahil Güvenliğin silahla ateş ederek korku ve panik yarattıklarını, hatta doğrudan kendilerini ya da patlatmak için botu hedef aldıklarını belirtmişlerdir. Hem kara sınırı hem de deniz sınırında savaştan göç etmek zorunda kalmış insanlar, Türkiye'nin ve AB'nin uyguladığı sınır politikası sonucunda daha tehlikeli koşullara itilmektedir.

Uluslararası koruma ihtiyacı olan sivilere uygulamalar bu kadar katı iken IŞİD, El Nusra gibi çete mensupları istedikleri gibi sınırı aşıp Türkiye'ye giriş çıkış yapabilmektedirler. Suruç ve Ankara katliamları başta olmak üzere birçok şiddet olayının faillerinin Suriye'den Türkiye'ye giren çete elemanları olduğu, yüklü miktarda patlayıcı madde ve silahı sınırdan rahatlıkla geçirdikleri bilinmektedir. Ulusal ve uluslararası basına da yansıdığı üzere, yabancı savaşıların Suriye ve Irak'taki çetelere katılmak için Türkiye'yi rahatlıkla kullanabildikleri bilinmektedir. Türkiye, çetelere yönelik tedbirler almak yerine, sığınmacıların Türkiye'ye girişlerini engelleyecek önlemler almaktadır.

Türkiye, savaşı destekleyen dış politikasını bir an önce değiştirerek göç etmek zorunda kalmış insanların sorunlarını çözmeyi hedeflemelidir. Bu nedenle, Türkiye'nin uyguladığı sınır politikalarının yol açtığı düzensiz göç ve insan kaçakçılığının geldiği boyutların tespit edilmesi; Suriye, Irak ve İran sınırı ve deniz kıyılarındaki hak ihlallerinin araştırılması, uluslararası mülteci hukukuna uygun geri göndermeme ilkesini esas alan politikalar geliştirilebilmesi için bir araştırma komisyonu kurulmasını önermekteyiz.

2.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, gözetiminde ve cezaevlerinde kadına yönelik cinsel taciz ve şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/188)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gözetiminde ve cezaevlerinde kadına yönelik cinsel taciz ve şiddet olaylarının araştırılması, bu uygulamaların sonlandırılması için alınması gereken hukuki ve idari tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ederim.

Çağlar Demirel

Diyarbakır

HDP Grubu Başkan Vekili

Gerekçe:

Devletlerin baskıcı dönemlerinde sistematikleşen suçlardan biri olan kadına yönelik cinsel işkence suçu 1990'lı yıllarda olduğu gibi bugün yine Türkiye'nin gündemindedir. AKP iktidarının devreye koyduğu topyekûn savaş konseptinin bir parçası olarak kadın bedeni üzerinde kirli bir savaş politikası yürütülmekte, antidemokratik ve baskıcı uygulamalara karşı sesini yükselten kadınların iradesini kırmak maksadıyla cinsel taciz, tecavüz ve işkence yöntemlerine başvurulmaktadır. 7 Hazirandan bu yana, toplumsal muhalefetin güçlü olduğu coğrafyalarda kimi kadın basın açıklamasına katıldığı için gözüaltına alınıp götürüldükleri karakolda, kimi cezaevi girişinde ince aramalar esnasında, kimi de daha karakola götürülmeden gözüaltı aracında cinsel işkenceye tabi tutularak yıldırılmaya çalışılmıştır.

Muş'un Varto ilçesinde Kevser Eltürk'ün işkence edilerek katledilmiş bedeninin teşhir edilmesi, Adana'da gözüaltına alındıktan sonra cinsel işkenceye maruz kalan Figen Şahin'in çekilen çıplak fotoğraflarının sosyal medyada paylaşılma ile tehdit edilmesi, Şanlıurfa Emniyet Müdürlüğünde Ş.Ç ve L.T'nin IŞİD mensubu olduklarını iddia eden kişiler tarafından cinsel işkenceye uğramaları, Erzurum Atatürk Üniversitesinde sınava girmek üzereyken sınıfında gözüaltına alınan Z.İ'nin emniyette iç çamaşırlarına kadar soyulduktan sonra işkenceye uğraması, Diyarbakır'ın Sur Belediye Eş Başkanı Fatma Şık Barut ve Silvan Belediye Eş Başkanı Yüksel Bodakçı'nın ağustos ayında getirildikleri Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde "ince arama" adı altında zorla çıplak arama işkencesine maruz kalmaları geçtiğimiz aylar içinde basında yer alan vakalar olmuştur. Son olarak, Diyarbakır'da 6 Eylülde gözüaltına alınan Şükran Yıldız'ın Diyarbakır Emniyet Müdürlüğünde eylül ayından bu yana gözüaltına alınan kadınlara sistematik olarak cinsel işkence uygulandığını anlattığı mektubu ve 8 Kasım'da Diyarbakır Bismil'de gözüaltına alınan Gülizar Akad'ın uğradığı cinsel işkence ve tehditler kamuoyunun gündemine getirilmiştir.

Tüm bu yaşananlar bize gösteriyor ki gözüaltında cinsel şiddet ve işkence bir devlet politikası işlevi görmektedir. Özellikle, 1990'lı yıllarda Kürtlerin yoğunlukta yaşadığı yerlerde cinsel işkence suçunu işleyen polislerin açığa alınmadığı ya da haklarında yargı sürecinin başlatılmadığı; kısacası, cinsel suçlara karşı cezasızlık zihniyetinin hâkim olduğu bilinmektedir. Devletin geçmişiyile yüzleştiği ve "işkenceye sıfır tolerans" iddiasında olan AKP iktidarı boyunca da kadın tutuklulara yönelik cinsel taciz ve işkence vakaları gündeme gelmiş, ne yazık ki bu vakalar etkin bir şekilde soruşturulmamıştır. Tüm bu yaşananlar hafızamızda yer etmiş ve yeni vakalar söz konusu iken bu durumun ciddiyetle üzerinde durulması ve titizlikle incelenmesi gerekliliği ortadadır.

Türkiye'nin de tarafı olduğu uluslararası birçok anlaşma gözüaltında çıplak arama ve her türlü cinsel saldırıyı işkence olarak tanımlamaktadır. Bu sebepten, sözleşmeye taraf olan hükûmetler, sözlü ve fiziksel saldırıları ve işkence iddialarını titizlikle araştırmak ve caydırıcı cezalarla önlem almakla yükümlüdür. Çokça gündeme getirilen ve kolluk kuvvetlerine dönük güveni azaltan bu tür uygulamaların önüne geçilmesinin yegâne yolu bu iddiaların ivedilikle araştırılarak sorumluların cezalandırılması olacaktır.

Tüm bu nedenlerden ötürü, 7 Hazirandan bu yana kamuoyuna yansıyan ve daha önce de TBMM gündemine taşıdığımız gözüaltında ve cezaevlerinde kadınlara yönelik cinsel işkence vakalarının araştırılarak bu uygulamaların sonlandırılması için atılması gereken hukuki ve idari tedbirlerin tespit edilmesi adına bir araştırma komisyonu kurulmasını önermekteyiz.

3.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul ve 20 milletvekilinin, Antalya ve Türk turizminin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/189)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Antalya turizminin öngörülemez yapısı hem iş gücü piyasasını hem de yatırımcıları etkileyerek millî ekonomiyi ve sosyal yapıyı tehdit eder bir hâle gelmiştir. 2014 Ocak-Kasım tarihleri arasında Antalya'ya gelen yabancı turistlerin sayısı 11 milyon 375 bin 584'ten 2015 Ocak-Kasım dönemi itibarıyla 10 milyon 769 bin 353 kişiye düşmüştür. İstatistikler göstermektedir ki Antalya'ya giriş yapan yabancı turist sayısı yalnızca bu yıl yüzde 5,33 oranında azalmıştır. Bununla birlikte, Rusya'dan gelen yabancı turist sayısının yüzde 18,53 oranında azalması da turizm sektörü açısından dikkate değer bir husustur. Bu olumsuz tablonun neticesi olarak millî varlıklarımız içinde yer alan yatırımlar ve tabiat varlıklarımız atıl bir hâle gelerek kullanım dışı olmuşlardır. Antalya'dan arka arkaya gelen satılık otel haberleri ve toplu işten çıkarmalar da durumun vahametini gözler önüne sermektedir. Turizm sektörü bu hâliyle sürdürülebilir olmaktan çok uzaktır. Bu nedenle Antalya turizminin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik sorunların belirlenerek çözüm üretilmesiyle ilgili tedbirlerin alınması ve yasal düzenlemelerin oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımızla arz ederiz.

1) Ahmet Selim Yurdakul	(Antalya)
2) Erkan Akçay	(Manisa)
3) Deniz Depboylu	(Aydın)
4) Kamil Aydın	(Erzurum)
5) Kadir Koçdemir	(Bursa)
6) Nuri Okutan	(Isparta)
7) İsmail Faruk Aksu	(İstanbul)
8) Mustafa Mit	(Ankara)
9) Erhan Usta	(Samsun)
10) Erkan Haberal	(Ankara)
11) Mehmet Parsak	(Afyonkarahisar)
12) Arzu Erdem	(İstanbul)
13) Baki Şimşek	(Mersin)
14) Seyfettin Yılmaz	(Adana)
15) Mehmet Erdoğan	(Muğla)
16) İsmail Ok	(Balıkesir)
17) Fahrettin Oğuz Tor	(Kahramanmaraş)
18) Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	(Hatay)
19) İzzet Ulvi Yönter	(İstanbul)
20) Edip Semih Yalçın	(İstanbul)
21) Mustafa Kalaycı	(Konya)

Genel Gerekeçe:

Antalya'ya giren yabancı turist sayısı Kasım 2015 itibarıyla bir önceki yıla göre yüzde 5,33 oranında azalmıştır. Uzun vadeli sözleşmeler ve düşük kâr oranlarıyla faaliyetlerini sürdürmeye çalışan

her şey dâhil sisteminin en büyük müşterilerinden biri olan Rusya'dan gelen turist sayısı ise aynı dönemde yüzde 18,53 oranında azalmıştır.

Son dönemde AKP Hükûmetinin öngörülemeyen dış politik hamlelerinden en çok etkilenen illerin başında gelen Antalya, uçak düşürme olayından sonra Rus turistlerin ülkemizi ziyaretten imtina etmesi nedeniyle büyük bir ekonomik ve sosyal kayıpla mücadele içine girmiştir.

Kepen kapatan otellere her gün yeni otellerin eklenmesi ve toplu işten çıkarmaların neticesinde il genelinde işsizlik rakamlarında büyük bir yükseliş beklenmektedir. İşsizlik oranlarının arttığı yerleşim birimlerinde suç oranlarının yükselmesi ve ailelerin ekonomik yoksunlukla karşı karşıya kalarak sosyal problemlerin artması da meselenin önemini göstermesi açısından dikkate değerdir.

Turizm sektöründe önemli bir yere sahip olan Antalya'nın küçük-büyük tüm uluslararası siyasi krizlerden etkileniyor olması, bu sektörün günlük politikalarla idare edildiğini ve kolaylıkla her türlü siyasi tehdide maruz kaldığını göstermiştir.

Millî turizm kapasitemizin önemli bir kısmını tek başına oluşturan Antalya'nın ve ülkemizin, daha profesyonel ve geniş kapsamlı bir turizm yaklaşımına ihtiyacı bulunmaktadır. On iki ay sürecek bir turizm kapasitesi olan bölgenin potansiyelini değerlendirmek, ziyaretçi çeşitlendirmesini ve Rus turistlerin tercihlerini etkileyen sıkıntıların Antalya ve Türk turizmine olan olumsuz etkilerini araştırmak, çözüme yönelik ilgili tedbirlerin alınması ve yasal düzenlemelerin oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımızla arz ederiz.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının iki tezkeresi daha vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

A) TEZKERELER (Devam)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in mazereti nedeniyle 28/3/2016 tarihinden itibaren 26 gün izinli sayılmasının Başkanlık Divanının 6/4/2016 tarihli ve 9 sayılı Kararı'yla uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/726)

27/4/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in mazereti nedeniyle 28/3/2016 tarihinden itibaren 26 gün izinli sayılması, Başkanlık Divanının 6/4/2016 tarihli ve 9 sayılı Kararı'yla uygun görülmüştür.

Genel Kurulun onayına sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.-Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman başkanlığındaki bir heyetin; Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı Dr. H. Ade Komarudin, Yeni Zelanda Temsilciler Meclisi Başkanı David Carter ve Singapur Meclis Başkanı Halimah Jacob'un vaki davetlerine icabet etmek üzere Endonezya, Yeni Zelanda ve Singapur'a resmî ziyaretlerde bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/727)

2/5/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman başkanlığındaki heyetin; Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı Dr. H. Ade Komarudin, Yeni Zelanda Temsilciler Meclisi Başkanı David Carter ve Singapur Meclis Başkanı Halimah Jacob'un vaki davetlerine icabet etmek üzere Endonezya, Yeni Zelanda ve Singapur'a resmî ziyaretlerde bulunması hususu, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, sayın grup başkan vekillerinin söz talebi vardır, kendilerine söz vermeden önce bir konuyu bilginize sunmak istiyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarında uygulama birliğini sağlamak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanının başkanlığında hem sayın grup başkan vekilleriyle hem de Türkiye Büyük Millet Meclisi başkan vekilleriyle birer toplantı gerçekleştirilmişti. Bu toplantılarda mutabakata varılan hususlar grupların bilgisi dâhilindedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi başkan vekilleriyle yapılan toplantıda varılan mutabakata göre, grup başkan vekillerine gündeme geçmeden önce eğer söz talep ederlerse 2+1 dakika süreyle söz verilebilecektir. Gündeme geçtikten sonra söz talep edilmesi hâlinde verilecek olan süre bir dakikadır. Sanıyorum bugün sayın grup başkan vekilleri gündemin yoğunluğu nedeniyle herhâlde bunu ihmal ettiler. Bugüne mahsus olmak üzere, emsal teşkil etmemek üzere, ben söz talep eden sayın grup başkan vekillerine 2+1 dakika süreyle söz vereceğim. Sırayla söz taleplerini karşılıyorum.

Sayın Akçay, buyurunuz.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Miraç Kandili'ni kutladığına, PKK'nın güneydoğuda yerleştiği mahallelerden arındıkça terörü batıya ve büyük kentlere taşımaya çalıştığına ve iktidarın, başkanlık, laiklik ve yeni anayasa tartışmalarıyla Türkiye'yi cepheleştirmekten vazgeçmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bütün İslam âleminin ve aziz milletimizin Miraç Kandili'ni tebrik ediyorum. Son zamanlarda meydana gelen olaylar herkesin, bütün milletimizin el ele, omuz omuza vermesi gerektiğini gösteriyor. Ülkemiz her yandan vahim saldırılar altındadır. Zaman, hainlere ve vatana kasteden düşmana karşı herkesin el ele vermesi ve güç birliği içinde olması gerektiği bir zamandır. Çeşitli terör örgütleri, büyük kentlerde panik yaratmak için canlı bomba ve bomba yüklü araçlarla intihar eylemleri gerçekleştiriyor. Teröristlerin amacı, Türk halkına yaşadığı hiçbir yerde güvende olmadığı duygusunu vermektir.

Teröristler halktaki güven duygusunu ortadan kaldırarak turizmi, ticareti, ekonomiyi ve günlük yaşamı da zehirlemeye çalışıyorlar. IŞİD Kilis'e katyuşalarla bunun için saldırıyor, PKK sokaklara bombayı bunun için döküyor, canlı bombalarla büyük kentlere bunun için saldırıyorlar. Türk milleti evlatlarını şehit veriyor. AKP iktidarıysa Türkiye gündemini başkanlık, yeni anayasa ve laiklikle meşgul ederken IŞİD Karkamış'ta obüsle karakol vuruyor. Kilis'te katyuşa saldırılarının devam etmesi ve 18 kişinin ölmesi üzerine kentten ciddi bir göç yaşanmaktadır. PKK'nın Varto, Lice, Nusaybin gibi ilçelerde ve Şırnak'ta tuzakladıkları bombalar patlıyor. Dahası, PKK, terör alanını genişletmek için elinden gelen her şeyi yapıyor; bu bağlamda, Manisa Soma-Kırkağaç arasındaki yolu patlayıcı tuzaklayarak patlatıyor, Bursa'da, Ulucami yakınlarında canlı bomba saldırısında bulunuyor. PKK güneydoğuda yerleştiği mahallelerden arındıkça terörü batıya ve büyük kentlere taşımaya çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Akçay.

Buyurunuz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye, iç ve dış odakların planladığı ciddi bir terör fitnesiyle karşı karşıyadır. Terörün siyasi ve militer uzantıları, kaosu ülkenin her yanına yayma gayreti içindedir. Bu ülkede yaşayan herkes, içeriden ve dışarıdan gelen her türlü saldırıya karşı, bütün vatandaşlar olarak omuz omuza vermek durumundayız. Bu konuda en büyük sorumluluk da iktidara düşmektedir; başkanlık, laiklik ve yeni anayasa tartışmalarıyla Türkiye'yi cepheleştirmekten vazgeçmeli ve düşman birleşirken vatandaş ayrıştırılmamalıdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Baluken.

17.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, demokratik eylem ve etkinliklerde halka yönelik bir saldırı konsepti başlatan AKP Hükûmetinin bu saldırı dalgasını Meclis çalışmalarına da taşımaya kararlı görüldüğüne, Genel Kurul ve Anayasa Komisyonunda yaşanan saldırı ve linç anlayışını kınadığına ve 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü'ne ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, abluka altındaki kent merkezlerinde, alanlarda, meydanlarda -en yakın tarihte 1 Mayıs'ta gördüğümüz gibi- demokratik eylem ve etkinliklerde halkımıza yönelik topyekûn bir saldırı konsepti başlatan AKP Hükûmeti, belli ki bu saldırı dalgasını Meclis çalışmalarına da taşımaya kararlı görünüyor. Gerek Meclis Genel Kurul çalışmalarında gerekse de komisyon çalışmalarında, aylardır, buraya milletvekilliği yapmak değil, birtakım merkezlerin fedailiğini yapmaya gelen bir linç güruhu tarafından muhalefet partilerine yönelik saldırılar geliştiriliyor.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Sen saldırdın sen!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - En son geçen hafta Genel Kurulda 6-7 milletvekilimizin 100-150 kişilik bir grup tarafından linçe tabi tutulması, bir gün sonra Anayasa Komisyonunda aynı gerginliğin toplantı zeminine taşınması ve nitekim dün de bir kadın milletvekilimizin önce “Vururum.” şeklinde tehdit edilmesi ve sonra darp girişimi üzerinden Meclise de yakışmayan birtakım görüntüler her gün yaşanmaktadır. Ancak, bu saldırıların ve linçlerin bilinçli olduğu, bugün Başbakan Davutoğlu'nun yapmış olduğu açıklamalarda da açıkça kendini ele veriyor. Dün Anayasa Komisyonunda ortaya çıkan görüntüleri “AKP Grubunun destan yazdığı” şeklinde tanımlayan bir anlayış, aslında çok planlı ve bilinçli bir şekilde bu şiddet ortamını Meclis ortamına taşıma konusunda kararlı olduğunu da ortaya koyuyor.

Biz, öncelikle bu saldırı ve linç anlayışını buradan bir kez daha kınadığımızı, saldırı ve lincin boyutu ne olursa olsun halkın iradesi doğrultusunda muhalefet partilerine biat ettirmeyi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Başkan.

...bizi susturmayı amaçlayan bu saldırılara karşı da asla, bedeli ne olursa olsun, tek bir geri adım atmayacağımızı ifade etmek istiyorum.

Diğer taraftan, bugün Miraç Kandili, İslam âlemi açısından son derece önemli bir gün. Tüm İslam âleminin Miraç Kandili'ni kutluyor; ülkemize, tüm insanlık âlemine barış, huzur ve adalet getirmesini temenni ediyorum.

Yine, bugün Dünya Basın Özgürlüğü Günü. Türkiye hâlâ basın özgürlüğü açısından 180 ülke arasında 151'inci sırada, hâlâ 33 gazeteci cezaevlerinde bulunuyor. Bu 33 kişiden 22'si özgür basın geleneğine mensup muhabirler. Sadece ablukalarda, son birkaç ay içerisinde, gözaltına alınan ve tutuklanan muhabir sayısı 9. Bu tablonun Türkiye'ye yakışmadığını, AKP Hükûmetinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...basın özgürlüğü üzerindeki vesayetini bir an önce kaldırması gerektiğini ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

Sayın Altay...

18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Miraç Kandili'ni kutladığına ve 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü'ne ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, bugün Dünya Basın Özgürlüğü Günü. Fakat, üzülerek ifade etmek zorundayız ki gerek Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü verilerine göre gerek diğer verilere göre Türkiye'nin basın özgürlüğüyle ilgili olarak uluslararası karnesi her geçen gün biraz daha kötüye gidiyor. 2002'de AKP'den önceki Türkiye, basın özgürlüğünde 58'inci sıradayken 180 ülke içerisinde, 2016 itibarıyla 156'ncı sıraya gerilememiz Türkiye için bir utançtır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer üyelerinin de böyle düşündüğüne inanıyorum. Hükûmet şunu bilmelidir ki bir ülkede basın özgür değilse o ülkede bırakın ileriye, demokrasiden söz etmek mümkün değildir. Gene Hükûmet şunu bilmek zorundadır ki demokrasi bir tepki ve protesto rejimidir. Tepki ve protesto haklarının kullanılmasını, kullanılan bu hakların haber yapılmasını engelleyen bir Hükûmetin uygulaması demokrasiyle bağdaşmaz, buna bir siyasi sıfat getirmek, yakıştırmak gerekirse burada diktatörlükten bahsedilir. Milletın oyuyla gelmek elbette önemlidir, milletin takdiridir, bu takdirin bizim de başımızın üstünde yeri vardır ama "Milletin oyuyla geldim." siyasi şımarıklığıyla bu despotluğun, bu zulmün, bu hak gasbının daha fazla Türkiye'de taşınması da mümkün değildir.

Sayın Başkan, öte yandan, bugün bütün Müslüman âlemi için, İslam âlemi için kutlu bir gün, kıymetli bir gün. Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu olarak milletimizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...ve tüm İslam âleminin Miraç Kandili'ni tebrik ediyoruz. Miraç Kandili'nin kardeş kavgasının nihayet bulmasına, İslam coğrafyasında barış, huzur ve güven ortamının tesisine vesile olmasını temenni ve niyaz ediyor, tüm insanlık için barış diliyoruz.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altay.

Sayın Bostancı...

19.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Miraç Kandili'ni kutladığına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Sayın Baluken'in yapmış olduğu değerlendirmeyi esefle karşılıyor ve şiddetle reddediyorum. Aynı bağlamda yaptığı konuşmanın tam tersini HDP Grubu için yapmak mümkün; sahada yaşanan terör eylemlerinden Meclise taşınan şiddete yönelik her türlü değerlendirmeyi yerli yerine koyarak benzer bir değerlendirme yapmak mümkün ama ben onu yapmayacağım.

Parlamentonun kendi kurallarına uygun bir şekilde çalışması hepimizin yükümlülüğü, tabii ki en başta da iktidarın yükümlülüğü ve biz buna azami dikkati gösteriyoruz hem Genel Kurulda hem de komisyonlarda. Fakat maalesef dokunulmazlıklarla ilgili olarak Komisyonunda yaşanan olayların ben de bire bir şahidiyim, orada ilk imza sahibi olarak bulunuyordum. Olayların nasıl geliştiğini görüyorum. Maalesef, ara verildikten sonra, o zamana kadar kendi içerisinde yine HDP'li vekillerin, AK PARTİ'li vekillerin bulunduğu ve bir müzakere zemininin teşekkül ettiği Komisyonunda, benim gözlemim HDP'li vekiller gerilimi yükseltmişler ve olayların çıkmasının müsebbibi olmuşlardır.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Çarşamba günü... Çarşambaya gel.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Komisyonun kurallarına uygun bir şekilde yürütmesinde bizim açımızdan herhangi bir beis olmaz. İç Tüzük'e uygun bir şekilde yürüsün, oylamalar yapılsın, kararlar alınsın, insanlar fikirlerini söylesinler ama bir tür siyasal gerilim yaratarak bunun üzerinden bir stratejiyle netice almaya çalışmak yönündeki bir akılla karşı karşıya olduğumuzu düşünüyorum.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Çarşamba günü gibi!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – En azından, geçmişe ilişkin bu Parlamentoda çok acı olaylar yaşandı, biliyoruz, komisyonlarda da yaşandı; bundan sonrasına ilişkin hep beraber çalışacağız ve bu ülkenin ortak geleceği için hep beraber yine müzakere etmeye ve konuşmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Yine hepimizin yükümlülüğü, bütün bunları yaparken, kesinlikle şiddetten uzak, insanların fikirlerini serbestçe söylediği, hukuka ve ahlaka uygun müzakere zeminlerinin teşekkül edilmesidir. Biz buna dikkat edeceğiz, ümit ederim diğer arkadaşlar da dikkat ederler, temennimiz bu yöndedir. Dolayısıyla, böyle bir Parlamento çalışması temennisi ve bu yönde bir hassasiyet çağrısıyla birlikte bu hususu noktalıyorum.

Öte yandan, Miraç Kandili; milletimizin ve İslam âleminin miracını kutluyorum.

Esasen, miracın bize söyledikleri çoktur: İnsan ki iki sonsuzluk arasında gerili bir ip, kötü yanlarımıza ilişkin o ahlaki eğitimi yapmak ve meziyete...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - ...ilişkin bir dünyanın kurulması için çaba göstermek, tam da böyle bir günde daha yüksek sesle söylememiz gereken bir husustur ve tartıştığımız bütün bu konuları da böyle bir bağlamda görmek gerektiğini düşünüyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken, dinliyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Bostancı konuşması sırasında dokunulmazlık tartışması nedeniyle bilinçli bir şekilde gerilimi yükselttiğimizi ve dışarıdaki terör ve şiddet ortamını Meclis zeminine taşıdığımızı ifade etti, açıktan sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken. (HDP sıralarından alkışlar)

İki dakika süreyle söz veriyorum.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- *Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklaması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması*

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bostancı, meselenin sadece HDP'ye yönelik saldırılar olmadığını çok iyi biliyorsunuz. Dokunulmazlıklarla ilgili mesele olmadığını da çok iyi biliyorsunuz. Geçen çarşamba akşamı burada dokunulmazlıklar tartışılmıyordu. 6-7 milletvekiline yönelik 150-200 milletvekili linç girişiminde bulunurken bu Meclisin gündeminde, Genel Kurulda dokunulmazlık yoktu.

Hatırlarsanız, aynı gün gündüz saatlerinde de CHP Bolu milletvekiline yönelik, yine kürsüye yönelik bir saldırı gerçekleştirildi. Birkaç gün önce CHP Trabzon milletvekilinin kürsüdeki konuşmasını bitirmesine müsaade edilmeden bir saldırı yapıldı. Siz bunları çok iyi biliyorsunuz. Aylardır, bakın aylardır bu konuda gerekli tedbirleri alın diye sizleri uyarıyoruz. Meclis Başkanıyla en son yaptığımız toplantıda da her üç siyasi partinin, muhalefet partisinin grup başkan vekilleri de bu konudaki kaygı ve endişelerini dile getirdi, geçmişte bu Meclis Genel Kurulunda yaşanan olaylarla ilgili nelerin yaşanabileceğine dikkat çekti ama siz ısrarla bunlarla ilgili tedbir almak yerine, bunlarla ilgili bu linç ve saldırı dalgasını kırmaya yönelik en küçük bir çaba göstermek yerine, tıpkı bugün olduğu gibi bunları meşrulaştıran bir tutum ve anlayış içerisindeyiz. Vallahi, böyle devam edin isterseniz. Bu Meclis Genel Kurulunda hiçbirimizin onaylamadığı son derece ciddi birtakım olaylar yaşanırsa her birimiz pişman olacağız. Umarım ki meşrulaştırma arayışından vazgeçer, bir an önce özellikle iktidar partisi grup başkan vekilleri olarak bu Meclise yakışmayan bu ortamların son bulması için gerekli tedbirleri alırsınız diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

Sayın Bostancı...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, hukuk dışı hiçbir uygulamanın yanında olmayız, kürsüye yürümek dâhil, konuşmaya müdahale etmek dâhil.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – O zaman şu listeyi ıslah etmeniz gerekecek.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Beş seneden beri yapıyorsunuz, daha ne olacak?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Parlamento geleneği içerisinde laf atma, söz atma, bunu zaman zaman bütün gruplar yapıyor ama fiilî olarak müdahaleyi hiçbir şekilde uygun görmeyiz, kabul etmeyiz.

Çarşamba gecesi yaşanan talihsiz olaya ilişkin, Anayasa Komisyonundaki toplantı öncesi hep birlikte değerlendirme yapmıştık, biz de üzüntülerimizi beyan ettik. O gün yaşanan olayda, evet, arkadaşlarımız burada tedbir de almışlardı herhangi bir fiilî durum yaşanmasın diye ama yine de zaman zaman bu tür arbedeler oluyor, arbedeler yaşanırken de bütün bir AK PARTİ Grubu saldırmış gibi değerlendirmek tamamen yanlıştır, aralayan vekiller vardır, çatışma vardır...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Fotoğraflar ortada.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sonuçta bunlar bizim istediğimiz olaylar değildir. Parlamentonun çalışma usulü bellidir. Dolayısıyla, geçmişe ilişkin değerlendirme yaparken abartılı bir dil kullanmak yerine bunların yaşanmamasını temin edecek bir gelecek düşüncesiyle konuşmak daha uygun olur. Geleceğe ilişkin, hukuka, ahlaka uygun çalışma ortamının teşekkülü konusunda hepimiz yükümlülüklerimizi yerine getirelim diyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IX.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ile Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Kilis başta olmak üzere sınır illerindeki yurttaşlarımızın can ve mal güvenliğinin ciddi tehdit altında olduğu hakkında 3/5/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin, Genel Kurulun 3 Mayıs 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3/5/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 3/5/2016 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İdris Baluken

Diyarbakır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

3 Mayıs 2016 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili Çağlar Demirel ve Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili İdris Baluken tarafından (1892 sıra numaralı) Kilis başta olmak üzere sınır illerindeki yurttaşlarımızın can ve mal güvenliğinin ciddi tehdit altında olduğu hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan genel görüşme açılmasına dair önerenin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 3/5/2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisinin lehinde ve aleyhinde olmak üzere dört sayın milletvekiline söz vereceğim.

Lehinde ilk konuşmacı Mahmut Toğrul, Gaziantep Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, son zamanlarda, Kilis’e kaynağı Hükûmete göre belirsiz ama aslında faili belli olan roketler, katyuşa roketleri düşmektedir. Bu roketleri maalesef Hükûmet kimin attığını kimliklendirmek istememektedir. Efkân Ala İçişleri Bakanı dâhil hepsi, dillerine pelesenk etmişler “Sınırın öte yakasından atılan roketler” diye söylüyorlar. Yani, “Gökten 3 elma düştü.” gibi tarif ediyorlar. Hâlbuki bu roketleri fırlatan, atan kimdir, çok açık. İşte, zamanında Başbakanın söylediği gibi “Öfkeli çocuklar atıyor.” Ama bunu bile söylemiyorlar. IŞİD militanları her gün ilimize, Kilis’e roketler fırlatıyorlar. 18 Ocaktan bu yana Kilis’e atılan roket sayısı 57.

Değerli arkadaşlar, bu roketlerden 20 yurttaşımız yaşamını yitirdi, 71 yurttaşımız yaralandı. Ama, Hükûmetimiz tabii ki çok önemli önlemler de geliştiriyor, bu önlemlerden de bahsetmeden olmaz. Örneğin, Sayın İbrahim Kalın “Bunlar yanlışlıkla düşmüş olabilir.” diyor. Sayın Vali ondan geri kalır mı? Sayın Vali Newton’a rahmet okutuyor: “Bu roketler -şikâyet ediliyor- tabii ki düşecekler.” Efendim, yer çekimi kuvveti olduğunu biz 1600’lü yıllardan sonra yeni öğrendik! Evet, Newton’a rahmet okutmuştu. Elma düşmeseydi, muhtemelen, bugün Kilis Valisi roket düşmesinden yer çekimini bulur, Nobel’i alırdı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yer çekimi gâvur icadı ya, onun için.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, önlemler ayrıca alınıyor. Mesela, Kilis Valisi diyor ki: “Bizim üzerimize de düşebilir. Biz her gün abdest alıp dışarı çıkıyoruz.” Çok önemli bir önlem. Daha da ötesi, diyor ki: “Gürültü çıkarmayın, ses çıkarmayın. Bir çukur yer bulun, oraya girin, hedef küçültün.” Bak, askerî dili de eksik etmiyor arkadaşlarımız. Çok önemli bunlar tabii ki. AFAD broşür hazırlıyor bunun için, bu telkinler için broşür hazırlıyor değerli arkadaşlar.

Şimdi, Kilis’e her gün bu roketler düşerken, Karkamış’a her gün bu roketler düşerken... Peki, Kilis ve Karkamış arasındaki bu sınır bölgesi olmasa IŞİD militanları nereden nefes alır değerli arkadaşlar? Haritaya bakın, IŞİD’in elindeki alanın dışarıya açılan tek kapısı Kilis ile Karkamış yani Azez ile Cerablus arası ve bu bölgenin aktif bir sınır geçiş hattına, lojistik destek hattına dönüştüğünü biz defaatle söyledik ve hâlâ söylemeye devam ediyoruz ama gerekli önlemlerin alınmadığı açıkça ortaya çıkıyor. Gerekli önlemler alınıp burası eğer kapanırsa IŞİD’in nefes alacak alanı kalmaz. Ama değerli arkadaşlar, dünyanın tüm çeteleri geliyor, bu hattı kullanarak, Gaziantep-Kilis hattını kullanarak Suriye saflarına geçiyor, orada AKP’nin Suriye’de yapmak istediği politikalar doğrultusunda savaştırılıyor, tekrar aynı hattı kullanarak yurt içine giriyorlar. Evet, daha önce ne hikmetse önemli günlerde mesela, Türkiye’de sendikalar, çalışanlar, emekçiler Ankara’da “barış” diye haykıracaklar, o günü seçiyorlar. Ne hikmetse değerli arkadaşlar, Türkiye’nin demokrat, aydın gençleri Rojava’da, Kobani’de yaratılan, gençlerle dayanışmak için sınır bölgesine gidiyorlar, Suruç’ta patlıyor. Ve en son da 1 Mayıs günü seçiliyor değerli arkadaşlar, 1 Mayıs’ta Gaziantep’te maalesef, emniyete yönelik olduğu iddia edilen bir bombalı araç saldırısı oluyor. Sadece bunlar değil ama ben bu son örneğin üzerinde durmak istiyorum.

Bakın, iddialara göre bir gün öncesinde Amerikan Dışişleri Bakanlığında bizim Dışişleri Bakanlığında bir bilgi geliyor. Yer belirtiliyor, “Şurada, şurada şu kadar ton bomba patlatılacak.” diye istihbarat geliyor. Gaziantep mülki idare amirleri o gece saat on bir-on iki civarında bir toplantı yapıyorlar ve bu toplantıda önlem alıyorlar güya ama 1 Mayıs günü maalesef yer, zaman belirtilmesine rağmen o bombanın orada patlatılmasına engel olunamıyor ve 2 polis yaşamını yitiriyor, 18’i polis olmak üzere 23 yurttaşımız yaralanıyor.

Değerli arkadaşlar, Hükümetimizin yaptığı önemli bir iş daha var. Her bombalı eylemden sonra, DAİŞ, IŞİD çetesi, bu tecavüzcüler çetesi yapmışsa mutlaka yayın yasağı koyuyor ve bombalama anını paylaşan, sosyal medyada paylaşan polis açığa alınıyor. Yine, bizim daha önce de defalarca bu bölge hattının bir lojistik desteğe dönüştüğünü, bu bölge hattını IŞİD'in yol geçen hanı gibi kullandığını söylememize rağmen, Antep'te yüzlerce uyuyan IŞİD hücresi olduğunu belirtmemize rağmen... Bir polis memuru bizi doğruluyor, değerli arkadaşlar, diyor ki: "Gaziantep Akyol Mahallesi'nde bir bina var. Burayı IŞİD militanları hastane olarak kullandılar. Hatta ben de o binanın önünde nöbet tuttum." Binanın fotoğrafları paylaşılmış, değerli arkadaşlar.

Ve AKP'nin DAİŞ'le, IŞİD militanlarıyla aslında birçok vesileyle yaptığı, tuttuğu iş ortaya çıkmış durumdadır. Ancak bu politikanın nedenini de iyi anlamak lazım. Bu politika, tabii ki AKP'nin Suriye ve özellikle Rojava karşıtı dış politikasının eseri. Buna teslim olmuşlar. Kürt karşıtı politika, Rojava'da Kürtlerin bir statü almasını engellemek için herkesle çuvala girebilir. Çünkü yapılan iş, işlemlerden bunu anlıyoruz, Cumhurbaşkanının açıklamasından bunu anlıyoruz. Diyor ki: "Biz Kuzey Irak'ta, Irak Kürdistanı'nda olduğu gibi burada bir oldubittiye izin vermeyiz." Peki, orayla ne yapıyorlar? Ticaret yapıyorlar, 12 milyar dolar. Daha da önemlisi, değerli arkadaşlar, Suriye'yle de ticaretimiz artıyor. Suriye sınırımızın özellikle IŞİD elinde olan bölgesinde ihracatımız artıyor. Bu ihracatı kimle yapıyoruz, değerli arkadaşlar? Suriye'yle mi yapıyoruz, YPG, YPJ'yle mi yapıyoruz, yoksa Ahrarel-Şam, El Nusra, IŞİD'le mi yapıyoruz? Bu sınırın kontrolü IŞİD'in elinde. Bunlar bizim için kırmızı çizgi olmaz ama bize tek bir çakıl taşı atmamış olan YPG, YPJ yani Rojava bölgesi bizim için kırmızı çizgi. AKP Hükümeti için orada asla bir oldubittiye izin verilemez, bir çakıl taşı dahi atılmamış o yer de kırmızı çizgidir.

IŞİD sınır komşumuz olabilir, kadınlarımızı, kızlarımızı satmak için Gaziantep'te köle pazarları kurmuş olabilirler ya da AFAD kamplarında yetişip Suriye'de de savaşmış olabilirler, bu problem değil, ama bize bir çakıl taşı atmamış olan Kürtler bizim için çok önemli bir kırmızı çizgidir. Yani "Bizim için" derken ülkeyi yönetenler için söylüyorum, Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Hükümeti...

Sayın arkadaşlar, şunu özellikle söylemek istiyorum: İki nedeni vardır bu saldırıların. Birincisi, öteden beri söylüyoruz, Türkiye Pakistanlaşmaya doğru, Gaziantep, Kilis bölgesi de Peşaverleşmeye doğru hızla ilerliyor. Birincisi, beslediğiniz karga dönüp gözünüzü oyuyor, bumerang gibi size dönüyor. Ama bir diğeri, gerçekten bu da bizi düşündürüyor, neden AKP'nin karşıtı politikaların protesto edilmesi gerektiği dönemlerde, özellikle o günlerde patlatılması, Hükümetin "Bunlar cici çocuklardır, sinirli çocuklardır. İşte yanlışlıkla atıyor." demesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - ...daha önce MİT Müsteşarının "Oraya 4-5 insan gönderirim, oradan 7-8 tane füze fırlatırım ve orası için bir bahane oluştururum, mesele değil." demesi bize AKP'nin bu meseleyi iç politika malzemesi hâline getirdiğini düşündürüyor.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Toğrul.

Önerinin aleyhinde Emin Haluk Ayhan, Denizli Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Ayhan. (MHP sıralarından alkışlar)

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kilis başta olmak üzere sınır illerindeki vatandaşların can ve mal güvenliğinin ciddi tehdit altında olduğu cihetle Anayasa ve İç Tüzük'ün ilgili maddeleri gereğince

bir önerge talebi var. Bu hususta Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini arz etmek üzere söz aldım, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Daha önce, biz, Kilis'i ziyaret ettik Sayın Genel Başkanımızın talimatlarıyla. Bu amaçla bir araştırma önergesi de verdik. "Gerçekten Kilis merkezinde uyuyan hücre evler var mı? Varsa ne gibi önlemler alınıyor? İstihbarat ve güvenlik birimlerimiz neden zafiyet içerisinde? Katyuşa füzesi değil de daha etkin güdümlü füzeler, kimyasal başlıklı füzeler atılsaydı hâlimiz ne olacaktı? IŞİD terör örgütü neden Kilis'e füze atmaktadır? Acaba bunun bir nedeni var mıdır? Atılan füzelerden sonra misilleme yapılıyor, kime karşı yapılıyor? Kilis'e atılan bu bombalarla varılmak istenen hedef nedir? Neden bu Hükûmet bu konuya duyarsız davranmaktadır? Neden uluslararası platformlarda bunu gündeme getirmemektedir? Suriye'yle ilgili, 900 kilometrelik sınırimızda birçok yerleşim yeri varken neden özellikle Kilis bombalara maruz kalmaktadır? Füze kalkan sistemi neden yoktur? Füzeler düştüğünde siren çalmamaktadır." ve devam ediyor. Bu, oradaki vatandaşların bize sorduğu sorulardan oluşturduğumuz bir bölüm.

Şimdi, tabii ki sınırlar sadece bugünün eseri değil, sınırlar çözüm sürecinin eseri. Bugün ortaya çıkan bir şey değil bu. Bugün sıkıntıda yaşıyorsak bunun için yaşıyoruz. Şimdi, baktım, önergede PYD yok, PKK yok. Yalçın Akdoğan zaten çözüm sürecini istiyordu, yok buralarda. Bilmiyorum, Sayın Bakan görüşüyor musunuz siz bu meseleleri orada? Hükûmetin zaten bu işle ilgisi yok. Çözüm sürecinde orada oturduğu hâlde farklı şeyler söylüyor Sayın Akdoğan. Sayın Cumhurbaşkanı işe sahip çıktı da "Böyle bir şey yok." dedi. Millet inandı da biraz iş farklılaştı. Buna bakıyorsunuz, Hükûmet cevap vermiyor. İhracat konusu var. Şimdi, iddialar var. Füzelerle ilgili beyanlara, açıklamalara bakıldığında, barbar çetelerin ve halkın güvenliğini sağlama konusunda ortaya konan bilinçli çaresizlik hâli "Bu algı güçleniyor." diyor. Hükûmet buna ne diyor, çok merak ediyorum. Hükûmetten cevap verebilecek bir kadro da yok burada. "PYD'yi destekleyin." der gibi bir ifade çıkıyor burada.

Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti bu işi hafife almamalı. Bu iş çözüm sürecinden başladı, geldi. Şimdi, nereden bakarsanız bakın, bölgede uygulanan politikalar Türkiye'yi sıkıntıya soktu. Hem ülkenin dışında uyguladığınız politika sıkıntıya soktu hem içeride "çözüm rezaleti" dediğiniz politikalar sıkıntıya soktu. Problem sadece sınırın orasından gelmiyor. Türkiye Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri, emniyet güçleri, bakın oralarda memleketin huzurunu sağlamak için neler yapıyor? Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti'ni hiç kimsenin sıkıntıya sokmaya hakkı yok.

Şimdi, "yerel dinamikler" deniyor. Yerel dinamikler de PYD, PKK... Şimdi, onlara da bakmak lazım. Kilis'te çatışma riski var. Bakınız, Kilis perişan, her gün füze isabet ediyor. Bu ilimizde yaşayan vatandaşlar korku içinde. O bölgede PKK'nın olmadığı tek il. Kilis terör örgütlerinin açık hedefi hâline gelmiş. Buradan göçler başlamış. Hiç kimsenin can güvenliği yok. Kilisli vatandaşlarımız çocuklarını okula göndermekten, toplumsal hayata güvenle katılmaktan çekiniyorlar. Kilis'in artan sorunları nedeniyle kadın ve aileden sorumlu genel başkan yardımcımız oraya gitti; daha sonra biz Kahramanmaraş ve Hatay vekillerimizle beraber oraya gittik. Burada fecaat... Bombalar yağıyor. Hükûmet duyarsız. Sosyal hayat can çekişiyor. Aileler perişan, evlerde oturmak güvenli değil. Hastaneler talep ve ihtiyaçlara cevap vermiyor. Esnaf kan ağlıyor; başka yerlerde, başka bölgelerde olduğu gibi vergi, sosyal güvenlik primleri ve diğer ödemelerinin ertelenmesini istiyor. Suriyeli nüfusun yüksekliği Kilis'in sosyal huzuruna da dinamit koyuyor.

Milliyetçi Hareket Partisi Kilis'in ve Kilisli kardeşlerimizin yanında oldu, o bölgedeki vatandaşlarımızın yanında oldu. Şimdi hiç kimse bizim AKP gibi Kilis'e yüz çevirmemizi beklememeli. Kilis Türk'ündür, Türk milletinin de kalbidir.

Şimdi, arzu ederdik ki Sayın Başbakan oraya gittiğinde Sayın Merkel’le beraber Kilis’e de gitsin. Niye gitmedi? Sınırın kenarında veya öbür tarafındaki kamplarla da bir haşır neşir olsaydı. Bunlar çok önemli hususlar. Kilis’e Sayın Genelkurmay Başkanı gitti, MİT Müsteşarı gitti; Savunma Bakanı ne işi vardıysa onlardan sonra, işini ikmal edip gitti; niye gecikti gitti bilmiyorum. Roketlerin kasten atıldığını Sayın Başbakan düşünüyor. Almanya Başbakanını oraya yakın ağırılıyorlar, sanıyorum sınıra gitmeyi tehlikeli buluyorlar, “Bunları Bakanlar Kurulunun gündemine taşıyacağız.” diyorlar. Bakanlar Kuruluna o ana kadar girmiş değildi.

MHP olarak, gerçekten, Hükûmetin, hükûmet politikalarını ve vatandaşın Parlamentodan taleplerini acil olarak yerine getirmesini bekliyoruz. Bakın, Türkiye’nin, milli bekasının parametrelerini başka ülkelerin inisiyatifine terk etmemesi lazım. Biz tezkereyi burada niye verdik? Ne yapıyorsunuz tezkereye? Biz niye verdik? (AK PARTİ sıralarından “Bağırma, sakın ol.” sesi) Oy verdim, bağırırım.

Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti egemen bir devlet. Millî, üniter ve güçlü bir devlet, sınırlarını, hiç kimsenin himmet ve desteğine ihtiyaç duymayarak koruyacak siyasi tasarruf ve stratejilerini bizzat kendisi tayin etmek mecburiyetindedir. Niye buraya geldiniz de bunu istediniz? Öyle değil mi Sayın Bakan?

Şimdi, Türk milleti, kendi söküğü varsa -bugün, bunları Sayın Genel Başkanımız sabah söyledi- kendi söküğünü kendi diyecek, kendi göbeğinin bağıni kendi kesecek dirayet ve tecrübeye sahip. Ülkeyi yöneten Hükûmet aciz içinde. Sayın Bakanın bunlarla ilgisi yok. Bakanlar Kurulunda görüşüldükten sonra açıklamaları da tatmin edici değil. Nereden geliyor, nasıl geliyor, bunları eğer Türkiye Cumhuriyeti tespit edemiyorsa, kim olduklarını bilemiyorsa burada sıkıntı var demektir.

Şimdi, şunu özellikle ifade etmek istiyorum: Bu bölgede sınırlar problemliyse, güvenlik sıkıntıdaysa burada, özellikle Kilis’in karıştırılmasının, Türk şehri olmasının çok büyük bir önemi var. Bu bir.

İkincisi: Çözüm sürecinin sonucunda ne oldu? Güneydoğuda bugün, o hendeklerin altında kaldınız. Kim yaptı bunları, Hükûmet neredeydi, istihbarat neredeydi, ne yapıyordu, bu kadar ölen vatan evladının sorumlusu kim? Hükûmet buna cevap vermek mecburiyetinde. Burada, buna cevap verecek bakanlar yok maalesef. Bunların çok net bir şekilde izah edilmesi lazım, anlatılması lazım.

Ama şunu buradan söylüyorum, haykırıyorum: Gelin, siz sınırın iki tarafındaki terör örgütlerini temizleyin; Milliyetçi Hareket Partisi, sonuna kadar Hükûmetin arkasında. Söz verin bu kürsüden. Her gün beyanat verip “Angajman kuralları uygulanacak.” demek oradaki vatandaşın işini çözmiyor, milletvekillerine F klavye vermek milliyetçilik olmuyor. Bu meseleyi çözün.

Yüce heyete saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Önerinin lehinde, Öztürk Yılmaz, Ardahan Milletvekili... (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Yılmaz, süreniz on dakikadır.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bizim Kilis’le ilgili, gönül isterdi ki burada kapsamlı bir açıklama ve değerlendirme yapılsın. Çünkü 18 Ocaktan bu yana yapılan saldırılara baktığımız zaman, bu saldırılar devam ediyor. Ölen insanlarımızın sayısı artıyor, yaralıların sayısı artıyor ve kentten göç başlıyor. Okullar tatil değil ama öğrenciler okullara gitmiyor. Öğretmenler rapor alıyor. Kentte bir panik havası var. Atılan roketler ve insanların can derdiyle bütün bunlar oluyor. Ama tedbir konusunda ciddi bir tedbir alınmadığını görüyoruz.

Bakınız, 4 maddelik Kilis planı açıklandı Hükûmet tarafından. Ne zaman? 25 Nisanda. “İlave askerî tedbirler alınacak, ilave İHA’larla sınır gözetlenecek, ekonomik tedbirler alınacak; tüccar, esnaf, zarar görenlerin bu zararları giderilecek; sosyal destek programı sağlanacak, sağlık alanında ilave tedbirler alınacak; ilave doktorlar, zırhlı ambulanslar Kilis’te hizmete başlayacak.” dendi. O zaman orada hayatını kaybeden vatandaşımızın sayısı 17’ydi ve yaralılarımız 61’di; şimdi hayatını kaybedenler 21’e çıktı ve yaralılar da 71’e çıktı.

Bizim bir kentimize ciddi bir saldırı var. Bu saldırı dışarıdan geliyor. Bu roketleri atanlar elbette belli, bunun kim olduğu da belli. Türkiye’de sokakta yürüyen 3 yaşındaki bir çocuğa sorsanız, eğer akıllı kâmil olmuşsa kimin yaptığını söyler. Bunu yapan katil İŞİD terör örgütü, bunu bir kere bilelim. (CHP sıralarından alkışlar) Bunun adını koyalım. Türkiye bunun adını koyduğu için İŞİD’ten ilave bir tehdit algılamasına giremez, bunun adını koymadığı zaman bunlar devam eder çünkü bir şeyi teşhis etmek tedbiri de getirir. Bu konuda maalesef Hükûmetin doğru dürüst bir tedbir aldığını görmüyoruz. Bu konuyla ilgili ne tür bir çalışma yapıldığını da şu ana kadar görmedik, şahit olmadık sadece Bakanlar Kurulundaki açıklama dışında.

Şimdi, niye bunlar oluyor? Neden bu noktaya gelindi? Türkiye’nin bir kenti, bu kadar mülteciyi ağırlayan, bu kadar özverili olan bir kenti ne oldu da bir anda böyle saldırıların hedefi hâline geldi? Her şey Arap Baharı’yla ve Suriye politikasının yanlışlığıyla başladı. Türkiye o dönemde –hatırlayacaksınız- 2011 Martından sonra Orta Doğu’nun lideri olacaktı, Kuzey Afrika’dan Orta Doğu’ya kadar bütün rejim değişikliklerinin yapılmasına öncülük edecekti ve bu dünya devletleri de Türkiye’yi “Bak, işte bu kadar yetenekli bir ülke, bütün bunları sağlıyor.” diye ödüllendirecekti. Her şey çöktü; Türkiye’nin bu planı Libya’da çöktü, Mısır’da çöktü ve Suriye’de çöktü. Sadece bu ülkelerde çökmedi, dış aktörlerle de bizim kavgamız arttı, Rusya’yla gerginlik Suriye’den dolayı oldu. ABD’yle ters düştük daha ziyade Suriye’den dolayı ve bölgesel aktörlerle ters düştük.

Kabaca baktığımız zaman on yıl önce Orta Doğu’da devletlerin sayısı terör örgütlerinin sayısından fazlaydı; devlet vardı, diktatördü ama devlet vardı, bir merkezî otorite vardı. Bugün terör örgütlerinin sayısı devletleri aşmış durumda, sadece Suriye’de kaç tane terör örgütü olduğunu kimse bilmiyor, sayısını bile bilmiyoruz. Allah aşkına bunlardan dost olur mu, bunlardan Türkiye’ye dost olur mu? Bunlarla iş birliği yapılır mı?

Ayrıca bir şey söylemek istiyorum: Angajman kuralları diye bir şey tutturulmuş. Ya, kardeşim, angajman kuralları senin hava sahanı ihlal eden, senin toprağını taciz eden bir devlete karşı uygulanır. Bir terör örgütüne karşı angajman değil, onu yok edersin sen. Ne angajmanından bahsediyorsun? Gerekirse onu yok edersin. (CHP sıralarından alkışlar) Tabii, diplomatik terminoloji maalesef biraz hassas.

İkinci bir konu: Biz niye Suriye’ye yönelik sadece obüslerle karşılık veriyoruz? Çünkü hava sahasında Rusya’nın uçakları var, sınırın diğer tarafına geçemiyoruz. Peki, biz koalisyonda yer almıyor muyuz? Koalisyonda yer aldığımız ABD ve başka ülkelerin uçakları niye bu hedefleri vurmuyor? Daha da enteresan bir şey söyleyeyim -hadi onlar da vurmuyor- biz Suriye’ye hava sahasını Rusya kontrol ediyor diye giremiyoruz. Peki Musul hava sahasını kim kontrol ediyor? Orayı niye vurmuyoruz? Niye mesela Musul hava sahasına biz geçip bu hedefleri vurmuyoruz?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Sence niye vurmuyoruz?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamlı) - Vurmamız lazım.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Anlat niye vurmuyoruz? Niye vurmuyoruz, niye?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Vurmamız lazım, çünkü Türkiye IŞİD'ten daha güçlüdür.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Niye vurmuyoruz?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - İstedğimiz zaman vurup yok edebilir Türkiye bunları.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bak konsolosluk yaptın, niye vurmuyoruz anlat bize.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Ben size anlatayım, çünkü vurmak istemiyorsun da onun için vurmuyorsun. Gerçeği mi istiyorsun sen! (CHP sıralarından alkışlar)

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Anlat, anlat, tam anlat.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Her şeyini anlatayım sana, çık seninle her şeyi tartışayım ben. Beni konuşturma lütfen, devlet adabımı da bozma.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Sayın Konsolos tam anlat.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Türkiye bu konuda ciddi bir tedbir almak zorunda, Türkiye her zaman bu konuyla ilgili gerçek manada bir tedbir almak zorunda. Bizim ulusal güvenliğimiz her şeyin üstündedir. Ülkemizin güvenliği her şeyin üstünde gelir. Biz bu konuyla ilgili -bugün Kilis'e oluyor, yarın Gaziantep'e olacak, başka gün başka bir ilimize olacak- ne yapacağız? Bütün bunlarda terör örgütü oluyor diye bütün nüfusları mı taşıyacağız? Tedbir almamız lazım, Hükûmetin açık açık tedbir alması lazım. IŞİD'i terör örgütü olarak gördüğünü ilan etmiş, onun gereğini de yapması lazım bütün kentlerde.

İki...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Boş konuşuyorsun, ezber konuşuyorsun.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Kardeşim, sözün varsa gel burada konuş, bana oradan laf atma.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Git Allah'ını seversen, bomboş konuşuyorsun ya.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Terör örgütleriyle ilgili, bu konuda ağrısı olanlar, gocunanlar varsa onlara cevabını veririm.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bilgiyle konuş, şov yapıyorsun. Bir de sen Musul'da konsolosluk yaptın.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Bir başka konu, bakınız AKP politikasıyla ilgili ben şunu anlarım: Biz eğer geçip Suriye'ye ilgili müdahaleyi yapamıyorsak bizim oturup bir düşünmemiz lazım. Bu koalisyon uçakları İncirlik'ten kalkıyor, bütün lojistik malzemelerini İncirlik'te depoluyorlar, her şeyleri İncirlik'te. Biz bunlardan rica ediyoruz, bunlardan talepte bulunuyoruz da mı bunlar orayı vurmuyor? IŞİD'in geldiği, roket attığı yerler belli, nereden attığı belli. Bunu Google'dan bile gösteriyorlar, her şey belli. Bab'tan atıyorlar, o sınır kasabalarından atıyorlar, gelen roketlerin menzili belli. Niye bunlara tedbir almıyoruz?

Arkadaşlar, bir başka konu: Şimdi, bizim, bölgesel olarak bir şeyi bilmemiz lazım; önümüzdeki dönem, maalesef, radikal terör örgütlerinin Türkiye'yi tehdit ettiği bir döneme giriyoruz. Komşularımız kaynıyor, coğrafya çalkantılı, sınırlar değişiyor. Hâl böyleyken biz hâlâ duruyoruz laf atıyoruz. Ben, şahsen bunu bir politika olarak görmüyorum. Benim söylediğimde bir yanlış var mı?

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Hepsi yanlış.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Senin söylediğinde siyaset yok.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Biz tedbir almamalı mıyız? Kilis'te oturanlar oturduğu yerde kalsın, roketler atılmaya devam mı etsin, bunu mu istiyorsunuz siz?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Senin söylediğinde popülizm var; siyaset yok, diplomasi yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Konuş, konuş. Sen devam et, devam.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Bak senin söylediğinde siyaset yok, diplomasi yok; popülizm var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyin efendim.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Başka bir konuyu belirtmek istiyorum, Türkiye’nin özellikle bölgesel iki konuda adım atması gerekiyor: Birincisi; önümüzdeki dönemde IŞİD’in tehdidi daha fazla artıyor, IŞİD sıkıştıkça Türkiye’ye dönük tehditlerini artırıyor. Yarın belki de Menbic’e operasyon yapılacak. Hâl böyle olduğu zaman, bizim daha büyük bir tehdit algılamasıyla, büyük bir stratejiyle bunun üzerine gitmemiz lazım. İki; keza aynı şekilde Irak’ta da bu tehdit iyice zirve yapıyor. IŞİD sıkıştıkça, keza Irak’ta da sıkıştıkça Türkiye’ye dönük tehdit artırıyor. Türkiye’yi, IŞİD, maalesef bir eleman temin etme, bir lojistik olarak görmek istiyor; bizim buna izin vermememiz gerekiyor.

Uluslararası toplumda da bu konuyla ilgili, gelen, atılan roketler, hayatını kaybeden insanlar, bunlarla ilgili de diplomatik olarak gerekli girişimleri yapmamız lazım, bizim olayın iç yüzünü açıklamamız lazım. Niye bunlar atılıyor Türkiye’ye? Nedir? Bizim bilmediğimiz başka bir şey varsa muhalefet olarak bunları da öğrenmek isteriz.

Türkiye’de her gün böyle bir tehditle, böyle bir roketle biz şahsen uyanmak istemiyoruz; hiç kimse istemiyor, insanlar tedirgin olmak istemiyor. Türkiye’nin uluslararası toplumda bu konuyla ilgili yapmış olduğu bir girişim var mı, mesela Kilis’e dönük IŞİD terörüyle ilgili bir girişimi var mı? Kilis’e dönük yapılan IŞİD terörüyle ilgili, Türkiye bu zamana kadar bir girişim yaptı mı? Koalisyon ortaklarından bu konuyla ilgili resmî olarak bir yardım talep etti mi? Bundan sonraki süreçte ne tür bir ortak hareket yapılacağına ilişkin bir karar alındı mı? Bunlar yapılmıyor. Maalesef, biz gazetelerde her gün yeni bir saldırı görüyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Önerinin aleyhinde Reşit Polat, Kilis Milletvekili konuşacak.

Buyurunuz Sayın Polat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

REŞİT POLAT (Kilis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İki konuşmacımız da bu DEAŞ terör örgütünün Türkiye’ye neden musallat olduğu, Türkiye’nin bunlara karşı zayıf düştüğü noktasında serzenişlerde bulundu. Ben size olayı en başına alarak, Kilis’in vekili olarak anlatayım, sonra da Türkiye’nin ne yapması gerektiğine, devletin ve Hükûmetin ne yapması gerektiğine gelin birlikte karar verelim.

İlk, Kilis Elbeyli sınırında olan Dağ Hudut Karakolumuzda DEAŞ militanları 1 askerimizi şehit etti. Ona mukabil, hemen olaya askerlerimiz müdahale etti ve DEAŞ militanını öldürdüler.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Militan mı, terörist mi?

REŞİT POLAT (Devamla) – Terörist.

O gün de ben ilimde bulunduğum için hemen Elbeyli’ye intikal ettim, olayın gidişatını izledim ve 1 teröristin öldürülmesi sonucu karşı taraftan gelen 3-4 araba, terörist dolu araba... Bizim sınırimıza yürüyüşleri sonucu da topçu bataryalarımız oraya gereken cevabı verdi. Aynı olay Şehit Mehmet Karakolunda da gerçekleşti ve yine, aynı sert tutumumuzu oraya karşı da gösterdik. O günden bu yana, bizim gerek topraklarımız gerek uçaklarımız gerek koalisyon güçlerinin uçakları, DEAŞ teröristlerinin bu millete yapılan saldırılarını, hudut karakollarına yapılan mermi atışlarını, havan topu atışlarını ve şehrimize gelen roketlerin sonucu olarak çok şiddetli şekilde vuruyoruz. Olayın çıkış noktası bu.

Şimdi, bizim topraklarımıza kasteden bir terör örgütünü, şehit eden bir terör örgütünü, biz görmezden mi geleceğiz? Tabii ki gerekli müdahaleyi yapacağız.

Bakın, 18 Ocaktan itibaren başlayan bu roket saldırısının sonucunda 21 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 70 civarı vatandaşımız yaralanmış ve halkta da büyük bir tedirginlik oluşmuş.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Yıllarca ellerini kollarını sallaya sallaya bizim sınırlarımızı kullanıp Azez’e geçtiler, şimdi bunları söylüyorsunuz. Hayret bir şey!

REŞİT POLAT (Devamla) – Peki, ben şimdi buradan arkadaşlara soruyorum: DEAŞ’ı, ilk, terör örgütü olarak gören ve söyleyen bu Hükûmettir.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Elini kolunu sallayarak gittiler. Saklanarak değil yani. Gidin görün.

REŞİT POLAT (Devamla) - DEAŞ bir terör örgütüdür. Bu, kesinleşmiş bir gerçektir.

Peki, bu kadar atış sonucunda onlara hiç mi bir şey olmamış? Gerek uçakların gerek obüs toplarının atışı sonucu bine yakın DEAŞ teröristi öldürülmüştür. Ben, genel gidişatını bu şekilde size ifade edeyim.

Tabii ki polemik çok, işte “atıldı mı, düştü mü, abdestsiz çıkmayın...” ya da başka şeyler. Bence, bunların hepsini bir tarafa...

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Polemik değil...

REŞİT POLAT (Devamla) – Benim zamanım olsa, onların polemik olup olmadığını size anlatırım ama bazı konulara girmem lazım.

Biz, bu polemiklerle uğraşacağımıza, şu an bu DEAŞ terör örgütünü bu ülkeden nasıl uzaklaştırırız, onun hesabını hep birlikte yapmamız lazım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Araştırma önermesine destek mi olacaksınız?

REŞİT POLAT (Devamla) - Bakın, en son anılan -ben dinledim arkadaşları- Hükûmet yetkililerinden hiçbir zaman şu denmemiş... “Bu, DEAŞ mevzilerinden geliyor mu, gelmiyor mu, atıldı mı, rastgele mi düştü?” gibi söylemlerde bulundular. Ben, 25 Nisan Bakanlar Kurulu toplantısından sonra Sayın Numan Kurtulmuş’un açıkladığı tam metni size okuyorum; bakın, biz nereden atıldığını görmüşüz, kimin attığını söylemişiz: “18 Ocaktan bu yana 46 roket atışı yapılmış ve bu atışlar DEAŞ unsurlarının bulunduğu mevziden atılmıştır.” Bu sizi tatmin etmiyor mu? Ya, demek ki DEAŞ mevzusunu kabul ediyoruz ama ısrarla diyorsunuz ki: “Siz DEAŞ’ı seslendirmiyorsunuz, söylemiyorsunuz, terör örgütü olduğunu kabul etmiyorsunuz.”

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Antep’te hastane kuruldu mu, kurulmadı mı?

REŞİT POLAT (Devamla) - Peki, Hükûmetimiz boş mu duruyor? En son takviye askerî birliklerin oraya konuşlandırılmasından sonra... Bu takviye askerî güçleri de size açıklayayım: Obüslerimiz var, tankçı birliklerimiz var, özel harekâtçılarımız var orada. Şu anda da Sakarya Roketatar Sistemleri getirildi, bir ay sonra da, inşallah, “HIMARS” dediğimiz güdümlü roketatar sistemleri geliyor. Biz sürekli DEAŞ mevzilerini vuruyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bir aya kadar dayanırsa Kilis tabii.

REŞİT POLAT (Devamla) - Ama “Bu milletin birliği ve dirliği için hemen, anında bir kara operasyonu gerçekleştirelim ve o terör örgütünü oradan uzaklaştıralım.” dersiniz tabii ki bu seçenek de görüşülüyor. Bilindiği üzere bu seçenekler bir anlık değil, bir strateji, askerî uzmanların karar vereceği konular. Biz, Meclis olarak karar alabiliriz, o ayrı ama Kıbrıs Barış Harekâtı’nda bile yapılan operasyon dört beş sene sonra gerçekleşmiş. Tabii ki biz bu sürenin bu kadar uzamasını istemiyoruz. Bir an önce bu terör örgütünün -tabii, güneydoğuda ve doğuda PKK terör örgütünün de olduğu gibi- bu topraklardan defolup gitmesini istiyoruz.

Şimdi, Bakanlar Kurulumuz Kilis’le ilgili başta güvenlik tedbirleri olmak üzere 25 Nisanda ekonomik anlamda yapılan önlemleri de açıkladı. Gerek esnaf ve tüccarımızın zararları, kredi imkânları noktasında, sağlık alanında, millî eğitim alanında, sosyal destek programları anlamında Kilis’e destek oluyorlar.

Bakın, biz yaklaşık beş seneden beri 130 bin kardeşimizi misafir ediyoruz ve sizler, füzeler düşene kadar maalesef ama maalesef Kilis’e gelip de bu güzel insanlara, barışsever insanlara sahip çıkmadınız. Ne zaman bir füze geldi, hepiniz topyekûn bağırmaya başladınız. Şu anda Kilisli tedirgin, tabii ki tedirgin. Roketler geliyor ilimize. Birlik zamanı diyorum, beraberlik zamanı diyorum. Eğer bu millet, birlik ve beraberliğini muhafaza edip terör örgütlerine, sadece DEAŞ değil, PKK’ya da MLKP’ye de aynı tepkiyi gösterirse inanın ki bu şer odakları, bu kara bulutlar bu ülkenin üzerinden kaybolup gideceklerdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Ne ekiyseniz onu biçersiniz.

REŞİT POLAT (Devamla) - HDP Grubu “Kilis’teki bu olayların araştırılması” diye önerge vermiş, üstüne de eklemiş, demiş ki: “Ankara patlamaları, Suruç patlamaları...” Bir de PKK’yı ekleyediniz, hep birlikte araştırsaydık, hep birlikte görseydik.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – PYD’yi, YPG’yi...

REŞİT POLAT (Devamla) – PYD’yi ekleyediniz, hep birlikte onu da araştıralım.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İŞİD’e sahip mi çıkıyorsunuz?

REŞİT POLAT (Devamla) – Bakın arkadaşlar, terör örgütlerine karşı birlikte mücadele vereceksek hep birlikte vereceğiz, ayırmayacağız. Bizim için DEAŞ da terör örgütüdür, PKK da terör örgütüdür, PYD de terör örgütüdür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Ne zamandan beri terör örgütü? İşinize geldiği zaman terör örgütü, işinize gelmediği zaman kucaklarsınız.

REŞİT POLAT (Devamla) - En son olarak, bakın, bu tampon bölgeyle ilgili de hemen bir açıklama yapayım: Sayın Cumhurbaşkanımız, dört seneden beri, bu olaylar başladı başlayalı tampon bölgenin önemiyle ilgili üstüne vura vura vurgu yapıyor ama bir türlü Birleşmiş Milletlerden bu konuda Türkiye’ye destek yok. Bu, dört sene önce oluşturulsaydı şimdiye bu sorunların hiçbirisi olmazdı. Onun için, bu fikre gelin hep birlikte sahip çıkalım.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Neden sizsiniz, siz!

REŞİT POLAT (Devamla) - Bu terörü bu topraklardan hep birlikte kovalım.

“Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez;

Toplu vurdukça yürekler, onu top bile sindiremez.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Bu işler şiir okumakla olmuyor, güzel şiir okumakla olmuyor bu işler!

REŞİT POLAT (Devamla) – Bu nedenledir ki sizin içinde bulunduğunuz bir önerinin kendi memleketime hayır getirmeyeceğine inanıyorum ve önerinize ret veriyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Polat.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, hatip konuşmasında önergemize ilişkin, bu önergeyi vermekle hem serzenişte bulunduğumuz...

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Aleyhinde zaten ya! Aleyhinde konuşacak, ne yapacak?

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Aleyhinde konuşuyor zaten. Ne diyecek ki?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – ...aynı zamanda polemik yarattığımızı hem de partimizin ismini de kullanarak bu konuyu amacından saptırdığımızı ifade ediyor.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Genel bir eleştiridir Sayın Başkan.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Bu kadar önemli bir konuyu, Kilis’e her gün roketlerin düştüğü, insanlarımızın orada katledildiği, yaralandığı bir konuyu önemsemediğimizi ifade ederek bunu amacından saptırdığımızı ifade ediyor.

Sataşmadan dolayı 69’a göre söz hakkı talep ediyorum Başkanım.

NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Aleyhte söz almış Sayın Başkan, aleyhte konuşuyor.

BAŞKAN – Sayın Demirel, ben Sayın Polat’ı dinledim. Sayın Polat kendi grubunun eleştirilerini dile getirdi.

Bu eleştiriler arasında sataşmaya yol açabilecek ya da sizin ifade ettiğiniz husus dışında söylemediğiniz hususları size atfedecek şekilde bir ifadeye rastlamadım.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Başkan, direkt grubumuza...

BAŞKAN – Şöyle yapalım, belki dikkatimden kaçmış olabilir: Tutanakları getirteceğim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Tamam Başkan.

BAŞKAN – Dediğiniz gibi bir husus var ise talebinizi değerlendireceğim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Başkan, direkt grubumuza yönelik, HDP’yi de ifade ederek HDP’nin bu konuyu gündeme getirmesiyle konuyu saptırdığına dair ifadede bulundu. Açık bir sataşma söz konusu.

BAŞKAN – Sayın Demirel, anlıyorum, haklı olabilirsiniz. Ben tutanakları getirteceğim, talebinizi değerlendireceğim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yani, bu, eleştirinin ötesinde bir şey. Grubumuza yönelik direkt bir sataşma söz konusu, o yüzden. Yani, ben not aldım. “HDP bu konuyu amacından saptırarak gündeme getirdi.” Ve sanki amacımız neymiş? Saptırmışız. Bu kadar önemli bir konuyu gündeme getirmemize ilişkin normal bir eleştiri değil, bu bir sataşmadır, grubumuza bir sataşma söz konusu.

BAŞKAN – Sayın Demirel, sataşmadan dolayı bir hakkınız var ise bu hakkınızı size teslim ederim, hiç kuşku duymayın. Tutanaklara bakacağım süratle, talebinizi değerlendireceğim efendim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Oylamaya geçilecek Sayın Başkan.

BAŞKAN – Daha sonra...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Tutanakları...

BAŞKAN – Hayır, hayır, olabilir, oylama yapılır, ben birleşimin ilerleyen bölümlerinde sataşma var ise size söz vereceğim efendim. Oylama yapılması söz vermeye engel değil.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Konunun sıcaklığı kaybolacak Başkan.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu...

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama talep ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunacağım. Oylamadan önce bir yoklama talebi vardır. O nedenle, önce yoklama talebinde bulunan sayın milletvekillerinin Genel Kuruldaki varlığını tespit edeceğim, daha sonra da yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Demirel, Sayın Acar Başaran, Sayın Taşdemir, Sayın Encu, Sayın Konca, Sayın Toğrul, Sayın Adıyaman, Sayın Zeydan, Sayın Yiğitalp, Sayın Yıldırım, Sayın Aydoğan, Sayın Yıldırım, Sayın Erdoğan, Sayın Gaydalı, Sayın Atas, Sayın Becerekli, Sayın Bilgen, Sayın Pir, Sayın Aslan, Sayın Fırat, Sayın Baydemir.

Yoklama için iki dakika süre vereceğim.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.59

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.14****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Zihni AÇBA (Sakarya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 84’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisinin oylamasından önce yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ile Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Kilis başta olmak üzere sınır illerindeki yurttaşlarımızın can ve mal güvenliğinin ciddi tehdit altında olduğu hakkında 3/5/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin, Genel Kurulun 3 Mayıs 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) ÖNERGELER

1.- İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya’nın, (2/733) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/29)

2/5/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/733) esas no.lu Kanun Teklifi’mizin İç Tüzük’ün 37’nci maddesi uyarınca Genel Kurul gündemine alınması hususunda gereğini arz ederim.

Yakup Akkaya

İstanbul

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden sayın milletvekilleri var, onlara söz vereceğim.

Teklif sahibi olarak Yakup Akkaya, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Akkaya.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; (2/733) sıra sayılı Kanun Teklifi’miz hakkında söz almış bulunmaktayım. Öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, İzmir Milletvekilimiz, yoldaşımız Sayın Tuncay Özkan'a geçmiş olsun diyor, bir an önce onun aramızda olmasını diliyorum.

Bugün ayrıca Dünya Basın Özgürlüğü Günü ve yine ne yazık ki sınıfta kaldık. Ülkemiz bu tabloyu hak etmiyor. Bu tablo, bu güzel ülkede bu demokrasiyi içine sindiremeyenlerin eseridir. Elbette, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye’de basının özgür olması için, basın özgürlüğü için çalışmamıza devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, bugün ayrıca Miraç Kandili. Şiddetin, kibrin, öfkenin yok olması dileğiyle hepinizin Miraç Kandili’ni kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, çalışma hayatında sorunlar ne yazık ki bitmiyor. Dün burada Sayın Çalışma Bakanı, konuşmasında çalışma hayatının güllük gülistanlık olduğunu, kimsenin sorunu olmadığını nahif bir üslupla, nezaketle anlattı. Bir an düşündüm “Acaba Sayın Bakan Türkiye’yi mi anlatıyor?” diye. Sayın Bakan, 1980 darbesini bile 1977 1 Mayısına bağlamadan tutun da esnekleşmenin her türlüşünün içinde yer aldığı, işçiyi koruma yerine işvereni korumayı hedefleyen 4857 sayılı İş Kanunu’nun evrensel emek normlarıyla dolu olduğunu, on dört senede 17 bin işçinin iş cinayetlerinde öldürülmesini bir yana bırakıp İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun ne kadar iyi olduğunu anlattı bu kürsüden. Konuşmayı dinlerken, gerçekten, demek ki siyaset bu dedim. “Bütün olumsuzluklar, temiz bir dille nasıl tersine çevrilebilir, vatandaşlar nasıl ikna edilir?” anlayışını gördüm. Sayın Bakanın olayları tersine gösteren konuşması, esasen AKP’nin on dört yıllık siyaset anlayışının da bir yansımasıydı. Aslında Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim olayları çarpıtma yönünde nasıl yetersiz olduğumuzun da bir göstergesiydi bu. Olsun, dedik, biz bu kürsülerden halka doğruları söylemeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifimizde de görüleceği üzere teklifimiz, bir hakkın teslim edilmesiyle ilgilidir. Memurlarımız, otuz yılı aşan çalışma süreleriyle ilgili emekli ikramiyesi alma hakkından mahrum kaldılar, süre sınırı vardı çünkü ancak Danıştay 10. Dairesinin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesi, 25 Aralık 2014 tarihinde bu haksızlığı ortadan kaldırdı ve Resmî Gazete’de yayımlandı. Ancak memur emeklilerimizin Anayasa Mahkemesinin kararının uygulanması için Sosyal Güvenlik Kurumuna yaptıkları başvurular, Anayasa Mahkemesinin kararlarının geriye işlemeyeceği iddiasıyla, hükmüyle askıya alınmış oldu ve uygulanmadı. Bu nedenle memurlarımız da haklarını alabilmek için mahkemelere gitmek zorunda kaldılar. Danıştayın bu konuda memur emeklileriyle ilgili vermiş olduğu yüzlerce karar bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ben buradan bir kez daha Sayın Çalışma Bakanına soruyorum: Böyle yargı kararları var iken, Anayasa Mahkemesinin 2014 tarihinde emeklilere vermiş olduğu böyle bir karar var iken iki yıldan beri bu haksızlığı gidermek için niçin burada bir kanun teklifinde bulunmuyorsunuz ve niye düzenlemiyorsunuz? Emeklilerimizin haklarını alabilmek için mahkeme kapılarında beklemelerine gönlünüz nasıl rıza gösteriyor?

Değerli milletvekilleri, burada iktidara düşen görev, yargı kararıyla Anayasa’ya aykırı olması nedeniyle geçersiz hâle gelen yasanın yerine yeni bir yasal düzenleme yapmak değil midir? Kanun önünde eşitlik ilkesi ve sosyal hukuk devleti olmanın bir gereği olarak söz konusu tarihten önce emekli olmuş ve eksik ikramiye almış olan memurlarımızın bu ikramiyelerinin de ayrıca ödenmesi gerekmektedir, yasa da bunu emretmektedir. Bu konuda Anayasa Mahkemesi, kararını vermiştir. Bu yolla bir hak tecelli ettirilmiştir ve yapılması gereken Meclisin de bu hakkı emeklilerimize vermesidir.

Gelin, burada, bir ana muhalefet partisi veriyor diye bu işi ötelemeyin. Memurlarımızın, otuz yıldan fazla bu ülkeye hizmet etmiş olan memurlarımızın anasının ak sütü gibi helal olan ikramiyelerini burada verilmek üzere bu yasa teklifimizi destekleyin, onların da bu sorunlarını ortadan kaldıralım.

Hepinize bir kez daha teşekkür ediyor, saygı ve sevgilerimi sunuyorum. Sağ olun, var olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akkaya.

Önerge hakkında ikinci konuşmacı, bir milletvekili olarak Ünal Demirtaş, Zonguldak Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle tüm İslam âleminin Miraç Kandili’ni kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, Emekli Sandığı Kanunu’na geçici bir madde eklenerek 7/1/2015 tarihinden önce emekli olmuş ancak otuz yıldan fazla olan çalışmaları için emekli ikramiyesinden yararlanamamış olan emeklilerin veya mirasçılarının emekli ikramiyelerinin ödenmesi için verilen kanun teklifinin lehinde söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, emekli olan memurlar, 2014 yılına kadar, Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara kadar, ne kadar uzun süreli çalışırlarsa çalışsınlar, emekli ikramiyesi hakkından yararlanmada otuz yıllık süre sınırıyla karşılaşmaktaydılar. Bunun sebebiyse Emekli Sandığı Kanunu’nun 89/4’üncü maddesiydi. Bu maddeye göre, özetle “Yukarıdaki fıkralara göre verilecek olan emekli ikramiyesinin hesabında otuz fiili hizmet yılından fazla süreler dikkate alınmaz.” denilmekteydi. Bu sebeple de, örneğin, kırk yıl çalışan bir devlet memuru, kırk yıl üzerinden değil, ancak otuz yıl üzerinden emekli ikramiyesi almaktaydı; ne kadar yanlış, ne kadar haksız, ne kadar adaletsiz ve ne kadar hukuksuz bir uygulama; öyle değil mi sayın milletvekilleri? Hem devlet memurunu kırk yıl çalıştıracaksın hem de otuz yıl üzerinden emekli ikramiyesi vereceksin, devlet memurunun on yıllık hakkını gasbedeceksin; böyle bir şey kabul edilebilir mi arkadaşlar? Elbette, kabul edilemez.

Devlet memuru, ömrünü devlete vermiş, yıllarca hizmet etmiş, yıllarca çalışmış, aldığı maaş ise üç kuruş maaş, eğer bu devlet memuru dürüstse, namusluysa iki yakası zaten bir araya gelmemiştir, başını sokacak bir evi dahi yoktur. Onun emekliyken rahat edeceği, hiç değilse, başını sokabileceği bir evinin olması gerekmez mi? Bir memur, maaşı düşük olduğu için, otuz yıl üzerinden aldığı emekli ikramiyesiyle, bugünkü koşullarda yani ev fiyatlarının uçan daireye döndüğü bir durumda, ancak ya bir kümes alabilir ya da bir kulübe alabilir değerli arkadaşlar. Eğer bir devlet memuru, iktidarın memuru olduysa, “iş bilen” bir memursa, çalışırken köşeyi dönmüşse, tabii, bunlar başka. Burada bahsettiğimiz memurlar, çalışırken köşeyi dönen, “işini bilen” memurlar değil, dürüst ve namuslu memurlar.

O sebeple, memurun otuz yılın üzerindeki hakkının gasbedilmesi, haksız ve hukuka aykırı bir uygulamaydı. İşte, Anayasa Mahkemesi, 2014 yılında vermiş olduğu kararlar Emekli Sandığı Kanunu’nun bu maddesinin, 89/4’üncü maddesinin iptaline karar vermiştir. Yüksek mahkeme, vermiş olduğu iptal kararında ise özetle, Anayasa’nın 10’uncu maddesinde belirtilen, “kanun önünde eşitlik” ilkesinin ihlal edilmesi nedeniyle karar vermiştir. Peki, Anayasa Mahkemesi, hukuka aykırı, bu haksız uygulamayı iptal etmiş ama Sosyal Güvenlik Kurumu memurların otuz yılın üzerindeki haklarını ödüyor mu? İşte, ödemiyo sayın milletvekilleri. Otuz yılın üzerinde çalışan memur, otuz yılın üzerindeki hakkını SGK’dan istediğinde SGK reddediyor. Niye reddediyor? Anayasa Mahkemesi iptal kararının yayımlandığı tarihten yani 7/1/2015 tarihinden itibaren hüküm ve sonuç doğuracağı, yani Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümeyeceği gerekçesiyle reddediyor. Peki, SGK’nın bu işlemiyle ikinci kez mağdur olan devlet memuru ne yapıyor? SGK’nın bu işlemi için idare mahkemesinde dava açıyor.

Değerli milletvekilleri, bu şekilde Anayasa Mahkemesinin iptal kararından sonra dava açan tüm memurlar bu davalarını kazandılar. SGK, bu davalar nedeniyle oldukça fazla bir iş yüküyle karşı karşıya kaldı. Daha ötesi, dava harç ve masrafları, karşı taraf avukatlık ücretleri hep SGK bütçesinden çıkıyor. Sorun, uygulamada geç de olsa çözülmüş gibi gözüküyor ancak bu konuda Anayasa Mahkemesinin iptal kararından sonra kanuni düzenleme yapılmadığı için yasal bir boşluk var. İşte bu kanun teklifiyle bu yasal boşluk ortadan kalkacaktır, memurların mağduriyeti de bir nebze giderilecektir. Bu sebeple bu yasal boşluğu dolduracak olan kanun teklifimizin kabul edilmesi hâlinde otuz yılın üzerinde çalışan memurlar, analarının ak sütü gibi helal olan haklarını mahkeme kapılarında sürünmeden alacaklardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Kanun teklifinin tüm Genel Kurulca kabul edilmesi dileğiyle en içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirtaş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince, sözlü soru önergeleri ile diğer denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 277) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümünde yer alan 5’inci maddesi üzerinde önerge işleminde kalınmıştı.

Madde üzerinde iki önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın 5’inci maddesi’nin (5)’inci fıkrasında yer alan “...toplantıyı izleyen beş iş günü içinde...” ibaresinin “...toplantıyı izleyen 3 iş günü içinde...” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Rıza Yalçinkaya

Hayati Tekin

Murat Bakan

Bartın

Samsun

İzmir

Tanju Özcan

Mahmut Tanal

Onursal Adıgüzel

Bolu

İstanbul

İstanbul

Haluk Pekşen

Uğur Bayraktutan

Engin Özkoç

Trabzon

Artvin

Sakarya

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağız.

(x) 277 S. Sayılı Basmayazı 26/04/2016 tarihli 81’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında yer alan "Kararlarda çekimser oy kullanılmaz" ibaresinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Müslüm Doğan

Diyarbakır

Diyarbakır

İzmir

Behçet Yıldırım

Mizgin Irgat

Alican Önlü

Adıyaman

Bitlis

Tunceli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) - Katılmıyoruz Sayın

Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) - Katılmıyoruz Sayın

Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Irgat. (HDP sıralarından alkışlar)

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle İslam âleminin Mîraç Kandili'ni kutluyorum. Aynı zamanda bugün Basın Özgürlüğü Günü. Tüm zorlu şartlarda gerçekleri saklamayan ve mesleğini icra eden tüm gazetecileri, tüm zorlukları göğüsleyerek mesleğini yürüten ve bedel ödeyen gazetecileri selamlıyorum ve günlerini kutluyorum.

277 sıra sayılı Tasarı'nın 5'inci maddesiyle ilgili partim adına söz aldım. Kurulmak istenen komisyon, kolluk gözetim komisyonu. Bu komisyonu kurarken aslında genel gerekçede de dile getirildiği gibi kendi vatandaşının temel hak ve özgürlüğünden ziyade, olması gereken demokrasi sistemini kurma yerine, vize serbestisi ve AB uyum sürecinde pozitivist bir yaklaşımla çıkarılmak istenen bir dizi tasarının devamı niteliğinde olan bu komisyonun Türkiye demokrasisine, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu sisteme cevap olmadığı çok açık.

Komisyonun kuruluş şekline baktığımızda, hesap verilebilirlik bir tarafa, yürütmeye bağlı, yürütmenin yargı erki üzerindeki gücünü kuvvetlendiren ve aslında, sadece ve sadece, son dönemde çıkan birçok yasa gibi, AKP Hükûmetinin "Bir şeyler yaptık, Türkiye demokrasisine adım attırdık." anlamında çıkartmış olduğu, cevap olmayan bir tasarı niteliğindedir.

Şimdi, bizler, Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu ve geçen günlerde çıkan iç güvenlik yasasında kolluğa "vur" yetkisini bu Meclisten vermedik mi? Burada, aslında, daha öncesinde, sayısız suça karışan kolluk kuvvetine yasal kılıfla hak ve yetki vermedik mi? Hayatını kaybeden çocukların hayatını katleden kolluk kuvvetlerine, mahkemelerde beraat kararlarıyla kendilerine "İyi yapmışsın." demedik mi? Ardından, Yargıtay bu haksız hukuksuz mahkeme kararlarına onay vermedi mi?

Yahya Menekşe Cizre'de, 2008'de, sadece ve sadece protesto hakkını kullandığı için öldürüldü ve onu vuran polis beraat etti ve bu beraat kararını da Yargıtay onadı. 12 yaşındaki Uğur Kaymaz'ı ve babasını, onları öldüren polisler hakeza beraat etti, bu beraat kararını Yargıtay yeniden onadı.

Burada şu an sayamayacağım, sayısız çocuğun katili aklandı bu ülkede. Dolayısıyla, yanlışlarıyla, suçlarıyla, evet, bu ülkenin kolluğunu denetime, gözetime ve dur demeye lüzum var, evet, bunun farkındayız ama Hükûmete bağlı, yürütmeye bağlı, Adalet Bakanlığına bağlı, yürütmenin bir erki gibi ve raporlarının denetleme gücünün olmadığı bir komisyona ihtiyaç yok. Vize serbestisi için, pozitivist bir yaklaşımla, böylesi sancılı bir süreçte, Kolluk Gözetim Komisyonu adı altında biz, Türkiye'nin

vize serbestisi noktasında demokrasi eşliğini aşmayacağını düşünüyoruz. Bu kadar kirli bir karneye sahipken bir komisyonla aklanamayacağınızı düşünüyoruz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde 2'nci sıradayken bu komisyonla aklanamayacağınızı düşünüyoruz. Bu temelde, iç bürokrasiyi artıran, Meclise gereksiz mesai yaptıran bu tür tasarıların ülkemize, Türkiye'ye ve yaşanan sancılara cevap olmayacağını düşünüyoruz. Bu komisyon bu katliamlara engel olacaksa, evet, olsun ama olmayacak; sadece izlemekle yetinecek, bunlar mahkemelerde aklanacak, bu aklanmalarına da Yargıtay onama kararlarıyla işlerlik kazandıracak ve yeniden yeniden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİZGİN IRGAT (Devamla) - ...her gün bir polis, bir çocuğu ya da bir sivil TOMA'nın altında ezerek hayatına son verecek. Dolayısıyla da bu Kolluk Gözetim Komisyonu yaşanan acılarımıza cevap değil; sadece göstermelik bir yasadan öteye geçmemektedir.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Irgat.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesinin (5)'inci fıkrasında yer alan "...toplantıyı izleyen beş iş günü içinde..." ibaresinin "...toplantıyı izleyen 3 iş günü içinde..." olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Bayraktutan (Artvin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Haluk Pekşen, Trabzon Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Pekşen. (CHP sıralarından alkışlar)

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; çok kıymetli milletvekili arkadaşımız Sayın Tuncay Özkan'a acil şifalar diliyorum.

Tam da bu konuyla ilgili, bugünkü komisyonla ilgili bir konu bu. Tuncay Özkan'ın -biliyorsunuz- cezaevinde kendisine yapılan bir DDT aşısıyla zehirlendiğini biliyoruz. Nitekim bununla ilgili Almanya'da tedaviye gidiyor ama Almanya'daki hekimler, yalnızca DDT değil, vücuduna iki ayrı radyoaktif maddenin de enjekte edildiğini söylüyorlar.

Komisyonunuzun, bu kuracağınız komisyonun hiçbir işe yaramayacağına siz de eminsiniz, siz de biliyorsunuz zaten. Niçin? Çünkü, uzun zamandan beri sizin de kaygı duyduğunuz bir yapı, kozmik odaya girmek için olağanüstü entrikaları büyük bir maharetle çevirebilip, ondan sonra ülkenin en önemli sırlarını o kozmik odadan alıp, deşifre eden kişi hâlen ne yazık ki cebinde Yargıtay üyesi kimliğini taşıyabiliyor ve siz onlara hiçbir şey yapamadınız; hâlen Yargıtaydalar, hâlen Danıştaydalar, hâlen güvenlik kuvvetleri içerisinde çok etkin ve güçlüler. Siz daha buz dağının üzeriyle bile mücadele edemediniz. Devletin en önemli projelerini çöktürdüler. Nerede o bahsettiğiniz Millî Gemi Projesi, Millî

Uçak Projesi, Hava Savunma Sistemi Projesi? Hiçbirisi yok. Kim peki, bunları çokertti? Doğrudan kolluk hizmetini yapan, bir kısmı da adli kolluğun içerisinde sızmış olanlardı ama siz onlara ilişkin de hiçbir şey yapamadınız çünkü onları, zaten iktidara ve bu büyük güce sizler taşıdınız. Takribî sayıları 60 bine varan bu isimlerle ilgili, emin olun, ne bu komisyonunuzun bir şey yapması söz konusu ne de Hükûmetinizin bundan sonra bir adım yol alması mümkün değil.

Çok kısa bir süre içerisinde muhtemeldir ki Parlamentonun gündemine taşıyacağınız bu hani dokunulmazlıklarla ilgili Anayasa geçici maddesi var ya, o da önünüzde öyle bir dinamit olarak duruyor ki ben sizi bir hukukçu olarak bir kez daha uyarmakta yarar görüyorum. Hani onun gerekçesinde “Yayınlanana kadar işlenmiş olan fiillerden dolayı oluşacak olan soruşturmalar.” diyorsunuz ya, emin olun, yayına gitmeden on dakika önce 20 tanenizin hakkında savcılıkta bir hazırlık soruşturması numarası alınırsa sizlere geçmiş olsun. Sizi hukuka ilişkin bir dizi uyarıyorum.

Bakın, kişisel verilerle ilgili yasa sizi de yakalayacak. Arkasından gizli soruşturma ve gizli soruşturmacı düzenlemesiyle çıkardığınız yasa emin olun sizin karşınıza gelecek ve bu hani dokunulmazlıklar var ya, o dokunulmazlıklarda hiçbiriniz güvende değilsiniz. Dünyanın hiçbir yerinde böylesine önemli bir tuzağa hiç kimse düşmez.

Arkadaşlar, dünya savaşlarını hep ateşli, bombalı, patlayan, ötede beride savrulan, saçılan cesetlerle herkes sanır ama öyle değil, dünya savaşlarının nitelikleri değişti. Bakın, Suriye’de tarihin en önemli üçüncü dünya savaşı yapıldı, orada herkes kozlarını paylaştı, bize fatura kaldı. O Orta Doğu, Kuzey Afrika çatır çatır elimizden alındı. Neyle alındı, neyle alındı, soruyorum? İşte sizin bugün “kolluk gözetimi” dediğiniz ve o görevlendirdiğiniz şahısların ülkede yürüttükleri operasyonlarla. O kolluk kuvvetlerini nasıl denetleyeceksiniz? Soruyorum ben, bu yapıyla denetleyebilir misiniz? Hadi gücünüz var, iktidarsınız, Yargıtayda onların gücünü kırabiliyor musunuz, Danıştayda kırabiliyor musunuz? Hiçbir şey yapamıyorsunuz, hiç bir adım yol alamıyorsunuz. Sizi uyarıyorum, bu kurul, bu Kolluk Gözetim Kurulu hiçbir anlam ifade etmeyecektir, bu yalnızca şekli bir düzenlemeden öteye geçemeyecektir.

Bakın, aysbergin üzerindeki, görünen yüzüyle bile mücadele etmekte büyük sıkıntı çekiyorsunuz. Keşke Sayın Adalet Bakanı burada olsaydı ve kendisine sormam gereken soruları sorsaydım. 8,5 milyon insanı iktidarınızın ilk on yılında sorguladınız. Bu sorguladığınız insanların yalnızca yüzde 37’sine dava açıldı. Bu dava açılanların yalnızca yüzde 34’ü mahkûm oldu yani 8,5 milyonun yalnızca yüzde 13’ü mahkûm oldu. Siz iktidarınızda Türkiye’nin dönüştürülmesine büyük bir hedef oldunuz ve bunları yaptınız. Emin olun yaptıklarınızın hepsini önünüze mutlaka koyacaklar.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Pekşen.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Karar yeter sayısı istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı mı talep ettiniz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Evet.

BAŞKAN - Evet, karar yeter sayısı talebi vardır, o nedenle önerge oylamasında karar yeter sayısını arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yeter sayısının olup olmadığı konusunda kâtip üyeler arasında görüş farklılığı vardır, bu nedenle elektronik cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

Süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, bir önceki oturumda Sayın Çağlar Demirel’in sataşma gerekçesiyle bir söz talebi vardı. Sayın Reşit Polat’ın konuşmasının tutanaklarını getirttim, inceledim. Sayın Polat’ın konuşmasının son cümlesi şu şekilde: “Bu nedenledir ki sizin içinde bulunduğunuz bir önerinin kendi memleketime hayır getirmeyeceğine inanıyorum ve önerinize ret veriyorum.”

Sayın Demirel “Önergemizi bir başka anlamda kullandı.” ya da “Amacından saptırdı.” derken sanıyorum bu cümleye dayanıyordu.

Buyurun Sayın Demirel, sataşma gerekçesiyle iki dakika süreyle size söz veriyorum.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Mahmut Toğrul konuşacak.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ben konuşacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Toğrul.

Süreniz iki dakikadır.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyiniz.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul’un, Kilis Milletvekili Reşit Polat’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çıkan hatibi dikkatle takip etmeye çalıştım acaba gerçekten Kilis için bir önlemleri olacak mı diye. Biz birçok eleştiri getirmiştik. Öteden beri bu sınır hattının DAİŞ militanları için bir yolgeçen hanı olduğunu, bir lojistik destek hattı olduğunu ifade ettik. Bununla ilgili tek bir cümle söylemedi.

Bakın, geçmişte öyle bir algı oluşmuştu ki, Sudan’dan çıkan 3 militan gelip Türk askerinin yanına “Ben karşı tarafa, IŞİD saflarına savaşmaya gidiyorum.” diyebilecek kadar dünyada bir algı oluştu. Siz bu algıyı maalesef değiştiremediniz. Bugün Gaziantep’te binlerce IŞİD hücresi olduğu gerçeği hâlâ karşımızda duruyor. Daha da önemlisi, sayın vekil bizim bölgeyle ilgilenmediğimizi söyledi. Sayın vekil belki bilmiyordur, ben ta temmuz ayında Kilis Öncüpınar Sınır Kapısı’na kendim gittim, Valilikle ve yetkililerle görüştüm. Sayın vekil bunları takip etmiyor sanırım.

Yine “Şu anda Kilis’te insanların can ve mal güvenliği yok.” diyoruz, sayın vekil Türkiye’nin sahip olduğu askerî gücü savunuyor, “Bizim şunumuz var, bizim bunumuz var.” Daha da ileri gidiyor, “Uçaklarla cevap veriyoruz.” diyor. Hangi gün uçak kaldırdınız Sayın Vekil, hangi gün? Kaldırma hakkını verdiler mi? Siz Rusya uçağını düşürdükten sonra bir uçak kaldırılabiliyor musunuz bölgeyle ilgili? Şu anda Kürt karşıtı projenizde, Rojava karşıtı politikanızda tek bir değişiklik yok ve IŞİD’le iç içe politika yürütmeye devam ediyorsunuz ve daha da önemlisi, IŞİD’i Suriye’yi planlamakta bir araç olarak hâlâ kullanmaya devam ediyorsunuz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Toğrul.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, geçici madde 1 dâhil, 6 ila 13'üncü maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerindeki söz taleplerini karşılayacağım.

İlk olarak Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ayhan Bilgen, Kars Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Bilgen. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Miraç'ı kutlayarak sözlerime başlayacağım ama miracı bazıları sadece bir mucize olarak, bir olağanüstülük olarak, bir şehirden başka bir şehre fiziki koşulları aşarak gitmek gibi algılar. Oysa, miraç, insani değerlerde yükseliştir; içinde bulunduğunuz toplumun kokuşmuş, kirlenmiş, güce tapan değerleriyle hesaplaşma ve onun üzerine çıkma erdemini sergilemektir. Hani o meşhur sloganda olduğu gibi “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz.” ahlakıyla da geri toplumunuza dönersiniz ve yüzleştiğiniz hakikat neyse onu da kendi toplumunuza taşırsınız. Umarım, bu duygularla, sadece maddiyata dayalı kalkınma hırsıyla değil, gerçekten evrensel insani değerlerin yücelişine, yükselişine de vesile olur.

Değerli milletvekilleri, kolluk güçleriyle ilgili bir mekanizma kurmaktan bahsediyoruz ama bir taraftan da çok sıcak, günlük yaşadığımız şiddet olaylarıyla ilgili o kadar düzeyi düşük, o kadar güvenlik konseptinden uzak bir okumayla değerlendirme yapıyoruz ki yani bu yasalar en güzel şekilde çıkarılsa bile bunların toplum güvenliğine, insan güvenliğine hiçbir faydasının olmayacağını göstermeye yeter sadece. Biraz önce bir konuşmacı, örneğin, Kilis'le ilgili değerlendirme yaparken konuşmasının sonunda bir temenni olarak, gayet tabii iyi niyet duygusu olarak “İnşallah, ülkemizin üstündeki kara bulutlar dağılır.” dedi. Değerli arkadaşlar, bir temenni olarak bunu hepimiz yapabiliriz ama dünyanın hiçbir yerinde güvenlik böyle kara bulutların romantik biçimde dağılmasıyla falan sağlanmıyor. İki yolu var bunun: Bir, politikalarınızla ilgili bir yüzleşme içine gireceksiniz, gerçekten öngörü, feraset, basiret olacak siyasetinizde. İkincisi de -bir yöntem daha var, daha çok Türkiye hükümetlerinin tercih ettiği yöntem- birtakım ülkelerden yüklü miktarda silah alıyorsunuz, sonra üzerinizdeki kara bulutlar dağılıyor. Duyduğumuza göre IŞİD'le ilgili de Almanya'dan ciddi biçimde, işte, yeni bir silah alımı projesi gündemde. Dolayısıyla da muhtemelen kara bulutlar bir vesileyle dağılır.

Ama bu konuya yaklaşımın ciddiyetsizliği sadece buradaki hatiplerle ilgili değil. Bakın, geçmişte bu konuyla ilgili kullanılan ifadelerden birisi, Başbakan'a ait ifadelerden birisi “nankörlük” ve “hainlik” ifadelerini içeriyor. Şimdi, bir silahlı örgüte “nankör” ifadesini niye kullanırsınız, “hain” ifadesini niye kullanırsınız? Nankör, kelime çok açık yani siz bir iyilik yaparsınız ama o inkâr eder sizin iyiliğinizi, kadrini bilmez, “nankör” diye tarif edersiniz. “Hain” kavramını ne için kullanırsınız? Aslında öyle değildir ama sonra ihanet etmiştir. Neye ihanet etmiştir, kime ihanet etmiştir, herhâlde siz bunu az çok tahmin ediyorsunuz.

Ama hepsinden fecisi, biz bir ay önce Kilis'i Nobel Barış Ödülü'ne önerdik değil mi Türkiye Cumhuriyeti olarak? Şimdi, ya, iki gün sonra, o sınırdan kim yaşıyor, oralar kimin kontrolünde, buraya

füze düşer mi, buraya roket atılır mı, bu IŞİD denilen yapılanmanın gücü nedir, buna dair bir şey biliyor idiyse ama buna rağmen burayı Nobel Barış Ödülü'ne önermişseniz vallahi Türkiye'yi dünyaya rezil etmekten başka hiçbir şeye aklınız çalışmıyor demektir. Yok eğer bunu bile bile yaptıysanız yani bu düşecek bombaların, roketlerin, füzelerin falan farkındasınız ama "Biz Kilislileri belki Nobel Barış Ödülü'yle mutlu ederiz." diye düşünüyorsanız o da sizin takdiriniz.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği sürecinde üyelikle ilgili yerine getirmemiz gereken esas sorumlulukları galiba yapabileceğimize gözümüz kesmediği için, şu anda vize muafiyetiyle ilgili daha kestirme bir yoldan, terazinin bir tarafına mülteciler konmuş vaziyette, öbür tarafa da birkaç gün içinde yetişmesi gereken yasalar ve vaziyeti kurtarmaya çalışıyoruz. Aslında yaptığımız iş, bizi şu anda izleyenler de herhâlde görüyorlardır, fark ediyorlardır, salon şu anda boşa yakın ama oylama olduğunda dışarıda çok değerli işler yapan vekillerimiz içeri giriyorlar ve önergelerle ilgili parti disiplini içerisinde görevlerini yerine getiriyorlar ve biz durumu kurtarıyoruz.

Bir kere bu, hani, en hafif ifadeyle, aslında ölüye makyaj yapmaktır. Bir ülkenin Parlamentosunda yasa yapım yöntemi böyleyse, başka bir şeyi konuşmaya, başka mekanizmalar kurmaya, Avrupa Birliği sürecinin gerektirdiği asgari sistematigi tartışmaya da aslında çok hacet yok. Ama eğer bu yöntemi tercih edecekseniz, o zaman da... Biraz önce, bir milletvekili, her fırsatta bize başkanlık dersi veriyor ya, ona bir şey hatırlatayım. Hani "Başkanlık olmazsa kaos olur. Parlamenter sistem olursa vesayet olur." falan diye söze başlıyor her seferinde, aynı soruyu tekrar tekrar okuyor. Ama bir şey hatırlatayım ona: Başkanlık sisteminde parti disiplini diye bir şey yok arkadaşlar. Eğer başkanlık sisteminde parti disiplini olsa Amerika felç olurdu. Çünkü, başkan başka partiden, kongre, Senato başka partiden olduğu zaman, parti disiplinsizliği sayesinde Amerika'nın yüce çıkarları için kararlar alınabiliyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – O zaman destek verin, başkanlık sistemine destek verin.

AYHAN BİLGİN (Devamla) - E, şimdi, buraya başkanlık sistemini getirdiğinizde, öyle koşu koşu el kaldırarak oy kullandığınızda vallahi burası tiyatroya döner, burası gerçekten bir faciayla karşı karşıya olan durumun makyajla örtülmesinin sistematigine döner.

Aslında ülke, bırakın üzerinde operasyon yapmayı, ameliyat yapmayı, kadavraya dönmüş durumda, kadavra. Herkes bir taraftan ameliyat yapıyor, herkes; kimin nereye gücü yetiyorsa, o oraya operasyonunu yapıyor, siz inkâr etseniz de reddetseniz de.

Değerli milletvekilleri, Arapçada bir deyim var: "Harese" Bu, develerin çok hoşuna giden, dikenli, çölde yetişen bir bitkidir. "Hırs" kelimesi de oradan gelir aslında, "ihtiras" kelimesi de oradan gelir, "muhteris" kelimesi de oradan gelir. Deve bu bitkiyi çok sever, çok sever ama yedikçe ağzı kan içinde kalır; sonra kendi kanını da sever, yedikçe ağzı kanar, ağzı kanadıkça yemeye devam eder. İşte bu fiilden hareketle de "Gözünü hırs bürümüş." ifadesi gibi birtakım ifadeler Türkçeye girmiştir.

Değerli milletvekilleri, bugün karşı karşıya bulunduğumuz tablo, ülkenin her yerinde şiddetin, çatışmanın ortaya çıkardığı tablo, her gün kan ve gözyaşı. Ölen kim öldüren kim olursa olsun -çok net biçimde söylüyorum, ölen kim öldüren kim olursa olsun- bir siyasi sorumlulukla, bir basiretle önüne geçecek bir akıl, bir ahlak ve bir vicdan gerektiriyor ama bunu sergilemek yerine, bunu inşa etmek yerine, bunu siyaseten aramak yerine biz sadece Avrupa Birliğini kandırabileceğimizi sandığımız yasalar yaparak vakti kaybediyoruz, başka bir şey yapmıyoruz.

Değerli milletvekilleri, çok uzaktan örnek vermeyeceğim, kendimden bahsetmeyi falan asla sevmem ama ben beş yıl boyunca, geçen yıla kadar, güvenlik güçleri tarafından, Tevhit Selam Örgütünün üyesi olduğum gerekçesiyle dinlenmişim. Şimdi, Tevhit Selam Örgütü deyince tahmin

edersiniz kimin dinlediğini herhâlde? Hani bizi hep suçladığınız o paralel, FETÖ falan filan... Şimdi, benim dinlendiğim tarihlerde sizin birçok arkadaşınız onların her açılışına gidip Pensilvanya'ya selam gönderiyordu ama şimdi siz işin içinden kolayca çıkıyorsunuz, diyorsunuz ki "O zaten bir terör örgütü, bunu yapmış." Ben beş yıl boyunca Tevhit Selam Örgütünden dinleniyorum ama sonra güvenlik güçleri neye karar veriyor biliyor musunuz? Benimle ilgili gelen fezlekede, benim KCK Türkiye meclisi üyesi olduğuma karar veriyor. Şimdi, güvenlik güçlerinin sivil izlemesini falan bir tarafa bırakın, bu iş çok teknik bir konu, burayı da biraz aşar. Güvenlik güçlerinin neyini izleyeceksiniz? Finansmanını mı izleyeceksiniz, fiillerini mi izleyeceksiniz, güvenlik stratejisini mi izleyeceksiniz? Güvenlik bürokrasisini izlemenin imkânı var mı? Sivil toplum şu anda izleyebiliyor mu? Mecliste kurduğunuz komisyonlar bir işe yarıyor mu? Bütün bunlar olmadan güvenlik sektörünü izlemenin imkânı yok ama biz yeni bir mekanizma daha kuruyoruz.

Yargılamayla ilgili bir şey yapılmıyor. Bakın, o gün burada çok tepki verdiğiniz arkadaşımızın sadece aynı soy isimden Roboski'de, Uludere'de 15 tane çok yakın akrabası, çoğu da çocuk olmak üzere hayatını kaybetti, siz burada güvenlik sektörünün izlenmesine dair bir mekanizmayı konuşurken onu dinlemeye tahammül edemediniz. Ee, şimdi, bu şartlarda güvenlik sektörünün izlenmeyeceğini siz de biliyorsunuz, biz de biliyoruz ama Avrupalılar yerse, yani bu kanunu ciddiye alırlarsa hepiniz için hayırlı olsun.

Sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bilgen.

İkinci bölüm üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hayati Tekin, Samsun Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Tekin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HAYATİ TEKİN (Samsun) – Sayın Başkan, değerli Meclis üyeleri; bugün görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı'nın ikinci bölümü üzerine CHP Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Mübarek Miraç Kandili'niz kutlu olsun; hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ederim.

Tam bugün konuşmakta olduğumuz maddelere uygun olarak, terörle mücadelede bulunan kolluk kuvvetlerimize başarılar diliyorum. Bu ulvi görevi yaparken şehit düşen asker ve polislerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize şifalar, ailelerine sabırlar diliyorum.

Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı'nın öne çekilmesinin sebebi, taahhüt edilen Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde, son dönemdeki vize muafiyeti karşılığında yükümlülüklerin yerine getirilmesi.

Aslında bu kanun taslağına özü itibarıyla karşı değiliz, hatta geç kalmış yani 23'üncü Dönemde çıkartılması gereken bir kanun olarak görüyoruz. Yalnız bunun Avrupa Birliği tarafından dayatılmasına karşıyız. "Avrupa Birliği olmazsa 'Ankara Kriterleri' der, tüm kararları alır, onaylar geçeriz." diyerek efelenenler bugün her şeye boyun eğmiş vaziyette.

Peki, yine soruyorum: Bu düzenlemeler neyin karşılığı olarak öne çekiliyor? Şunu biliyoruz ki vize muafiyetine karşılık 3 milyon Suriyeli ülkemizde konuşlanacak. Vize muafiyeti ne getirecek? Avrupa'ya gezmeye gidebilenler 60 euro ödemeyecek; yine, Avrupa'ya gidecek turistler de sıralarda uzun kuyruklar bekleyip zaman kaybetmeyecek yani dağ fare doğuracak. Tabii ki AKP için işin en cazip, en tatlı yönü, tanesi bin eurodan 3 milyon Suriyeli ülkemizde kalacak. Antrparantez, 2016 yılında 152 bin bebeğin de dünyaya gelmesi bekleniyor.

Ülkemizde işsizlik oranı, tarım hariç, yüzde 10'u geçmiş iken, yoksulluk sınırında 17 milyon insan yaşarken, açlık sınırında 6 milyon vatandaşımız bulunurken artması beklenen millî gelir, tıkanan ekonominin sonucunda, orta vadeli program neticesinde 10.390 dolardan 9.380 dolara gerilemişken ve 2016 yılı için öngörülen kişi başı millî gelir 9.364 dolar olarak öngörülürken, kısacası vatandaş başta olmak üzere, sanayi ve ticaret piyasaları parasızlıktan kan ağlarken arkamıza ve önümüze dönüp bir hesap yapmamız gerekmiyor mu? Hesaba baktığımızda, bir insanın doğumu, büyümesi, ilkokuldan liseye kadar eğitimi, beslenmesi, barındırılması, askerliği, iş imkânı yaratılması -antrparantez, biliyoruz ki ülkemizde bir kişiye iş imkânı yaratılabilmesi için 200 bin lira yatırım gerekmektedir- ayrıca, bu kişinin evlenmesi, ev ocak sahibi olması, kişi başı yapılan kamu yatırımları dâhil, bir kişinin maliyeti Avrupa standartlarında 2 milyon, Türkiye standartlarında 1 milyon lira olduğu hesap edilirse yediğimiz kazık kelle başı 997 bin liradır. “Kelle” diye hitap etmek kaba, bunu biliyorum. Biliyorsunuz, bu “kelle” burada hesap modelinizden dolayı söylenen bir kelime ve asla ve asla Cumhuriyet Halk Partililer tarafından şehitler için kullanılamaz.

23 Nisan Ulusal Egemenlik törenleri pasifleştirilmeye çalışılırken, “Laiklik Anayasa’dan çıkarılmalı.” gafi bilinçli veya beyin sulanması olarak gündeme düşürülürken elimize gelen bir davetiyeye Kutulamare, 11 ayrı etkinlik, altı ay sürecek kutlama programı tarafımıza iletilmiştir ve 29 Nisan akşamı etkinliğin birincisi de gerçekleştirilmiştir. Kutlamalar Kutulamare İngiliz emperyalizmine karşı verilmiş bir mücadelenin zaferidir. Hepimize kutlu olsun. Başta Halil Paşa olmak üzere ecdadımızın mekânları cennet olsun.

İngiliz emperyalizmine karşı kazanılan bu zafer, 1952’de, bugün Avrupa Birliğine yapılan yağcılık misali, NATO’nun direktifleriyle o gün kaldırılmıştır. Bugün AKP anlayışıyla uyum içinde bir davranıştır. Aslında AKP kendi zaferini de kutlayabilir. 22 Şubat 2015’te, bildiğiniz gibi, büyük dünya ordularının -bu ordular ironi olarak kullanılmaktadır, IŞİD ordusu, YPG ordusu, PYD ordusu- Türkiye’ye yaptığı destekler sayesinde ecdadımızın sekiz yüz yıldır koruduğu bir stadyum kadar olan Süleyman Şah Türbesi bir gecede kaç kaç sınırimıza getirilmiştir. Bildiğiniz gibi, Sayın Davutoğlu’nun büyük kaçış zaferini öve öve bitiremediği o mübarek gün kara bir leke olarak Hükûmetinizin sayfalarında kalacaktır. Özellikle söylüyorum, bilmediğiniz gibi, kamuoyundan saklanan önemli bir nokta şudur: Komutanlara verilecek olan kaçış rütbeleri Türk Silahlı Kuvvetlerini kabul etmemiştir. Bir gün şanlı tarihimize sürülen bu kara lekeden dolayı tüm sorumlular Yüce Divanda ve tarih önünde hesap verecektir.

Ulu Önder Atatürk bizlere muasır medeniyetler seviyesini hedef olarak gösterirken emperyalizmin pençesine düşmüş mağdur milletlere ufuk açmıştır. Bugün AKP’nin politikaları, mazlum ve mağdur milletler üzerinde emelleri olan batı emperyalistlerine Orta Doğu başta olmak üzere postalık yapmaktadır. Yaratılan IŞİD’i Suriye’den kovacağız derken sınırimızı koruyamaz hâle geldik. Sınırdan da vazgeçtik; Kilis başta olmak üzere, topraklarımızı koruyamaz hâle geldik. İlginçtir Kilis halkını da Kilis Valisinden koruyamıyoruz. Sayın Bakanım, gerçekten gidip bir baksanız, o vali atadığınız vali mi? Yoksa karda kıyamette Kemal Sunal’ın arkadaşları makama oturmuş olmasınlar! Gerçi orada halk, Kemal Sunal ve arkadaşından memnundu. Birleşmiş Milletlerin 51’inci maddesi gereği, mütecavizleri yok etmek hakkına sahip olduğumuzu, başta Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sayın Davutoğlu gayet iyi bilmektedir. Yaptıkları sadece “Ey!” diye seslenmek veyahut da “Sabrımızı kimse denemeye kalkmasın.” diye efelenmek. Bu, elbette ki karanlıkta türkü söyleyip ılık çalmaktan ibarettir.

Size önerim: Bu gece istihareye yatıp rahmetli Ecevit’in ruhunu çağırmanız belki feyiz olur. Değerli dostlar, aksi takdirde hepimizin gözüne baka baka Suriye’de Kuzey Kürdistan kurulmak üzeredir.

Bu arada, BOP'un eş başkanı olduğunu söyleyenlerin stratejik ortağı olan Amerika, Suriye'de Esad rejiminin kalmasına yeşil ışık yakmıştır. Yunanistan, Ege'deki adaları kevgire döndürmüşken uğruna Rus uçağı düşürdüğümüz stratejik ortağımız Amerika, kendine ortak olarak PYD'yi tercih etmiştir. Bu vahim tablo karşımızda dururken 900 kilometre sınırimızdan dışarıya burnumuzu dahi çıkaramıyoruz. İflas etmiş dış politikanızdan geriye kalan sadece değerli yalnızlığımızdır.

Karşı karşıya kaldığımız neticeye bakarsak, görüşmekte olduğumuz 277 sıra sayılı Tasarı'yla Kolluk Gözetim Komisyonu kurulması dâhil toplam 72 şartın saatler içinde yerine getirilmesi gayreti, her şey 3 milyar euronun yüzü suyu hürmetinedir. Daha birincisi gelmedi ama, ikinci 3 milyar euro beklenti suya düşmek üzeredir. Eğer o para gelmezse yandı gülüm keten helva. O paralar gelmeyebilir. Çünkü 14 Nisanda açıklanan Avrupa Konseyi İnsan Hakları Raporu'nda, özellikle terörle mücadelede insan hakları prensiplerinin ve hukuk devleti ilkelerinin ihlal edildiği, ayrıca ifade özgürlüğünün daraldığı, en önemlisi de tüm bu sorunların kaynağının yargı bağımsızlığının kaybolmasından ötürü olduğu vurgulanmıştır.

Yargı bağımsızlığının olmadığı herkes tarafından dile getirildiği bu ortamda, kolluk gözetim komisyonu kurulması kanununun ikinci bölümünde göze çarpan en önemli unsur şeffaflık ve bağımsızlıkla alakası olmayan üst amirler komisyonunun teşkil edilmesidir.

“İş yükü” gerekçe gösterilerek birinci bölümde bahsedilen infaz koruma memurları, gümrük muhafaza memurları, özel güvenlik bu tasarıya dâhil edilmemektedir. Aynı gerekçeyle yani “iş yoğun olur” gerekçesiyle isimsiz, adressiz, hatta T.C.'siz ihbarlar şikâyet olarak kabul görmemektedir, bahane olarak “oluşacak iş yükü” gösterilmektedir.

Özellikle poliste kolluğun siyasallaştığı herkesçe malumken haksızlığa uğrayan ezilmiş, itilmiş vatandaş güven içinde şikâyetini bir hiyerarşi örgütlenmesi olan kolluğa nasıl yapacaktır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYATİ TEKİN (Devamla) - Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi ve değerli milletvekillerini saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tekin.

Gruplar adına, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mehmet Parsak, Afyonkarahisar Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Parsak. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Aziz Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; sözlerimin başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, 3 Mayıs. Biz Türk milliyetçileri için 1944'te, bundan tam yetmiş iki yıl önce tabutluklarda filizlenen Türk milliyetçiliği siyasi hareketinin 72'nci yıl dönümünde tüm Türk milliyetçilerinin Milliyetçiler Günü'nü bu vesileyle kutluyorum.

Gene, bugün, tüm İslam âlemi için mübarek gün, Miraç Kandili. Başta ekranları başında bizleri izlemekte olan aziz milletimiz olmak üzere yüce Meclisimizde bulunan milletvekillerinin, gene Genel Kurulumuzda yer alan stenograflar başta olmak üzere görevlilerimizin ve tüm İslam âleminin de Miraç Kandili'ni kutluyor, hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Kanun tasarısının ikinci bölümünün Kolluk Gözetim Komisyonunun sekreteryaya, kayıt ve idari işlemleri ve komisyonun faaliyetleri kapsamında kurulacak merkezî kayıt sistemi ile ön inceleme ve disiplin soruşturması işlemlerini kapsadığı görülmektedir.

Bilindiği üzere, kolluk kuvvetlerimiz, adli ve idari olmak üzere iki başlık altında, genel kolluk kuvvetleri ve özel kolluk kuvvetleri kapsamlarında değerlendirilmekte; polis, jandarma, Sahil Güvenlik, gümrük muhafaza, MİT, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, orman muhafaza, infaz koruma ve geçici köy korucusu personelinden oluşmaktadır.

Kolluk kuvvetlerimiz bu kadar geniş bir alana yayılmışken, kolluk kuvvetlerimizin gözetiminden sorumlu bir yapının sadece polis, jandarma ve sahil güvenlik yapısını kapsaması, kanun tasarısının ne kadar özensiz ve alelacele hazırlandığının açık bir göstergesidir.

Hükûmetin Avrupa Birliği vize serbestisi diyalogu sürecinin bir parçası olarak 24'üncü Dönemden kalma kanun tasarılarını ısıtarak hızla Meclis gündemine taşıması bu tür özensizlikleri sık sık yaşamamıza neden olmaktadır.

Avrupa Birliği normlarında yer alan kolluk kuvvetlerine gözetim uygulaması, elbette şeffaflık ve güvenilirlik gibi hususları amaçlasa da görüşülmekte olan tasarıyla Hükûmet gözetim mekanizmasının yanı sıra, kolluk kuvvetlerimizle ilgili mevcut denetim mekanizmalarına paralel bir denetim mekanizmasını da hayata geçirmeye çalışmaktadır. Belki de fırsattan istifade edilerek ortaya konulan bu tavır, hâlihazırda görev yapan ve tarafsızlık başta olmak üzere birçok sorunla boğuşan kolluk kuvvetlerimizin denetim mekanizmalarını zor durumda bırakmaktadır.

İktidar yine kendi içerisinde çelişkiler barındıran baştan savma bir tasarıyla yüce Meclisin karşısındadır ve ne yazık ki yine yasak savmaktan öteye gidememektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, tasarının kabulü hâlinde kolluk kuvvetlerimizin yaşadığı sorunlar, çözülmek bir yana, daha da karmaşık hâle gelecektir. İktidarın, yönetim sisteminde bilinçli bir çok başlılık oluşturmaya yönelik bu tür gayretlerini Milliyetçi Hareket Partisi olarak kabul etmemiz mümkün değildir.

İçişleri Bakanlığının Mülkiye Teftiş Kurulu başta olmak üzere, kolluk kuvvetlerimizin denetlenmesinden sorumlu birimlerimizin görev alanına giren bu düzenleme birçok açıdan kabul edilemez durumdadır.

Sayın milletvekilleri, tasarıda kolluk kuvvetlerimizin gözetimiyle sorumlu tutulan Kolluk Gözetim Komisyonu İçişleri Müsteşarlığı başkanlığında, Türkiye İnsan Hakları Kurumu Başkanı, İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanı, Adalet Bakanlığı 1. Hukuk Müşaviri, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü, Ceza İşleri Genel Müdürü ile Adalet Bakanı tarafından ceza ve ceza usulü hukuku konusunda çalışan akademisyenler ve serbest avukatlar arasından teklif edilerek Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek birer üyeden oluşmaktadır.

Avrupa Birliği normları açısından bağımsız ve sivil nitelikte olması gereken Gözetim Komisyonunun sadece devlet memurları ve Adalet Bakanının teklifiyle Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek sözde sivil üyelerden oluşması, iktidarın “şeffaflık”, “bağımsızlık” ve “sivillik” kavramlarına bakışının ibretlik bir vesikası olarak Meclis tutanaklarında yerini almış durumdadır. Anlaşılan o ki iktidar “sivillik” ve “bağımsızlık” kavramlarından herkese ve her şeye uzak ve fakat AKP’ye yakın olmayı anlamaktadır.

Sayın milletvekilleri, kolluk kuvvetlerimizin onlarca sorunu dururken, vize serbestisi adına, kolluk kuvvetlerimizin gözetimine ilişkin hususların gündeme taşınması iktidar usulü bir işgüzarlığı üzücü bir biçimde gözler önüne sermektedir. Kolluk kuvvetlerimizin özlük haklarına gelince suspus olan Hükûmet, muhalefetin bu konuda verdiği araştırma önergesi ve kanun tekliflerini zamanın akışına terk ederken, Avrupa Birliğinin âdeta talimatları doğrultusunda bu tür yasaları ne yazık ki jet hızıyla Meclise taşımaktadır.

Kolluk kuvvetlerimizin ağır ve olumsuz çalışma koşullarına gelince suspus olan Hükûmet, Avrupa Birliğine vize serbestisi söz konusu olunca canlanmakta, dillenmekte ve hızlanmaktadır. Kolluk kuvvetlerimizin kariyer planlamasına, bozulan ast-üst ilişkisine gelince kılını kıpırdatmayan Hükûmet, Avrupa Birliğinin istek ve arzuları karşısında hareketlenmekte, hiçbir derde deva olmayacak, sözde düzenlemelerle âdeta göz boyamaya çalışmaktadır. Kolluk kuvvetlerimizin paralel yapıyla mücadele adı altında yerle bir edilen teşkilat düzenine gelince duyarsız davranan Hükûmet, Avrupa Birliğinin hassasiyetleri söz konusu olduğunda kulak kesilmektedir. Şehit ve gazilerimiz ile bunların yakınlarının haklarının artırılmasına, mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik tekliflerimizi anında reddeden Hükûmet, iş kolluk kuvvetlerimizle ilgili Avrupa Birliği normlarına dayalı bir gözetim ve denetim mekanizmasına gelince iştahlanmaktadır. Terör örgütünün talepleri karşısında Oslo’da, Habur’da ve Dolmabahçe’de kuzu gibi davranan Hükûmet, kolluk kuvvetlerimizin, sendikal haklar başta olmak üzere, her türlü haklı talebi karşısında aslan kesilmektedir.

Sayın milletvekilleri, burada, iktidar tarafından vize serbestisi adına âdeta zorla yaptırılan bu tür faaliyetler, az önce ifade ettiğim yönleri itibarıyla eksik ve yanlışlarla dolu olduğu kadar, Avrupa ülkeleri tarafından son dönemde vize serbestisiyle ilgili olarak gündeme getirilen hususlar itibarıyla da âdeta nafiyledir. Vize serbestisi havucuyla Türkiye’ye mart ayında kabul ettirilen geri kabul anlaşması sonrası, Avrupa Birliği ülkeleri, iktidarın vize serbestisi konusundaki iştahını görünce ağız değiştirmiş, vize serbestisi için iktidarın Meclisten çıkarmak için uğraştığı 72 konunun yasalaşmasının yeterli olmayacağını, bu başlıklarla ilgili uygulamaların da değerlendirilmesinin gerektiğini, vize muafiyeti verilse bile, herhangi bir Avrupa devletinin geçiş konusundaki kapasitesinin aşılması hâlinde, vize serbestisinin yeniden tartışmaya açılabileceğini söylemeye başlamışlardır.

Anadolu’da “Abdalın yoldaşlığı köyü görene kadar.” diye bir söz vardır. Burada da benzer bir şekilde, Avrupa Birliğinin vize serbestisi vaadi geri kabul anlaşmasının kabulüne kadar olmuş, anlaşmanın kabulünden sonra çatlak sesler gittikçe daha fazla yükselmeye başlamıştır. İktidar, her zaman olduğu gibi, yine, kendi ifadesiyle, kandırılmaya ve aldatılmaya çok yakındır.

Sayın milletvekilleri, burada gündeme getirilmesi gereken bir diğer husus da devletimizin ve milletimizin güvenliğini sağlamak ve bu kapsamda gerekli iş ve işlemleri yürütmekle görevli olan kolluk kuvvetlerimizin, Hükûmetin yanlış politikalarının sonuçlarını temizlemekle görevlendirilmesidir. Hükûmetin özellikle toplumsal olaylarda başvurduğu bu yöntem, kolluk kuvvetlerimiz ile milletimiz arasındaki muhabbet bağı ve iş birliğini zedelemektedir. Bu konuda Hükûmet tarafından yapılan bir diğer yanlış ise Hükûmetin Oslo’da, Habur’da ve Dolmabahçe’de yan yana oturduğu terörle ters düştüğünde, daha önce “çözüm” adı altında elini kolunu bağladığı güvenlik güçlerimizi plansız bir şekilde sahaya sürmekte ve güvenlik güçlerimiz, geçmişte Milliyetçi Hareket Partisinin yaptığı tüm uyarılara rağmen, Hükûmetin devam ettiği yanlışlar sonucu canından aziz bildiği vatan toprağına düşmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, iktidarın, ev ödevini teneffüste yetiştirmeye çalışan öğrenci misali çalışmalar yapmaktan vazgeçerek ülke geleceğimizi ve devlet işleyişimizi olumsuz yönde etkileme ihtimali yüksek konularda hassas ve özenli davranmasını tavsiye ediyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak iktidarı, Türkiye Cumhuriyeti’nin devleti ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü canlarıyla kanlarıyla savunan güvenlik güçlerimizin özlük haklarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET PARSAK (Devamla) – ...mesleki şeref ve haysiyetlerini korumaya ve yükseltmeye yönelik çalışmaya davet ediyor, bu vesileyle bir kere daha hepinizi saygılarımızla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Parsak.

Gruplar adına olan konuşmalar sona ermiştir.

Şimdi, şahısları adına söz talep eden sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Şahsı adına ilk konuşmacı Mustafa Şükrü Nazlı, Kütahya Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Nazlı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ŞÜKRÜ NAZLI (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın ikinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce mübarek Miraç Kandili'nizi kutluyor, ülkemize ve İslam âlemine hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Son günlerde özellikle Bursa, Gaziantep, Diyarbakır ve Şemdinli'de gerçekleştirilen hain saldırılarda hayatını kaybeden güvenlik güçlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Asırlardır birlikte yaşadığımız bu coğrafyada terörle mücadele esnasında canlarını hiç düşünmeden feda eden aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum. Şehit yakınlarımıza, gazilerimize ve terörle mücadeleye devam eden tüm güvenlik güçlerimize şükranlarımı sunuyorum.

Bugün dualarımız aynı zamanda Halep'te. Gönül coğrafyamızın başkentlerinden olan Halep yanıyor, dünya seyreliyor. Esed güçleri ve Rusya tarafından yapılan saldırılarda on günde 290 kişi şehit oldu, 3.150 kişi yaralandı, 2.100 aile zarar gördü, 700 bina yıkıldı, 30 bin insan muhtaç durumda. 600 hava saldırısı gerçekleştirildi, 3 binin üzerinde de füze saldırısı oldu. Bu katliamı yapan Esed güçleri ve Rusya'yı ve onlara destek veren her türlü örgütü ve ülkeyi de buradan lanetliyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz tasarıyla kolluk şikâyet sisteminin daha etkili ve hızlı işleyişini sağlamak, şeffaflığı ve güvenilirliği artırmak, kolluk şikâyet sistemine duyulan güvenin daha üst seviyelere taşınmasını sağlamak amaçlanmaktadır. Devletimizin temel görevlerinden biri, bireylerin Anayasa ve yasalarla güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerini korku ve endişeden uzak, güven içerisinde kullanmasını sağlayacak ortamları hazırlamaktır. Bu fonksiyonların icrasında birincil kurumlar kolluk birimleridir. Güvenlikli ortamı sağlarken ortaya çıkan bazı olaylarda diğer kamu görevlilerinin sahip olmadığı birtakım yetkilerle donatılan kolluk kuvvetleri tüm dünyada olduğu gibi arama, zor kullanma ve özgürlüğü kısıtlama gibi yetkilerle olaylara müdahale etmektedir. Bu derece önemli yetkilerin kullanılması kolluk görevlilerini diğer kamu görevlilerine göre daha fazla şikâyetle açık hâle getirmekte ve bu şikâyetler özellikle kötü muamele ve işkence gibi zaman zaman kamuoyunda geniş yankı bulabilecek şekilde ortaya çıkmaktadır. Bu yetkilerin kanun çerçevesinde, toplumun beklentileri istikametinde kullanılıp kullanılmadığının tespiti ve bu durumun kamuoyuyla paylaşılması önem arz etmektedir.

Görüşmekte olduğumuz tasarı hazırlanırken, Avrupa Birliği ülkelerindeki mevcut şikâyet sistemi incelendi, vatandaşla bire bir anketler yapıldı, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla değerlendirildi, sivil toplum örgütleriyle yapılan istişareler sonrasında nihayet İçişleri Komisyonumuzla görüşülerek bugün Genel Kurul gündemimize gelmiş oldu. Kolluk Gözetim Komisyonu kurulmasıyla sistemdeki hâlihazırda uygulanmakta olan mevcut şikâyet sistemi ve idari soruşturma sistemi güçlendirilmektedir.

Mevcut yapı devam etmekle beraber, bazı ekler getirilmesiyle birlikte ceza yargılama sisteminde bir değişiklik öngörülmemektedir. Yani, savcıların ve yargının yetkileri aynen devam etmektedir.

Kolluk şikâyet sisteminin etkin bir şekilde çalışması, halkın devlete olan güven duygusunun güçlendirilmesi açısından modern demokrasilerde büyük önem taşımakta. Başta Avrupa Birliği ülkelerinde olmak üzere pek çok ülkede bu yönde yasal düzenlemelere gidilmektedir. Tasarıyla, kamuoyunun ve kolluk teşkilatı personelinin kolluk şikâyet sistemine güven duygusunun daha da üst seviyelere taşınması hedeflenmekte, diğer taraftan kolluk görevlileri hakkında yapılan şikâyetlerle ilgili kayıt ve soruşturma sistemlerinin altyapısı da Avrupa Birliği standartlarına ulaştırılmaktadır. Kurulacak olan komisyon, ihbar ve şikâyetlerle ilgili resen mevcut mekanizmayı harekete geçirecek, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında görev yapan kolluk personelinin kapsayacaktır. Kolluk Gözetim Komisyonu, halkın ve kolluk personelinin şikâyet sistemine güvenini artırıcı ceza yargılama sistemi dışında ek bir merci olması bakımından önem arz eden bir komisyon olacaktır.

Bu düşünce ve duygularla kanun tasarısının ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyor, ülkemizin birliği ve bütünlüğünü, milletimizin can ve mal güvenliğini koruyan güvenlik güçlerimize görevlerinde muvaffakiyetler temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Nazlı.

Şahsı adına ikinci konuşmacı Baki Şimşek, Mersin Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması Kanun Tasarısı üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tüm İslam âleminin Mîraç Kandili’ni kutluyorum. Mîraç Kandili vesilesiyle, inşallah, bütün İslam âleminde akan kanın ve gözyaşının sona ermesini temenni ediyorum.

Ayrıca, 3 Mayıs Türkçülük Günü’nü kutluyor, 1944 yılından bu tarafa kutlanan, bugüne sebebiyet veren, işkenceler çeken, çileler çeken, sürgünlere giden başta Başbuğ Alparslan Türkeş olmak üzere Ziya Gökalp ve diğer dava arkadaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyoruz.

Tabii, şehitlerimiz gelmeye devam ediyor. Son 5 günde 25 şehit, 100’ün üzerinde yaralımız var. Bütün şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum.

Türkiye’de, maalesef, uygulanan yanlış politikalar sebebiyle, başta Kilis olmak üzere, doğu ve güneydoğunun birçok yerinde olaylar yoğun şekilde devam etmekte ama Kilis’le ilgili maalesef hâlâ gerekli tedbirler alınmamakta ve Kilis, şu anda boşaltılmakta, Kilis’teki halkın birçoğu Kilis’ten göç etmekte.

Ülkenin valilik görevini yapan görevlisi, Kilis’teki insanlara “Abdestli gezin, abdestsiz dolaşmayın.” demekte, kadın ve aileden sorumlu Devlet Bakanı da, Kilis’teki insanlara terapi yapmak üzere uzmanların gönderileceğini söylemekte.

Devletimizin gerekli tedbirleri almasını, meşru müdafaa hakkını kullanmasını bekliyoruz. Bu bölgedeki insanların çoğunluğu zaten göçten büyük sorun yaşayıp, seçim bölgem olan Mersin’e gelmektedir. Mersin, 300 binin üzerinde Suriyeli misafir etmektedir ve doğudan gelen göçlerle beraber 400 binin üzerinde göçmenle karşı karşıya kalmıştır.

İşsizlik zaten Mersin’de üst düzeydedir. Şu anda tarımın ve narenciye de çökmesiyle Mersin çok zor bir durumda kalmıştır.

Bu vesileyle, Suriyeliler her türlü imkândan bizim insanlarımızdan daha iyi şartlarda faydalanmaktadır. Türkiye’de yaşayan bir Türk insanı devlet hastanelerinde istediği gibi muayene olamazken bir Suriyeli istediği gibi hastaneye gidebilmektedir. Suriyeli bir öğrenci üniversite sınavında bizim gençlerimizden daha ayrıcalıklı bir şekilde faydalanabilmektedir. Hükûmetimizin öncelikli görevi Türk insanının mutluluğunu ve refahını sağlamaktır, güvenliğini sağlamaktır ama maalesef, Türkiye’deki insanların konut sorununu çözemeyen Hükûmet, Suriyelilere konut yapma projeleri açıklıyor.

AB yasaları çıkarmakla meşgul oluyoruz, başkanlık ve yeni anayasa hayalleri kuruyoruz ama Türk insanının gündeminde bizim konuştuğumuz maddeler yok; Türk insanı, maalesef, yokluk ve yoksullukla mücadele ediyor.

Şu anda Erdemli’de domatesin kilosu 100 kuruş.

Rize, İzmir ve diğer bölgeler narenciye teşvikini alırken seçim bölgem olan Mersin’in, Türkiye’nin en büyük ihracatını yapan Mersin’in narenciye teşviki ödenmemiştir.

Maalesef, biz bu yasalarla uğraşırken taşeron işçilerin konusu hâlâ gündeme gelmemektedir. 720 bin işçiyi Taşeron Yasası’yla kadroya alacağımızı söyledik ama hâlâ bekletmekteyiz. Yasanın içeriği ortaya çıktıkça yeni hayal kırıklıkları ortaya çıkıyor. Bunlara sendika hakkı vermiyoruz, sosyal haklardan faydalandırmıyoruz, maaşında artış yapmıyoruz.

Meclisin birinci görevi, Türkiye’nin gerçek sorunlarıyla uğraşmaktır, terörü çözmektir, işsizliği çözmektir ve gerçek gündemle Türkiye’yi yönetmektir.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şimşek.

Şimdi ikinci bölüm üzerinde on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi gerçekleştireceğim, sisteme giren sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkanım, Çevre ve Şehircilik Bakanına soruyorum: Sanayi ve şehir atıklarının arıtılmadan Menderes’e verilmesi sonucu Menderes havzasının kirlendiği, nehrin kirlenmesine bağlı olarak sulama yapılan arazilerin çoraklaştığı gözlenmektedir. Büyük Menderes havzası Türkiye’nin tarımsal potansiyeli yüksek alanlarıdır. Hızlı sanayileşme ve kentleşme sonucunda oluşan sanayi ve evsel atıklar ile hatalı kullanılan suni gübreden kaynaklanan tarımsal kirlilik nehir ekosistemini ve havza verimliliğini olumsuz etkileyerek sürdürülebilir tarımı tehdit etmektedir. Bunları düzeltmek için hangi tedbirleri almayı düşünüyorsunuz?

İkinci sorum, Babadağ Çukurbağ küme evleri yakınında bulunan 3 baz istasyonunun bulunduğu alanda, baz istasyonlarının çevresinde bulunan ağaçlarda sararma, kuruma gibi etkiler görülmektedir ve bölge halkı tarafından son yıllarda kanser vakalarında artış olduğu dile getirilmektedir. 3 baz istasyonunun etkileri açıkça gözlenirken şehir merkezinde ve ülke genelinde baz istasyonları hızla artmaya devam etmektedir. Bunlarla ilgili ne tür tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arslan.

Başka soru olmadığından size söz veriyorum.

Buyurunuz Sayın Bakan.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, ilk soruya cevap vermek istiyorum. Türkiye'nin 7 havzası üzerinde detaylı çalışmalarımız başladı. Bu bölgelerde hem projeler üreteceğiz hem de buradaki kirlenmeye karşı çevreyi koruyacak tedbirler alacağız. Bununla ilgili detaylı bilgiyi sayın vekilimize yazılı olarak da sunarım.

İkincisi "Çukurbağ'da 3 baz istasyonun yaptığı etkiler noktasında bir tedbir almayı düşünüyor musunuz?" dedi, bu konu aslında bizim konumuz değil ama bu konuyla ilgili, ilgili bakanlıklara bilgi verip onlardan da yazılı bir cevap alırsız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Soru-cevap işlemi sona ermiştir.

6'ncı madde üzerinde iki önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "sevk ve idaresinde" ibaresinin "yürütülmesinde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Müslüm Doğan

Diyarbakır

Diyarbakır

İzmir

Behçet Yıldırım

Burcu Çelik Özkan

Alican Önlü

Adıyaman

Muş

Tunceli

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağız:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı "Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin (2)'nci fıkrasında geçen "Bakanlık tarafından hazırlanarak" ibaresinin "Bir ay içinde Bakanlık tarafından hazırlanarak" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Rıza Yalçinkaya

Hayati Tekin

Murat Bakan

Bartın

Samsun

İzmir

Onursal Adıgüzel

Tanju Özcan

Zeynel Emre

İstanbul

Bolu

İstanbul

Mahmut Tanal

Engin Özkoç

İstanbul

Sakarya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Zeynel Emre, İstanbul Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesi üzerine söz aldım, sizleri saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, haftalardır burada neredeyse sabahlara kadar çalışıyoruz. Bir amaç var, bir hedef var, vize muafiyeti için Avrupa Birliği'nin istediği yasaları, kanunları buradan hızla çıkaracağız. Hızla çıkaracağız ki vatandaşımız da rahat rahat Avrupa'yı gezsin. Bu amaç doğrultusunda görüştüğümüz yasalardan biri de bugünkü Kolluk Gözetim Komisyonuna ilişkin.

Dünyada tüm ülkelerin oldukça zorlandığı bir alan var. Kamu yararı, kamu güvenliği kavramı ile bireysel hak ve özgürlükler, insan hakları kavramlarının çatıştığı, çeliştiği alan tüm yönetim sistemlerinde tartışma konusudur. Bu meseleyi bütüncül olarak ele almazsak yanılıya düşeriz. Anayasalar, kanunlar, tüzükler esas itibarıyla insanların bir arada yaşamasına yöneliktir, bu amaçla hazırlanmıştır, bir arada yaşamının kurallarıdır. Zaman içerisinde ihtiyaçlara göre değiştirilebilir, buradaki önemli nokta halkın iradesidir, ancak mevcut kanunlara, Anayasa'ya, tüzüklere herkesin uyması gerekir. Yasalara uymamanın karşılığı vardır, yaptırımları vardır. Halk bu konuda kendisini yönetenleri örnek alır, Cumhurbaşkanını örnek alır, Meclis Başkanını örnek alır, bakanları, valileri örnek alır; Anayasa'yı tanıyıp tanımadıklarına bakar, kaymakamları çağırıp “Mevzuata takılmayın.” deyip demediğine bakar ya da “Siz şimdi gerekirse hukuku dinlemeyin, biz sonra gerekirse bir kanun çıkartırız.” demesini önemser. Yukarıdan böyle bir irade gelirse aşağıdaki kolluk görevlileri de kurallara uymakta zorlanır. Sonra da bu kolluk görevlilerine “Biz kandırıldık, biz bir yanlış yaptık, yaptığımız yanlış sonucunda ülkedeki güvenlik riski arttı, git bunu düzelt. Düzeltirken de insan hakkı ihlali yapma, hukuka uygun davran, temel hak ve özgürlükleri gözet.” diyeceksiniz, sonuç ne olacak? Değerli milletvekilleri, sonuçta, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bizim ülkeden giden dosyalara âdeta yetişemiyor. Sonuç: Ethem Sarısülük'ün, Ali İsmail Korkmaz'ın, Berkin Elvan'ın, Abdullah Cömert'in ve daha nicelerinin vurulması, kaybedilmesi. Sonuç: Hrant Dink'in katilinin kollukça görkemli bir şekilde karşılanması. Örnekleri çoğaltabiliriz.

Değerli milletvekilleri, bakın, bu ülkenin barışa ihtiyacı var, huzura ihtiyacı var; bu başlıkta herkes mutabık, bu kürsüye çıkan herkes barıştan bahsediyor, demokrasiden bahsediyor ancak şunu unutmayalım: Parlamentoda grubu bulunan 4 parti asgari müştereklerde uzlaşmadığı sürece, 550 milletvekili çalışma arkadaşı olmadan bu ülkeye huzur gelmez. Temsilcileri kavga eden halk huzur içinde yaşar mı? Bu gerçekçi mi? Meclis TV'nin yayını kaç defa kestiğine bakıp Mecliste bir gün içerisinde kaç defa kavga edildiğini, kavga çıktığını anlayabilen bir halkımız var.

Değerli milletvekilleri, konuşmalarımızı sosyal medyada paylaşıyoruz, beni her hafta dinleyen seçmen diyecek ki belki de: “Ya, bu vekil de hep aynı şeyleri söylüyor.” Maalesef, birkaç haftadan beridir görüştüğümüz yasa tasarılarıyla ilgili benzer şeyleri söylüyorum. Kolluk Gözetim Komisyonu ülkemiz açısından faydalı olabilir ancak tıpkı Batı'daki, Avrupa Birliği ülkelerinde olduğu gibi, bir sivil otorite olarak kurulursa faydalı olur. Bu hâliyle biz birbirimizi kandırmış olacağız. “Acaba Avrupa Birliği bunu anlayacak mı, anlamayacak mı?” diye de bakacağız.

Şunu söyleyelim: Ülkenin demokratikleşmesine yönelik adımları biz kendiliğimizden de atabiliriz, niye Avrupa Birliği'nin taleplerini bekliyoruz? Daha iyisi bizde olsun. Önce biz yapalım. Geçmişte bunun da örnekleri var. Bakın, biz 1934'te kadına seçme ve seçilme hakkını verirken Avrupa'da birçok yerde yoktu bu. Bu Parlamantonun yaşı birçok ülkenin yaşından fazla. Yeter ki niyet olsun, takiye yapmayalım, samimi olalım. Yani, biri çıksın, desin ki: “Evet, burada kurulan Kolluk Komisyonu sivil bir otorite.” Açıkçası, gülerler insana. İktidar baskısından arı bir şekilde inceleyeceksek, bunu öyle alacaksak amenna, hepimiz destekleyelim ancak bu hâliyle birbirimizi kandırmış olacağız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Emre.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Karar yeter sayısı istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Karar yeter sayısı talebi vardır, oylamada karar yeter sayısını arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.39

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.50****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 84’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve arkadaşlarının önergesinin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “sevk ve idaresinde” ibaresinin “yürütülmesinde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burcu Çelik Özkan (Muş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen, Burcu Çelik Özkan.

Buyurunuz Sayın Çelik Özkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, burada çok şey konuşuyoruz ama çocuklarımız üzerine hiçbir şey konuşamadığımızı düşünüyorum. Çocuklarımızın her alanda, toplumun içerisinde, ailede, sokakta, bulundukları her alanda aslında tamamen farklı yaklaşılması gereken kişiler olduğunu düşünüyorum. Burada bugün çocuklarımızın cezaevi koşullarına, cezaevlerinde kalan çocuklar üzerine bazı hususlara değinmekte yarar olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, Türkiye’nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi’nde ve Türkiye’nin ulusal yasası olan Çocuk Koruma Kanunu’nda çocukların özgürlüğünden yoksun bırakılmasının başvurulacak en son yöntem olarak düşünülmesi gerektiği ve uygun olabilecek en kısa süreyle sınırlandırılması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla, devletin ailesinden ayrıarak yetiştikleri, yaşadıkları yerlerden binlerce kilometre uzakta alıkoyduğu bu çocukları ulusal ve uluslararası mevzuat ve kurallar çerçevesinde koruması ve kollaması yasal bir zorunluluktur. Ancak gelin görün ki Türkiye tüm bu ulusal ve uluslararası sözleşmelere rağmen, Türkiye cezaevlerinde 13 Ocak 2016 tarihi itibarıyla 1.667 tutuklu, 717 hükümlü olmak üzere 2.384 çocuk mahpus bulunmaktadır. Şimdi, bu sayı, bizlere haklarında herhangi bir hüküm olmayan çocukların cezaevlerinde tutulduğunu, Türkiye’deki adalet sisteminin çocukları korumaktan uzak olduğunu açık bir şekilde göstermektedir. Türkiye’de

İstanbul Maltepe, Ankara Sincan ve İzmir Aliğa Şakran olmak üzere 3 tane çocuk ve gençlik kapalı ceza infaz kurumu; İstanbul, Ankara ve Denizli’de olmak üzere ise 3 çocuk eğitimevi bulunmaktadır. Adalet Bakanlığı tarafından müteahhitten kaynaklanan bir sorun olmadığı takdirde 2016 yılında 288, 2017 yılında yine 288, 2018 yılında yine 288 kişi kapasiteli Tekirdağ ili Çorlu ilçesindeki çocuk cezaevinin açılacağına planlandığı da yine basına yansımıştır. 1.440 kapasite artışı hedeflenmekte olan, 2016-2019 yılları arasında açılması planlanan bir eğitimevi olmadığı da yine basına yansımıştır. Yine, 3 çocuk cezaevi dışında, yetişkinlerin kapatıldığı birçok cezaevinde çocuklar yetişkinlerle aynı koşullarda şu anda tutsak olarak yer almaktadır. Çocuk cezaevlerinde veya çocuk eğitimevlerinde değil de yetişkinlerin kapatıldığı cezaevlerinde tutulan çocukların durumu başlı başına bir sorun arz etmektedir. Yetişkinlerin kaldığı cezaevlerindeki kurum personelinin çocuklara yaklaşımı konusunda hiçbir deneyim ve tecrübesi olmadığı gibi, çocukların cezaevlerinde düzenlenen aktivitelere katılımı, sosyal ve kültürel yaşama adapte olabilmeleri de imkânsız hâle gelmektedir. Ayrıca, cezaevlerinde, yetişkinlerde olduğu gibi, çocuklar için de adli ve siyasi ayrımı yapılmaması da başka bir sorundur.

Değerli arkadaşlar, cezaevlerinin fiziksel koşulları çocukların gelişimini sağlamaktan çok uzaktır. Aşırı kalabalık, yetersiz sağlık koşulları, kötü muamele, özellikle sosyal çalışmacılar olmak üzere personel yetersizliği ve cezaevlerindeki diğer kişiler tarafından uygulanan şiddet ve istismar vakaları hapsedilen çocuklardan gelen başlıca şikâyetlerdir. Çocukların cezaevlerinde çıplak aramalara maruz kalması, kapalı görüş uygulamalarında arada bulunan camdan dolayı annesine, yakınlarına sarılamaması, üç öğün yemek dışında su dâhil olmak üzere her şeyin ücrete tabi tutulmuş olması başlıca önemli sorunlardır ve bizlerin buna çözüm olması gerekiyor.

Her gün bizler çeşitli cezaevlerinden bu konulara ilişkin başvurular alıyoruz, sadece bir tanesine değineceğim. Adana’da gerçekleşti, direkt okuyorum basına yansıdığı hâliyle: “Mart ayının son günlerinde, Adana E tipi kapalı cezaevinde kalan ailelerin şikâyetleri üzerine cezaevine giden avukatlar çocuklarla görüşmüşlerdir. Gardiyanların çocukları sürekli denetledikleri, çocukların hazır ol vaziyette bekletildiği, gardiyanlar tarafından çocuklara sürekli ‘Bana başkanım diyeceksin.’ şeklinde dayatmaların söz konusu olduğu, bu hitabı kullanmayan çocukların dövüldüğü tespitleri yapılmıştır. Ayrıca, siyasi nedenlerle tutuklanan çocukların çıplak arama, hoş geldin dayağı adı altında dövüldükleri, yine kameraların olmadığı her ortamda dayağa maruz kaldıkları, hasta yahut yaralı, bakıma muhtaç çocukların tedavilerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.” Bir saat olan görüş sürelerinin on beş dakikayla sınırlı tutulduğu bilgisi de yine tarafımıza ulaşan bilgiler arasındadır ne yazık ki.

Hepimizin, bu Parlamento çatısı altında bulunan herkesin bu konulara mutlaka duyarlılıkla yaklaşması gerektiğini düşünüyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çelik Özkan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde üç önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının ikinci cümlesinin sonundaki "Bu durum ihbar ve şikâyetle bulunan kişilere bildirilir." ibaresinin "Bu durum ihbar ve şikâyetle bulunan kişilere on gün içinde bildirilir." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kadir Koçdemir
Bursa

Nuri Okutan
Isparta

Erkan Haberal
Ankara

Ruhi Ersoy
Osmaniye

Baki Şimşek
Mersin

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrasına "İhbar veya şikâyetin elektronik ortamda yapılabilmesi için Bakanlık tarafından gerekli tedbirler alınır." ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken
Diyarbakır

Çağlar Demirel
Diyarbakır

Müslüm Doğan
İzmir

Behçet Yıldırım
Adıyaman

Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Alican Önlü
Tunceli

BAŞKAN – Şimdi, maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz. 26/4/2016

Muhammet Rıza Yalçinkaya
Bartın

Murat Bakan
İzmir

Hayati Tekin
Samsun

Tanju Özcan
Bolu

Mahmut Tanal
İstanbul

Onursal Adıgüzel
İstanbul

Engin Özkoç
Sakarya

Kazım Arslan
Denizli

"(2) İhbar ve şikâyetlerin soyut ve genel nitelikte olmayan, ilgili olduğu kişi veya olayların açıkça belirtilen, iddiaların ciddi bulgu ve belgelere dayandığı ve sıhhati şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konmuş olan ihbar ve şikâyetler sonucu işlem başlatılabilir. Bu şartları taşımadığı, doğrudan veya yapılan araştırma sonucunda anlaşılan ihbar ve şikâyetlerle ilgili olarak, soruşturma izni vermeye yetkili mercilerce veya disiplin amirlerince, 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun ya da disiplin mevzuatına göre işlem yapılmaz. İhbar ve şikâyet bulunan kişi, ihbar ve şikâyetin takibi konusunda kurul tarafından bilgilendirilmek isterse, kişisel iletişim bilgilerini kuruma bildirebilir. Kurul bu koşulda, ihbarı yapan kişiyi, soruşturmanın gidişatına göre bilgilendirir. İşleme konulmayan ihbar ve şikâyetlerle ilgili bilgiler ise, hakkında ihbarda bulunulan kolluk görevlisinin kişisel bilgileri ve ihbar ve şikâyetle konu olan iddia konu edilmeden, yalnızca vaka olarak ve istatistiki verilerin elde edilebilmesi amacıyla Merkezi Kayıt Sistemi'ne işlenir. İhbar veya şikâyetle bulunan kişilerin kimlik bilgileri gizli tutulur."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Kazım Arslan, Denizli Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

KAZIM ARSLAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasıyla İlgili Tasarı'nın 7'nci maddesinde istediğimiz değişiklikle ilgili söz aldım.

Öncelikle, Miraç Kandili'nizi kutluyorum. Ayrıca, şimdiye kadar şehit olmuş olan kolluk kuvvetlerimiz için Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine de başsağlığı diliyorum.

Şimdi, 7'nci maddede Kolluk Komisyonunun merkezî sisteminin oluşmasıyla ilgili, bu konuda yapılan ihbar ve şikâyetlerin aynı komisyonda toplanmak suretiyle ve takibinin de buradan yapılması suretiyle kolluk görevlerinin daha düzenli, daha disiplinli, daha iyi bir şekilde yürütülmesine olanak sağlayacak bir yasa olmasını temenni ediyorum. Ancak, bugünkü mevcut yapı içinde özellikle, kolluk kuvvetlerimizin yetişmesine olanak sağlayan polis okullarımızın, kolejlerimizin kapatılmış olması, Polis Akademisinin kapatılmış olması ve burada okumuş olan, orada öğrenim görmüş olan arkadaşlarımızın ortada kalması ve birçoklarının da iş bulamaması ve mağdur olması sebebiyle de öncelikle, bu kanunla birlikte onların da mağduriyetlerinin giderilmesi yönünde bir çalışmanın olmasının mutlaka uygun olacağını söylemek isterim. Çünkü değerli arkadaşlarım, Polis Akademisine giren, polis kolejine giren arkadaşlarımız oranın şartlarını kabul ederek ve kendisini o meslekte yetiştirip iş sahibi olmak, görev almak, yetki sahibi olmak üzere okula kaydediliyor ama daha sonra okul kapatılmak suretiyle bir kısım öğrencilere görev verilirken kurayla, bir kısmına da maalesef verilmiyor, mağdur ediliyor. O nedenle, öncelikle bu okulların yeniden açılmasına olanak sağlamak ve ayrıca bu okulların kapatılması sebebiyle mağdur olan kardeşlerimizin mutlaka mağduriyetlerinin giderilmesi noktasında bir çalışma yapmaya ihtiyaç olduğunu belirtmek isterim.

Değerli arkadaşlarım, değerli milletvekilleri; bakın, birçok kolluk kuvvetinde görev alan arkadaşlarımızın polis kolejlerinde, Polis Akademisinde yetişmeleri hâlinde görev ve sorumluluklarını daha iyi yaptıklarını gözlemliyoruz ama onun dışında, lise mezunu olup da, üniversite mezunu olup da iş bulamadığı için polis olmak isteyen ve polislik mesleğine giden arkadaşlarımızın çoğunun görevlerini tam anlamıyla iyi bir şekilde yapamadığını da görüyoruz. O nedenle, bu arkadaşlarımızın görevlerini hem iyi yapmaları yönünde hem de takip edilmeleri yönünde bu komisyonun da bir görev yapacağını düşünüyorum ancak ne olursa olsun, meslekten yetişen insanların görevini yapması kadar ve mesleğini daha iyi icra etmesi kadar güzel bir şey, iyi bir şey mutlaka yoktur. Onun için, bu arkadaşlarımızın, kolluk görevi yapan arkadaşlarımızın çok önemli görev icra etmeleri sebebiyle, güvenliği sağlamaları sebebiyle halkla ilişkilerini iyi sürdürmelerine olanak sağlamak için eğitimlerinin ve öğretimlerinin çok iyi bir şekilde yapılmasına ve yaptırılmasına da olanak sağlamak gerektiğini düşünüyorum. O nedenle, öncelikle kapatılmış olan polis kolejlerinin, Polis Akademisinin açılmasına olanak sağlamak için bir çalışma yapmaya ihtiyaç var. Ayrıca, bu okullarda okuyup da kura sonucunda mesleğe girememiş olan, mağdur olmuş olan polis kardeşlerimizin de mağduriyetlerinin giderilmesine ihtiyaç var.

Ayrıca, kolluk kuvvetlerinin de yaptıkları görev sırasında halkımıza farklı farklı davranmanın ötesinde aynı eşitlikte, aynı şekilde davranmasına da ihtiyaç var. Özellikle öğrencilere karşı yaptıkları yanlış hareketlerden ve baskılardan da vazgeçmelerine ihtiyaç var diyorum, hepinizi saygıyla sevgiyle tekrar selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arslan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrasına “İhbar veya şikâyetin elektronik ortamda yapılabilmesi için Bakanlık tarafından gerekli tedbirler alınır.” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı (Bitlis) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mahmut Celadet Gaydalı, Bitlis Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce İslam âleminin ve gerçek Müslümanların mübarek Miraç Kandili'ni kutluyorum.

Halkların Demokratik Partisi ve grubum adına 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, maddeyle kolluk görevlileri hakkında yapılan şikâyetlerin izlenmesi amacıyla oluşturulacak olan merkezî kayıt sistemi düzenlenmektedir. Fakat bu maddede en dikkat çekici hususlardan biri “Kurulacak olan bu merkezî kayıt sisteminde kolluk güçleri hakkında ihbarda bulunan veya şikâyet eden kişinin kişisel bilgileri, merkezî kayıt sistemine işleyeceği veriler kişisel veri olarak sayılacaktır.” kısmıdır. Madde gerekçesinde de “...kişisel verilerden sayılmakta olup, hukuka aykırı olarak bu verileri kaydeden, yayan, ele geçiren veya yok edenler hakkında TCK'da öngörülen müeyyideler uygulanacaktır.” denilmektedir. Fakat bugüne kadar, özellikle kişisel veriler konusunda devletin pratiği ortadadır.

Hepinizin çok iyi bildiği gibi, 50 milyon insanın kişisel verileri bazı sitelerde yayınlanıyor. Bu hususta kurulacak olan bir merkezî kayıt sisteminin güvenliğini nasıl ve ne şekilde sağlayacaksınız, gerçekten bunun cevaplandırılması gerektiği inancındayım.

Diğer bir konu ise fişleme operasyonlarıdır. Muhtarlardan devlet dairelerinde görev yapan memurlara kadar herkesi bu fişleme sarmalının bir ucu hâline getiren bir anlayış hüküm sürmektedir. Bugün, iktidar gibi düşünmeyen, toplumun her kesiminden yurttaşlarımıza yönelik fişleme yapıldığı artık bilinen bir gerçektir. İnsanlar kimliklerinden, inançlarından, düşüncelerinden, siyasal görüşlerinden, yaşam tarzlarından dolayı fişlenmektedir. Yakın tarihimizde buna ilişkin onlarca örnek sıralamak mümkündür.

Bugün, kolluk güçlerine yönelik en ufak bir eleştiriyi dahi suç sayan, vatana ihanetle eş değer gören, bu anlamda, hukuku askıya alan bir anlayışla karşı karşıyayız. Bugün, kolluk güçlerinin uygulamalarından dolayı mağdur olacak kişilerin, şikâyet hakkını kullanırken fişlenmeyeceklerinin, hatta hakkında çeşitli yaptırımlar uygulanmayacağını, maalesef garantisi yoktur.

Değerli milletvekilleri, maddenin (2)'nci fıkrasına bakıldığı zaman, “İhbar ve şikâyetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ilgili olduğu kişi veya olayların belirtilmesi...” denilmektedir. Bu konuyla ilgili olarak, özellikle, “...genel nitelikte olmaması...” denilerek bahsi geçen ihbar veya şikâyetlerin hangi perspektifte ele alınacağı konusunda bir şüphe yaratmaktadır.

Özellikle suç ve ceza konuları son zamanlarda adilane bir biçimde uygulanmamaktadır. Devlet, suçu ve suçluyu kendi çıkarları doğrultusunda değerlendirmekte ve bu yönde yargı üzerinde bir hegemonya kurmaktadır. Zaten genel anlamda sistem için öngörülen hususlar incelendiği zaman, İçişleri Bakanlığına bağlı vali ve kaymakamlar tarafından sistemin kontrol edilmesi ve izlenmesi hedeflenmektedir. Vali ve kaymakamların, hatta İçişleri Bakanlığının emirleri doğrultusunda kolluk kuvvetlerinin uyguladığı hak ihlalleri ve topluma yönelik şiddet had safhadadır. Bu doğrultuda, bu sistemde, açıkçası, “Kimi kime şikâyet ediyorsun?” durumu söz konusudur. Maalesef, geçmiş ve mevcut pratik durum böyle bir düzenlemede güven sorunu oluşmasına neden olacaktır. Zaten toplum içinde devlet tarafından fişlenme korkusu yer almaktayken bu sisteme insanlar tüm bilgileri nasıl güven içinde kaydedebilir? Bu sorunu aşmanın tek yolu ancak tam bağımsız bir yargı sistemi, demokratik ve şeffaf bir yönetim anlayışıyla mümkün olabilir. Toplumsal kutuplaşmanın toplumun iliklerine kadar yaygınlaştırıldığı böylesi bir yönetim anlayışı söz konusu oldukça, maalesef bu düzenlemeler kâğıt üzerinde kalacak, pratikte farklı amaçlara hizmet edecektir.

Son olarak da şunu belirtmek istiyorum: Yüzlerce önemli davada bugüne kadar tek bir kolluk gücüne ceza vermeyen, kolluk gücünü koruma altına alan bu yönetim nasıl olacak da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – ...bu kanunun gereğini yerine getirecektir. Şikâyet edilenin değil de şikâyet edenin bir kez daha mağdur edileceği yönünde derin kaygılar duymaktayım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gaydalı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama istiyoruz Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunmadan önce yoklama talebi istenmiştir. Dolayısıyla, önce yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Şimdi, yoklama talebinde bulunan sayın milletvekillerini tespit edeceğim.

Sayın Demirel, Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Taşdemir, Sayın Irgat, Sayın Toğrul, Sayın Adıyaman, Sayın Zeydan, Sayın Yiğitalp, Sayın Aydoğan, Sayın Kaya, Sayın Yıldırım, Sayın Özkan, Sayın Yıldırım, Sayın Gaydalı, Sayın Fırat, Sayın Aslan, Sayın Ataş, Sayın Becerekli, Sayın Öcalan, Sayın Özgökçe Ertan.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

**X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının ikinci cümlesinin sonundaki “bu durum ihbar ve şikâyetle bulunan kişilere bildirilir” ibaresinin “bu durum ihbar ve şikâyetle bulunan kişilere on gün içinde bildirilir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla

Nuri Okutan (Isparta) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Gereçgeyi okutuyorum:

Gereçe: Tasarının “Merkezi kayıt sistemi” başlıklı 7'nci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde ihbar ve şikâyetler ile şartlar sıralanmış, ikinci cümlesinde de bu şartları taşımayan başvurulara işlem yapılmayacağı ve durumun ihbar veya şikâyetle bulunan kişilere bildirileceği hüküm altına alınmaktadır. Ancak ne zaman bildirileceğine dair bir süre belirtilmemiştir. Değişiklik önergesiyle bu süre on gün olarak belirlenmekte, başvuruların sürüncemede kalması önlenmekte ve böylece keyfilğin önüne geçilmektedir

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde üç adet önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinde yer alan “Söz konusu suçlarla ilgili ön incelemeler ve/veya disiplin soruşturmalarının valiliklerce veya kaymakamlıklarca yapılması halinde, bu işlemler imkânlar ölçüsünde mülkî idare amirliği hizmetleri sınıfında bulunan görevliler tarafından yürütülür” ibaresinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Müslüm Doğan

Diyarbakır

Diyarbakır

İzmir

Behçet Yıldırım

Alican Önlü

Filiz Kerestecioğlu Demir

Adıyaman

Tunceli

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (c) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kadir Koçdemir

Nuri Okutan

Erkan Haberal

Bursa

Isparta

Ankara

Baki Şimşek

Ruhi Ersoy

Mersin

Osmaniye

c) Yetkili makamlarca ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmasını icra etmek üzere mülkiye müfettişi görevlendirilmesi durumunda, diğer idari mercilerce başlatılmış olan ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmaları, mülkiye müfettişine devredilir. Komisyonun kendisi doğrudan ön inceleme ve/veya disiplin soruşturması yapmaz.

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesinin (a) bendinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Muhammet Rıza Yalçinkaya

Hayati Tekin

Murat Bakan

Bartın

Samsun

İzmir

Tanju Özcan

Engin Özkoç

Mahmut Tanal

Bolu

Sakarya

İstanbul

Onursal Adıgüzel

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen?

Gerekçe mi Sayın Altay?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe

Yasanın amacına uygun olarak kolluk güçlerinin etkin denetimi ve soruşturulması amaçlanır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (c) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kadir Koçdemir (Bursa) ve arkadaşları

c) Yetkili makamlarca ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmasını icra etmek üzere mülkiye müfettişi görevlendirilmesi durumunda, diğer idari mercilerce başlatılmış olan ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmaları, mülkiye müfettişine devredilir. Komisyonun kendisi doğrudan ön inceleme ve/veya disiplin soruşturması yapmaz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gereke:

Komisyonun adı “Kolluk Gözetim Komisyonu” olmasına rağmen, görevleri kayıt altına alma ve izlemeyle sınırlı kalmamış, 8'inci maddede ön inceleme ve disiplin soruşturması işlemlerine de yer verilmiştir. Kolluk Gözetim Komisyonunun inceleme ve teftiş alanına da müdahil olması, tasarının esas amacı olan “gözetim” fonksiyonunun aşıp denetim alanına girilmesi anlamına gelmektedir. Oysa ki komisyonun esas görevi “denetim” değil, adı üzerinde “gözetim”le sınırlı olmalıdır.

Ayrıca, yılların birikim ve uzmanlığıyla temayüz etmiş, ülkemiz için önemli bir değer olan İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulunun yanında ikinci bir kurul oluşturuluyor algısı son derece sakıncalıdır. Tasarı, bu hâliyle İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulunun fonksiyon, insan kaynakları ve diğer yönlerden zayıflatılması ve etkisizleştirilmesi sonucunu doğuracak bir mahiyet arz etmektedir.

Değişiklikle, tasarıda ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmasını icra etmek üzere mülkiye müfettişinin görevlendirilmesinin komisyon tarafından yapılacağı algısını ortadan kaldırmak için 8'inci maddenin (1)'inci fıkrasının (c) bendinin başına “yetkili makamlarca” ibaresi eklenmiştir. Ayrıca, bendin sonuna “Komisyonun kendisi doğrudan ön inceleme ve/veya disiplin soruşturması yapmaz.” cümlesi eklenerek, komisyonun bir denetim değil gözetim birimi olduğu vurgulanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinde yer alan “Söz konusu suçlarla ilgili ön incelemeler ve/veya disiplin soruşturmalarının valiliklerce veya kaymakamlıklarca yapılması hâlinde, bu işlemler imkânlar ölçüsünde mülki idare amirliği hizmetleri sınıfında bulunan görevliler tarafından yürütülür.” ibaresinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) –Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Filiz Kerestecioğlu Demir, İstanbul Milletvekili. Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu Demir. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, kolluk görevlileriyle ilgili kanun tasarısının “Ön inceleme ve disiplin soruşturması işlemleri”ne ilişkin maddesinde “Söz konusu suçlarla ilgili ön incelemeler ile disiplin soruşturmalarının valiliklerce veya kaymakamlıklarca yapılması hâlinde, bu işlemler imkânlar ölçüsünde mülkî idare amirliği hizmetleri sınıfında bulunan görevliler tarafından yürütülür.” ifadesi yer alıyor.

Bu, AİHM kararları tecrübesinin hiçe sayıldığını ve tekrar tekrar mahkûm olunmalara yine davetiye çıkardığı anlamına gelecek. Zira, Türkiye aleyhine açılan davalarda verilen kararlar, ehil kişiler tarafından soruşturmanın yürütülmemesi nedeniyle Türkiye aleyhine sonuçlandığından, soruşturma ve incelemelerin ehil kişiler tarafından yürütülmesi ve tasarının geçmişte işlenen suçları da kapsaması büyük önem taşıyor.

Değerli milletvekilleri, benim bildiğim kadarıyla, anayasalar ancak parlamentoda, anayasanın tarif ettiği yollarla değiştirilir, başka seçenek yoktur. Yahut bir darbe yapılır ve anayasa yürürlükten kaldırılır. Zamanında, Adalet Partisi “Çetin Altan’ın dokunulmazlığını kaldırıyoruz.” diye, açıkça yasama sorumsuzluğunu yani siyasi ifade özgürlüğünü kaldırmıştı. Anayasa Mahkemesi ise “Bu işlem Meclisin yetkisinde değil.” diyerek kararı bozunca, Adalet Partililer teyakkuza geçmişti. Adalet Partisi Vekili Orhan Seyfi “Anayasa Mahkemesinin kararı, komünist propagandaya meydanı boş bırakmak anlamına gelir. Komünizme karşı olanlar bu karardan irkilmiş, hayrete düşmüştür.” demişti.

Size biraz eski moda gibi gelebilir bu isnatlar. Çünkü, bugün moda olanlar, 3 sütun üstüne, kapkara puntolarla “Casus, darbeci, terörist” yazmak.

Siyasi gelenek ise aynen devam ediyor. Anayasa Mahkemesi de Anayasa da bugün teferruat. Bugün yine Meclis, kendisinde olmayan bir yetkiyi kullanıyor. Ettikleri sözler nedeniyle milletvekillerimiz hakkında fezlekeler hazırlanmış. “Dokunulmazlığın kaldırılması” adı altında yasama sorumsuzluğu yani milletvekillerinin sözlerinden sorumlu olmaması esası kaldırılıyor. Bu, Meclisin yetkisi altında mıdır? Hayır. Bunu anlamak için hiç de hukukçu olmak gerekmez ama AK PARTİ’li olmak yeterlidir.

Bir soru sormak isterim: Türkiye’de, AKP’ye oy veren vatandaşlar da dâhil, hâkimlerin ve mahkemelerin tarafsız olduğuna inanan tek bir kişi kaldı mı? Yargıtay Başkanının da ifade ettiği gibi yargıya güven yüzde 70’lerden yüzde 30’lara düştü bugün. Anayasa madde 138 “Hâkimler, görevlerinde bağımsızdır; hiçbir organ, merci veya kişi mahkemelere, hakimlere talimat veremez.” der. Durum böyle mi peki? Hayır. Cumhurbaşkanının dediği gibi parlamenter sistem bekleme odasında. Hükûmetin genel siyasetinin yürütülmesinden Başbakanı sorumlu tutan 112’nci madde de artık çöpe atıldı. 2015’ten bugüne, Cumhurbaşkanına hakaret suçundan 1.845 dava açılmış durumda.

Bugün Basın Özgürlüğü Günü. Basın özgürlüğü için, Avrupa Sözleşmesi “Basın özgürlüğü demokratik bir ülke için vazgeçilmezdir.” der, Anayasa’nın 28’inci maddesi “Basın hürdür.” der. Obama bile Türkiye’deki basın özgürlüğüyle ilgili açık mesaj veriyor. Erdoğan hâlen “Türkiye’deki

kadar özgür medya hiçbir ülkede yok.” diyor. Bugün kaç muhalif gazete, kaç TV kanalı kaldı ve kaç muhalif gazeteci işten çıkarıldı? Söylediklerinize gerçekten siz de inanıyor musunuz?

Evet, “Dün destan yazıldı.” diyor Başbakan. Benim bildiğim, destanlar, halkların hayatında büyük yankılar uyandırmış, tarihî, toplumsal olayların anlatıldığı eserlerdir.

Dün Oscar Wilde’ı Oscar ödülü sanan bir vekil olmuş sanırım. Size bir söz de ben söyleyeyim ve kim olduğunu, bu sözü kimin söylediğini de söylemeyeceğim, varın kendiniz araştırın, bulun. Millî, yerli değerlerden dem vurup yanındakininkini çalarım diyen değil; milliyet, ulus fark etmez, ekmeği bölüşelim diyen birisi söylemiş bunu: “Parlamente eylem bazı kişilere uşaklık unvanını, bazı kişilere de sürgün ve ağır hapis cezaları kazandırır.” Herkes üzerine düşeni layıkıyla yaşar.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu Demir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu madde üzerinde iki önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 9’uncu maddesinin (1)’inci fıkrasında geçen “tarihli” ibaresinin “tarih” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Müslüm Doğan

Diyarbakır

Diyarbakır

İzmir

Behçet Yıldırım

Alican Önlü

Mahmut Toğrul

Adıyaman

Tunceli

Gaziantep

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Önergeyi çekiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Evet, diğer önerge çekilmiştir, onu okutmuyorum bu nedenle.

Şimdi okuttuğum önergeye Komisyon katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ayhan Bilgen, Kars Milletvekili.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Mahmut Toğrul konuşacak Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Toğrul, buyurun efendim, siz konuşacaksınız sanıyorum.

Buyurunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, şimdi, Avrupa Birliği vizesi alacağız ya, vizesiz geçişle Avrupa’ya gideceğiz ama ben size Gaziantep’te yaşanan bir örnekten bahsedeyim. Böyle bir ülke bu sorunları yaşıyorsa acaba Avrupa Birliği bunları görmez mi? Sadece yapıyormuşuz gibi yapmak yeterli olur mu?

Değerli Başkan, geçen hafta, daha önce İdil’de katledilen ve cenazesi Mardin’e defnedilen bir ailenin ATK sonuçlarının kan eşleşmesi neticesinde Nizip’e ailesi cenazeyi getirmek ister.

Sayın Başkan, aile mezarlığa gittiğinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin emri olduğunu, cenazeyi Nizip Mezarlığı’na gömdürtmeyeceklerini ifade ederler. Ben Sayın Büyükşehir Belediye

Başkanını aradım, rahatsız olduğu ifade edildi, başkan vekiliyle görüşebileceğim söylendi. Başkan vekiliyle yaptığım görüşmede, geçen hafta yani ondan bir önceki hafta bir toplantı yapıldığı, bu toplantıya Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanının, Nizip Belediye Başkanının, Nizip Kaymakamının, Gaziantep Valisinin ve emniyet yetkililerinin katıldığı, Nizip Mezarlığı şehrin içinde olduğu için bundan sonra bu tür cenazelere müsaade edilmeyeceği ifade edildi. Bunun üzerine Sayın Valiyi, Sayın Kaymakamı aramaya çalıştım, maalesef merkezden yetkilendirilmiş emirlerle valiler, kaymakamlar bizim hiçbir görüşmemize cevap vermediler. Aile maalesef, doğduğu, büyüdüğü bir şehre yani yarın gidip başında bir Fatiha okuyacağı bir yere cenazesini gömdüremedi. Bunun üzerine, cenaze bir süre bekletildikten sonra orası yerine Gaziantep'e gönderilmesi tavsiye edildi; Nizip yerine Gaziantep Yeşilkent Mezarlığı'na götürebileceği söylendi. Sayın arkadaşlar, değerli arkadaşlar, bir cenaze üzerinden bir aileye bu yapılan acaba hangi hukuka, hangi ahlaka, hangi İslam'a, hangi vicdana sığıyor? Değerli arkadaşlar, aile bunun üzerine cenazesini Suruç'a defnetmek zorunda kaldı.

Şimdi, "hukuk" diyenler, "adalet" diyenler, "İslam" diyenler ve bugün Miraç Kandili'nden bahsedenler bir cenazeye nasıl bu kadar eziyet edilebileceği, nasıl toprakla buluşması... Yarın ailesinin en azından gidip başında bir Fatiha okuyacağı bir yer verilmemesi nasıl bir hukuktur, nasıl bir vicdandır, nasıl bir ahlakıdır, hangi şeyle bağdaştırıyorsunuz?

İşte, bu, gerçekten, AKP'nin geldiği son noktadır, AKP Hükûmetinin geldiği son noktadır. İnkâr edilmiyor, bundan sonra cenazelerin Nizip'e defnedilmesine izin verilmeyeceği açık açık ifade ediliyor. Eğer merak edeniniz varsa arayıp Nizip Kaymakamından, Nizip Belediye Başkanından, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanından ya da Valisinden sorabilirsiniz.

Değerli arkadaşlar, Gaziantep Valisi, emniyeti şu ana kadar tüm aramalarımıza rağmen hiçbir şekilde telefonlarımıza çıkmıyor. Bakın, 1 Mayıs günü şehrimizde bir patlama yaşandı, ben Sayın Valiye ve Sayın Emniyet Müdürüne geçmiş olsun dileklerimi ancak mesajla iletebildim. Siz daha dönüp hukuktan bahsediyorsunuz, adaletten bahsediyorsunuz ve İslam'dan, inançtan bahsediyorsunuz. Acaba bu emri kim verdi değerli arkadaşlar? Hangi güç, vekillerle, seçilmiş... Gaziantep'te 103 bin oy aldım ben, 103 bin oy almış bir vekilin telefonuna çıkmama emrini bu yetkililere kim verdi? Çıkıp burada, şu şu şu gerekçelerle, açıkça ifade etsinler. Biz o yetkiyi kimin verdiğini biliyoruz. Bunun altında kalmayacağız, biz mücadelemize devam edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Toğrul.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama talebimiz var Başkanım.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır, bu nedenle yoklama işlemini gerçekleştireceğim. Önce yoklama talebinde bulunan sayın milletvekillerini ismen tespit edeceğim.

Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Demirel, Sayın Taşdemir, Sayın Irgat, Sayın Toğrul, Sayın Adıyaman, Sayın Zeydan, Sayın Yiğitalp, Sayın Yıldırım, Sayın Kaya, Sayın Atas, Sayın Özkan, Sayın Yıldırım, Sayın Gaydalı, Sayın Bilgen, Sayın Becerekli, Sayın Öcalan, Sayın Aslan, Sayın Özgökçe Ertan, Sayın Yıldırım.

Yoklama işlemini başlatıyorum, iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır.

**X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu madde üzerinde bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 10’uncu maddesinin (1)’inci fıkrasında geçen “tarihli” ibaresinin “tarih” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Müslüm Doğan

Diyarbakır

Diyarbakır

İzmir

Behçet Yıldırım

Alican Önlü

Sibel Yiğitalp

Adıyaman

Tunceli

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Sibel Yiğitalp, Diyarbakır Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yiğitalp. (HDP sıralarından alkışlar)

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kolluk kuvvetleri üzerinde olan yasa için söz almış bulunmaktayım.

Ülkemizin demokrasi üzerinden yönetildiğini hep söylüyoruz ya, ben demokrasinin kısa bir tanımını yapmak istiyorum size. Demokrasi, dünyadaki tüm üye ve vatandaşların organizasyon veya devlet politikasında eşit haklara sahip olduğu bir yönetim biçimidir. İşte, biz de bugün demokrasiyle yönetilen bir ülkeden bahsediyoruz ama yüzde 49,5’un tahakkümü neredeyse yüzde 51’in üzerinde. Hâlbuki yüzde 49,5, demokrasilerde yüzde 11’den büyük değildir, yüzde 11 de yüzde 1’den büyük değildir. Her renk, her inanç, her farklı kimlik demokrasilerde söz hakkına sahiptir ama bugün demokrasi adına büyük bir katliam yapılıyor ve hem insan hayatı üzerinden hem tarih üzerinden hem de bütün canlılar üzerinden yapılan bir katliam var ve devam ediyor bu katliamlar.

Şu an Sur’da yüz elli beş gündür süren bir sokağa çıkma yasağı var, tam yüz elli beş gündür. Ve bakın Sur’un ilk hâline, size gösteriyorum ama şimdiki hâline baktığınızda, havadan çekilen, Valilik tarafından çekilmiş bir görüntü bu. 7 bin yıllık tarihe sahip olan bir yerden bahsediyoruz, tam 7 bin yıllık. Orada 592 tane tarihî eser var ama sizlerin ne tarihe ne insana ne yaşama ne de insanların kültürüne hiçbir saygınız olmadığı için çok rahat bunun üzerine katliam politikalarını yapıyorsunuz ve bunu

yaparken de size set olabilecek, sizin politikalarınızı deşifre edecek, afişe edecek herkesin her şekilde sesini kesmek istiyorsunuz. Yasalar zaten sizin için gerekli değil. Yasalar üzerinden asla bakmıyorsunuz çünkü sınırları AKP politikası belirliyor, saray belirliyor ve o saray politikası üzerinden her gün ve her gün insanlar hakkında onlarca dava açılıyor. Ve buna da kalkıp şöyle de diyebiliyorsunuz: “HDP’nin dokunulmazlıkları kalsın.” Yani, HDP olmayınca siz bu ülkeyi yöneteceğinizi mi sanıyorsunuz? Bu Meclisin meşru olacağını mı düşünüyorsunuz? Bu ülkenin, bu Meclisin hiçbir zaman meşruiyeti olmaz, olmayacaktır da. Bugün, eğer, sizden farklı insanlara, farklı inançlara tahammülünüz yok ise ve tahammül gösterme kültürüne sahip değilseniz, saygısına sahip değilseniz, bu saygısızlığınız ve bu, kültüre bakış açınız, sizin, gerçekten, demokrasiyle olan aranızdaki mesafeyi çok güzel özetliyor. Biz...

LÜTFİYE İLKSEN CERİTOĞLU KURT (Çorum) - Teröre tahammülümüz yok bizim.

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) - Terörizm nedir biliyor musunuz? Kendinden başka hiçbir şey kabul etmeyendir, kendinden başka herkesi kriminalize edendir. Asıl terörizmi uygulayan sizlersiniz. Bu terörizm üzerine de algı yarattınız ve bu algı üzerinden her gün ve her gün binlerce insanı katlettiniz. Bunun içinde askeri de var, polisi de var, gerillası da var.

İLKUNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Terörist, terörist.

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) - Bu kadar insanın ölümü sizin, gerçekten, meşru olmayan, tamamen hukuksuz, hiçbir insani değere sahip olmayan politikalarınızdır ve bunu da zaman içinde göreceğiz. En son, dokunulmazlık üzerinden bize bir operasyon yapmaya çalışıyorsunuz ya, bizim zaten dokunulmazlık gibi bir derdimiz yok. Biz dokunulmaz olsak ne olur, olmasak ne olur? Ama 5 milyon insanın iradesini yok saymak hiçbir demokrasi kültüründe saygı ölçütü değildir, olmayacak da.

Ve burada herkesin şunu bir kez daha kafasında düşünmesini istiyorum: CHP her gün gelip Sur üzerinden, Cizre üzerinden raporlar düzenledi. Yarın, öbür gün dokunulmazlık üzerinden Diyarbakır’a gelip “Bu dokunulmazlık kalktığında bir rapor düzenleyelim, bir bakalım ne oldu.” diyerek bu işi götürecektir. Ama bu dokunulmazlık bugün bizim, yarın CHP’nin olacak ve bunu hep birlikte izleyeceğiz.

Bakin, size ısrarla söylüyorum: Bu ablukalar devam ettikçe, bu ölümler ve katliamlar sürdükçe hepiniz bu ölümlerin altında kalacaksınız. Kalmışsınız, haberiniz yok; sorgulamıyorsunuz çünkü, muhakeme de etmiyorsunuz. Ve her gün gelip burada insanlara rahmet okuyorsunuz, şehitler üzerinden cümle kuruyorsunuz ama aynı şeyler, aynı şeyler, aynı şeyler. Artık insanlar sizin politikalarınızdan sıkıldı.

LÜTFİYE İLKSEN CERİTOĞLU KURT (Çorum) – Diyarbakır da sizden sıkıldı.

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) - 5 milyon oyla biz geldik, 5 milyon oyla geldik ve sandıktan çıktık, aynen sizin gibi.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Biz de 25 milyon oy aldık.

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) - Sizin gibi devlet imkânlarını da kullanmadık. Kolluk kuvvetlerimiz de yoktu, polisimiz, askerimiz de yoktu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Her yere zırhlı araçlarla da gitmedik ama insanlar ölümü göze alarak o sandıklarda oy verdiler. (HDP sıralarından alkışlar)

LÜTFİYE İLKSEN CERİTOĞLU KURT (Çorum) – Sizin korkunuzdan oy verdiler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yiğitalp.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, konuşmacı, katliam politikalarının altında kalacağımızı, hatta kaldığımızı, bu politikaların bizim politikalarımız olduğunu söyledi.

BAŞKAN – Sayın Bostancı, buyurunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; kimin katliam yaptığını halk iyi biliyor.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Bizce de çok iyi biliyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Halk bütün bunların cevabını sahada veriyor, sandık konulduğunda da verecek. Katliamı yapanlar teröristler. O teröristlere ilişkin ağzımızdan tek bir söz çıkmıyor, tek bir eleştiri çıkmıyor. O teröristlere yönelik tek bir olumsuz söz söylemiyorsunuz. O insanların ölümünden de sorumlu olanları bu millet biliyor, şehitlerin hayatını kaybetmesinden de sorumlu olanları biliyor. Bu milleti böyle birtakım söz oyunlarıyla, demokrasi güzellemesi adı altında, propaganda diline uygun anlatımlarla halkın hakikatini gözden ırak tutamazsınız.

AK PARTİ'nin politikaları açık. AK PARTİ'nin politikası bu ülkeye, bu ülkedeki insanlara, halka, kamu güvenliğine bir meydan okuma olduğunda bunu cevaplamaktır. AK PARTİ'nin yaptığı bu. Teröre karşı, devletin, kamunun güvenliği için, halkın güvenliği için elbette mücadele ederek bunun karşısına çıkmasıdır. Bunun altında kalanlar terörün diliyle bu işleri değerlendirenlerdir. Biz herkese, oyu olan, milletten oy almış herkese saygı duyarız.

Dokunulmazlıklar meselesinde de hukuka saygıdan bahsediyorsunuz.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Saldırarak saygı duyuyorsunuz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Hukukun dışında bir şey yok ki, hukukun dışında bir şey yok.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yok tabii. Çoğunluk hukuku.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Her gün yasama, yürütme, yargıdan bahsediyorsunuz, yargıdan korkacak bir şey yok. Eğer insanlar yargıya intikal etmiş dosyalar itibarıyla problemliyse yargı gerekeni yapacak, değilse problem yok, bundan da endişe edecek bir şey yok, hukukun dışında hiçbir iş yok.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Hangi hukuk?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Hukukun dışında atılmış hiçbir adım yok, her şey hukuk çerçevesinde.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Bostancı'nın konuşması aslında başından sonuna kadar grubumuza yönelik bir sataşma içeriyor. Yani, bizim terör diliyle konuşmamızdan tatalım, kanun ya da hukuk dışı ifade ettiğimiz, nedenlerini açıkladığımız durumun tamamen tersini ifade ettiğimizi söylüyor. Tamamen grubumuza yönelik bir sataşma söz konusudur, 69'a göre söz hakkı talep ediyorum.

BAŞKAN – “Terör diliyle konuştuğumuzu söyledi Sayın Bostancı.” diyorsunuz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Evet, evet.

BAŞKAN - Bu nedenle söz istiyorsunuz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Açıkça bir sataşma var.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Demirel.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Öyle bir şey yok. Yani, gerçekleri söylemek eğer...

BAŞKAN – Kim, siz mi konuşacaksınız?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sibel Hanım konuşacak.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Yiğitalp.

Lütfen, bu cevap hakkınızı yeni bir sataşmaya meydan vermeyecek şekilde kullanınız.

4.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Bize terör diliyle konuşanlar önce Kilis'e baksınlar. 20 insan öldü ve siz hâlâ "Roket düştü." diyorsunuz, "Roket düştü." ya. Atılır roket, oyuncak mıdır, top mudur düşüyor bu? Burada bile kendiniz... Düşünebiliyor musunuz bir patlayıcı var, bombalar atılıyor, 20 insan yaşamını yitirmiş, oranın Valisi diyor ki: "Abdestsiz dışarı çıkmayın." Böyle midir? Bu şekilde mi bakılır? Hadi Kürdistanı gözden çıkardınız, peki Kilis'e niye bunu yapıyorsunuz?

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) - Türkiye Cumhuriyeti'nin her metrekaresi bizimdir.

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) – Öyle bir şey yok ya!

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) – Kilis'e yaptığınız büyük bir terörizmdir.

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) – Kürtler öyle bir şey istemiyor!

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) – Kürtlerin ne istediğini 5 milyon kişi belirlemiş, siz değil.

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) – Kürtler "Kürdistan" diye bir şey istemiyor.

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) – 5 milyon insan, 5 milyon kişi HDP'ye oy vermiştir.

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) – Kürtlerin yakasından inin ya!

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) – Bu 5 milyon kişinin iradesine saygı duymak gibi bir sorumluluğunuz var, duymak zorundasınız.

HÜSEYİN FİLİZ (Çankırı) – Kürtler sizi istemiyor.

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) – Asıl Kürtler sizi istemedi. İstemediği için size oy vermedi. O yüzden Diyarbakır'da alamadınız, o yüzden Şırnak'ta alamadınız, o yüzden Mardin'de alamadınız. Alamadığınız için bugün dokunulmazlık üzerinden bizim burada cümle kurmamızı bile istemiyorsunuz. Çünkü sizin kirli politikalarınızı ifşa eden, deşifre eden biziz. Bugün biz olduğumuz için kabul edemiyorsunuz, biz olmasaydık çok rahat güllük gülistanlık götürüp getirecektiniz ama biz varız ve biz hep olacağız.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) - Biz birliğimizi ve beraberliğimizi de bozduymayacağız.

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) - Olacağız, sizin kirli ve katliamcı politikalarınızı, her gün cinayet işleyen politikalarınızı her zaman, her yerde, her platformda söyleyeceğiz. Emin olun, bundan hiç çekincemiz de yok, her yerde netiz. Dik durduk, her şekilde dik durduk, her zaman da dik duracağız, bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yiğitalp.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

11’inci madde üzerinde bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 11’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında geçen “tarihli” ibaresinin “tarih” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Müslüm Doğan

Diyarbakır

Diyarbakır

İzmir

Behçet Yıldırım

Alican Önlü

Mehmet Ali Aslan

Adıyaman

Tunceli

Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mehmet Ali Aslan Batman Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Aslan. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET ALİ ASLAN (Batman) – Sayın Başkan, sayın Divan; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, herkesin Miraç Gecesi kutlu olsun, inşallah hayırlara, barışa, huzura, kardeşliğe vesile olur. Asrın müceddidi Miraç için “Leyle-i Miraç, ikinci bir Leyle-i Kadir hükmündedir.” demiş ve “Bu gece mümkün oldukça çalışmakla kazanç birden bine çıkar.” demiş ve “Miraç gecesi ZatiAhmediye’nin yani Peygamber (AS)’ın terakki hayatının zirve noktasının ünvanıdır.” demiş.

Dokunulmazlıklara, aslında, değinecektim ama Sayın Bakanımız buradayken, ben Sayın Bakana bir konunun çözümü için, halktan gelen talep üzerine bir ricada bulunacağım. Ama şu ilke, şu norm çok yanlış geliyor bana. Muhalefet partilerinin dokunulmazlığının siyasi rakip olarak telakki edilen bir başka grubun insafına bırakılması kesinlikle hakkaniyete ve hukuka aykırıdır. Özellikle, muhalif partilerin dokunulmazlığının kaldırılmasının iktidar partisine bırakılması, oylamasına sunulması kesinlikle hakkaniyetle bağdaştırılmaz. Böyle olursa iktidarlar sürekli muhalefeti ezmek için, baskı altında tutmak için baskı aracı olarak, şantaj aracı olarak kullanır.

Sayın Bakan, Batman’da ve çevresinde, Kozluk’ta, Gercüş’te, Hasankeyf’te, Sason’da, Beşiri’de, Mardin’de, Midyat’ta, özellikle Midyat’ın beldeleri, köyleri olan, mahalleleri olan Estel, Derzbine, Keferhuvar, Kefirilleb, Şarızbah, Epşe, Kinderip, Hebsines, Barbunis, Kartmin, Salah, Kerşef, Dalin,

Helleh ve Rîş gibi köylerde ve beldelerde ciddi olarak tapu kadastro sorunları vardır. Yani, Tapu Kadastro bölgeye girdiğinde halkın büyük bir kısmının okuma yazma bilmemesi, oradaki halkın hazır olmamasından kaynaklı, atalarımızdan, dedelerimizden kalma birçok bağ, bahçe, tarla, arazi hazine malına devredilmiştir. Bu sorunlar sadece Mardin ve Batman’la da sınırlı değildir, Türkiye’nin her bölgesinde bu sorunlar vardır ve yüz binlerce insan hâlâ mağdur durumdadır ama zaman geçtiğinden ve birçok gayrimenkul sahibi yıllar sonra bunun farkına vardığından, hukuki olarak da mahkemeleri kaybettiğinden araziler açık artırma usulüyle satışa çıkarılmakta ve kişiye ait olan araziler, bağlar, bahçeler, tarlalar haksız bir şekilde ya arazi mafyalarına peşkeş çekilmekte, satılmakta ya da bu işten rant sağlayanlara bir şekilde satılmaktadır ve esas hak sahibi büyük bir mağduriyet yaşamaktadır.

7 Hazirandan önce, seçimlerde, Mardin Valisi ve Midyat Kaymakamı, mesela, Acırlı beldesine, Derzbine beldesine gidip “Söz, seçimden sonra bu sorununuzu çözeceğiz.” demişlerdir ama hâlâ bu sorun çözülüş değildir. Bu sorunun çözülmesi için ya kanun hükmünde bir kararname ya da kanun değişikliğine gidilmesi lazım. Nasıl ki bu Hükûmet bir kararnameyle bir dönem, 1936’dan bu yana gayrimenkulleri gasbedilmiş, Müslüman olmayanların, gayrimüslimlerin haklarını, vakıflarını bir şekilde iade etmiş ya da ücretini iade etmişse aynı şekilde, bu şekilde mağdur olan halkımızın da mağduriyeti giderilebilir, giderilmelidir.

Bu recep ayı için, bu Miraç Kandili’nin hatırı için halkımızın bu sorununu lütfen, acil olarak çözünüz çünkü bundan kaynaklı cinayetler işlenebilmektedir. Dedesinden, atasından ta Osmanlı döneminden kendisine miras kalan araziler bir başkasına satıldığında kan davaları çıkabilmektedir. Bilge köyü bunun en somut örneğidir, Bilge köyü katliamının temelinde tapu kadastrodan kaynaklı sorunlar vardır.

Teşekkürler, sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aslan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.54

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.42****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 84’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Geçici madde 1 üzerinde iki önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın geçici 1’inci maddesinin (4)’üncü fıkrasında geçen “bir ay” ibarelerinin “15 gün” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Müslüm Doğan

Diyarbakır

Diyarbakır

İzmir

Behçet Yıldırım

Alican Önlü

Bedia Özgökçe Ertan

Adıyaman

Tunceli

Van

BAŞKAN – Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın geçici 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Nuri Okutan

İstanbul

Konya

İsparta

Kadir Koçdemir

Ahmet Selim Yurdakul

Bursa

Antalya

Geçiş hükümleri

Geçici Madde 1- (1) Bu Kanunda çıkarılması öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren beş ay içinde çıkarılır.

(2) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü, anılan fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce başlatılan ön inceleme ve/veya disiplin soruşturmaları hakkında uygulanmaz.

(3) Merkezi kayıt sisteminin altyapısının oluşturulmasına yönelik iş ve işlemler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren başlatılır.

(4) Öğretim üyeleri ile serbest avukatlar arasından teklif edilecek adaylar, Adalet ve İçişleri bakanları tarafından bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde Başbakanlığa bildirilir. Komisyon, Bakanlar Kurulunca üye seçiminin Bakanlığa bildirimini izleyen bir ay içinde Başkanın belirleyeceği bir tarihte ilk toplantısını yapar.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ahmet Selim Yurdakul, Antalya Milletvekili.

Sayın Yurdakul? Yok.

Gerekeği okutuyorum:

Gereke: Tasarının geçiş hükümlerine ilişkin geçici 1’inci maddenin (1)’inci fıkrasındaki “altı ay” ibaresi “beş ay” olarak değiştirilmiştir. Düzenlemenin tam olarak yürürlüğe girmesi yönetmeliklere bağlı olduğu için bu süre bir ay öne alınarak beş ay şeklinde belirlenmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın geçici 1’inci maddesinin (4)’üncü fıkrasında geçen “bir ay” ibarelerinin “15 gün” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan (Van) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Bedia Özgökçe Ertan, Van Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Özgökçe Ertan. (HDP sıralarından alkışlar)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün burada, Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın geçici maddesi üzerinde söz aldım.

Belki de Türkiye tarihinde insan hakları ihlallerinin en yoğun olarak yaşandığı bu dönemde yine temel hak ve hürriyetleri ilgilendiren bir tasarıyla karşı karşıyayız ama tabii ki 2010’dan beri “Ha kuruldu, ha kurulacak.” diye ısıtılıp ısıtılıp Meclise getirilen bu tasarının da amacı mevcut hak ihlallerini önlemek değil, aksine insan haklarını ve insan onurunu pazarlık konusu etmektir. İnsan hakları savunucuları özellikle kolluğun işlediği, neden olduğu işkence ve yaşam hakkı ihlallerinin etkin bir şekilde soruşturulması ve cezasız kalmaması için bağımsız bir gözetim mekanizmasının oluşturulmasını yıllardır talep ediyordu. Ne yazık ki son aylarda art arda Meclisten geçirilen ve insan haklarını doğrudan ilgilendiren -bütün kanunlarda olduğu gibi- bu tasarı da yine insan hakları savunucularının bu istekleri yüzünden utandıracak ve neredeyse pişman edecek cinstendir.

Söz konusu kolluk ve kolluğun neden olduğu hak ihlalleri olunca bu kürsüden herkesin saatlerce konuşabileceğini düşünüyorum. Hem Mecliste hem de Meclis dışında sürekli dile getirdiğimiz ve aylardır devam eden sokağa çıkma yasaklarında öldürülenleri mi dersiniz, polisin işkencesi sonucu hayatını kaybedenler mi dersiniz, iktidara muhalif olan ve sokağa çıkan herkesin en az bir defa mutlaka deneyimlediği polis şiddeti mi dersiniz, polislerin tacizine uğrayan kadınlar mı dersiniz... Gördüğünüz gibi ve sizin de aslında çok yakından bildiğiniz gibi, AKP iktidarı süresince, kolluğa ilişkin bu hak ihlallerini saymakla bitiremeyiz. Temel haklar ve özgürlüklerin rafa kaldırıldığı ve tamamen güvenlikçi politikalar sebebiyle kolluk şiddetinin katbekat arttığını görüyoruz ve yaşıyoruz. Ayrıca, kolluğa iktidar tarafından sağlanan cezasızlık vaadi şeklindeki güvenceler de gittikçe tehlikeli bir hâl almıştır. Bu kürsüden çok defa dillendirdik.

Bugün, çok yakın bir örnek vereceğim size, İstanbul'da yaşanan bir vaka. 1 Mayıs günü, İstanbul'da Tarlabası Bulvarı'nda karşıdan karşıya geçmek isteyen Nail Mavuş, TOMA'nın çarpması sonucu hayatını kaybetti. Emniyet güçlerine güvenin tesis edildiği normal ülkelerde, bu olay kaza gibi görülebilir ama gelin görün ki Türkiye o normallik çizgisinden epey uzakta duruyor. Bugün de bu olayla ilgili, bu olayın nasıl anormal bir şekilde ve soruşturulmadan kapatılmak istenmesiyle ilgili bir haber çıktı. Hayatını kaybeden Nail Mavuş'un kardeşinin ifadesine göre, olay yerindeki polis, tutanağın başlığına TOMA'nın Mavuş'a gösteri sırasında çarptığına ilişkin bir ifade eklemiş. Şikâyetçinin dikkati ve savcının da uyarısı üzerine bu ifade başlıktan silindi, ancak bu kısa notun bize anlattığı çok şey var. Tutanağı yanlış tutan polisin, sokakta olma amacı sadece evine gitmek olan ve gösterilerden oldukça uzak bir yerde bulunan Nail Mavuş'u 1 Mayısta Taksim'e çıkmak isteyen biri gibi gösterip iş arkadaşının olaydaki sorumluluğunu azaltmak ve onu, deyim yerindeyse kurtarmak istediği apaçık ortadadır çünkü Nail Mavuş, 1 Mayıs eylemlerine katılsaydı onu TOMA'yla ezip geçmek sorun olmayacaktı, hatta ileride üstün hizmet ödülü bile alabilirdi.

Değerli milletvekilleri, bu olay, sadece polisin işgüzarlığıyla açıklanabilecek basit ve münferit bir olay değildir; aksine bu bir geleneğin göstergesidir. Polisler, sırtını devlete öyle dayamış ki, muhalefet edeni ve gösterilere katılanları öldürdüklerinde devletin kendilerini koruyacağına öyle inanmış ki göz göre göre tutanağa yanlış bilgi girmiş. Devletin kolluk geleneği böyleyken bugün tartıştığımız bu naif, Hükûmete tam bağımlı ve son derece etkisiz komisyonla mı polislerin neden olduğu hak ihlallerini önleyeceksiniz? Olsa olsa kolluğa yeni bir zırh daha sağlanmış olacak.

Sözlerime son verirken, AB'yle yapılan vize pazarlığındaki koşullar yerine getirilsin diye hazırlanan ve kolluk görevlilerine getirilen zırhların kaldırılmasına hiçbir katkısı olmayacak bu kanun tasarısının da bizlerin nezdinde hiçbir geçerliliği olmadığını belirtmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Özgökçe Ertan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Başkanım, karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi vardır, karar yeter sayısını arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.51

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.00****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Zihni AÇBA (Sakarya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 84’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Geçici madde 1’i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Geçici madde 1 kabul edilmiştir.

12’nci madde üzerinde üç adet önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 12’nci maddesinin (1)’inci fıkrasının (b) bendinde geçen “hükümleri” ibaresinin “hükümlerin” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Müslüm Doğan

Diyarbakır

Diyarbakır

İzmir

Behçet Yıldırım

Alican Önlü

Gülser Yıldırım

Adıyaman

Tunceli

Mardin

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın 12’nci maddesinde yer alan (a) bendinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Muhammet Rıza Yalçinkaya

Hayati Tekin

Murat Bakan

Bartın

Samsun

İzmir

Tanju Özcan

Mahmut Tanal

Onursal Adıgüzel

Bolu

İstanbul

İstanbul

Engin Özkoç

Sakarya

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

İsmail Faruk Aksu

Mustafa Kalaycı

Nuri Okutan

İstanbul

Konya

Isparta

Kadir Koçdemir

Ahmet Selim Yurdakul

Bursa

Antalya

Madde 12- (1) Bu Kanunun;

a) 7'nci maddesi yayımı tarihinden itibaren dokuz ay sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ahmet Selim Yurdakul, Antalya Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yurdakul. (MHP sıralarından alkışlar)

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli vatandaşlarım; öncelikle Türk İslam âleminin Miraç Kandili'ni kutlarım.

Kanun, Kolluk Gözetim Komisyonu adı altında bir birim oluşturmaktadır. İyiye ve doğruya ulaşmanın en önemli yolu kontrol ve denetlemeden geçer. Ancak, kontrol ve denetleme fonksiyonu sınırlandırılır veya dışarıdan müdahalelere karşı korunaksız kalırsa bu birim daha en başından amacını kaybeder.

Kolluk güçleri, ülkemizin en yoğun çalışan ve hayati risklere rağmen ülkemiz için fedakârca görev alan arkadaşlarımızdır. Zorlu görev ve stresli çalışma ortamlarından etkilenen fedakâr vatan evlatlarımız bunun üstüne dönem dönem siyasi baskılar altında kalmaktadırlar. Siyasi kimlik sahibi seçilmişlerin ve onların emirlerini sorgulamaksızın astlarına tebliğ eden ve yerine getirilmesi için astlarını görevlendiren atanmışların daha önce kolluk görevlilerimizi hangi hâllere soktuklarını defalarca gördük. Türk milletini derinden yaralayan şu manşetleri daha dün gibi hatırlıyorum: “AK PARTİ’li vekilin oğlu polisleri sıraya dizdi. Polisleri sıraya dizen AKP’liler para cezasıyla yırttı, polise hapis cezası verildi.” gibi birçok ifadeyi haberlerde okuduk, izledik. AKP Hükûmeti bu tasarıyla bir denetleme ve kontrol süreci oluşturmak istiyorsa önce bir otokontrol sağlaması ve dönüp kendisine bakması gerekmektedir.

Bizler bu çatı altında hukuk devleti ve şeffaflık istiyoruz. Siyaseti bir “Al takke ver külah” mekanizması olarak gören, zor kullanmayı ve baskıyı sonuna kadar içselleştirmiş olan AKP Hükûmetinin Avrupa Birliğiyle olan ilişkilerini bile pazarlıklar çerçevesinde yürütmesinden kaygı duyuyoruz.

Ülkemizin çıkarları her şeyin üstündedir. Basit bir vize muafiyeti alacağız diye ülkemizin çıkarlarını görmezden gelemeyiz. AKP Hükûmeti, acilen, Avrupa Birliği vizesi için kendisinden istenilen sakıncalı talepler konusunda Parlamentomuza bilgi vermelidir. Örneğin, uğruna şehit verdiğimiz, gazi olduğumuz Kıbrıs’taki Türk varlığını yok sayarak, içinde Türk’e dair hiçbir şey bulunmayan Rum yönetimini “Kıbrıs cumhuriyeti” adı altında tanıyıp tanımayacağını bir AKP’li bakan çıkıp bu kürsüden açıkça ifade etmelidir veya geçenlerde yapılan Beştepe’deki Bakanlar Kurulunda bu konuda herhangi bir karar alınmış mıdır, bunu yüce Türk milletine açıklamalısınız.

Ayrıca, AKP Hükûmeti olarak, vize muafiyeti için, tek millet, iki devlet olarak gördüğümüz, iyi günde kötü günde daima yanımızda olan Azerbaycanlı kardeşlerimize Türkiye’ye girişlerinde Avrupa Birliği talepleri doğrultusunda vize şartı getirip getirmeyeceğinizi açıklamalısınız.

Bununla birlikte, vize muafiyeti için bir diğer şart olan Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubuna dâhil olmak için GRECO kararlarını nasıl değerlendireceğinizi açıkça merak ediyorum. Siyaset-yargı ve siyaset-iş dünyası arasındaki ilişkilerle ilgili bazı etik kodlar oluşturan ve denetleyen bu oluşumu şahsen büyük bir merakla bekliyorum.

Bizler burada 79 milyonu temsil ediyoruz. Ülkemizin haklarını nasıl savunduğunuzu bir anlatın, anlatın ama burada “ak” dediğinize dışarıda “kara” demeyin. Milletimize sadece doğruları söyleyin, sizden istediğimiz bu.

Bunca can kaybının ve türlü tehditlerin altında, laikliğin kaldırılması ve Anayasa’mızın ilk dört maddesinin değiştirilmesini gündeme getirmeye çalışıyorsunuz. Buradan tüm vatandaşlarımızın önünde sizlere açıkça soruyorum: Yani, siz laiklikten, cumhuriyetten, İstiklal Marşı’mızdan, Ankara’nın başkent olmasından, devletimizin bölünmez bütünlüğünden ve Türkçe dilinden rahatsız mısınız?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Değiliz.

AHMET SELİM YURDAKUL (Devamla) – Gölgede gezmeyi, örtülü konuşmayı o zaman bırakın ve çıkın tüm niyetlerinizi açıkça Türk milletine anlatın.

Sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yurdakul.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı’nın 12’nci maddesinde yer alan (a) bendinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Tanju Özcan (Bolu) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mahmut Tanal, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Tanal, bugün kürsüye geç kaldınız efendim, daha erken bekliyorduk sizi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, görüşülmekte olan Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulmasıyla ilgili Kanun Tasarısı... Öncelikle, polis teşkilatındaki Emniyet mensuplarının özlük haklarıyla ilgili biraz bilgi vermek isterim.

Seçimlerde Cumhuriyet Halk Partisinin önerisi ve aynı zamanda seçim programındaki durumu şuydu: Emniyet mensuplarının katsayısının, ek göstergesinin 3600’e çıkarılmasıydı ancak siyasi iktidar 3000 yaptı. Buradaki maaşlardaki farklılık, emekli olan Emniyet mensuplarının ücretindeki, özlük haklarındaki düzenleme 56 TL.

Değerli arkadaşlar, elli beş gündür Türkiye’nin her tarafında Emniyet mensupları 12 çarpı 12 yani on iki saat çalışıyor. Bununla ilgili Ankara Emniyet Müdürlüğünde yapılan bir toplantıda bir şube müdürü Ankara Emniyet Müdürlüğüne “Biz ne zaman on iki saat çalışmaktan kurtulup normal, rutin çalışma seyrine döneceğiz?” dediği zaman o şube müdürüne şunu söylüyorlar: “Lütfen bir daha bu toplantıya katılmayınız.” Ve devam ediliyor, aynı emniyet müdürü Ankara’da kıyafet değiştirerek, basına da bilgi vererek dolaşıyor ve bir polis memuru -trafik polisi- bunu yolda durduruyor. Durdurduğu zaman belgeleri istiyor, belgeleri isterken arasına 100 TL para koyuyormuş. Ve bu Emniyet mensubu bu rüşveti almadığı için tutanak tutuyor. Bu görevliyi şu anda orada tayin ettiler.

Değerli arkadaşlar, siz rüşveti teklif ettikten sonra, sizin unvanınız, makamınız -emniyet müdürü olur, bakan olur, başbakan olur, cumhurbaşkanı olur- ne olursa olsun, Ceza Kanunu “Artık burada suç işledi.” diyor. Bu Emniyet mensubu tutanak tutarak ilgisi hakkında suç duyurusunda bulunduğu hâlde neden işlem yapılmıyor? Burada aslında suç işleyen emniyet müdürü; o gariban olan, halk çocuğu olan trafik polisi değil.

Dediniz ki: “Efendim, 17-25 Aralık olayında bu Fethullah Gülen grubu Emniyetin içerisine sızmış, bir yapılanma olmuş, paralel bir Emniyet kurulmuş.” Sayın Bakan, şu anda Emniyetin içerisinde Okuyucu ve Menzil Cemaati örgütlendi mi örgütlenmedi mi? Şu anda Emniyetin içerisinde yine iki tane cemaat var; biri Menzil Grubu, diğeri de Okuyucu Grubu. Şu anda Emniyetin içerisinde liyakat esasları olmaksızın tayin ve terfi işini kim yapıyor? Menzil Cemaatinden referans gelmeden Emniyet mensuplarının içerisinde tayin ve terfi işi yapılmıyor.

Ya değerli arkadaşlar, laik hukuk devletin olduğu bir ülkede devletin içerisinde cemaatler olmaz, cemaat yapıları olmaz; bunlar hukuka aykırı olan şeylerdir. Devlet liyakat esaslarına göre idare edilir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – FETÖ’yü onun için mi savunuyorsun?

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Devletin içerisinde, yok efendim Menzil Tarikatı, yok Okuyucu, yok efendim İskenderpaşa, yok efendim Fethullah Gülen... Ya, arkadaşlar, siz bu cemaatlere bu ülkeyi niye teslim ettiniz? Niye ödüyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – FETÖ’yü onun için mi savunuyorsun?

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Değerli kardeşlerim, hukuku savunun, cemaatlere sığınmayın. Sığınabileceğiniz liman hukuk limanı olmalıdır. Sığınabileceğiniz cemaat, hukuk dışı cemaatler, hukuk dışı yapılar olmamalıdır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Millete sığınıyoruz, millete!

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Değerli kardeşlerim, burada AKP iktidarı A cemaatinden kurtulup B cemaatinin limanına, B cemaatinden çıkıp C cemaatinin limanına sığınıyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Millete sığınıyoruz, millete!

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Değerli kardeşlerim, Sayın Bakanım; bakın, bugün Malatya Belediyesinde oradaki bir kompleks tahsis ediliyor, Atatürk posterinin üstü kapatılıyor, şeriat anayasası isteniliyor; 2016’nın Türkiye’sinde Malatya’da bu yapılıyor. Sizden istirham ediyorum, lütfen bu olayların üzerine gidiniz. Bakın, burada Meclis Başkanı “Laiklik ilkesi Anayasa’dan çıkarılmalıdır.” dedi, aradan üç günlük bir süre geçmedi, bu uygulamanın pratiğini görüyoruz biz şimdi. Lütfen, sizden istirham ediyoruz, bu konularla ilgilenmenizi istiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye’nin çimentosu laik hukuk devletidir. Ülkemizi, vatandaşlarımızı birbirine bağlayan bağ laik hukuk devletidir. Barışın, huzurun çimentosu laik hukuk devletidir.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Mahmut, cezaevinde kimleri ziyaret ediyorsun sık sık?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 12'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinde geçen "hükümleri" ibaresinin "hükümlerin" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülser Yıldırım (Mardin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) - Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Gülser Yıldırım, Mardin Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLSER YILDIRIM (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı için söz almış bulunmaktayım.

Yalnız bugün Miraç Kandili olduğu için, bütün inançlı, imanlı gerçek Müslümanların buradan Miraç Kandili'ni de yürekten kutluyorum, halklarımıza eşitlik, özgürlük ve barışa vesile olmasını diliyorum.

Şimdi, biz, burada konuşurken hâlen Nusaybin ve Şırnak'ın tanklarla, toplarla dövüldüğünü bir kez daha bu Mecliste dile getirme ihtiyacı duyuyorum.

Biz, bir taraftan, kucağımızı, ülkemizin topraklarını Suriye'den gelen göçmenlere açmakla övünürken, onlara barınak, onlara kamplar kurmakla övünürken, bu övünücü dünyayla paylaşmaya, kendimizi bununla övmeye çalışırken diğer taraftan, Nusaybin'den, Şırnak'tan, Silopi'den, Cizre'den, Gever'den ve daha birçok ilçeden binlerce insanımızı evsiz bırakmışız, kendi yurdundan göç etme pozisyonuna getirmişiz ve evlerini barklarını başlarına yıkıyoruz. Bunu da yapan devletin kolluk kuvvetleri, ordusu, kendisidir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neden?

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Bir diğer konu: Gerçekten, bu konunun tümünü de hissetmeyen bir Meclisle de -maalesef bunu daha önce de dile getirdik- karşı karşıyayız.

Bakın, buradan sürekli terörden bahsediyorsunuz. Şu an dünyanın birçok ülkesi, bütün dünya İŞİD'in ne kadar barbar, ne kadar insanlık dışı bir örgüt olduğunu kavramış ve karşısında birleşmiş olmasına rağmen...

Ben, size bir hatırlatmada da bulunmak istiyorum. Bakın, Kobani sürecinde İŞİD'e karşı koalisyon güçleri birleşip vurduğunda Cumhurbaşkanı'nın bir sözünü size hatırlatayım, o İŞİD hakkında ne söyledi: "Ey dünya, siz İŞİD'e bu kadar yöneliyorsunuz, ne ki, İŞİD'in, DAİŞ'in isminin içinde 'İslam devleti' vardır diye siz DAİŞ'e yöneliyorsunuz." Yani bu ne anlama geliyor? İŞİD'i İslam'la bütünleştirme, o ismi İslam'a layık görme Cumhurbaşkanı'nın kendi sözüdür, bunu size hatırlatalım.

MUSTAFA ŞÜKRÜ NAZLI (Kütahya) – Önerge hakkında konuşur musunuz, önerge için söz aldınız.

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Eğer bugün bu sınırlarda İŞİD bu halka havan toplarıyla, roketatarlarla saldırıyorsa, sivil insanları katli ediyorsa bu özellikle de AKP Hükûmetinin İŞİD'e verdiği ortaklık, verdiği destek, göz yummanın sonucudur. Eğer şu an Türkiye halkı İŞİD'den gelen bombardımanla, toplarla, tanklarla, roketatarlarla, sivil insanların katliyle yüz yüze kalıyorsa bunun birinci vebali AKP Hükûmetinin boynundadır. Nasıl ki bugün kürdistan'da ilçelerde o sivillerin

katliamı, o evlerin yıkımı sizin boynunuzun bir boyunduruğuysa, tarihe karşı bir sorumluluğunuzsa ve bunun vebalini hem Allah'ın hem insanlığın hem hukukun ve kanunun karşısında vermekle yükümlü kalacaksınız...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Terörü lanetleyin, terörü.

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – ... IŞİD'in de bugün Türkiye'ye yönelmesi ve yaptığı bütün bu katliamlar, ölümler ve pislikleri yine sizin IŞİD'e tanıdığınız toleranslarla hesabını sizin vermeniz gereken bir konudur.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Bir kelime de PKK'yla ilgili söyler misiniz?

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Çünkü bu halka IŞİD'i İslam temsilcisi olarak yutturan AKP Hükümetinin ta kendisidir. “İslam” adı altında bu ülkeye terörizmi dayatan, bu insanları oraya teşvik eden...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İslam'la bir alakası yok, terörist onlar da. Tüm teröristler gibi onlara da lanet olsun!

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – PKK'ya bir şey diyor musun PKK'ya! PKK'ya bir şey diyor musunuz Sayın Vekil!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim, hatibi dinleyin.

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) - ... ve “İslam” adı altında o özentiyi bu toplumda yerleştiren sizin politikalarınızın kendisidir. Nasıl ki bir halkın taleplerini terörizmle bastırmaya çalışıyorsanız, o isim altına sığınarak bastırmaya çalışıyorsanız, IŞİD'e de tanıdığınız toleransla, “İslam” adı altında IŞİD'e bu kadar güç kattınız, malzeme sundunuz, silah verdiniz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – IŞİD'le mücadele ediliyor.

GÜLSER YILDIRIM (Devamla) – Biz o sınırlarda dururken IŞİD'le nasıl bir ortaklık içinde olduğunuzu hepimiz gözlemledik ve şahit olduk.

Saygılar sunuyorum Başkanım. (HDP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bin tane IŞİD'li terörist öldürüldü. Biz hem PKK'yla mücadele ediyoruz hem IŞİD'le mücadele ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın İnceöz...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, az evvel hatip konuşması içerisinde grubumuzu ilzam ve itham edici, oradaki bütün sivil ölümlerinden bizim politikalarımız... IŞİD'le alakalı “Siz sorumlusunuz.” demek suretiyle açık bir sataşmada bulunmuştur. 69'a göre söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın İnceöz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım'ın 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 12'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az evvel hatibi konuşması içerisinde dinlerken bir şeyler söylemeye çalıştı ama bir şeyleri okumuş, bir şeyleri dinlemiş ama bilinmeli ki bir şeyleri gerçekten tersten okumuş. Şimdi, o tersten okuduğunu düzeltme ihtiyacı hissediyoruz.

Konuşması içerisinde Sayın Cumhurbaşkanımızın IŞİD’le ilgili söylediği sözlerden bahsetti. İşte, tam da bu kısmı çok tersten okumuş, çok tersten anlamış, hiç olmadığı şekilde gerçeği çarpıtarak burada beyan etmiştir.

Bakın, biz 2013 yılında, IŞİD’in, DEAŞ’ın terör örgütü olduğunu özellikle belirttik ve “Senin terör örgütün, benim terör örgütüm olmaz; terör örgütü terör örgütüdür.” dedik ve tüm terör örgütlerine karşı eşit mesafede olduğumuzu açık ve net bir şekilde belirttik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bak, nereyi tersten anladığını sana söyleyeyim şimdi: “‘İslam’ kelimesinin içerisinde barış vardır ve ‘İslam’ ile ‘terör örgütü’ bir arada kullanılmaz.” diyerek ve bütün terör örgütlerine de açık ve net bir şekilde aynı mesafede olduğumuzu belirtmek suretiyle tüm terör örgütlerini ve terör örgütlerinin eylemlerini de lanetlediğimizi Sayın Cumhurbaşkanımız defaatle... Bu cümleyi alıp baştan okumanızı tekrar tekrar tavsiye ediyorum.

Bununla birlikte, doğu, güneydoğudaki ölümlerin, göçlerin bir tek sorumlusu var. Böyle, algılarla, gerçekleri çarpıtarak bu kürsüden halkı... Halkın desteğini alarak, 5 milyonun desteğini alarak geldiğiniz kürsüden o desteğini aldığınız milletimizin ihtiyaçlarını ve taleplerini dile getirin; bu kürsiye gelip terör örgütünün sözcülüğünü yapmayın.

Saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İnceöz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

GÜLSER YILDIRIM (Mardin) – DAİŞ’i besleyen sizsiniz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bizi terör örgütünün sözcülüğünü yapmakla, milletin taleplerini...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Demirel.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Kilis’e 4 tane roket düştü, haberiniz var mı?

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – PKK’yı savunacak mı şimdi Başkanım?

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Terör örgütünün sözcülüğünü yapmayın.

6.- *Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel’in, Aksaray Milletvekili İlnur İnceöz’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, biz her şeyi doğru anlarız ve doğru dile getiririz. Aslında tersten okumak isteyenler sizlersiniz. Çünkü, siz her zaman her şeyi çarpıtarak ifade ettiniz.

Can Dündar ile Erdem Gül’ün açığa çıkarmış olduğu tırları kimler götürdü? Başbakan Yardımcısının açıkladığı “Evet, biz IŞİD’e yardım ettik, yardım edeceğiz.” dediği kimdi? Şu an Başbakan Yardımcısının söylemlerini burada ifade edelim. Cumhurbaşkanı tırlarla götürürken savcıların orada sorgulama yapmasına izin vermeyerek o savcılar görevden alan, sürgüne gönderen kimdi?

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Kimdi?

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Şu anda, Türkiye’deki tanklara ateş açılıp Kilis’teki tankların bombalanmasını, görüntüleri IŞİD bütün sosyal medyada yayınladı. 20’den fazla insan orada katledildi, bu kadar insanımız yaralandı. Peki, Kilis’te bu yaralanan insanları IŞİD yaptı da neden Hükûmetten hiç ses çıkmıyor? Neden buna ilişkin hâlâ arkasında duruyorsunuz?

Peki, Diyarbakır bombacısının dokuz gün öncesinden istihbaratın almış olduğu bilgiyle HDP mitinginde bomba patlatacağı bilinmesine rağmen neden bunun önüne geçmediniz? Neden insanlar orada katledildi?

Yine, aynı şekilde, çok net ifade edelim ki “İslam” kelimesine keşke layık olsaydınız, keşke o kelimeye ve barışa layık bir pratiğiniz olsaydı da biz de buradan çıkıp her şeyi açık bir şekilde ifade etseydik. Keşke barışa ve İslamiyet’e layık olsaydınız.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Siz PKK’yı savunmaya devam edin.

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Bütün halkımızın Miraç Kandili’ni buradan tekrar kutluyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Terör marşları söylediğinizi herkes duydu. Herkes ne olduğunu biliyor.

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkanım, sadece kayda girmesi açısından özellikle belirtiyorum. Bizim terör örgütlerine karşı duruşumuz, tavrımız, AK PARTİ iktidarı ve hükümetleri olarak çok açık ve nettir.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Evet. Daha IŞİD demeyi bilmiyorsunuz. “Kilis’e düştü.” diyorsunuz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Aynı mesafeyi kendileri PKK terör örgütüne karşı koysunlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın İnceöz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Başkan...

BAŞKAN - Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Kayda girmesi için ifade edeceğim.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) - “PKK terör örgütüdür.” diyecek misiniz? Buyurun: IŞİD terör örgütüdür. Siz de “PKK terör örgütüdür.” deyin.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) - Ya, tüm dünya söylüyor zaten terör örgütü olduğunu. Onlar söylese ne olur, söylemese ne olur.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Yani, sadece, sanki iktidarda AKP Hükümetinden başka bir parti yer alıyor da, bütün her şeyi iktidardaki başka bir parti, muhalefet partileri yapıyor da her şeyi onların üzerine atarak kendisini sülman gibi açığa çıkartmaya çalışıyor. İktidarsınız ve sorunları çözemediyorsunuz. Bu ülkeyi kan gölüne çevirdiniz, hâlâ kalkıp ne diyorsunuz.

Ben bunu ifade etmek istiyorum kayıtlara geçsin diye. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Demirel. Tutanaklara geçmiştir.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN - 12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

13’üncü madde üzerinde iki önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesinde yer alan "Bakanlar Kurulu yürütür" ibaresinin "İçişleri Bakanınca yürütülür" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Rıza Yalçinkaya

Hayati Tekin

Murat Bakan

Bartın

Samsun

İzmir

Tanju Özcan

Mahmut Tanal

Onursal Adıgüzel

Bolu

İstanbul

İstanbul

Engin Özkoç

Sakarya

BAŞKAN - Şimdi, ikinci ve maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan; "Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür" cümlesinin "Bu kanun hükümleri Bakanlar Kurulu tarafından yürütülür" cümlesiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Müslüm Doğan

Diyarbakır

Diyarbakır

İzmir

Behçet Yıldırım

Alican Önlü

Kadri Yıldırım

Adıyaman

Tunceli

Siirt

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge hakkında konuşmak isteyen Kadri Yıldırım, Siirt Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

KADRİ YILDIRIM (Siirt) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de sözlerime başlamadan evvel bütün İslam âleminin Miraç Kandili'ni kutluyorum ve huzura vesile olmasını diliyorum.

Tabii "kolluk kuvvetleri" denilince sadece ulusal bazdaki kolluk kuvvetleri akla gelmiyor, uluslararası olarak oluşturulan kolluk kuvvetlerinin de yine bu bağlamda bence düşünülmesi gerekiyor. Bunu söylerken sözü şuraya getirmeye çalışıyorum: Bilindiği gibi, birkaç gün önce İstanbul'da İslam İşbirliği Teşkilatı toplantısına aşağı yukarı 56 ülkenin temsilcileri katıldı ve bu 56 ülke içerisinde 34 tanesi -ki Türkiye de bunlara dâhildir- aşırılığa ve teröre karşı bir müşterek İslam ordusu kurmayı teklif ettiler ve bir nevi karar altına alındı. Sayın Cumhurbaşkanımız da orada yaptığı konuşmada "Avrupa bizim meselelerimizi halledeceğine bu İslam İşbirliği Teşkilatı içerisindeki üyeler halletsin, biz kendi aramızda halledelim." mealli bir şeyler söyledi.

Ben şurada şunu özellikle arz etmek istiyorum: Bu teşkilatın içerisinde yer alan 34 ülkenin temsilcilerine baktığınızda, hepsinin gidişatına baktığınızda, hiçbirinin İslam ülkelerinde ortaya çıkan bir sorunu çözebilecek kapasitede olmadığını göreceksiniz. Yüz yılın yarısıdır ki Filistin sorunu olduğu gibi ortada, bir o kadar süredir ki Kürt sorunu olduğu gibi ortada. Bu ülkeler bu her iki can alıcı sorunun en küçük bir kıyısını bile halletmiş değillerdir. Sonra bunlara baktığınızda bunların amacı görünürde aşırılığa karşı oluşturmaktır bir orduyu ama Suudi Arabistan'a bakın, oradaki krallık

yönetimine, bizatihi kendisi bir aşırı ucun temsilcisidir -Vahhabiliği burada kastediyorum- ve bu aşırı akım Hazreti Ali, Hazreti Hüseyin ve Şia düşmanı bir akımdır. Bunlarla Türkiye'nin alabileceği bir mesafe yoktur. Bunlarla Filistin sorununun çözümü noktasında, Kürt sorununun çözümü noktasında Türkiye'nin alabileceği en küçük bir adım yoktur. Bunlar olsa olsa Türkiye'yi de büyük bir felaketin içerisine çekecekler.

Servetlerine bakın bu sultanların. Birisinin 5 tane özel uçağı var, Brunei Sultanı ve bu 5 tane özel uçağının içi altınla kaplıdır. Sultanın 22 milyar dolar serveti vardır, şahsi serveti. Bu sultanlarla mı siz İslam âleminin iç meselelerini çözeceksiniz? Böyle bir şey mümkün değildir.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Siz İngiliz Büyükelçisiyle mi çözeceksiniz, İngilizlerle mi çözeceksiniz? Pentagon'la mı çözeceksiniz?

KADRİ YILDIRIM (Devamla) - O hâlde, İslam âleminde ortaya çıkan Filistin sorunu olsun, Kürt sorunu olsun o halkların temsilcileriyle ancak çözebilirsiniz. Siz, o halkın temsilcilerine eğer buradan “dağa, dağa” diye yol gösterirseniz asla ve asla, ömür boyu bu sorunların çözümü altından kalkamazsınız. Şurayı çok iyi bilmelisiniz: Eğer bu halkların temsilcileriyle bu sorunu çözmekten çekinirseniz bu temsilcilerden sonra gelecek olan nesille sizin alabileceğiniz bir karışık mesafe olamaz.

Bakın, geçenlerde Meclis Başkanımız Meclisi açarken ne dedi: “Gazi Meclis.” Kusura bakmayın ama “dünyanın ilk Gazi Meclisi” diye denildi. Kusura bakmayın diyorum, bence bu “gazi” unvanını biz yenileyeceğiz bu gidişle, akli başına gelmezse kimsenin. Yani dünyanın ilk Gazi Meclisi olma hüviyetine sahip olan bu Meclis, böyle devam ederse öbür türlü gazi Meclis olacak ki, oldu.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Çok ayıp! Çok ayıp!

KADRİ YILDIRIM (Devamla) – Biz bu hafta içerisinde 3 kez bu Meclisin gazi olduğuna şahit olduk. Bu Meclisin şehit Meclisi olmaması için herkesin aklını başına alması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADRİ YILDIRIM (Devamla) – Yoksa buradaki insanlara “dağa, dağa” diye bağırarak bir meseleye çözüm olmaz. Zira, dağa gidenler bilinsin ki bir daha geri gelmezler. Herkes aklını başına alsın, eğer Müslümanca çözülmek isteniyorsa biz bize oturalım ve bunu çözelim. Bir kez daha söylüyorum, aklınızı başınıza alın! (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

KADRİ YILDIRIM (Devamla) – Hoşunuza gitse de gitmese de bu mesele böyledir. Sizin Suudi Arabistanlarda Brunei sultanlarıyla çözebileceğiniz bir Filistin sorunu da yok, bir Kürt sorunu da yok, ancak biz bize çözeriz. Siz bilirsiniz. Eyvallah. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır, yoklama talebini yerine getireceğim.

Yoklama isteminde bulunan sayın milletvekillerini tespit edeceğim: Sayın Kerestecioğlu Demir, Sayın Demirel, Sayın Taşdemir, Sayın Dora, Sayın Irgat, Sayın Toğrul, Sayın Adıyaman, Sayın Aydoğan, Sayın Yiğitalp, Sayın Gaydalı, Sayın Yıldırım, diğer Sayın Yıldırım, Sayın Özkan, Sayın Ataş, Sayın Yıldırım, Sayın Kaya, Sayın Zeydan, Sayın Öcalan, Sayın Becerekli, Sayın Bilgen.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesinde yer alan "Bakanlar Kurulu yürütür." ibaresinin "İçişleri Bakanınca yürütülür." olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Rıza Yalçinkaya (Bartın) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU ÜYESİ HÜSEYİN ÖZBAKIR (Zonguldak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Katılmıyoruz Başkanım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tasarının kanun yapım tekniğine uygun hâle getirilmesi amacıyla iş bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

Böylece, tasarının görüşmeleri de tamamlanmış olmaktadır.

Tasarının tümünü oylamadan önce İç Tüzük'ün 86'ncı maddesi uyarınca oyunun rengini belli etmek üzere söz talep eden iki sayın milletveklimiz vardır. Kendilerini kürsüye davet ederek söz vereceğim.

Lehte olmak üzere ilk konuşmacı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Yel.

Buyurunuz Sayın Yel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA YEL (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerim; 277 sıra sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı lehinde söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarken öncelikle idrak etmiş olduğumuz Miraç Kandili'mizin tüm İslam âlemine hayırlar getirmesini diler, kahraman şehitlerimizi rahmetle ve gazilerimizi minnetle anarım.

Bilindiği gibi, devletlerin en önemli görev ve fonksiyonlarının başında vatandaşlarının güvenliğini sağlamak ve onların özgür bireyler olarak yaşamalarını temin etmek gelmektedir. Bu fonksiyonların icrasında birincil kurumlar kolluk birimleridir. Kolluk görevlileri bu hizmeti sunarken diğer kamu görevlilerinin sahip olmadığı birtakım yetkilerle donatılmışlardır. Arama, zor kullanma, özgürlüğü kısıtlama gibi yetkiler bu kapsamdaki örneklerdir. Bu derece önemli yetkilerin kullanılması kolluk görevlilerini diğer kamu görevlilerine göre daha fazla şikâyetle açık hâle getirmektedir. Ülkemiz, kolluk faaliyetlerinin yürütülmesinde ortaya çıkabilecek işkence ve kötü muamele olaylarına karşı asla müsamaha gösterilmeyeceğini işkenceye sıfır tolerans politikasıyla açıklamıştır. İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu, Jandarma Genel Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu bünyesinde kolluk hakkındaki insan hakları ihlal iddialarıyla ilgili özel birimler kurulmuş, ihlal iddialarının etkin şekilde soruşturmalarının yapılması yönünde önemli adımlar atılmıştır. AB uyum yasaları ve daha önceki yıllarda yapılan yasal değişikliklerden sonra, kolluk hakkındaki önemli insan hakları ihlali iddiaları ile yolsuzluk iddialarının soruşturmalarının doğrudan bağımsız cumhuriyet savcıları tarafından yerine getirilmesi sağlanmış, adli soruşturmaların yapılabilmesi için idari izin müessesesi bu suçlar bakımından ortadan kaldırılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu tasarıyla Türkiye’de ilk defa merkezî kayıt sistemi düzenlemesi getirilmektedir. Ülkemizde kolluk hakkında yapılan şikâyetlerle ilgili etkin bir şikâyet, kayıt ve analiz sistemi bulunmamaktadır. Mevcut verilerle doğru politikaların üretilmesi, yaşanan problemlerin doğru şekilde teşhis edilmesi mümkün değildir. Ülkemizde şikâyet kaydıyla ilgili belirlenmiş standartlar olmadığı gibi, kolluk teşkilatları arasında da bu anlamda bir yeknesaklık mevcut değildir. Bu durum şikâyet sistemimizin önemli bir zayıflığı olup kolluk hakkındaki şikâyetlere ilişkin mevcut veriler sağlıklı ve analiz yapmaya uygun olmayan bir nitelik taşımaktadır. Bu nedenle, tasarıyla, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli kolluk görevlileri hakkındaki ihbar ve şikâyetlerin kayıt altına alınmasını öngören merkezî bir kayıt sistemi tesis edilerek aynı zamanda bir bilgi sistemi ve istatistik sistemi de oluşturmak öngörülmektedir.

Merkezî kayıt sistemi, kolluk gözetim komisyonu ile bağlı kuruluşlar, valilikler ve kaymakamlıklar arasında kolluk görevlileri hakkında idari mercilerce yürütülen ceza ve disiplin işlemleriyle ilgili olarak gerekli bilgilerin kaydedilmesi ve yapılan uygulamaların izlenmesi amacıyla oluşturulan veri tabanını ifade etmektedir. Merkezî kayıt sistemi kurulmasının temel amacı, ihbar ve şikâyetlere ilişkin yapılan idari işlemlerin denetimini etkin kılmak, şikâyet sisteminin genel olarak gözetimine imkân sağlamak, kolluk teşkilatları arasında standart bir kayıt ve analiz sistemi kurmak ve şikâyet ve ihbarlara ilişkin verilerin yardımıyla kolluk şikâyet sisteminin ve kolluk hizmetlerinin etkinleştirilmesini sağlamaktır. Etkili bir şikâyet kayıt sistemi ancak sağlıklı verilerin varlığıyla kurulabilir. Dolayısıyla, merkezî bir kayıt ve analiz sistemi kurulmasının yeni şikâyet sisteminin nirengi noktasını oluşturması beklenmektedir. Merkezî kayıt sistemi yani şikâyet kayıt ve analiz sisteminin işleyişi il, ilçe ve Bakanlık merkezi arasında kurulacak olan bir bilgi işlem ağıyla sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasal düzenleme halkın ve kolluk personelinin şikâyet sistemine güvenini artırıcı olması bakımından önem arz etmektedir. Bu yasanın bütün kolluk kuvvetlerimize ve milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, sözlerime son verirken yasanın lehinde oy vereceğimi belirtiyorum ve yüce Meclisimizi yeniden saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yel.

Aleyhte İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal.

Buyurunuz Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İktidardan da alkış al bu akşam Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, tabii, iktidardan alkış almak ölçüt değil; iktidar eğer hukuk sınırları içerisine gelirse ben onları hep alkışlarım ve saygıyla da hep selamlarım ben. Önemli olan, hukuk kalıpları içerisinde durabilmek Değerli Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar) Onun için, biz bugüne kadar Cumhuriyet Halk Partisi olarak insanların felsefi düşüncesine, siyasi düşüncesine, mezhebine, dinine, diline bakmaksızın hep hukuk çerçevesinde baktık, hep insan çerçevesinde baktık.

Değerli arkadaşlar, evet, eğer Avrupa Birliği ülkeleri vize sorununda izin vermezlerse “Parlamentoda Cumhuriyet Halk Partisi muhalefet etti veya diğer siyasi gruplar muhalefet etti, onun için bize vizeyi vermiyorlar, bunun sorumlusu üç muhalefet partisidir.” denilecek. Görebildiğimiz kadarıyla eğer gerçekten vize uygulanacaksa, vize kalkacaksa... Sanki vatandaşlarımızın parası bol da sırada bekliyor, Avrupa ülkelerine gezmeye gidecekler. Bu sebepten dolayı, biz, evet, bu yasa yetersiz ama yetersiz olması nedeniyle biz hep teklifleri verdik, bunları kabul etmediniz.

Fakat biraz önce polislerle ilgili ben burada konuşurken burada bazı arkadaşlarımız laf attı, sizden istirham ediyorum, bakın, burada ikinci bir operasyon daha başlayacak. Nedir bu? Emniyetin içerisindeki tasfiyeler başlayacak. Buradaki tasfiye ne olacak? Efendim, “Siz Menzil grubuna, Okuyucu grubuna mı yakınsınız, Fethullah grubuna mı yakınsınız?” Bu sebeplerden dolayı, güzide Emniyeti sizin bu şekilde tasfiye etme hakkınız var mı? Değerli arkadaşlar, bunları liyakat esaslarına göre yapın. Ankara Emniyet Müdürüne sesleniyorum, Emniyet Genel Müdürüne sesleniyorum, İçişleri Bakanına sesleniyorum: Emniyet mensupları, tüm diğer kamu kurumlarını cemaatlere teslim etmeyiniz.

Değerli arkadaşlar, hep bizim rahmetli Lütü Duran hocanın liyakat esasıyla ilgili bir doktora tezi vardı, kamu kurumlarında liyakat esası. Bu liyakat esası sanki 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’ndan çıkarıldı, tamamen cemaat endekslisi olarak gidiyor. Bu cemaat yapılandırılmaları hakikaten ülkenin altına konulmuş olan bir dinamittir. Bu cemaatlerle iktidarın bağıni kesmesini istirham ediyorum.

Biraz önce “İŞİD’e yardımcı oluyor musunuz, olmuyor musun?” tartışması çıktı. Değerli arkadaşlar, size ben gazete haberini gösteriyorum, daha bugünkü gazete. Bir emniyet mensubu ne diyor? Emniyet mensubunun kendi ifadesi: “İŞİD’lilerin tedavi edildiği binada aylarca nöbet tuttuk.” Daha bugünkü gazete değerli arkadaşlar.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Hangi gazetede? Göster, göster gazeteyi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İngiliz gazetesi mi?

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Değerli arkadaşlar, bakın, burada bunu beyan eden Emniyet mensubu ve diyor ki: “Hakikaten, bu İŞİD’lilerin burada kaldığını ve bizim de nöbet tuttuğumuzu...” Emniyet mensubu o kadar içerlenmiş ki haklı olarak...

Şimdi, biraz önce dediniz ki: “Yok efendim, İŞİD’le bizim ilgimiz yok.” Yüreğiniz yetiyorsa... Biraz önce hatip konuşurken “4 savcıyı sürgün ettiniz.” dedi. 4 savcıyı sürgün etmediler sayın hatip, 4 savcı şu anda cezaevinde. Yüreğiniz yetiyorsa bu dosyalarda aleniyeti sağlayın, gizlilik kararının kaldırın, kimin terör örgütleriyle, kimin İŞİD’e silah gönderdiğini kamuoyu öğrensın. Bu kadar açık ve net. (CHP sıralarından alkışlar) Neden korkuyorsunuz? Eğer kapaklı bir işiniz yoksa, kirli bir ilişkiniz yoksa, temizseniz, suça bulaşmamışsanız bu gizlilik kararını kaldırın.

Bakın, değerli arkadaşlar, şu anda Türkiye’de devam toplumsal davalarla iktidarın dolaylı veya direkt bağlantılı olduğu, terör örgütleriyle bağlantılı olduğu tüm dosyalar gizlidir. Niçin? Aman, iktidarın bu kirli ilişkileri ortaya çıkmasın.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Paralelin yazdıklarıyla konuşma

MAHMUT TANAL (Devamla) – Onun için diyorum ki: Varsa yüreğiniz, varsa cesaretiniz, her şeyin şeffaf olmasını istiyorsanız, kamuoyunun, herkesin her şeyi bilmesini istiyorsanız...

Değerli arkadaşlar, bakın, cezaevinde olan 4 savcıyla görüşen şu anda Hükûmette olan Adalet Bakanındır, o dönemin Adalet Bakanlığı Müsteşarıdır. Bizzat başsavcıyı arayıp “Kardeşim, bu tırların kayıtsız olarak geçişine izin verin. İzin vermezseniz biz yanarsak sizi de yakarız.” dediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Evet, savcıları yaktılar. O savcılar şu anda cezaevinde değerli arkadaşlar.

Hepinize teşekkür ederim, saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, 2013’ten bu yana İŞİD, Türkiye Cumhuriyeti devleti için terör örgütüdür. Gördüğü muamele budur.

Öte taraftan mahkemeden bahsediyor. Mahkemenin çeşitli safahatlarında gizlilik kararları konulabilir ama sonuç itibarıyla yargının dosyaları herkese açıktır. Kim ne biliyorsa o yargı dosyaları üzerinden konuşabilir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, sayın hatip kamuoyuna ve sizlere yanlış bilgi veriyor. Yargı dosyaları herkese açık değil, gizlilik kararı var.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Çıktıktan sonra, hüküm bittikten sonra.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Adalet Bakanı o dönemde devreye girmedi mi? Onun için kanunu değiştirdiler. Adalet Bakanı hakkında fezleke düzenlendi. Bu fezlekelerin içerisinde sizin Adalet Bakanınızın fezlekesi ne oldu?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal, tutanaklara geçmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır. Hayırlı olsun.

Gündemin 2’nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/711) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 298) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Komisyon raporu 298 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Şimdi tasarının tümü üzerindeki söz taleplerini karşılayacağız.

Önce siyasi parti gruplarının söz taleplerini gerçekleştireceğim.

İlk olarak Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Erdal Ataş, İstanbul Milletvekili.

(x) 298 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Buyurunuz Sayın Ataş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ERDAL ATAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diğer yasa tasarılarında olduğu gibi maalesef bu yasa tasarısıyla da ülkemizin temel sorunlarının çözümüne yönelik bir çalışma yürütmek yerine ülkemizin sorunlarına bir sorun daha eklenmiş durumdadır.

İki yönlü içeriğe sahip olan bu yasa tasarısının bir yanını vize serbestisi oluştururken asıl ve gizlenen yan olarak ikinci yanını mülteci meselesi oluşturmaktadır. Avrupa Birliği ve dünyanın çözemediği bir sorun Türkiye halklarının omzuna yüklenmiş durumdadır. Hükûmet ve Başbakan Kayseri pazarlığıyla bu meseleyi çözdüklerini, önemli oranda bu meseleden kârlı çıktıklarını ifade etseler de 30 tane Avrupa ülkesinin baş edemediği bir sorunu, 3 milyar dolara ya da 6 milyar dolara Türkiye halklarının, Türkiye kuzey kürdistan halklarının omzuna yükleyen Hükûmetin, aslında bu meselenin farkında olmadığını açık bir şekilde bir kez daha görmüş oluyoruz. Çünkü Kayserililerin eğitim aldığı yer yani o pazarlığı öğrendikleri yer, Avrupa kapitalistlerinin bizzat kendisidir. Bunların, asla 1'e 10, 1'e 100 elde etmedikleri müddetçe hiçbir şekilde 3-5 milyara ya da vize serbestisi üzerinden bu meseleyi kabul etmeyecekleri açık olarak bilinmelidir.

Hükûmet de sürekli “Vize serbestisi olacak, gideceksiniz gezeceksiniz. Bu mesele çözüldü.” biçiminde ifade etse de yüzlerce mesele Türkiye'nin omzuna yüklenmiş durumdadır. Bu meselede de kabul edilip edilmeyeceği belli olmayan bir vize muamması da gündem içerisinde dolaşıp durmaktadır.

Öncelikle şunu ifade edeyim: Biz HDP olarak kesinlikle vize serbestisine karşı falan değiliz. Biz, tam tersine, sınırların kaldırılmasından yanayız, insanların seyahat özgürlüğünden yanayız, engellerin kaldırılmasından yanayız, pasaporta karşıyız. Bütün bunların tümünün kaldırılmasından yanayız. Karşı çıktığımız nokta, vize serbestisi üzerinden dünyanın en büyük sorunlarından bir tanesinin Türkiye kuzey kürdistan halklarının sırtına yüklenmesi meselesidir.

Vize konularını her ülkeyle elbette görüşebiliriz, bunun bir şeyi yok bizim açımızdan. Tam tersine, bu ülkenin bütün hükûmetleri ve bütün bürokratik kesiminin bunu görüşmesi ve bütün bu meseleleri çözmesi gerekiyor. Bizim onlarla aramızdaki vize sorununu ortadan kaldıracak nedenler neyse bunları tek tek ele alarak çözmemiz gerekiyor. Ama burada Hükûmetin uyanıklıkla aslında halkların sırtına yüklemiş olduğu mesele kesinlikle vize serbestisi değil, dediğim gibi, mülteci yükünün Türkiye'deki halkların üzerine yıkılması meselesidir.

Vize serbestisine yönelik getirilen planda da şöyle bir durum var: Yani bunun sonunda Avrupa ülkelerinin bu ortaya konulmuş olan yasayı kabul edip etmeyecekleri de pozitif bir oylamayla, puanlamayla ancak sonuçlanıyor. Yani mülteci meselesi, belki de 100 milyarları bulabilecek bir mülteci meselesi Türkiye'deki halkların sırtına yüklenirken vize serbestisinin de serbest hâle getirilip getirilmeyeceği maalesef hâlâ belli değil.

HDP olarak mülteci kabulüne de karşı değiliz ama dediğimiz gibi, 30 tane ülkenin tek başına yıllardır baş edemediği bir sorunu bu ülke halklarının sırtına yükleme meselesine biz karşıyız. Hükûmet insan hakları kurumlarıyla görüşmemiş, meslek örgütleriyle görüşmemiş, hiçbir şekilde sağlık, eğitim ve benzeri örgütlenmelere yönelik bunlara danışmamış, siyasal partilerle bir değerlendirme gerçekleştirmemiş yani bunun bizim ülkemize getirileri götürüleri üzerine hiçbir değerlendirme yapmadan kendilerine talimat olarak verilen bu meseleyi kabul etmiş, kendisi de buradan çıkacak olan bu yasa üzerinden yani mültecilerin kabulü üzerinden Avrupa'nın burada yapılan hukuksuzluklara sessiz kalmasını, bir şekilde bu meseleyi örtbas etmesini sağlamaya çalışmaktadır.

Mülteci politikası öyle iyi niyetle aşılabilecek bir mesele değil. “3 milyon geldi onları kucakladık, 2 milyon geldi bunları sahiplendik.” meselesiyle çözülebilecek, bir günlük iki günlük bir mesele değil. Bu, onlarca yılı alabilecek ve o kabul eden ülkenin altyapısı buna uygun değilse büyük tahribatları beraberinde getirecek, yaratacak olan bir sorundur ve bütün hepimizin ortak sorunudur.

Bizim ülkemizde ne yasalar ne toplum ne ekonomik altyapı ne demokratik haklar ne Hükûmet, hiçbir tanesi buna hazır değil ama dediğim gibi, Hükûmet bu meselede, belli siyasal kazanımlar sağlamak için başkanlık sistemini geçirme üzerinden bu ülkede yapmış olduğu hukuksuzlukları gizlemek, AB ve diğer kesimlerin buna göz yummasını sağlamak için bu politikayı kabul etmiş durumdadır.

Biz HDP olarak, dediğim gibi, ne vizeye ne de bu noktada mülteci kabulüne karşı değiliz. Biz, işte bu politikalar üzerinden, hazırlıksız bir şekilde hem mültecilerin yaşamını mahvedecek hem de bu ülke halklarının sırtına yüklenebilecek büyük bir sorunun karşısında mücadele yürütüyoruz. Bu öyle bir sorun ki yani şöyle düşünün: 3 milyon insanı hesapladığımızda bile 18 tane ile, 200’e yakın ilçe ve beldeye, 10 bin tane köy nüfusuna denk geliyor. Yani birçok ilçenin bir ton sorunu varken, biz bunların hiçbir sorununu çözmezken, onların insani haklarını dahi bir şekilde kabul etmezken 3 milyon insanı getirerek burada hapishanelerde, işte, 3-5 milyara onları tutuklu bir şekilde tutup, bir biçimde, bu ülkede “Biz mültecileri çok seviyoruz, onlara kucağımızı açmışız.” durumunda halkları bir şekilde kandırma siyasetiyle politika üretilmektedir, sürdürülmektedir.

On yıl sonra bu 10 milyona çıktığında -ki bu politika sona ermeyecek- Suriye’deki sorun çözüldüğünde de bu mesele sona ermeyecek. Bundan sonraki süreçte bu mesele giderek derinleşip milyonlarca insanın akın ettiği, Avrupa’nın politikalarıyla buraya yığıldığı bir sorun hâline dönüştürülecek. Avrupa eskiden Yunanistan, Bulgaristan, Portekiz, İspanya gibi yerlerde tutuyordu bu insanları, bu mültecileri. Bir biçimde bunu şimdi Avrupa sınırlarının dışına iterek mevcut sorunu kendi üstünden atmış durumdadır.

Bu insanların, iş alanı, eğitim, sağlık, konut, kültürel sorunları ve benzerlerinin tümü de dâhil olmak üzere, demografik yapıya ilişkin meseleler de dâhil olmak üzere, önemli oranda çözülmediği takdirde büyük sorunlar getirebilecek bir sorun olarak önümüzde duruyor.

Mülteci sorununun çözümü belli kriterlere bağlıdır yani böyle kritersiz bir sorun değil. Bunun, belli temel altyapısının olması gerekiyor. Birincisi, öncelikle, bu mülteci sorununu ortaya çıkaran savaş ve ekonomik yoksulluğun ortadan kaldırılması lazım. İkincisi, buna sebep olan, bir biçimde bu politikaları açığa çıkaran bütün bu ülkelerin tümü de dâhil olmak üzere, dünyanın tümünün bu meseleye ortak edilmesi gerekiyor. Üçüncüsü, kabul eden ülkenin, eğer bu bizim ülkemizse bu kabul eden ülkenin demokratik altyapısının, ekonomisinin, sosyal altyapısının bu ülkedeki haklarının, gelen ülkeden yani mülteci gelen ülkeden ileri olması gerekiyor. Eğer bunlar çözülmemişse, dördüncüsü olan, yani buna uygun uluslararası alanda insan haklarına uygun olan yasalarla birlikte garanti altına alınmış olan bir mülteci politikasının yaratılması gerekiyor. Bizim ülkemizde bu var mı? Maalesef, bizim ülkemiz, mülteci sorununu çözebilmenin yanında, küçük bir şey olarak bile geçmek bir tarafa dursun, bunların sorunlarını 3-4 kat artırabilecek bir politikaya sahip durumdadır. Savaş politikasının tümü, bizzat bu Hükûmet tarafından destekleniyor yani Suriyelilerin, 3 milyonun buraya gelmesini sağlayan politikanın altında bu Hükûmetin asıl olarak sorumluluğu söz konusudur. Oradaki bütün örgütler destekleniyor; oradaki sorunun çözümüne yönelik atılmış olan bütün adımların hepsi engelleniyor; oradaki, Suriye’deki demokratik güçlerin, bir biçimde kendi mevzilerini, kendi ülkelerini, kendi topraklarını koruması dahi terör saldırısı biçimiyle tehditler altında, oradaki, ülkedeki insanlar bir şekilde işgal ve

benzerleriyle tehdit edilmeye çalışılıyor. Sürdürülen bu politikada, desteklenen bu örgütler üzerinde, oradaki karışıklık 2 kat artıyor ve böylece mültecilerin büyük çoğunluğunu oluşturan Suriyelilerin de bu ülkeye gelmesi devlet tarafından sağlanmış oluyor.

AB'nin bu politikaya yani bir şekilde bu meselelere sessiz kalması ve teslim olması da tamamen Türkiye'de bu politikanın tümünü buraya yıkma meselesinden ileri geliyor. Yani başkanlık sistemi, bu Kürt kentlerinde yapılan bütün bu meseleler, bu antidemokratik uygulamalar, bu katliamlar, bu saldırıların tümüne göz yumulması tam da bu politikanın geçirilmesinden kaynaklıdır. Bu yüzden oranın başkanları gelerek burada anlaşmalara imza atıp buradaki hapishaneleri yani mültecilere ilişkin yapılmış olan "kamp" denen hapishaneleri açarak gidiyorlar.

Yine, Türkiye'nin, dikkat edilirse, bütün bu mevcut meselelerin tümünde sorumluluğunun olduğu buradaki üslerin, savaş üslerinin -Libya'da, Irak'ta, Suriye'de, diğer bütün alanlarda- kullanılması da savaş noktasında Hükümetin politikası aslında hiç de Orta Doğu'da yani bu göçü yaratacak olan kesimlerin sorunlarını çözme değil; tam tersine, hem ekonomik olarak oraları darbelemeye, oraları zayıflatmaya, hem de orada büyük göçlerin bu tarafa gelmesini sağlamaya çalışıyorlar.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Kobani'den kaç kişi girdi, haberin var mı?

ERDAL ATAŞ (Devamla) – Sebep olanları dâhil etme meselesinde de bir şey yok. Yani Avrupa, Amerika, Rusya, hepsi orada bir rol oynuyor, hepsi orada bir şekilde bu saldırılarla bu meseleyi gündeme getiriyor, yoksulluğu ve savaşı ortaya çıkarıyor ama maalesef bizim ülkedeki Hükümet o ülkelerin sorumluluklarını bu meselenin içerisine katmak yerine, tersine, bu meselenin içerisinden onları çıkarıyor, bir tarafa itiyor, diyor "Siz bana 3-5 milyar verin, ben bu insanları bir şekilde burada hapishanelerle, farklı politikalarla tutar, bu meseleyi çözerim."

Bu mesele öyle büyük bir sorundur ki Avrupa'da, dediğim gibi, 30 ülke bu meseleyle baş edemedi, edemiyor yani. Çünkü dünyanın her tarafında savaş var ve bu savaş sonucunda milyonlarca insan kendi yerlerinden yurtlarından ediliyor, ekonomik yoksullukla kendi ülkelerinden koparak geliyor. Hükümetin bir an önce bu meselenin ortağı olan kesimlerle bu politikayı yürütmesi lazım ve bu anlaşmayı reddetmesi gerekiyor.

Ülkemizdeki yasalar açısından da bu mesele problemli. Yani düşünün ki mülteciler insan, onlar buraya gelecekler ve belli haklar talep edecekler. Bu insanların yaşamaya, konut ve diğer meselelere de hakları söz konusu. Ama bizim ülkemizdeki haklara bakın, yani bunların tümü o gelen insanlara yeniden bir zulüm yaşatmanın zemininin tümünü taşıyor. Ekonomik bölüşüm öyle bir derecededir ki yüzde 1'lik kesim yüzde 90 ekonomiyi cebine indiriyor, bu ülkenin halklarının sadece yüzde 10'u bu ekonomiden pay alıyor. Gelen insanlara yönelik yani bu ülkenin halklarına yönelik bile sadece yüzde 1 dahi sosyal pay ayırmayan bu Hükümetin gelen mültecilere ne ayıracağını artık siz düşünün. Geçen burada bir hatip Avrupalıların sadece Suriyelilere bir yıl içerisinde -ki öyle 3-5 milyon da değil- 600, 700 bin nüfus için harcadıkları miktarın 25 milyar olduğunu ifade etti. Bugün sadece 6 milyara 3 milyon insan... Ki bunun devamı da gelecek yani Suriye meselesi bittiğinde şey olmuyor ki; Afganistan'dan tatalım da dünyanın neresinden olursa olsun Avrupa'ya giden bu insanların hepsini Türkiye'ye sürme planı yapıyor, Hükümet de bu meseleyi kabul ediyor.

Sadece bu noktada da değil yani şöyle de düşünün: Diller yasaklı değil mi bu ülkede? Gelen insanların kendi dillerini konuşması peşinen yasak. Ya, Kürtler daha dillerini konuşamıyor, ana dilinde eğitim yapamıyor. Gelen insanlara bunlar sağlanacak mı? Hayır. İnançlar yasaklı yani ben sadece Kürtler, Araplar, diğer hepsi için söylüyorum, inançlar noktasında da bu yasaklar devam ediyor.

Aleviler, Ezidiler, Hristiyanlar, diğerleri; bunlarla ilgili bütün bu problemler varken gelen mültecilerin burada inanç sorunlarını çözmesi nasıl sağlanabilecek? Asla sağlanamayacak. Zaten Hükûmetin de bu meselede politikası bellidir. Bunları “hapishane” denilen o kampların içerisine sokarak onlar üzerinden para kazanmaya çalışacak ve yapılan bütün insanlık dışı uygulamalar -ki şimdye kadar Af Örgütü de dâhil bütün hepsi bunları ifade ettiler- bütün bu hukuksuzluklar içerisinde bu meseleyi sürdürerek aslında Avrupa’nın dayatmış olduğu politikayı da peşinen kabul etmiş oluyor.

Kadınlar ve çocukların çoğunluğunu oluşturduğu bu mültecilerle ilgili bizim coğrafyamızdaki sorunlara bakın yani istismarlara bakın, çocuklara yönelik yapılan haksızlıklara bakın, yine, kadınlara yönelik uygulanan şiddet ve diğer meselelere bakın, fuhşa, tacize, tecavüze bakın. Yani bütün bu meselelerin olduğu, cinsel şiddet de dâhil olmak üzere bütün bu sorunların devam ettiği bir koşulda gelen bu 3 milyon da dâhil... Ki on yılda bunu 10 milyona çıkaracak, Avrupa asla bundan vazgeçmeyecek. Kayserilileri eğitenlerin... Ki ben Kayserililerle ilgili şey yapmıyorum, iyi pazarlık yapıyor olabilirler ama maalesef Hükûmet bu meseleden öğrenememiştir ve bu sorunun içerisinde Avrupa’nın... On yıllar sürebilecek bir sorun, trilyonlarca para yani bu halkın parası gidecek. Mültecilerin de mağdur edildiği, halkın da mağdur edildiği bu sorun Türkiye halklarının sırtına yüklenmiş oluyor. Yani bu tekçi zihniyet, bu ırkçı anlayış, bu demokrasi düşmanlığı, bu eksikliklerin tümünün sürdüğü bir coğrafyada bunları çözmek yerine, yeni bir sorunun getirilip bu ülkenin sırtına yüklenmesi asla kabul edilir değildir.

Dediğim gibi, sadece bugün dahi 18 tane ile, 200 tane ilçe ve beldeye, 10 bin tane köye denk gelen bir nüfus şu an bizim ülkemizdedir. Yani bizim ülkemizdeki illerin ve diğer bütün kesimlerin sorunları belli. Biz bu meselede tabii ki mülteci kabul edeceğiz ama bu ülkenin altyapısının kaldırabileceği kadarını kabul etmemiz lazım. Kalanını Avrupa’nın, Amerika’nın, Rusya’nın, diğer bütün dünya ülkelerinin sahiplenmesi gerekiyor. Dünyada nasıl bu yoksulluk yaratılmışsa, nasıl bu savaşlar yaratılıyorsa bunun yükünü de hepsinin taşıması gerekiyor. Bu ülkedeki Hükûmetin bunu zorlaması gerekiyor ama tersi bir politika uygulanıyor.

Eğitim açısından da böyle, diğer meseleler de böyle.

Eğer bu yapılmazsa ortaya ne çıkacak? Açık olarak ifade edeyim: Birincisi, AB’nin kendi hukuksuzluklarına göz yumması, AB de büyük bir yükü bize gol atmayla bir şekilde bertaraf etmesiyle birlikte, sessiz bir şekilde gidilen bu meselede açık olarak Hükûmetin yapmak istediği mesele şudur: Birincisi, kamplar oluşturarak buranın üzerinden kâr sağlamaya çalışıyor. Hiçbir kâr elde edemeyeceğiz, daha büyük zararlar göreceğiz. İkincisi, demografik yapıya yönelik bir politika yürütülüyor. Yani düşünün ki 2 bin kişilik bir tane yere -hangi inançtan olursa olsun, Aleviler bu meselede bir tepki gösteriyor, isterse Sünni olsun, isterse Hristiyan, isterse başka- sen 30 bin tane farklı kültürden insan getirip yığıldığında otomatik olarak oranın kültürü, altyapısı, diğer meseleleri de tahrip olacak. Yani Hükûmetin bu meseleleri görmesi, buna yönelik önlem alması gerekirken 2 bin kişilik yerlere götürüyor, Alevilerin bulunduğu yerlerde yani birçok kaygının bulunduğu, geçmişten bu yana katliamların yaşandığı yerlere götürüyor 30 bin kişilik insanı yerleştiriyor, oradaki bütün demografik yapı da, ekonomik altyapı da, kültürel yapı da tahrip olmuş oluyor.

HASAN BASRÎ KURT (Samsun) – Senin aklın fesat, aklın.

ERDAL ATAŞ (Devamla) – Bu meselelerde de böyle. Bu meselede eğer önlem alınmazsa bu ülkedeki eğitim kampları örgütlerin eğitim kamplarına dönüşecek yani IŞİD ve benzeri örgütler bu kampları kendi ellerine geçirerek buralarda militan devşirmenin yollarına bakacaklar.

Ucuz iş gücü önemli bir tehlikedir. Bakın, bu ülkenin ekonomisini çökertecek en büyük şeylerden bir tanesi hem emekçileri tehdit ediyor hem de bu meselede bütün diğer kesimlere zarar veren ucuz iş gücü üzerinden hem mülteciler mağdur olacak hem de bu ülkenin emekçileri yoksullaşarak birbirleriyle karşı karşıya getirilecekler.

Devlet bu politikalardan vazgeçmediği müddetçe, sadece bu dediğim sorunlar değil yani elini savaştan çekmezse, bu meseleyi yaratanları bu soruna ortak etmezse, yine aynı şekilde demokratik bir altyapı oluşturup gerçekten alabileceği kadar mülteci alıp onlara insanca davranmazsa yani bu kamplara... Kamp dediğin nedir? Kamp dediğin şeydir işte, açık cezaevi. Dünya üzerinde kampın karşılığı böyle konutların, sitelerin olduğu şeyler değil ki; bunlar açık cezaevleridir, başka bir şey değil. Bir de doğru bir mülteci politikası yaratılmadığı müddetçe birkaç yıl sonra bu ülkede ne meydana gelecek? Avrupa’da geldiği gibi burada ne meydana gelecek onu ifade edeyim: Birincisi; yoğun bir fuhuş, uyuşturucu, yine buna bağlı olarak hırsızlık, kriminal meselelerin derinleşmesi gibi büyük sorunlar, şiddet ve benzerleri gündeme gelecek. İkincisi; bunlara yönelik ucuz iş gücünden kaynaklı yoğun bir ekonomik darbe ve bunun üzerinden yaşanan yoksulluklar meydana gelecek. Irkçılık ve ayrımcılık artacak çünkü işçi ve emekçiler bu politikayı anlayamadıklarında ister istemez onlara... Eğitimsizlik, geleceksizlik, yoksulluk bu ülkeyi bekliyor, hem mültecileri hem de bizim halklarımızı bekliyor. Bu noktada, hemen yani bu Hükûmetin bu meseleden vazgeçerek, dediğim gibi bu sorunu yaratanlarla birlikte bu meseleyi sürdürmesi gerekiyor.

Mülteciler de insandır; onların konut, seçme seçilme hakkı, bu ülkede demokratik yapıya katılma, yine aynı şekilde sağlık, eğitim, ulaşım, bütün haklarının da sağlanması ancak bizim ülkemizin payına düşebilecek bölümü sahiplenmeyle mümkün olabilir.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ataş.

Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın konuşmacı yaptığı konuşmada, burnumuzun dibinde yaşanan zalim ve ahlaksız bir savaş dolayısıyla mağdur, masum ve mazlum bir biçimde bu coğrafyaya sığınmış olan 3 milyon insana kucak açmış, yer açmış, şefkat göstermiş, merhamet göstermiş...

NECİP KALKAN (İzmir) – Aş vermiş.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...ahlaka, hukuka, insanlığa uygun bir tarzda çeşitli imkânlar sağlamış olan devleti...

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Hepsiz dilenci sokaklarda.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...ve elbette bunu sağlayan AK PARTİ politikalarını tekçi, ırkçı politikalar; orada mültecilerin gelmiş ve kalmış oldukları kampları hapishaneler olarak tanımlayarak...

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – O zaman para almayın.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – 20 lira günlük ücretle çalışsınız değil mi?

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Öyle bir şey yok.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...eleştirinin ötesinde zalim bir sataşmada bulunmuştur. Bu çerçevede 69’a göre söz talep ediyoruz.

BAŞKAN – “Zalim sataşma” derken bir ironi var sanıyorum burada.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Evet, evet.

BAŞKAN – Buyurunuz, söz veriyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Atay Bey konuşacak efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz.

Süreniz iki dakikadır.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, İstanbul Milletvekili Erdal Ataş'ın 298 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce dinlediğimiz hatibin kafası çok karışık. Konuşmasında dedi ki: Önce “Gelmesinler.”, sonra “İhtiyacımız kadar alalım.”, sonra “Biz ilgilenmiyoruz.”, sonra “Onlara yeteri kadar hak vermiyoruz.” Hatibe öncelikle şunu ifade ediyorum: Dönsün, HDP’nin parti programına baksın. Parti programında “Coğrafi sınırları kaldıralım.” diyor HDP yani “Bütün sınırları açalım, isteyen gelsin.” diyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Demin söyledi.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Siz yoktunuz ki, bunların hepsini ifade etti ya.

ATAY USLU (Devamla) – Şimdi, arkasından da diyor ki: “İhtiyacı kadar gelsin.”

Bakın arkadaşlar, orada zalim bir rejim var, zalim rejimden öte PYD’den kaçanlar var, DEAŞ’tan kaçanlar var, hepsine biz kapılarımızı açıyoruz.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Beş yıl önce zalim değil miydi? O zaman kol kolaydınız.

ATAY USLU (Devamla) – Ben Ayn El Arap, Kobani olaylarında bölgedeydim. Bir gecede 170 bin kişiyi aldık, almak zorundaydık çünkü bombalar atılıyordu, insanlar ölüyordu, bebekler ölüyordu.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Dosttunuz, birlikte tatile gidiyordunuz, ne oldu!

ATAY USLU (Devamla) – Onları alırken Kürt demedik, Ezidi demedik, dinlerine bakmadık.

Daha geçen hafta Mülteci Komisyonu olarak biz Mardin’e gittik.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Dönemin Başbakanıyken, kol kolayken oradaki Kürtler aynı durumdaydı, farklı değildi.

ATAY USLU (Devamla) – Mardin’de Ezidi kampını ziyaret ettik, Suriyelilerin kamplarını ziyaret ettik. Orada her türlü sosyal imkân vardı; çocuklar eğitiliyordu, sağlık hizmetleri veriliyordu. Vermek zorundayız. Bu bizim tarihî, vicdani, hukuki, insani görevimiz.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Sokaklarda, 100 binlerce mülteci sokaklarda.

ATAY USLU (Devamla) – Öbür taraftan bir mutabakata varıldı.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Sokaklar mültecilerden geçilmiyor.

ATAY USLU (Devamla) – Bakın, mutabakattan önce, geçen yıl Akdeniz’de, Ege’de 4.771 insan hayatını kaybetti.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Dilenmeye mahkûm etmişsiniz, kadınları fuhşa sürüklüyorsunuz, farkında mısınız?

ATAY USLU (Devamla) – Bunların içinde bebekler vardı. Aylan bebek hayatını kaybetti. Vicdanınız sızlamadı mı? Sızladı.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sizin yanlış politikalarınızdan kaybetti.

ATAY USLU (Devamla) – Onun için bir mutabakat ortaya koyduk.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – O yüzden mi Kayseri pazarlığı yapıyorsunuz?

ATAY USLU (Devamla) – Bu mutabakattan sonra, her gün 6 bin Suriyeli, 6 bin mülteci Ege’den geçme teşebbüsündeyken bu sayı 100’e kadar düştü.

GÜLSER YILDIRIM (Mardin) – Suriye’yi bu hâle getiren sizsiniz.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Kayseri pazarlığı yapan siz değil miydiniz?

ATAY USLU (Devamla) – Artık insanlar ölmüyor, ölmeyecek; biz böyle bir medeniyetiz, biz böyle bir devletiz arkadaşlar. Bunları yapmak zorundayız.

Kamplarda 280 bin kişi var, kampların dışında 2,5 milyon Suriyeli var.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Geri kalan 2,5 milyon nerede?

ATAY USLU (Devamla) – Suriye’ye barış gelecek, bunlar da geri dönecek.

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Sokaklarda, sokaklarda.

ATAY USLU (Devamla) – Biz onlarla ilgili her türlü çalışmayı şu anda yapıyoruz, yapmaya da devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – Bırak Suriye’deki barışı, kendi ülkeneye barışı getir ilk önce.

ATAY USLU (Devamla) – Avrupa bu anlamda da... Avrupa’ya da en son dedik ki: Bakın, bu sorun büyük bir sorun. Gelin, külfeti paylaşalım. Onlar da 8 milyon euroluk bir külfet paylaşımına gittiler, bu gerçekleşti. Bunların hepsini tek tek çalışıyoruz, tek tek yerine getiriyoruz. Bilin ki bu mülteciler bizim kardeşlerimizdir. Onlarla ilgili her türlü imkânı vermek zorundayız.

Hepinize saygı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Atay Uslu.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Başta Sayın Grup Başkan Vekilinin... Hani, satışma anlarız da, İç Tüzük’te var, satışmadan dolayı söz isteriz 69’a göre ama hani ifade etti ya “zalim satışma” diye, bunu da Sayın Bostancı’dan öğrenmiş olduk.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – İroni yaptım Çağlar Hanım.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Bu zalim satışma dediği tarza ve hatibin konuşmasında, bizim HDP adına konuşan arkadaşımızı dinlemeden, konuşmasının sonuna yetişen sayın hatibin bizim grubumuza ve partimize yönelik açıktan bir satışması vardır, 69’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Demirel, şimdi...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – “HDP’nin projesinde, sınırlarında...”

BAŞKAN – Yani, hangi cümlesinde satışmada bulundu, bir söyler misiniz?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Söyleyeyim Başkan: “HDP’nin projesinde sınırları kaldırmak vardır ama HDP bu projesine karşı geliyor.” İfadeleriyle çeliştiğini ifade etti. Bizim hatibimizin ifadesi ile bizim projemizin birbiriyle çeliştiğini ifade etti.

BAŞKAN – Buyurunuz.

Siz mi konuşacaksınız?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Evet, ben konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Demirel.

Lütfen, yeni bir satışmaya meydan vermeyiniz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Çağlar Hanım, “zalim” ironi, ironi.

8.- *Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hatibimiz konuşurken AKP sıralarından sürekli “Kobani Kobani” atıfları geliyordu. Evet, Kobani ile Suruç arasına sınır bırakanlar bunu düşünsün. Kobani ile Suruç kardeşti.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Şimdi onlarla iş birliği içindesiniz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – “Kobani düştü düşecek.” diyen kimdi, dönüp bir bakın. Cumhurbaşkanı’nın, Başbakanın, Kobani’nin düşmesini beklediği süreçlerde tırlarla IŞİD’e silah gidiyordu.

Evet, arkadaşlar söylediler, o süreçte “Kobani düştü düşecek.” deyip bekleyenler kimdi? Aslında, Kobani’nin düşmesini dört gözle bekleyenler belliydi, o dönemde de ifade ettiler. Tam o dönemde Kobani’nin düşmesi için, direkt, tırlarla silah, Türkiye sınırından IŞİD’e gitti.

Evet, Sayın Mahmut Bey de söyledi, sonradan ne oldu? Savcılar, sürgün, tutuklama... Hâlâ bunun cezasını çekiyor, hâlâ gazeteciler, bunu açığa çıkardığı için yargılanıyor.

“Zalim sataşma.” Yani gerçekleri söylemek, burada ifade etmek -belki binde birini bile ifade etmedik- “zalim” olarak ifade ediliyor.

Sayın hatip konuşmanın son dakikalarına yetişerek, başını dinlemeden cevap vermeye çalışıyor. Bir dinleyin, sonra gelin, kürsüden cevabınızı da verin ama dinlemiyorsunuz.

Konuşmacı hatibimiz başta bunu ifade etti. Biz, zaten, sınırların kaldırılmasından yana politikamızı başından beri ifade ediyoruz. Bu, Avrupa vizeleri için de geçerli. Bunu, bütün sınırların ortadan kalkması gerektiğini düşünerek ifade etti.

Yani sataşmadan söz alıyorsanız, bari, sözünüzün de gerçeğinin arkasında durun diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Cumhurbaşkanının kullandığı söz çok istismar ediliyor, haksız ve yersiz bir bağlama yerleştiriliyor.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Gerçek, gerçek, Başkan.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - O dönemde...

Çağlar Hanım gayet iyi bilecektir...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Biliyorum, biliyorum, oradaydım.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - ...düştü düşecek durumda olan Kobani'nin nasıl kurtulduğunu...

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Onu sonradan siz çevirdiniz, hiç de öyle değil, beş ay sonra siz öyle bir anlam yüklediniz, düşmeyince söylediniz Kobani'yi.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - ...Türkiye'nin üzerinden peşmergelerin geçerek oraya nasıl destek verdiğini herkes biliyor, dünya kamuoyu biliyor.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Dünya kamuoyu biliyor, doğru!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Herhâlde Kobani'ye saldıran IŞİD'cilere bizim silah göndermemiz söz konusu olsa bu saçma sapan bir politika olur. Kesinlikle böyle bir şey söz konusu değildir. IŞİD bir terör örgütüdür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – IŞİD bir terör örgütüdür, PKK terör örgütüdür, PYD terör örgütüdür, YPG terör örgütüdür!

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Kayıtlara girsin diye söyleyeceğim Başkan.

“Vallahi de billahi de IŞİD'e gitti.” diyen sizin Bakanınız, sizin Başbakan Yardımcınız. Kim dedi? “Vallahi de billahi de IŞİD'e gitti.” dedi.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Öyle demedi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yani bunu inkâr mı edeceksiniz, Cumhurbaşkanı, Başbakan, hepsi kalkıp ifade etti.

Kobani düştü düşecek, bayram yapacak durumda olan bir partinin anlayışının burada gelip farklı bir şekilde yansıtılmasını doğru bulmuyorum.

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Hiç doğru olan bir kelime yok, hepsi yalan, külliye yalan!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kobani'nin nasıl kurtulduğunu biliyor herkes, bütün dünya biliyor!

BAŞKAN – Tutanaklara geçmiştir.

Teşekkür ederim Sayın Demirel.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/711) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 298) (Devam)

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sibel Özdemir, İstanbul Milletvekili...

Buyurunuz Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 298 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Geri kabul anlaşması ve vize muafiyeti konularında ülkemiz ve Avrupa Birliği arasında yaşanan belirsiz sürece ilişkin eleştiri ve uyarılarımızı sizinle paylaşacağım. Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki geri kabul anlaşması mütakabiliyet temelinde Türkiye'de veya Avrupa Birliğine üye ülkelerin birinde ülkeye giriş, ülkede bulunma, ikamet etme koşullarını sağlayamayan veya sağlayamaz duruma düşen

kişilerin anlaşmada belirlenen şartlar ve kurallar çerçevesinde ilgili ülkeye geri gönderilmesini amaçlamaktadır. Türkiye 16 Aralık 2013 tarihinde Avrupa Birliğiyle geri kabul anlaşması ve vize muafiyeti için yol haritası belgesini imzalamıştı ancak Türkiye'nin bütün koşulları sağlasa da vize muafiyetine ne zaman sahip olacağı kesin bir takvime bağlanmamıştı. Bu takvim, o gün olduğu gibi bugün de net değildir.

Müzakereler başlarken, iktidar partisi kamuoyuna önce vize muafiyetinin sağlanacağını, daha sonra ise geri kabul anlaşmasını imzalayacağını beyan etmişti ancak iktidar partisinin Avrupa Birliğiyle müzakere sürecindeki öngörüsüzlüğü, başarısızlığı nedeniyle iki anlaşma da aynı tarihte imzalanmıştı. Üstelik geri kabul anlaşmasının daha önce yürürlüğe girmesi o tarihte iktidar partisi tarafından da kabul edilmişti.

Değerli milletvekilleri, dikkatinizi çekmek istiyorum: Avrupa Birliğiyle yaklaşık elli üç yıla, 1959 ilk başvurmuzu dikkate alırsak belki altmış yıla dayanan ilişkilerimizin son on dört yılını bu mevcut iktidar partisi yönetmektedir. Bu on dört yılda iktidarın, genel olarak komşularla uzlaşa ve sıfır sorun ile yola çıktığı dış politikasından, özel olarak da Avrupa Birliğiyle üyelik sürecimizdeki tutarsız duruşu ve ülkemizin ve milletimizin geleceğini, ulusal çıkarlarını kaosa sürüklemesiyle başarısızlığı bir kez daha tescillenmiştir.

Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizi tek başına sürdürdüğü on dört yıllık dönemde iktidarın Avrupa Birliğiyle müktesebat uyumunda açılan fasıl sayısı ve açılan fasılların kapanmasındaki başarısızlığı da aşıkardır. 2005 yılında başlayan tam üyelik müzakerelerinde toplam 35 başlıkta 15 fasıl açılabilmiş, bunlardan 2006 yılında geçici olarak kapatılan Bilim ve Araştırma Faslı dışında henüz hiçbir fasıl kapatılamamıştır.

Mevcut iktidar, üyelik sürecimizi tıkayan, kilit sorun olan Kıbrıs sorununda çözüm noktasında bir adım dahi ilerleme kaydedememiştir.

Yine, on dört yılda Gümrük Birliği Anlaşması'nın ülkemiz ekonomisine ve ticaretine katkı sağlayacak biçimde revizyon başarısı sağlanamamıştır. Amerika Birleşik Devletleri ile Avrupa Birliği arasında görüşülmekte olan Transatlantik Ticaret ve Yatırım Anlaşması görüşmelerinin başlamasıyla birlikte bu anlaşmanın Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki Gümrük Birliği Anlaşmasına olumsuz etkilerini gidermek için Sayın Avrupa Birliği Bakanı bu yılın başında Komisyon toplantısında bu anlaşmanın Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki Gümrük Birliği Anlaşması'na etkilerinin revize edileceğini, hatta feshetme noktasına gelebileceğimizi beyan etmişti. Ancak Sayın Avrupa Birliği Bakanını Avrupa Birliği uyum yasalarını görüşürken pek bu Mecliste göremedik, o nedenle bu soruları kendisine sormadık, bu konuda ne düşünüyor öğrenemedik.

Son geldiğimiz nokta ise değerli milletvekilleri, mevcut iktidar hepimizin izlediği gibi mülteci krizinden fırsatçılık yaratarak Avrupa Birliği ilişkilerimizi vize muafiyeti ön koşuluna bağlamıştır.

Değerli milletvekilleri, tam üye olmak yolunda eğer son on dört yılda bir yol haritası belirleyebilseydik bu sıkı sıkı sarıldığımız vize muafiyetini zaten elde etmiş olacaktık.

Değerli milletvekilleri, son on dört yılda Avrupa Birliğinin yayınladığı tüm ilerleme raporlarında üyeliğimizin temel koşulu olan Kopenhag Siyasi Kriterlerinden... Ki bugün itibarıyla çok önemli olan ifade ve basın özgürlüğü, demokratik hukuk devleti, azınlık ve insan hakları gibi temel Avrupa Birliği değerlerinde bir ilerleme ve iyileşme kaydedemediğimiz gibi, son yayınlanan raporda da ilk defa gerilemeden bahsedilmiştir.

Avrupa Birliği ile ilişkilerimiz gündemde olduğunda veya bir gelişme olduğunda hepimizin takip ettiği gibi Kabinenin üyelerinden farklı açıklamalara şahit oluyoruz. Şöyle ki: Sayın Başbakanın Avrupa Birliği liderleriyle Avrupa Birliği başkentlerinde vermiş olduğu sempatik görüntüler; Sayın Dışişleri Bakanının veya bazen Sayın Avrupa Birliği Bakanının birbirinden farklı açıklamaları; malum, Cumhurbaşkanının Avrupa Birliği ülkelerini ve Avrupa Birliği liderlerini hedef gösteren açıklamaları. Bu demeçler ve bu karmaşık görüntü ülkemizin ulusal çıkarlarına zarar vermektedir ve uluslararası kamuoyunda ülkemizin itibarını zedelemektedir.

Değerli milletvekilleri, vize muafiyetinden daha önemli, bir an önce tartışmamız gereken ve iktidar partisinin, Hükûmetin acilen çözmesi gereken karşı karşıya kaldığımız mülteci sorunu ve krizidir. Bu sorunla ilgili Hükûmetin herhangi bir stratejisinin olduğunu bilmiyoruz, bu sorunu kısa vadede nasıl çözeceğini bilmiyoruz ki az evvel yaşanan tartışmalar da bu konu üzerineydi. Hükûmet, Başbakan Sayın Davutoğlu içinden çıkamadığımız bu temel sorunu Avrupa Birliği ilişkilerinde ve vize muafiyetinde temel koşul olarak öne sürerek kendisi için bir fırsat ve bir algı yaratma noktasındadır. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak ülkemizin ve vatandaşlarımızın çıkarı için Avrupa Birliğine tam üyelik yolunda ulusal çıkarlarımızı koruyan, kollayan tüm olumlu girişimleri bugüne kadar destekledik, bugünden sonra da destekleyeceğiz.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği uyum yasalarını kabul ettiğimiz şu son altı aydır biraz da usul ve sürece ilişkin konulara değinmek istiyorum. Avrupa Birliği uyum yasalarını yoğun bir mesaiyle -bugün de olduğu gibi- hızla kabul ettiğimiz bu süreçte üyesi olmaya uğraştığımız Avrupa Birliğinin özellikle etkin kurumsal yapısının, devamlılığının, tutarlı duruşunun, başarılı entegrasyonunun temel değeri olan uzlaşî kültürüne uzak bir uygulamaya hepimiz 26'ncı Dönem milletvekilleri olarak bu kabul ettiğimiz Avrupa Birliği uyum yasalarında şahit olduk. Şöyle ki: Avrupa Birliği üye devletlerinin 1966 yılında kabul ettiği Lüksemburg Uzlaşması ve son kabul ettikleri Lizbon Antlaşması'na ekledikleri İyonya Uzlaşısı gibi, karar alma mekanizmalarında tüm üye devletlerin ve tarafların çekincelerini dikkate alan ve yansıtan uygulamalar kabul etmişlerdir. Avrupa Birliği ülkeleri bu uzlaşî ve bu uygulamalarla kurumsal yapılarındaki başkan ve üst düzey temsilcilerini belirlerken de ortak mutabakatla hareket etmektedirler. Bu kurumsal yapıyı işletecek ve en iyi temsilyeti sağlayacak kişileri, yani en üst düzey kurumsal temsilcilerini belirlerken liyakat, donanım, nitelik bakımından seçmektedirler. İşte, Avrupa Birliğinin başarılı bütünleşme sürecinin temelinde de bu şeffaf, demokratik kurumsal yapısı ve üst düzey temsilci belirleme süreci ve karar alma mekanizmaları vardır. Peki, değerli milletvekilleri, Avrupa Birliğinin bu şeffaf ve objektif işleyen kurumsal yönetim ilkeleri ve etkin işleyişi karşısında biz son altı aydır bu Mecliste Avrupa Birliği uyum yasaları kapsamında kabul ettiğimiz kurumsal yapıları belirlerken uzlaşmadan uzak bir usulle ve özellikle bu kabul ettiğimiz kurumların oluşumları noktasında gerek muhalefetin gerek sivil toplum kuruluşlarının çekincelerini, kaygılarını dikkate almadan belirledik. Ama, daha önemlisi, değerli milletvekilleri, Avrupa Birliğine üye olmaya çabalayan bizler -ki son altmış yıldır- en üst düzey kurumsal temsilyetimizi belirlerken ne yaptık? Cumhurbaşkanını seçerken ne dedik? “Gül Kardeşimiz olsun.” Başbakanı belirlerken ne dedik? “Ahmet Hocomuz olsun.” Meclis Başkanını belirlerken ne dedik? “İsmail ağabeyimiz olsun.” Daha sonra bu bitmedi. Doktorumuz, avukatımız, damadımız, şoförümüz, hapishane arkadaşımız... Bu liste uzayıp gidiyor, bildiğiniz gibi. Sonra da değerli milletvekilleri, ne diyoruz? Bu Avrupa Birliği zaten bizi almaz. Hep birlikte aynı şeyi söylüyoruz.

Evet, Avrupa Birliği uyum yasalarını birbiri ardına hızla Meclisten geçirdiğimiz şu günlerde, üyesi olmaya çalıştığımız Avrupa Birliğinde olduğu gibi, biz de kendi demokrasimizi, Parlamentomuzu güçlendirmek, karar alma süreçlerini demokratikleştirmek ve çıkarılacak yasaların daha kapsayıcı olmasını sağlamak adına Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Başkanlığını belki ana muhalefet partisine devredebiliriz. Üyelik sürecini tamamlayan ve devam eden pek çok ülke Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Başkanlıklarını ana muhalefet partilerine bırakmıştır. Ki bunun en güzel örneğini Hırvatistan'da görebiliriz. Biliyorsunuz, Hırvatistan üyelik sürecini çok hızlı şekilde tamamladı ve burada özellikle muhalefeti üyelik sürecine çözüm ortağı olarak gören bir anlayış sergiledi. Şimdi, Hırvatistan'a baktığımız zaman, Hırvatistan 2003 yılında Avrupa Birliğine üyelik başvurusunda bulundu, 2004 yılında aday ülke oldu, 2005 yılında da müzakere sürecine bizimle birlikte başladı, 2013 yılında Avrupa Birliğinin 28'inci tam üyesi oldu.

Değerli milletvekilleri, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak son altı aydır ve özellikle de son bir aydır Avrupa Birliği uyum yasaları sürecinde tam destekle bir çözüm ortağından beklenen sorumlu tavrı göstererek hazır olduğumuzu kanıtladık. Gelin, Avrupa Birliği bizden istiyor diye değil, otoriterliğe doğru hızla giden demokrasimizin niteliğini yeniden, hep birlikte güçlendirmek için, vatandaşlarımızın refahı ve mutluluğu için gerekli tüm adımları bu Mecliste birlikte atalım.

Son olarak, hepimizin önemle beklediği 4 Mayıs tarihinde, evet, Avrupa Birliği vize muafiyeti konusunda bu kriterleri sağlayıp sağlamadığımıza dair bir tavsiye kararı açıklayacak. Ancak, sanki 4 Mayıs'ta hep birlikte, Avrupa Birliğinin vize serbestisi alanı olan Schengen bölgesinde serbest dolaşım hakkı elde edecekmişiz gibi bir algı yaratılmaktadır. Eğer 4 Mayıs'ta vize muafiyeti konusunda olumlu bir tavsiye kararı alırsak, korkumuz, "Muhalefetin tüm engellemelerine rağmen bunu biz başardık." diyeceksiniz. Olumsuz yönde bir tavsiye kararı alırsak da, işte "Bu Avrupa Birliği zaten yıkım ekibi." Hep birlikte bekliyoruz yine, maalesef, kandırılacak mıyız?

Değerli milletvekilleri, biz ana muhalefet partisi olarak Avrupa Birliğine saygın, onurlu, koşulsuz bir tam üyeliğin arkasındayız. Avrupa Birliğine uyum yasalarına tam destek vererek, muhalefet görevimizin gereği olarak bu uyum yasalarındaki bütün eksiklikleri yapıcı yönde eleştirerek, yasama sürecine katkı sağlayarak, koşulsuz şartsız bir Avrupa Birliği üyeliğini destekliyoruz.

Evet, son olarak da, geçen hafta özellikle ülkemizin ve bu Meclisin gündeminde yoğun şekilde ve çok önemli olduğuna inandığımız bir tartışma yaşandı. Meclis Başkanı Sayın Kahraman'ın "laiklik" ilkesi üzerine yapmış olduğu açıklamayı hepimiz birlikte tartıştık. Anayasa'da belirlenen yetkilerini ihlal eden ve bu kürsüdeki, hepimizin karşısındaki, bu yüce milletin karşısındaki yeminini ve cumhuriyetin kurucu değerlerini yok sayan bir açıklama idi. Ancak, benim değinmek istediğim konu, Meclis Başkanının bu açıklamaları, bu laiklik ilkesi üzerinden yapmış olduğu açıklamalar, takip ettiğiniz üzere, Avrupa Birliği kamuoyunda çok büyük bir etki yarattı. Şöyle ki: Avrupa Parlamentosu Başkanı Martin Schulz Almanya'da yayınlanan bir programda, "Mülteci Krizi ve Türkiye" konulu bir programda şu açıklamaları yaptı: "Erdoğan'ın baskı politikalarını ve otoriter devlete yönelmesini çok tehlikeli buluyorum. Ülkeye büyük zarar veriyor." Yine aynı hafta içerisinde Avrupa Birliğinin Genişlemeden Sorumlu Komiseri şu açıklamalarda bulundu: "Gerçek amaç Avrupa Birliğine üye olmaksa o zaman hukukun üstünlüğü önceliklerin en başındadır. Türkiye'nin tutum değişikliklerine gitmesini bekleriz. 'Şu yasayı yaptım, bu yasayı yaptım.' deyip birtakım kutucuklara tik atmaktan ibaret değil. Bunların uygulanmasındaki performansla ilgili, nasıl uygulandığı, saygı duyulup duyulmadığı önemli." Yine Genişlemeden Sorumlu Komiser şu açıklamalarda bulunuyor: "Hukukun üstünlüğü ilkesi ve demokrasi

tektir, farklı çeşitleri yoktur. Avrupa ve Türk demokrasisi diye farklı demokrasilerimiz yoktur.” Sürekli bir Türk tipi Başkanlık demokrasisi, laiklik tanımları yapılmasını eleştirmiştir.

Şunu açıklamak istiyorum değerli milletvekilleri: Avrupa Birliği uyum yasalarını burada, hep birlikte, özellikle vize serbestisi anlamında başarı sağlamak için, tamamlamak için yoğun ve ağır bir mesaiyle kabul etmeye çalışıyoruz. Ancak, diğer taraftan, yapılan üst düzey açıklamalar Avrupa Birliği kamuoyunda bütün bu yaptıklarımızı yıkan bir durum ve görüntü oluşturmaktadır. Bu demeçler ve bu uygulamalar bizim üyelik sürecimizi Avrupa Birliği kamuoyunda zedeleyen açıklamalardır.

Son olarak, biz burada Avrupa Birliği uyum yasalarını görüşürken, tam da uzlaşî kültüründen bahsederken bazı milletvekillerinin bu görüşmeler sırasında sözlü saldırılarına ama daha da vahim olanı, fiziki saldırılarına şahit olduk.

Değerli milletvekilleri, ben de bu Parlamentoda bir milletvekili olarak Avrupa Birliği değerleri ve uzlaşî kültürü bir yana, bizler bu yüce Mecliste etik ve ahlaken sahip olduğumuz değerlerimize sahip çıkarak bu millete örnek olmalı, birbirimize tahammül ve saygı sınırlarını koruyarak zaten yeterince kutuplaşan ve ayrışan topluma örnek teşkil etmeliyiz. Bu bizim Avrupa Birliği üyesi olmamızdan ve vize muafiyetini almamızdan daha önemlidir diye düşünüyorum.

Bugünün özelliği itibarıyla 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü. Bildiğiniz üzere, -bugün de gündeme geldi- sınır tanımayan gazetecilerin yapmış olduğu rapor neticesinde Türkiye geçen yıla nazaran 2 sıra gerileyerek 180 ülke arasında 151’inci sıraya gerilemiştir. Yine, Freedom House’un raporunda da Türkiye basının durumu noktasında “Özgür değildir.” açıklamasıyla nitelendirilmiştir.

Konuşmamda da bahsettiğim üzere, Avrupa Birliği İlerleme Raporu’nda özellikle en çok eleştiri aldığımız basın ve ifade özgürlüğü ve genel anlamda bütün özgürlüklerdeki gerileme durumumuz. Özellikle, bu gerilemenin önüne geçilmesi, medya, ifade ve basın özgürlüğünün güvence altına alınması ve özellikle 23’üncü fasıl olan yargı ve temel haklar, 24’üncü fasıl olan adalet, özgürlük ve güvenlik fasıllarının bir an önce açılması için gerek Avrupa Birliği gerekse bizim Hükûmetimizin ortak bir irade ortaya koymasını ve bizim de ana muhalefet olarak buna tam destek sağlayacağımızı belirtiyorum.

Bu vesileyle tüm baskı ve yıldırma girişimlerine rağmen fedakârca, özgürce görevlerini yerine getirmeye çalışan tüm basın emekçilerinin 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü günlerini kutluyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özdemir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, eleştirilere eyvallah, onları dinleriz, ancak “İsmail abimiz şuraya, Ahmet kardeşimiz buraya, şoförümüz, doktorumuz vesaire.” Her kim nereye giliyorsa demokratik süreçlerin neticesinde giliyor, bu bir. İnsanlar demokratik bir irade çerçevesinde bir yerlere giliyorlarsa saygı duymak gerekir, bu iki.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AVRUPA BİRLİĞİ ARASINDA İZİNSİZ İKAMET EDEN KİŞİLERİN GERİ KABULÜNE İLİŞKİN ANLAŞMA İLE OLUŞTURULAN ORTAK GERİ KABUL KOMİTESİNİN 2/2016 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) “Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Filiz Kerestecioğlu Demir, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu Demir. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Suriye son yılların en talihsiz ülkelerinden birisi. Daha önce başka talihsiz ülkeler de vardı ya da onların yanı sıra hâlâ olmaya devam ediyor. Başında bir diktatör vardı. Önce bu zat bizim yöneticiler için diktatör değil biraderdi ama sonra çıkarlar çatıştı ve Suriye tıpkı Irak gibi, tıpkı Afganistan gibi toprakları üzerinde çeşitli ülkelerin savaş yürüttüğü bir ülke hâline geldi.

Şimdi konuştuğumuz 298 sıra sayılı Yasa Tasarısı yani geri kabul anlaşması bizlere Avrupa’da vize muafiyeti sağlayacakmış ve o yüzden, bugün aslında olabildiğince sessiz sedasız olmamız gerekiyor çünkü bugün son gün bunun kabul edilmesi için. Bu anlaşma kabul edilirse herhâlde vize de ona göre geçecek. Yarın Avrupa Komisyonu kararını açıklayacak. Komisyonun tavsiyesine rağmen vize muafiyetinin hem üye ülkelerin hem de Avrupa Parlamentosunun onayından geçmesi gerekiyor.

Avrupa Birliğinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına yönelik vize serbestisi uygulamasına koşullu olarak onay vereceği iddiaları Avrupa basınına şimdiden yansımış durumda. Fakat durum çok da parlak değil. Politika gazetesinin iddia ettiğine göre, Almanya ve Fransa Türkiye’yle vize serbestliği anlaşmasına karşı kendi önlemlerini almaya başlamış bile. İstendiğinde anlaşmayı askıya alabilecekleri bir acil çıkış kapısı arıyorlar. Türkiye’nin her zaman Avrupa Birliği kriterlerini yerine getirmesini, aksi koşullarda vize anlaşmasının iptal edilmesini sağlayacak bir mekanizma geliştirmeye çalışıyorlar. Türkiye’den vizesiz gelip oturma izni olmadan ülkelerde kalmaya devam edecek kişilerin sayısının artması, Türkiye’den sığınma başvurularının artması ve Türkiye’nin yeterli sayıda mülteciyi geri kabul etmemesi gibi şartlar oluşursa anlaşmayı askıya almayı planlıyorlar.

AB hükûmetleri göç krizinin bir an önce çözüme ulaştırılması için büyük bir kamuoyu baskısı altında. Merkez sağ partileri aşırı sağ partiler sıkıştırıyor. Avrupa’da da bir sağ yükseliş olduğundan sağ hükûmetlerde Avrupa mülteci hukukunu ihlal etmek pahasına kapalı sınır politikaları izliyorlar. Türkiye ne derse desin hem bizler hem de kendi çirkin çıkarları için gözünü insan haklarına kapamış olan Avrupa durumun farkında.

Bu mülteci pazarlığı bugün başlamadı. Beşar Esad’ı kısa sürede devireceğini düşünen AKP, Avrupa Birliğini yanına çekmeye çalışırken Türkiye’ye sığınan Suriyeli sayısı 100 bini geçerse askerî müdahalede bulunacağını söylüyordu. Daha mülteciler gelmeye başlamadan sınırda kamplar kurdu, Suriye’de savaşanlar bu kamplara rahatça girip istediklerinde Suriye’ye geri dönüyorlardı. İlk mülteci akınını teşvik eden AKP Hükûmetiydi fakat istenen olmadı, Esad gitmedi, savaş sürdü ve mülteci sayısı bugün 3 milyona yaklaştı.

Peki, Türkiye sahidenden güvenli 3'üncü ÷lke mi? Uluslararası Af Örgütü anlaşmanın tarihî bir insan hakkı ihlali olduğunu söylüyor. Türkiye'den Yunanistan ve İtalya'ya gelmiş m÷lteciler, sığınma başvurusu yapmazlarsa veya başvuruları reddedilirse 3'üncü güvenli ÷lke kabul edilen Türkiye'ye gönderilecekler. 3'üncü güvenli ÷lke ne demek? 3'üncü güvenli ÷lke olmak için ÷lkede ırk, dil, din ayrımı yapılmıyor olması, işkence olmaması, sığınmacıların ciddi risklerle karşılaşmaması, demokratik standartların yerine getiriliyor olması gerekiyor. İşte birbiri ardına kabul ettiğimiz kanunların nedeni bu, bunları yerine getiriyormuş gibi gözükmek. Bütün kıyamet de buradan kopuyor. İnsan hakları örgütleri ki bunlar Birleşmiş Milletler M÷lteci Ajansı, Uluslararası Af Örgütü gibi ciddi saygınlığı olan kurumlar, anlaşmanın m÷lteci hukukuna uygun olmadığını ve Türkiye'nin 3'üncü güvenli ÷lke olma koşullarını yerine getirmedeğinden endişeli olduklarını dile getiriyorlar.

Dilediğimiz kadar m÷lteci politikamızı övelim, sığınmacılara sağlıklı koşullar sağlayamadığımız sürece bu insanları ÷lkemize kabul etmemiz iyi bir politika yürüttüğümüz anlamına gelmiyor ne yazık ki. Avrupa Birliğinin Türkiye'yle geri kabul anlaşması imzalarken bahanelerinden biri, Türkiye'nin Suriyeli m÷lteciler için getirdiği çalışma izniydi. Konuya bu açıdan baktığımızda, bugün Türkiye'deki Suriyelilerin yüzde 0,1'inden azının çalışma izni var. Maalesef AKP'nin nizamından başka müesses nizam kalmadığından bunun farkına varamayan ve hâlen kendi çıkarlarını koruma derdine düşmüş kimi muhalefet milletvekilleri de bu sözleri ettiğimizde Türkiye'nin imajından endişeleniyorlar. Oysa bizim için kör ulusal çıkarlar değil, evrensel ve insandan yana, emekten yana sol değerler önemlidir. M÷ltecilerin yalnızca Türkiye'de değil, tüm dünyada insanca koşullar içinde yaşamaları adına bugün de, yarın da mücadele etmemiz gerekiyor.

Sorun aslında ne biliyor musunuz değerli milletvekilleri; savaşları çıkarmadan önlemek, savaş olmadan bunu önlemek ve insanların m÷lteci olmasını önlemek ama dünyada, Türkiye Hükümeti de dâhil olmak üzere, kimsenin maalesef buna niyeti yok, kimsenin savaş çıkarmamaya niyeti yok ve kimse savaşları önlemek istemiyor çünkü savaş ekonomisi diye bir şey var.

Geçen hafta Almanya'da bütün partilerden milletvekilleriyle güvenlik stratejilerinin parlamenter denetimi toplantısındaıydık. Bugün, bütün dünyanın ortak hastalığı olan güvenlik politikaları konuşuldu yani her yerde güvenliği sağlamamız gerektiği, her yerde bombaların patladığı ve bunun için ortak hareket etmemiz gerektiği konuşuldu. Amerikalı yetkiliye Amerika'nın Irak'taki politikaları soruldu. "Irak'ta yürüttüğünüz politika nasıl bir politikaydı? Bugünden baktığımızda bu politikayı nasıl değerlendirirsiniz?" diye sorulduğunda, Irak'ta önemli hataların olduğunu ve bugünden baktıklarında Irak'taki politikayı aslında aynı şekilde yürütmeyeceklerini ifade ettiler. "Peki, Afganistan" dedik; "Peki, Libya" dedik; bunlara da aynı cevapları verdiler. Sonuçta ne Irak ne Libya ne Afganistan ne de daha öncesine gittiğimizde, Vietnam'a baktığımızda bunların hiçbirisi doğru yürütölmüş politikalar değildi. İşte bugün Suriye'ye baktığımız zaman da, aslında Suriye'yi gerçekten bütün ÷lkelerin bir arada kendi çıkarları için yürüttüğü bir savaş ortamı hâline getiren politikalar da doğru politikalar değildi. Bugün, Amerika, bodoslama daha önceden Irak'a girdiği gibi Suriye'ye giremiyorsa, daha önce yürüttüğü yanlış politikalarından çıkardığı derslerin de ve kamuoyunun bunda yarattığı savaş karşıtı politikaların da etkisi vardır.

Evet, bir ÷lkede savaş istemiyor musunuz; o ÷lkedeki özgürlükleri destekleyelim, insan hakları örgütlerini destekleyelim, insanların ÷lkelerinde kendi kaderlerini tayin hakkını tanıyalım ki m÷lteci olmasınlar, göç etmek zorunda kalmasınlar. Özgürlük olsun ki güvenlik olsun; eşit, adil bir yaşam olsun ki güvenlik olsun, insanlar m÷lteci olmasınlar ve kendi ÷lkelerinde, kendi yaşam koşullarında, kendi istedikleri gibi yaşamaya devam edebilsinler.

İnsanların mülteci olmadıkları, daha özgür bir dünya dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu Demir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Evet Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Filiz Hanım Avrupa Konseyinde de yapılan bir tartışmayı buraya taşımıştır. Avrupa Konseyinde bazı raportörler 1951 yılında bizim Cenevre Anlaşması'na koymuş olduğumuz ihtirazı kayıt çerçevesinde, doğudan mülteci almayacağımıza ilişkin hususa atıfla... Şimdi, bize doğudan 3 milyon insan gelmiş. Yunanistan'a gidenler Türkiye'ye geri döndüğünde bu anlaşma çerçevesinde "Türkiye güvenli ülke değildir, bunlar 3'üncü bir güvenli ülkeye gitmelidir." diye teorik, havada, kimin kabul edeceği belli olmayan bir iddia ortaya koyuyorlar. Varsa öyle bir 3'üncü güvenli ülke gitsin. Türkiye'de 3 milyon insan yaşıyor, 3 milyon; 10 kişiyi almak istemiyorlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı, tutanaklara geçmiştir.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben de aynı şekilde yanlış bir iddiayı, sanki olmayan bir şeyi iddia ediyordum ve oradaki bir tartışmayı buraya taşıdığım iddia edildiği için 69'a göre sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Demir, tutanaklara geçmek üzere görüşünüzü ifade etti. Siz de tutanaklara geçmek üzere görüşünüzü ifade edebilirsiniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Tabii.

BAŞKAN – Buyurunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet, Türkiye'nin güvenli bir ülke olmadığını iddia ediyorum. Bunu iddia edenler de zaten Uluslararası Af Örgütü gibi, mülteciler örgütleri gibi örgütler, gidip yerinde inceleme yapan örgütler.

Ayrıca, Avrupa konusuna da katılıyorum, ki bunu zaten ifade ettim, kendi ülkelerine kimseyi almak istemedikleri için çirkin bir pazarlık yürüttüklerini ifade ettim. Tabii, bunun arkasında da duruyorum, ısrarcıyım. Şu anda, gerek Türkiye gerekse Avrupa arasında, zaten o ülkede çıkarmış oldukları savaşın mağdur ettiği insanlar üzerinden de yine çirkin bir pazarlık ve politika yürütüldüğünü, bunun için de savaşların çıkarılmadan önce önlenmesi gerektiğini ifade ettim. Bunu da tekrar, tutanaklara geçmesi için söylüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tutanaklara geçmiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ayhan Bilgen, Kars Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Bilgen. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYHAN BİLGEN – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce bir diyalog aktarayım isterseniz size. Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın sözleri: "Yunanistan ve Bulgaristan sınırlarını açıp mültecileri otobüslere bindirip göndeririz. Eğer iki yıl için 3 milyar avro

verecekseniz hiç konuşmayalım.” Juncker devam ediyor: “İlerleme Raporu’nu Türkiye’deki seçimlerin sonrasına ertelediğimizi hatırlatırım. Bu erteleme yüzünden eleştirildik. Para konusunda ben ya da Donald rakamlarla oynayıp duramayız, iki hafta içinde netleştirmeliyiz.” Devam ediyor: “Çok yoğun çalışıyoruz, Brüksel’de sizi prensler gibi ağırladık.” Erdoğan: “Prens gibi mi? Tabii ki. Ben bir üçüncü dünya ülkesini temsil etmiyorum.” Diyalog devam ediyor ama daha ilginç, bu biliyorsunuz, sızmış, Yunanistan üzerinden dışarıya yansımış bir tutanak; biz şöyle tahmin ederdik: Bir Cumhurbaşkanı’nın “Biz böyle bir diyaloga girmeyiz, mülteci konusu bizim için ensar, muhacir falan gibi ahlaki değerlerle tarif edilecek bir konudur.” diye bir tepki vermesini beklerdik ama öyle demiyor. TÜGİK toplantısındaki konuşması, 11 Şubat: “Bir süredir AB yetkilileriyle Suriyeli sığınmacıların sorunlarına çözüm bulmak amacıyla görüşmeler yürütüyoruz. Birkaç gün önce Merkel’i ağırladık, Juncker’la konuştuk. Benim on beş yirmi yıllık arkadaşım. Polonya’da Başbakan olduğu andan beri -Tusk için söylüyor- tanıdığım birisi. Her ikisiyle de görüşmelerimizin konusu mülteci sorunu. Birileri bu görüşmenin tutanaklarını sızdırarak bize saldırmaya çalışıyor. Orada ne yapmışız biz? Suriyeli mültecilerin haklarını ısrarla savunmuşuz, Avrupa Birliğinden sözlerini yerine getirmesini, Türkiye’ye karşı samimi davranmasını istemiştik. Yayınlanan tutanaklar bizim için utanç belgesi değil, ibra belgesidir.”

Değerli milletvekilleri, mülteci konusuna hangi perspektiften bakıyorsanız çözümü de o ekseninde geliştirirsiniz. Elbette ki mülteci sorunu sadece bir geçiş ülkesi olan Türkiye’nin çözebileceği bir sorun değil. Avrupa Birliği’nin bu konuda eleştirilmeye değer çok ciddi politik yaklaşımları var ama onunla bizim yürüttüğümüz görüşme bizim gündemimizde. Şimdi, düşünün ki, yine kendi ifadeleri olduğu için aynen aktarıyorum: “Gerekirse uygulanmamak üzere...” Tırnak içerisinde söylüyorum, biz kanun yapıyoruz burada. Yani gerekirse uygulanmamak üzere bir meclis kanun yapabilir mi? Avrupa Birliği üzerine düşen görevi yerine getirmezse vize muafiyeti konusunda burada bir haftadır, on gündür yaptığımız mesaiyi, mültecilerle ilgili burada hak ve özgürlükler bağlamında yaptığımız konuşmalar, kanunlar uygulanmamak üzere yapılıyor. Sayın Cumhurbaşkanının ifadesi bu, benim yorumum, benim değerlendirmem değil.

Değerli milletvekilleri, bir sorunla ilgili eğer öngörude isabetsiz bir pozisyona düşmüşseniz çözüm kapasiteniz ona yetmez. Biraz önce iktidar partisi sıralarından bir milletvekili -sanırım Komisyonunda aynı zamanda- bizim hatibimize söz atıyor, diyor ki: “Siz kaç kişinin geldiğini biliyor musunuz?” Vallaha, biz kaç kişinin geldiğini biliyoruz ama siz kaç kişinin geleceğini tahmin ediyordunuz da 100 bini kırmızı çizgi olarak ilan ettiniz, asıl size sormak lazım. 100 bini kırmızı çizgi ilan ettiğinizde Suriye’deki rejimin birkaç hafta içinde düşeceğini düşünüyordunuz ama yıllar geçti, gelenlerin sayısı 2 milyon 800 bini buldu, kamplardakilerin oranı da bunun sadece yüzde 10’u. Yani inceleyebileceğimiz, yaşama koşullarını denetleyebileceklerimizin oranı toplamın sadece yüzde 10’u. Zaten bu, bütün tablonun vahametini ortaya koymaya galiba tek başına yetiyor. Eğer siz mültecilerle ilgili yaklaşımınızı dış politikanızla birlikte ele almazsanız iki açıdan büyük riskler yaşarsınız. Bunlardan birisi, mesela Halep bombalanıyor şu anda, bazı iddialara göre Ruslar bombalıyor, bazılarına göre Amerikalılar bombalıyor, Halep bombalanıyor. Halep’ten yüz binlerce daha mültecinin gelme ihtimali söz konusu. Yani bizim önümüzdeki rakamlar çok daha büyük bir noktaya ulaşabilir. Eğer siz bölgenizde bir an önce istikrarın yerleşmesi, bir an önce barışın yerleşmesi ve Türkiye’ye gelenlerin geri dönmesi üzerine bir strateji yürütmüyorsanız o zaman sadece gelenlerle ilgili, onların hak ve özgürlüklerini sağlamaya çaba sarf eder ya da işte bunu Avrupa Birliğiyle bir pazarlık konusuna dönüştürsünüz.

Şimdi, bu geri kabul anlaşmasının içeriğiyle ilgili tabii çok şey var söylenecek ama benim, insan hakları perspektifiyle bir kere mültecilerle ilgili ciddi bir ayrımcılık olduğunun altını çizmem gerekiyor. Neden ayrımcılık var? Birincisi: Belki yakından takip etmeyen milletvekilleri olabilir, Afganlı, Pakistanlı, Iraklı gibi, öncelikle onlar bize iade edilecekler çünkü o ülkelerde istikrar daha uzun vadeye yayılmış durumda yani oralarda savaşlar, yoksulluk, kıtlık, insanlık dışı koşullar, çatışma daha uzun sürecek. Dolayısıyla geri gitmesi zor olanlar, geri dönmek istemeyenlerin büyük kısmı bize gelecek.

İkincisi, daha vahim olan, Suriyelilerle ilgili. Şimdi bizde Suriyeliler var, Avrupa'ya izinsiz gitmiş Suriyeliler de var. Bize hangi Suriyeliler gelecek, bizden hangi Suriyeliler gidecek? Çok net: Eğitimli olanları, özel seçilmiş olanları, yani onların dosyalarına bakıp Avrupa Birliği'nin beğendiklerini seçip oraya götürecektir. Bize de -ben o ifadeleri kullanmak istemiyorum ama- muhtemelen daha kriminal olanlar, kendi ülkesinde sorunlu olanlar... Asla mülteci sorununa böyle bakmak, böyle yaklaşmak istemem ama bize de galiba bu kalacak.

Şimdi bu fotoğraftan, bu tablodan ne Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileriyle ilgili sağlıklı bir tablo çıkar ne bölgede barışa dair bir güçlü strateji çıkar ne de insan hakları konsepti çıkar.

Değerli milletvekilleri, çok açık biçimde bir yük paylaşımından Avrupa Birliği kaçmıştır. Başından beri Avrupa Birliği aslında vize muafiyetini bir havuç gibi, aslında yüz elli yıllık Osmanlı'dan bu yana devam eden Avrupa-Türkiye ilişkilerinin bir parçası olarak bir havuç gibi kullanıyor bize. Bir kere, işin bu tarafı zaten yeterince rencide edici, yeterince onur kırıcı çünkü çok ilginç ifadeleri Avrupa sağının temsilcisi, Avrupa sağ partilerinin, muhafazakâr partilerinin temsilcisi diyor ki: "Acil mekanizmalar koyduk bu mevzuatın içerisine." Nasıl acil mekanizmalar? Eğer Türkiye'den serbest dolaşım ile yani vize muafiyetiyle Avrupa'ya gidenler vize süresi dolduğu hâlde geri dönmezlerse yani süresi bittiği hâlde orada kalırlarsa biz üzerimize düşen taahhütleri yerine getirmez ve iptali gerçekleştiririz. E, şimdi, ne biz oraya güveniyoruz -güvenilecek bir durum da yok gerçekten- ne onlar bize güveniyor.

Ama işte, bunun için tam da, galiba bu işin en mağduru olanların, mültecilerin, ülkelerini, yurtlarını, topraklarını terk etmek zorunda kalanların sorumluluğu kime ait yani sahile vuran bebeklerin sorumlusu kim, bununla yüzleşmemiz gerekiyor. Eğer siz Suudi Arabistan'la bir askeri ittifak, bir stratejik ittifak yapıyorsanız Orta Doğu'da istikrardan, Orta Doğu'da barıştan, Orta Doğu'da bir an önce silahların susmasından falan söz etmeyeceksiniz çünkü müttefikiniz kimse dış politikanız da o eksende şekillenecektir. Bunu bir Suudi Arabistan karşıtlığıyla falan söylemiyorum. Suudi Arabistan'ın Suriye politikasının başka ülkeler tarafından da, hem Türkiye'nin müttefikleri tarafından hem de Körfez'deki başka İslam ülkeleri tarafından da ifade edilen, ilan edilen stratejisi, Suriye'de sürdürülebilir krizdir, sürdürülebilir kaostur, sürekli kaostur.

E, şimdi, sürekli kriz, sürekli kaos Suudi Arabistan'ın niye işine yarıyor? Çünkü Suudi Arabistan eğer bölgede mezhebî çatışmayı Suriye'de bloke edebilirse, Yemen'de durdurabilirse, Bahreyn'de durdurabilirse kendi iç karışıklıklarını engelleme ve erteleme imkânına sahip olacak. Ama bunu başaramazsa yani bölgede yeni dengeler, yeni demografik tablolar, yeni siyasal arayışlar ortaya çıkarsa, herhâlde yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya olan ilk rejimlerden birisi Suudi Arabistan. Demokrasinin "d"si yok, kırıntısı yok ama biz Suriye'de demokrasiyi, Suriye'de otoriter rejimi bitirmek ve demokrasiyi getirmek üzere Suudi Arabistan gibi ülkelerle ittifak yapıyoruz, ondan sonra da sahile vuran bebeklere ağlıyoruz. Bu, timsah gözyaşlarından başka bir şey ifade etmiyor.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bilgen.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Behçet Yıldırım, Adıyaman Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

Yıldırım gibi geliyorsunuz Sayın Yıldırım.

HDP GRUBU ADINA BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği arasında vize muafiyeti ve geri dönüşler üzerinde yapılan anlaşma üzerine grubum ve partim adına söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, ben de tüm İslam âleminin Miraç Kandili'ni kutluyor, hayırlara ve barışa vesile olsun diyor, savaştan medet uman zihniyetleri Yüce Rabb'im ıslah etsin diyorum. (AK PARTİ sıralarından "Amin... Amin..." sesleri)

Ben Yüce Rabb'imden bu gece böyle bir dilekte bulundum, inşallah yerine gelir.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Öyle dedin, biz de amin dedik.

BEHÇET YILDIRIM (Devamla) - Amin. Tamam.

Bu yasa özü itibarıyla Suriye'deki iç savaştan kaçan insanları Türkiye'de durdurmak adına yapılan pazarlıkların sonucudur. Mesele vize muafiyetiyle sınırlı olsa, kabul; hepimiz yurttaşlarımızın her ülkede seyahat etmesini savunur ve bunu destekleriz. Ancak görünen o ki Türkiye bu şartlarda uzun süre Avrupa Birliği'ne giremeyeceğini anlayınca, aynı düşünce Avrupa Birliği kanadında da şekillenince, Hükûmet, çöken Avrupa Birliği tam üyelik sürecini unutturmak adına, bir başarıymış gibi, vize muafiyeti karşılığında Avrupa Birliğinin mülteci sıkıntısını giderecek yasal düzenlemeleri önümüze koydu. Avrupa Birliği Türkiye'nin tam üyelik durumunu geri plana itmiştir.

Demokrasilerde olması gereken asgari standartlarla ilgili düzenlemeler şu anda gündemde değildir. Demokratik standartlarımızı yükseltecek esas konuları öteleyerek, Avrupa Birliğinin mülteci sıkıntısını gidermek adına yapılan bu anlaşma, demokrasi gibi bir derdi olmayan Hükûmetin de ekmeğine yağ sürmüştür. Şimdi yapılan, Avrupa Birliği tam üyelik sürecinin çökmesini, Hükûmetin de tam üyelik sürecindeki başarısızlığını bu vize muafiyetiyle saklamaya çalışmaktır. Tabii, Hükûmet şimdi "Biz bu yollarla Avrupa'nın sınır karakolluğunu yapacağız, savaştan kaçan insanları burada tutacağız." diyerek bunu kamuoyuna anlatamazdı. Bunu vize muafiyetiyle gündeme getirerek tam üyelik sürecindeki başarısızlığını örtmeye çalışmaktadır.

Başbakan "Kayserili iyi ticaret yapmakla övünür." diyor ama insan yaşamı üzerinden böyle pazarlık yapmak olmaz, hem ahlaki değildir hem de doğru bir davranış değildir ve bu, ticari olarak da bazen dükkânı kapattırarak bir duruma bile gelebilir. Avrupa'ya gidip dolaşıp gezebileceğiz. Yani turist olarak Avrupa için bir gelir kaynağı olacağız, turist olarak gideceğiz. Ki bu vize muafiyeti de birtakım ek şartlarla genişleyecektir. Bunun haziranda olacağına inanmıyorum. Bunun karşılığında biz ne yapacağız? Savaştan kaçmış, mağdur insanları önce burada tutacağız; tutamadık, Avrupa'nın neresinde yakalanırsa yakalansın bize iade edilecek. Yani savaşın mülteci boyutuyla faturası 3-5 kuruş karşılığında bize kesilecek.

Tabii, biz bu sonuca nereden geldik? Avrupa Birliğinin bu konuda eleştirilebilecek birçok tarafı var. Ancak, eleştiriye önce kendi ülkemiz ve Hükûmetimizden başlamak daha doğru ve dürüst bir tavır

olacaktır. Suriye’de gelişen iç savaş durumuna ilişkin bu mülteci sorununun yaşanmaması adına iç savaşın ilk yıllarında diğer ülkeleri de etkileyebilecek barışçıl bir politika izlemedik, “Biz de Şam’a gireriz.” diye bu savaş politikalarına teşne olduk.

Hani, az önce AKP’li bir arkadaş “Bunlar yarın öbür gün giderler.” dedi. Hükûmet daha önce de bu konuda açıklama yapmıştı, işte, “Yarın öbür gün giderler. Bu savaş biter, biz de gider Emevi Camisi’nde cuma namazı kılarız.” demişti ama bakın, bugün, her gün Kilis’te cenaze namazı kılıyor. Öyle kolay kolay bu adamların gideceği de yok, günden güne... Bu sorun hepimizin sorunu, AKP’nin sorunu değil, Türkiye’nin sorunu. Bu soruna böyle yaklaşmamız lazım.

Bu Hükûmet, Orta Doğu’da, stratejik derinlik adı altında stratejik bir deliliğe savruldu. Komşularla sıfır sorun politikasından, sıfır ilişki, çok sorunlu bir boyuta geldi. İşte, onun sonuçlarından biriyle karşılaşyoruz: Mülteci sorunu. Bu sorunu nasıl çözeceğiz? Avrupa’yla bu insanlar üzerinden ticaret yaparak. Peki, bunu, ekonomik maliyetini Avrupa’dan para alarak karşıladınız; ya sosyal, siyasal, kültürel sonuçlarını nasıl engelleyeceksiniz, yine para alarak mı? Ama bu, sadece ekonomik bir maliyet değil; bugün size verilen para yarın size sosyal yaşamda, kültürel yaşamda çözülmesi zor sorunlar bırakacaktır. Savaştan kaçan mağdur insanları, mültecileri barındırmak her ülkenin yapması gerektiği gibi, bizim ülkemiz de bu insanlara kucak açmalı ve yardımcı olmalıdır. Ancak sorun alanlarına temelden bir çözüm paradigması getirmek yerine palyatif çözümlerle uğraşmanın, nihayetinde bu ülkeye, bu halka ciddi maliyetleri olacaktır, hem de parayla telafi imkânı olmayacak maliyetleri olur.

İşte, bugün, mülteci maliyeti, izlenen savaş politikalarından bağımsız ele alacağımız bir mevzu değildir. Hükûmet ne yaptı? “Arap Baharı geliyor, buna ben de Orta Doğu’da öncelik edeyim.” diye bunun olası sonuçlarını, kendi gücünü, bütçesini, uluslararası ilişkileri dikkate almadan balıklama daldı. Bu politikayı uygularken de rasyonel mevcut sahayı, sosyolojik altyapıyı dikkate almadan yaptı. Orta Doğu’da, özellikle Suriye politikasında, tamamen mezhepçi ve Kürt karşıtı politikalarla hareket etti. Bu mezhepçi, Kürt karşıtı politikalar ülkeyi Suriye’de tamamen bir çıkmaza soktu. Tamamen savaşçı bir politika izlerseniz bunun maliyeti var ve bu maliyet sadece ekonomik alanda değil; sosyal, kültürel birçok maliyeti beraberinde getiriyor.

İşte, bu yasa, bütün bu sonuçlarla yakından ilişkilidir. Hükûmetin şu an yaptığı, günü kurtarmaya yönelik bir çabadır. Avrupa’dan üç beş kuruş alarak mülteci sorununu Avrupa Birliği açısından çözebilirsiniz ama kendi ülkeniz açısından bunun maliyeti çok farklı boyutlarda olacaktır. Bugün Suriye’de yaşanan savaşın sonuçlarını... En basitinden, bir mülteciler sorunu var. 2,5-3 milyon mülteciden bahsediliyor ki bu insanlar yaşamın her alanında olmak durumundalar ve hiçbir sosyal güvenceleri olmadan aramızda yaşayacaklar. İleriki yıllara ilişkin bu maliyetin artacağı da muhakkak.

Evet, bütün ülkeler Suriye’de, Suriye’de güç dengeleri çatışıyor ve belki hepsi silah zoruyla bir şeyler yaratabileceğine inanıyor. Ama Türkiye Suriye’de tek kurşun sıkmadan en büyük kazanan olabilirdi, hâlâ da olabilir. Bunun yolu açıktır. Savaşa bu kadar bütçe ayrılmasına gerek kalmazdı. Amerika, Rusya ve diğer batılı ülkeler buraya sınır ülkeler değil, güçle orada durmaya çalışıyorlar. Çünkü onların binlerce yıldır orada yaşayan halkla kültürel birlikteliği, stratejik iş birliği olmamış.

İşte bizim savaş gerekçemiz: “Bizim burayla 911 kilometre sınırimız var.” İşte tam da bu nedenle, bu kadar uzun bir sınırimız olduğu için barışçıl bir politika izlememiz gerekir. O sınırdan her gün “kardeşimiz” dediğiniz milyonlarca Kürt yaşıyor. Onlarla çatışarak, savaşarak sınır güvenliğini sağlayamazsınız, mülteci sorununu da halledemezsiniz.

Suriye’de ve Orta Doğu’da masada olmak istiyorsunuz. Masada nasıl olacaksınız? “Biz savaşı göze alarak olacağız.” diyorsunuz. Ben de diyorum ki: Biz Orta Doğu’da savaşçı politikalarla olamayız, diğer ülkelerden farklı olarak barışçıl politikalarla olabiliriz. Savaş politikaları dediniz, hatta Rus uçağını düşürdünüz. Bakın, bugün Suriye’de değil masada olmak, uçak bile uçuramıyorsunuz.

Yeri geldiğinde “reel politik, reel politik gerçekler” diyorsunuz ve işte reel politik böyle bir şey. Bugün bütün dünyayı karşınıza alarak Suriye’de masada olamazsınız. Bugün bütün dünyayla kim yüzünden karşı karşıya kalıyoruz? Milyonlarca soydaşı bu ülkede vatandaş olan Kürt’ler yüzünden. Kürt karşıtı politikalar bugün Türkiye’yi bütün dünyadan izole etmiş durumda, bugün Türkiye’nin dış politikası Kürt sorununa rehin olmuş durumdadır. Eğer Suriye’de masada olmak istiyorsanız, önce kendi ülkenizdeki masayı devirmemelisiniz. Kendi masanızı kurtarırsanız Suriye’de de, emin olun masada olacaksınız. Ama siz ne savaş politikalarını yürütebilirsiniz ne barış politikalarını; yürütemeyeceğinizi biliyoruz. İşin maliyeti size çıkmıyor, halka çıkıyor; ısrarımız da bundandır.

İşte bugün vize muafiyeti alacağız diye... Bu politikalarla bırakın Avrupa’da seyahat etmeyi, ülkemizde bile güvenli seyahat imkânı kalmayacak.

Mülteciler sorunu Kürt sorununun barışçıl çözümünden, barışçıl politikalardan bağımsız ele alınacak bir konu değildir. Biz bütün bu problemlerden çıkış kaynağı olarak barış projesini önerdik. Mültecilerin belli bir maliyeti olduğu kesin. Ama en ekonomik çözüm nedir, biliyor musunuz? Samimi bir barış projesi. Samimi bir barış projesi yürütmeliyiz müddetçe ülke olarak kaybetmeye mahkûmuz. Şimdi, diyebilirsiniz ki: “Bu savaş politikaları ortamında Suriye’de nasıl barış politikaları izleyelim?” Çok rahat. Türkiye’nin vatandaşı olan milyonlarca Kürt yurttaş var ve bunların o ördüğünüz duvarlar arkasında amcaları, dayıları, kirveleri var. Suriye’de ve Orta Doğu’da nefes almak istiyorsak komşu ülkelerdeki Kürtlerle gelecek vizyonumuzu içeren doğru ve barışçıl bir program yürütmeliyiz. Bu ülkenin Suriye’deki barışçıl anlamda en büyük silahı, en büyük gücü Kürtlerdir. Ama ne yapıyorsunuz? Kürtlerle olan sınırlarımız duvarlar örüyor. Yakın zamanda inşallah bu duvarlar da yıkılacaktır.

Aslında düzenlemeyle insan ticareti yapıyoruz. İnsanların yaşamları, gelecekleri üzerinden Avrupa için bütün bu insanların hayatını, aldığımız ücret karşısında rehin alıyoruz. Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde getirilen bu yasa ile geri kabul anlaşmasına göre Türkiye savaştan kaçan milyonlarca insan için, mülteciler için bir cezaevi durumuna dönüşecektir. Ülkeden bu göçü engellemek, savaştan kaçan binlerce insanı sınırda, ülkede tutmak adına gösterdiğiniz çabanın onda 1’ini tersine göçle Suriye’deki savaşa katılmak için giden insanları durdurmak adına yapsaydınız belki bugün bu geri kabul anlaşmasına bile gerek kalmazdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHÇET YILDIRIM (Devamla) - Siz enerjinizi... Savaştan kaçan savaş mağduru insanlar için Türkiye’yi bir bir cezaevi, bir ileri karakol yapmaya çalışacağınıza bu savaşa, IŞİD’e, El Nusra’ya, Ahrar-uş Şam’a katılmak üzere Avrupa’dan veya herhangi bir ülkeden, dışarıdan gelen insanları önlemek adına çabalamanız daha hayırlı sonuçlara sebep verecektir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Tasarı üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen iki dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar varsa hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını yine oylama için öngörülen iki dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı :239

Kabul : 238

Ret :1 (x)

Kâtip Üye

Ömer Serdar

Elâzığ

Kâtip Üye

Zihni Açıba

Sakarya”

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

3’üncü sırada yer alan Siyasi Etik Kanunu Teklifi ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları’nın görüşmelerine başlayacağız.

3.- *Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 307)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 4 Mayıs 2016 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.17

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

XI- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 298) Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 298
Oylama Saati : 23:11
Üye Sayısı : 550
Kabul Edenler : 238
Reddedenler : 1
Çekimserler : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 0
Toplam : 239
Açık Üyelikler : 1

Kanunlaşmıştır.

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı
Adana	Erdoğan	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Adana	Küçükcan	Talip	AK PARTİ	Kabul
Adana	Özdiş	İbrahim	CHP	Katılmadı
Adana	Sarı	Fatma Güldemet	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Tümer	Zülfikar İnönü	CHP	Kabul
Adana	Türkmen	Elif Doğan	CHP	Katılmadı
Adana	Uslupehlivan	Aydın	CHP	Katılmadı
Adana	Ünür	Necdet	AK PARTİ	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Boynukara	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Yıldırım	Behçet	HDP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkal	Hatice Dudu	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Parsak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Ağrı	Gökçe	Cesim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet	HDP	Katılmadı
Ağrı	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Ankara	Aydın	Ertan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çetin	Şefkat	MHP	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Gündoğdu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Mit	Mustafa	MHP	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	Bağımsız	Katılmadı
Ankara	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı
Ankara	Sameroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sarıhan	Şenal	CHP	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünal	Aydın	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yılmaz	Necati	CHP	Katılmadı
Antalya	Akaydın	Mustafa	CHP	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Güenal	Mehmet	MHP	Katılmadı
Antalya	Kara	Niyazi Nefi	CHP	Katılmadı
Antalya	Kök	Devrim	CHP	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özdoğan Enç	Gökçen	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Yurdakul	Ahmet Selim	MHP	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Aydın	Depboylu	Deniz	MHP	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Öz	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydınoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Bostan	Kasım	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Kırcı	Sema	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	MHP	Katılmadı
Balıkesir	Poyrazlı	Mahmut	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Tüm	Mehmet	CHP	Katılmadı
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bingöl	Fehmioğlu	Enver	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı
Bitlis	İrgat	Mizgin	HDP	Katılmadı
Bolu	Ercoşkun	Ali	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Katılmadı
Burdur	Petek	Reşat	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Birkan	Zekeriya	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	İrgil	Ceyhun	CHP	Katılmadı
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Karaburun	Bennur	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Koçdemir	Kadir	MHP	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Öz	Bülent	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Ceritoğlu Kurt	Lütfiye İlksen	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Arslan	Kazım	CHP	Katılmadı
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı
Denizli	Basmacı	Melike	CHP	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Ramazanoglu	Sema	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Aydoğan	Nursel	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Baluken	İdris	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Demirel	Çağlar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Pir	Ziya	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Yığıtalp	Sibel	HDP	Katılmadı
Edirne	Bircan	Erdin	CHP	Katılmadı
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı
Edirne	Sezen	Rafet	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Serdar	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Deligöz	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Ilıcalı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Usluer	Gaye	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Yüksel	Cemal Okan	CHP	Kabul
Gaziantep	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Gökdağ	Mehmet	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Özdağ	Ümit	MHP	Katılmadı
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Bektaşoğlu	Bülent Yener	CHP	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Akdoğan	Nihat	HDP	Katılmadı
Hakkari	Irmak	Selma	HDP	Katılmadı
Hakkari	Zeydan	Abdullah	HDP	Katılmadı
Hatay	Ahrazoğlu	Mehmet Necmettin	MHP	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı
Hatay	Ertem	Biröl	CHP	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yarayıcı	Hilmi	CHP	Katılmadı
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Bakır	İrfan	CHP	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Okutan	Nuri	MHP	Katılmadı
Isparta	Yüce	Sait	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Katılmadı
Mersin	Çamak	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	HDP	Katılmadı
Mersin	Kuyucuoğlu	Serdal	CHP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı
Mersin	Sağlar	Durmuş Fikri	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Katılmadı
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Tezcan	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Kabul
İstanbul	Akkaya	Yakup	CHP	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul
İstanbul	Albayrak	Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Erdal	HDP	Katılmadı
İstanbul	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Başcı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Benli	Fatma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çiçek	Dursun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Selina	CHP	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Celal	HDP	Katılmadı
İstanbul	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Kabul
İstanbul	Engin	Didem	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Eren	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İhsanoğlu	Ekmeleddin Mehmet	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kahraman	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kerestecioglu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Özcan	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Kabul
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı
İstanbul	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı
İstanbul	Pulcu	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sarıkaya	Durmuş Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Seferinoğlu	Yıldız	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sert	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Kabul
İstanbul	Tanrikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yarkadaş	Barış	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yedekci	Gülray	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Hurşit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldız	Haydar Ali	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yönte	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zengin	Mürteza	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Altıok	Zeynep	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Kabul
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Doğan	Müslüm	HDP	Katılmadı
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nükheth	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kocabıyık	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atıla	CHP	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı
İzmir	Sürekli	Kerem Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı
İzmir	Temizel	Zekeriya	CHP	Katılmadı
İzmir	Turhan	İbrahim Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Yiğit	Ali	CHP	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Beyribey	Yusuf Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kars	Bilgen	Ayhan	HDP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Demir	Murat	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Katılmadı
Kayseri	Dedeoğlu	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	MHP	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Katılmadı
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Katılmadı
Kırşehir	Çetinkaya	Salih	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Kaplan Hürriyet	Fatma	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Katircioğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Babaoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bozkurt	Mustafa Hüsnü	CHP	Katılmadı
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Erdoğan	Hüsnüye	AK PARTİ	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kaleli	Muhammet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ünal	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Nazlı	Mustafa Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Özhan	Taha	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Yaşar	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Nurlu	Mazlum	CHP	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Yıldız Biçer	Tur	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Çitil	Mehmet İlker	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Dilipak	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Reyhanlıoğlu	Nursel	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Tor	Fahrettin Oğuz	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Atalan	Ali	HDP	Katılmadı
Mardin	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Katılmadı
Mardin	Miroğlu	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı
Muğla	Öztürk	Nihat	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Özyer	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Üstündağ	Akın	CHP	Katılmadı
Muş	Çelik Özkan	Burcu	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Muş	Yıldırım	Ahmet	HDP	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Gizligider	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Kabul
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Özegen	Erdoğan	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Çanak	Oktay	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Rize	Ayar	Hikmet	AK PARTİ	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Açba	Zihni	MHP	Red
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	İsen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırçalı	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Samsun	Kurt	Hasan Basri	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Tekin	Hayati	CHP	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	MHP	Katılmadı
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı
Siirt	Aktay	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Konca	Besime	HDP	Katılmadı
Siirt	Yıldırım	Kadri	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Akyıldız	Ali	CHP	Katılmadı
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Dursun	Selim	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Akgün	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Doğan	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Çakır	Coşkun	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Tokat	Göçer	Celil	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Köseoğlu	Ayşe Sula	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Pekşen	Haluk	CHP	Katılmadı
Trabzon	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Baydemir	Osman	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Öcalan	Dilek	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Yılmaztekin	Kemalettin	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Uşak	Tunç	Alim	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Botan	Lezgin	HDP	Katılmadı
Van	Geveri	Adem	HDP	Katılmadı
Van	Hezer Öztürk	Tuğba	HDP	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Özgökçe Ertan	Bedia	HDP	Katılmadı
Van	Yıldırım	Nadir	HDP	Katılmadı
Van	Yüksekdağ Şenoğlu	Figen	HDP	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Çaturoğlu	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Özbakır	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Turpcu	Şerafettin	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Serdengeçti	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bayburt	Ağbal	Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Kavcıoğlu	Şahap	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Konuk	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	Aslan	Mehmet Ali	HDP	Katılmadı
Batman	Becerekli	Saadet	HDP	Katılmadı
Batman	Hamidi	Ataullah	AK PARTİ	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Leyla	HDP	Katılmadı
Şırnak	Encu	Ferhat	HDP	Katılmadı
Şırnak	İrmez	Aycan	HDP	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	CHP	Katılmadı
Iğdır	Adıyaman	Mehmet Emin	HDP	Katılmadı
Iğdır	Aras	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Demirel	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Karabük	Uysal	Burhanettin	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Polat	Reşit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ersoy	Ruhi	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Özlü	Faruk	AK PARTİ	Kabul

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur'da esnaf ve sanatkârlara yönelik faizsiz kredi uygulamasından yararlanmada karşılaşılan sorunlara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3225)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Süleyman Soylu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Mehmet GÖKER
Burdur Milletvekili

Bilindiği üzere 2016 yılında başlayan uygulamayla birlikte Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği üyelerine gerekli şartlara haiz olmak koşulu ile 30 Bin TL faizsiz kredi verilmektedir. Bu arada, söz konusu kredinin kullanılabilmesi için esnaf ve sanatkârların bakiyesinin 2016 yılına devreden kredi borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Burdur ilimizden söz konusu krediden yararlanmak için esnaflarımızın müracaat ettiklerini ancak kredi başvurularının kontenjan yetersiz gerekçesiyle geri döndüğü ile ilgili şikâyetler gelmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Burdur'da bazı esnaflarımızın kredi başvurularının önüne kontenjan engeli konulduğunu iddiaları doğru mudur?
- 2- Burdur ilimizden kredi kullanmak için kaç esnafımız başvuruda bulunmuştur?
- 3- Başvuruda bulunan esnaflarımızın kaç tanesine kredi verilmiştir?
- 4- Kredi verilmeyişinin sebeplerinden biri de bir sonraki seçimde oy kullanılacak olması mıdır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610- 17746794
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/3225)

03/05/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11/04/2016 tarihli ve 43452547-120.07-29603 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Burdur Milletvekili Sayın Dr. Mehmet GÖKER tarafından verilen 7/3225 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Burdur Milletvekili Sayın Dr. Mehmet GÖKER'e ait 7/3225 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-4) Burdur İlinde bulunan toplam 11 adet Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifimiz (ESKKK) kefaletiyle 30.000.-TL faizsiz kredi uygulamasına 983 esnaf ve sanatkar başvuruda bulunmuştur. Başvuruda bulunan 299 esnaf ve sanatkâra 8.886.000.-TL tutarında kredi kullandırılmıştır. 49 esnaf ve sanatkârın ise 1.183.200.-TL tutarındaki kredisi kooperatif tarafından onaylanmış ve ilgili banka şubesine gönderilmiştir.

Ayrıca, Burdur İlimizde toplam 95,5 Milyon TL olan % 50 faiz indirimli diğer esnaf kredilerinin 31 Milyon TL'lik kısmı 2016 yılında kullandırılmıştır.

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

84'ÜNCÜ BİRLEŞİM

3 MAYIS 2016 SALI

SAAT: 15.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 1’inci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 - 24.00, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 – 24.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi,

170 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 5’inci maddelerden, ikinci bölümünün 6 ila 12’nci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.3.2016 tarihli 59’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 277 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 5’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 6 ila 13’üncü maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.4.2016 tarihli 73’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 6 Mayıs 2016 Cuma günü saat 14.00’te toplanarak bu günkü Birleşiminde Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

3, 10, 17, 24 ve 31 Mayıs 2016 Salı günkü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

4, 11, 18 ve 25 Mayıs 2016 Çarşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

3 Mayıs 2016 Salı günkü Birleşiminde 36 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

4 Mayıs 2016 Çarşamba günkü Birleşiminde 38 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

5 Mayıs 2016 Perşembe günkü Birleşiminde 40 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

6 Mayıs 2016 Cuma günkü Birleşiminde 42 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24.00’te günlük programın tamamlanamaması hâlinde günlük programın tamamlanmasına kadar,

Çalışmalarını sürdürmesi;

307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Dışişleri Komisyonu**

4.5.2016 Çarşamba – Saat: 11.00

*** Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu**

4.5.2016 Çarşamba – Saat: 10.00

5.5.2016 Perşembe – Saat: 10.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

84'ÜNCÜ BİRLEŞİM

3 MAYIS 2016 SALI

SAAT: 15.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.-İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya ve İzmir Milletvekili Musa Çam ile Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi'nin (2/733) İçtüzüğü'nün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 277)** Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/688) ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.04.2016) (*) (**)

2.- **(S. Sayısı: 298)** Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/711) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2016) (X)

3.- **(S. Sayısı: 307)** Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) (**)

4.- **(S. Sayısı: 170)** İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (**)

5.- **(S. Sayısı: 248)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) (X)

6.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

7.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

8.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

9.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

10.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

11.- **(S. Sayısı: 29)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

12.- **(S. Sayısı: 30)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan kanun tasarı ve tekliflerini gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

13.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/334) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 40)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 41)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 42)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/347) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

26.- (S. Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

27.- (S. Sayısı: 45) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/355) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

28.- (S. Sayısı: 48) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

29.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

30.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

31.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

32.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

33.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) (X)

34.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

35.- (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

36.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

37.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

38.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

39.- (S. Sayısı: 62) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) (X)

40.- (S. Sayısı: 88) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) (X)

41.- (S. Sayısı: 69) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

42.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

43.- (S. Sayısı: 71) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

44.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

45.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

46.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

47.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

48.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/371) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

49.- (S. Sayısı: 77) Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

50.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

51.- **(S. Sayısı: 79)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 80)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psicotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 81)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 82)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 83)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 84)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 89)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 90)** Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 91)** Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 92)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 93)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 94)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 99)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 106)** Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 107)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 112)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 113)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 114)** Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 116)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 120)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 121)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

85.- **(S. Sayısı: 122)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

86.- **(S. Sayısı: 124)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

87.- **(S. Sayısı: 125)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

88.- **(S. Sayısı: 126)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

89.- **(S. Sayısı: 127)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 128)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 129)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 131)** Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 132)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 133)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 138)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 134)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 137)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

103.- **(S. Sayısı: 139)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

104.- **(S. Sayısı: 141)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/493) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

105.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

106.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

107.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

108.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

109.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

110.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 145) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/515) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 155) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkanlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 190) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 187) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 189) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 191) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 193) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthal ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 201) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/549) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 208) Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/475) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 229) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 236) 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 238) Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankarada İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/505) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 249) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/344) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 250) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 251) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormanlık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormanlık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

198.- (S. Sayısı: 199) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 200) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 202) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 206) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 213) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/623) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 214) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 237) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 240) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 243) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

209.- (S. Sayısı: 245) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

210.- (S. Sayısı: 247) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

211.- (S. Sayısı: 253) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

212.- (S. Sayısı: 254) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

213.- (S. Sayısı: 255) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

214.- (S. Sayısı: 256) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

215.- (S. Sayısı: 258) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

216.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

217.- (S. Sayısı: 263) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

218.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

219.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

220.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

221.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

222.- (S. Sayısı: 270) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasına Ek Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının (TİKA) Statüsüne Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/598) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 306) Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 285) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 286) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 302) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 298

**Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında
İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne
İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri
Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı (1/711) ve Dışişleri Komisyonu
Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/711 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Gerekçesi 4

• Dışışleri Komisyonu Raporu 5

• Muhalefet Şerhleri 7

• Tasarı Metni 12

• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin 12

• Karar Metni 13

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1273-1547

18/4/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı’na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 11/4/2016 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/711)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Avrupa Birliği Uyum Komisyonu İçişleri Komisyonu

GEREKÇE

16 Aralık 2013 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma” 1 Ekim 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Anlaşma’nın 24. Maddesi, Anlaşma’nın 4. ve 6. maddelerinde düzenlenen üçüncü ülke vatandaşları ile vatansız kişilerin geri kabulüne ilişkin yükümlülüklerin Anlaşma yürürlüğe girdikten üç yıl sonra uygulanacağını belirtmektedir.

Bununla birlikte, 29 Kasım 2015 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye-Avrupa Birliği (AB) Zirvesi’nde, Anlaşma’nın 1 Haziran 2016 itibarıyla tüm hükümleriyle uygulanması yönünde mutabakata varılmıştır. Vatandaşlarımızın Schengen alanına vizesiz seyahatlerinin Haziran 2016 sonunda sağlanması, bahsekonu Anlaşma’nın 1 Haziran 2016 itibarıyla tüm hükümleriyle uygulanmasına bağlıdır.

Yukarıda arz ve izah edilen hususlar ışığında, anılan Karar’ın vatandaşlarımıza vize muafiyeti sağlanması açısından onaylanması ülkemiz açısından önem arz etmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

20/4/2016

Esas No: 1/711

Karar No: 323

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 18/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve İçişleri Komisyonuna havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 26’ncı Yasama Dönemi 20/4/2016 tarihli 26’ncı toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile; Haziran 2016 sonu itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının Schengen alanına vizesiz seyahatinin sağlanabilmesi amacıyla, 1 Ekim 2014 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile üçüncü ülke vatandaşları ve vatansız kişilerin iadesine ilişkin getirilen yükümlülüklerin, anılan Anlaşmada öngörülen üç yıllık süre beklenmeksizin 1 Haziran 2016’da uygulanmaya başlanmasına ilişkin Ortak Geri Kabul Komitesi Kararının onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

16 Aralık 2013 tarihinde Avrupa Birliği’yle imzalanan İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşmanın 24’üncü maddesinde, üçüncü ülke vatandaşları ile vatansız kişilerin geri kabulüne ilişkin yükümlülüklerin 1 Ekim 2014 tarihinden itibaren üç yıl sonra uygulanacağını hüküm altına alındığı; Ortak Geri Kabul Komitesinin Kararı ile söz konusu yürürlük tarihinin 1 Haziran 2016 olarak yeniden düzenlendiği,

Türk vatandaşlarının Schengen alanına vizesiz seyahat tarihinin öne alınabilmesi için anılan Anlaşmanın 1 Haziran 2016 tarihi itibarıyla tüm hükümleri ile uygulanması gerektiği, bu bağlamda Kararın vatandaşlarımıza vize muafiyeti sağlanması açısından önem arz ettiği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti, Karaman Milletvekili Recep Şeker Tasarı ile ilgili özel sözcük seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Kâtip	Üye
<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Hasan Basri Kurt</i>	<i>Mustafa Serdengeçti</i>
Bursa	Samsun	Aksaray
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Akın</i>	<i>Mevlüt Dudu</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Balıkesir	Hatay	Hatay
(Muhalefet şerhim ektedir)	(Muhalifim, muhalefet şerhim ektedir)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Serkan Topal</i>	<i>Azmi Ekinci</i>	<i>Recep Şeker</i>
Hatay	İstanbul	Karaman
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Hasan Karal</i>	<i>Halil Özcan</i>
Mardin	Rize	Şanlıurfa

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesi'nin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'na ilişkin muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım. 20.04.2016

Ankara'da 16 Aralık 2013 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne" İlişkin Anlaşma, 1 Ekim 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Anlaşma'nın 24. Maddesinin Anlaşma'nın 4. Ve 6. Maddelerinde üçüncü ülke vatandaşları ile vatansız kişilerin geri kabulüne ilişkin yükümlülüklerin Anlaşma yürürlüğe girdikten 3 yıl sonra uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

29 Kasım 2015 tarihinde gerçekleştirilen Avrupa Birliği-Türkiye Zirvesi'nde karşılıklı siyasi mutabakata varılarak, Geri Kabul Anlaşması'nın uygulaması öne çekilmiştir. Türkiye ve Avrupa Birliği arasında oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesi'nin 2/2016 sayılı Kararı ile üçüncü ülke vatandaşlarının hem de vatansız kişilerin Türkiye tarafından geri kabulü 1 Haziran 2016 tarihine çekilirken, Türk vatandaşlarının Schengen ülkelerine vizesiz seyahati de 1 Ekim 2017 tarihinden 1 Haziran 2016 tarihine alınmıştır. Buna göre Türk vatandaşları, Schengen ülkelerinde sadece 3 aya kadar vizesiz seyahat edebilecektir.

Ne var ki Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesi'nin 2/2016 sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı, Türk vatandaşlarının Schengen ülkelerine vizesiz seyahatini belirsiz bir yol haritasına bırakırken, AB'nin Türkiye'ye göçmen iadesini tüm hükümleriyle güvence altına almaktadır.

Türkiye-Avrupa Birliği arasındaki Vize Serbestisi Yol Haritası'nda sadece Geri Kabul Anlaşması'ndan kaynaklı tüm yükümlülüklerini karşılaması değil, aynı zamanda "Belge Güvenliği, Göç Yönetimi, Kamu Düzeni ve Güvenliği ile Temel Haklar" başlıklı 4 ana noktada 72 kriteri şu konularda karşılaması istenmiştir:

"Seyahat belgelerinin güvenliği, biyometrik pasaportlarının hazırlanması, göç yönetimi, sınırlarda yeterli kontrol ve gözetimin sağlanması, uluslararası koruma ve yabancılarla ilgili işlemlerde AB müktesebatına uyum ve etkili uygulamanın gerçekleştirilmesi, kamu düzeni ve güvenliği, örgütlü suçlar, terör ve yolsuzlukla mücadele edilmesi, terörizmin finansmanı, insan ticareti ve siber suçlara ilişkin AB müktesebatına uyum, cezai konularda adli işbirliği yapılması, kişisel verilerin korunması, temel haklar, mülteciler ve vatansızların kimlik belgelerine erişimi."

Avrupa Birliği, Türkiye ile varılan mutabakat çerçevesinde Türk vatandaşlarına Schengen Bölgesi'nde vize vermek için önce 539/2001 sayılı Konsey Tüzüğü'nde değişiklik yapmak zorundadır. Söz konusu Tüzük Eki'nde Türkiye, "Vize Serbestisine Sahip Ülkelerin Bulunduğu Pozitif Liste"ye girebilirse Türk vatandaşları da 3 aya kadar vizesiz seyahat edebilecektir.

Avrupa medyasında ve kimi Avrupa Birliği ülkelerinde Fransa başta olmak üzere Türk vatandaşlarına vizesiz seyahat konusunda şimdiden negatif değerlendirilmeler yapılmaktadır. Avrupa Konseyi'nden negatif karar çıkması halinde Türk vatandaşlarına vizesiz seyahat mümkün olmayacaktır.

Avrupa Birliği, kendisini düzensiz göçe karşı koruma altına alırken, Türk hükümeti varılan anlaşma ile sınırlarını tümüyle düzensiz göçe terketmiş görünmektedir. Göçmen havuzuna dönmesi beklenen Türkiye, sınırlarının ve vatandaşlarının güvenliğini tehlikeye atarken, mali açıdan da büyük risk almaktadır. Avrupa Birliği'nden ilk aşamada gelecek 3 milyar Euro, alınan ekonomik ve güvenlik riskinin yanında çok düşük düzeyde kalmaktadır.

Türkiye'den Avrupa Birliği ülkelerine geçtikleri tespit edilerek ülkemize iade edilen düzensiz göçmenlerin geri gönderme merkezlerinde idari gözetim altında tutuldukları 18 süre boyunca barınma ve ülkelere geri dönüşlerine ilişkin tüm masraflar Türkiye tarafından karşılanacaktır. Avrupa Birliği'nden Türkiye'ye iade edilecek düzensiz göçmen sayısına bağlı olarak Türkiye'nin üstleneceği mali yük de inanılmaz ölçüde artabilecektir Türkiye hali hazırda resmi rakamlara göre ülkemizdeki yaklaşık 3 milyon Suriyeli sığınmacı için 10 milyar Euro harcamıştır.

2015 yılında 1 milyona yakın düzensiz göçmen Türkiye üzerinden Avrupa ülkelerine geçiş yapmıştır. Bunun yüzde 56'sını Suriyeliler, yüzde 24'ünün Afganlar, yüzde 10'unu Iraklılar oluşturmaktadır. Göçmenlerin sadece 800 bine yakını da Yunan adalarından Avrupa'ya geçmiştir.

Avrupa Birliği ile imzalanan Geri Kabul Anlaşması'nın Türk ulusal çıkarlarına uygun bulmuyoruz.

Türkiye'deki Suriyelilerin bakımı için AB'den 6 milyar Euro istenerek, Başbakan Ahmet Davutoğlu tarafından bunun "Kayseri Pazarlığı" şeklinde övülmesi Türk dış politikasının içine düştüğu vahim tabloyu ortaya koymaktadır. Ülke çıkarları, ticari kelimelere dökülmüştür.

Toplam miktarda Avrupa Birliği'nden geleceği iddia edilen 6 milyar Euro için Türkiye terör riski satın almıştır. Kaldı ki bu paranın nasıl geleceği, ne zaman geleceği de muammadır!

Avrupa Birliği, kendi sınırlarına alacağı göçmen sayısı için 72 bin kotası koyarak, önemli bir bariyer getirmiştir. Yani AB, 72 bin Suriyeli mülteciden fazlasını alamayacağını belirtmiştir. İşte bu kotadan sonrası Türkiye için belirsiz bir yolculuktur.

Söz konusu anlaşma ile Avrupa Birliği kendi sınırları ve bünyesi açısından güvenliğini teminat altına almıştır. Oysa büyük bir göç dalgası ile sınırlarına yığılan insanlara kapısını açan Türkiye, güvenlik taramasını yapmadan mültecileri içeri almaktadır. İlk aşamada parmak izi alınmadan, mülakat yapılmadan mülteciler Türkiye'ye kabul edilmektedir. Türkiye'nin taramasından geçen insanların Avrupa'ya gönderilecek olması ise elbette ki AB için büyük avantajdır.

Maalesef Türk hükümetinin yanlış politikaları yüzünden Türkiye terör açısından da dünyanın en tehdit altındaki ülkelerinden biri haline gelmiştir. Şimdi Halep üzerinden bir tehlike vardır. Buradan da yaklaşık 600 bin kişinin Türkiye sınırına dayanacağı tahmini yapılmaktadır.

Türkiye son dönemde tarihinin en büyük terör saldırılarını yaşamaktadır. Sadece son 8 ayda artık büyük kentlere taşan büyük terör saldırıları yaşanmaktadır. Hem PKK hem de IŞİD terör sarmalına giren Türkiye'de halk gergin, endişeli ve umutsuzdur. 20 Temmuz 2015 tarihli Suruç saldırısı, 17 Şubat 2016 tarihli Ankara Merasim Sokak, 11 Mayıs 2013 tarihli Reyhanlı saldırısı, 5 Haziran 2015 tarihli Diyarbakır saldırısı ve Cumhuriyet tarihinin en büyük kanlı saldırısı olan 10 Ekim 2015 tarihli Ankara Garı saldırılarını gerçekleştirenlerin hepsinin Suriye-Irak sınırından Türkiye'ye girmesi de hükümetin kendi halkının güvenliğini nasıl hiçe saydığının da kanıtıdır.

Tüm bu gerekçelerle söz konusu tasarıya muhalefet şerhi koyuyorum.

Mevlüt Duda

Hatay

KARŞI OY YAZISI

Dışışleri Bakan Yardımcısı Büyükelçi Ali Naci Kuru tarafından TBMM Dışışleri Komisyonunda yapılan sunumda 2015 yılı Ekim ayında Türkiye üzerinden günde 7 bin kaçak göçmenin Avrupa ülkelerine geçtiği, Ege denizinde bugüne kadar 5 bin göçmenin göç yolunda can verdiği belirtilmiştir. Kuşkusuz göç büyük bir dramdır. Savaşlar ve ekonomik krizlerin göçü yarattığı bilinmektedir. Bugün ülkemizde resmi rakamlara göre iki milyon yedi yüz bin Suriyeli göçmenin olduğu belirtiliyor. Gerçek sayının ise bunun çok daha üzerinde olduğundan bahsediliyor. Ülkemiz kendi içerisinde bu muazzam göç sorunuyla uğraşmak zorundayken bu anlaşma ile bir de AB ülkelerinden geri gönderilecek göçmenler ilave olacaktır.

Bütün bu göç trafiği yasadışı olarak gerçekleşmekte ve bir takım fırsatçılar insanların bu dramını ticarete çevirerek, göç organizasyonu yapmaktadırlar. İnsanların umutlarının sömürülmesi ne yazık ki engellenememiştir.

AB ile yapılan anlaşma bu göçün durdurulması ve kaçak olarak geçenlerin Türkiye'ye iadesini öngörmektedir. AB ülkeleri ne zaman gelmiş olursa olsun, sadece Suriyeli olma şartı da aranmaksızın bütün kaçak göçmenleri ülkemize gönderebileceklerdir.

Kendisine gelen bütün göçmenleri Türkiye'ye iade edecek olan AB ülkeleri, bunun karşılığında Türkiye'den kendi işine de yarayacağını düşündüğü göçmenleri seçerek alma hakkına sahip olacaktır.

Bu anlaşmanın yapılma sürecinde yapılan pazarlıklar Ülkemizi dünyanın gözünde zor durumda bırakmıştır. Başbakan tarafından "Kayseri Pazarlığı" olarak adlandırılan bu pazarlık sürecinde Türkiye'nin elde ettiği iki taksitte ödenmesi öngörülen 6 milyar Euro para ile Türk Vatandaşlarına vize muafiyeti konusudur.

Daha çok elde edilen vize muafiyetini önemli bir kazanç olarak sunma gayreti içerisinde olan çevreler, bu vize muafiyetini elde edebilenin 72 ayrı şarta bağlanmış olmasından bahsetmemektedirler. Nitekim AB çevrelerinden bu konuda gelen itirazlar ve kimi yakınmalar nedeniyle vize muafiyetinin gerçekleşmeme ihtimali nedeniyle hem Başbakan, hem de Dışışleri Bakanı bu anlaşma uygulanmaz, vize konusu

halledilmemiş olursa anlaşmanın iptal edilebileceğini açıklamak durumunda kalmışlardır.

Anlaşma, AB ülkelerine Türkiye yoluyla kaçak olarak geçecek dünyanın her bölgesine mensup kişilerin, AB ülkelerinde yakalandıklarında Türkiye'ye iade edilmelerini sağlamaktadır. Bu kişiler vatandaşı bulundukları ülkelere ya da Türkiye'ye geldikleri ülkelere, ancak Türkiye ile bu ülkeler arasında geri kabul anlaşması olması halinde gönderilebilecekler, aksi takdirde Türkiye'de barındırılmak durumunda kalınacaktır. Bu uygulamanın Türkiye'yi kaçak göçmen deposu haline getireceği açıktır. Türkiye Avrupa'ya kaçak göç edenlerin göçmen kampı durumuna gelecektir. Bu anlaşmanın Türkiye'ye çok önemli külfetler getireceği genel kabul gören gerçektir.

Bu nedenlerle “Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” na karşı oy kullanıyorum.

Ahmet Akın
Balıkesir

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AVRUPA BİRLİĞİ ARASINDA İZİNSİZ İKAMET EDEN KİŞİLERİN GERİ KABULÜNE İLİŞKİN ANLAŞMA İLE OLUŞTURULAN ORTAK GERİ KABUL KOMİTESİNİN 2/2016 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) “Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AVRUPA BİRLİĞİ ARASINDA İZİNSİZ İKAMET EDEN KİŞİLERİN GERİ KABULÜNE İLİŞKİN ANLAŞMA İLE OLUŞTURULAN ORTAK GERİ KABUL KOMİTESİNİN 2/2016 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkes

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

S. Ramazanoğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

M. Elitaş

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Millî Eğitim Bakanı V.

M. Ünal

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

L. Elvan

Avrupa Birliği Bakanı V.

S. Soylu

Çevre ve Şehircilik Bakanı

F. G. Sarı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Ünal

Millî Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

**1 Haziran 2016 tarihi itibariyle 1 Nisan 2016 tarihli Anlaşma'nın 4. ve 6. maddelerinin uygulanmasına ilişkin uygulama düzenlemeleri hakkında
TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AVRUPA BİRLİĞİ ARASINDA İZİNSİZ İKAMET EDEN KİŞİLERİN GERİ KABULÜNE İLİŞKİN ANLAŞMA İLE OLUŞTURULAN ORTAK GERİ KABUL KOMİTESİNİN 2/2016 SAYILI KARARI**

KOMİTE,

Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği arasında izinsiz ikamet eden kişilerin geri kabulüne ilişkin Anlaşma ve özellikle 19. maddesinin 1. fıkrası (b) bendini göz önüne alarak,

(1) Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği arasında izinsiz ikamet eden kişilerin geri kabulüne ilişkin Anlaşma (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) 1 Ekim 2014 tarihinde yürürlüğe girdiğinden,

(2) Anlaşma'nın 24. maddesinin 3. fıkrası, Anlaşma'nın 4. ve 6. maddelerinde düzenlenen üçüncü ülke vatandaşları ile vatansız kişilerin geri kabulüne ilişkin yükümlülüklerin ancak Anlaşma yürürlüğe girdikten üç yıl sonra uygulanabileceğini belirttiğinden,

(3) Anlaşma'nın Haziran 2016 itibariyle tam olarak uygulanabilmesi yönünde 29 Kasım tarihinde gerçekleştirilen Türkiye-AB Zirvesi'nde iki tarafça varılan siyasi mutabakatı göz önünde bulundurarak,

AŞAĞIDAKİ UYGULAMA DÜZENLEMESİNİ KABUL ETMEYE KARAR VERMİŞTİR:

Madde 1

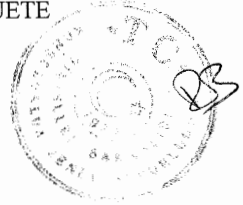
Anlaşma'nın 4. ve 6. maddelerinde düzenlenen üçüncü ülke vatandaşları ile vatansız kişilerin geri kabulüne matuf yükümlülükler 1 Haziran 2016 itibariyle uygulanmaya başlanacaktır.

Madde 2

Bu karar, Tarafların yasalarının gerektirdiği her türlü zorunlu iç usulün izlenmesini takiben Taraflar üzerinde bağlayıcı olacaktır.

.....
Türkiye Cumhuriyeti Adına
MEHMET SAMBAR
Konsolosluk İşleri
Genel Müdürü

.....
Avrupa Birliği Adına
MATTHIAS RUETE
Göç ve İçişleri
Genel Müdürü

TBMM Basımevi - 2016